

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Επιμέλεια: **Τάκης Σκριβάνος**

Ελευθερία Ντεκώ

Αποκλειστική συνέντευξη
με αφορμή τον νέο
φωτισμό της Ακρόπολης

Του Μάκη Προβατά

Οι θυρωροί της Αθήνας

Του Τάκη Σκριβάνου

Πώς το hip hop κατέκτησε τη μόδα

Της Τζένης Ρουσάκη

ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤ ΠΟΣΤΑΛ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΑΝΕΣΤΗΣ ΑΖΑΣ &
ΛΕΝΑ ΚΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΗ ΣΤΕΓΗ
ΜΙΚΡΗ ΣΚΗΝΗ — 21:00
22.10—08.11.20

→ onassis.org

ONASSIS
STEGI

<https://onassis.link/erotic-postcards>

ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΓΙΑ ΗΛΙΚΙΕΣ 18+
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΓΟΡΑ
ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΣΤΟ onassis.org

EDITO

Του Φώτη Γεωργελέ

Η δολοφονία του γάλλου καθηγητή από τον τσετσένο τζιχαντιστή φαίνεται ότι ήταν η μαρτυρική θυσία που αφύπνισε τη γαλλική κοινωνία. Η επίθεση πριν λίγα χρόνια στο Charlie Hebdo και η μαζική δολοφονία της συντακτικής του ομάδας στόχευαν την ελευθεροτυπία και την ελευθερία της έκφρασης. Η δολοφονία του Σαμιέλ Πατί χτυπάει το δημόσιο σχολείο, τη δημόσια εκπαίδευση της ελευθερίας, της ανεξιθρησκίας, της αμφισβήτησης. Η περίφημη γαλλική laïcité δεν είναι πια δεδομένη. Πολύ αργά και με μεγάλη καθυστέρηση η Γαλλία και η Ευρώπη ολόκληρη συνειδητοποιούν το τέλος της εποχής της «πολυπολιτισμικότητας».

Ο παράγοντας που άλλαξε τα πάντα, ήταν ο επεκτατικός ισλαμικός φονταμενταλισμός, ο οποίος τα τελευταία 30 χρόνια κερδίζει δρόμο τον δρόμο, συνοικία τη συνοικία, θεσμό τον θεσμό, έδαφος εις βάρος του κοσμικού κράτους. Ο Μακρόν προωθεί εσπευσμένα νόμους για να αντιμετωπίσει τον «αυτονομισμό», τη δημιουργία δηλαδή ανεξέλεγκτων νησίδων στις οποίες δεν έχουν ισχύ οι ευρωπαϊκοί νόμοι του κράτους αλλά η εξουσία του ιμάμη. Απαγορεύει την κατ'οίκον διδασκαλία που επέτρεπε σε δεκάδες χιλιάδες παιδιά να μην πηγαίνουν στο δημόσιο σχολείο, καταργεί τις ξεχωριστές ώρες στα δημόσια κολυμβητήρια και τα γεύματα καλάκ, απαγορεύει τη χορήγηση πιστοποιητικών παρθενίας, παίρνει μέτρα κατά των αναγκαστικών γάμων και βάζει όρο τη θρησκευτική ουδετερότητα όχι μόνο στον δημόσιο τομέα αλλά και στις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις με το δημόσιο. Και μόνο η απαρίθμηση αυτών των απαγορεύσεων μαρτυράει πόσο είχαν κυριαρχήσει στη ζωή της Γαλλίας.

Το μάθημα είναι πικρό για τους Γάλλους και για κάθε Ευρωπαίο. Απορροφημένη η Γαλλία στην προσπάθεια ενσωμάτωσης των μεταναστών στις δυτικές κοινωνίες, στην αντιμετώπιση του ρατσισμού, την αντίθεση στην ακροδεξιά προπαγάνδα της Λεπέν που τροφοδοτούσε την ξενοφοβία, δεν είδε έγκαιρα τον κίνδυνο της διείσδυσης του ισλαμικού φανατισμού. Μικροπολιτικά παιχνίδια, ενοχές, πολιτική κατευνασμού, αδυναμία του κράτους να επιβάλει τον νόμο και οι πάντα «χρήσιμοι πλιθιοί» που, στον μόνιμο πόλεμό τους εναντίον της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας, βλέπουν ως σύμμαχο κάθε εχθρό της ακόμα κι αν είναι η πιο βίαιη εκδοχή του πολιτικού Ισλάμ. Η πολυπολιτισμικότητα, από παράγων ανανέωσης της κοινωνίας, κατέληξε κοινοτισμός, πόλεις όπως το Παρίσι και οι Βρυξέλλες απέκτησαν περιοχές-αυτόνομα εδάφη με διαφορετικούς νόμους και εξουσίες, διαφορετικές ηθικές αξίες, κώδικες. Στα σύγχρονα προβλήματα της υπονόμησης του κοσμικού κράτους, της υποχώρησης των κατακτημένων με αίμα κοινωνικών ελευθεριών και ατομικών δικαιωμάτων, η κοινωνία απαντούσε με τη φρασεολογία του 1970: Είμαστε ακροδεξιοί, ρατσιστές, ξενόφοβοι, ή ευαίσθητοι, προοδευτικοί, no borders; Όπου οι δήθεν προοδευτικοί συντάσσονταν με τις πιο ακραίες μορφές καθυστέρησης, δικαιολογούσαν την απόσυρση των γυναικών πίσω από ένα ύφασμα, την αντιμετώπιση της ομοφυλοφιλίας ως αμαρτία, την αποδοχή της βίας ως «δικαιολογημένης», αφού άλλωστε η αποικιοκρατία πριν 1-2 αιώνες και οι σταυροφορίες πριν 5, θα δίνουν πάντα άλλοθι σε όσους σαγηνεύονται από τον μεσαιώνα και τον αυταρχισμό της βίας. Δεν τους ενοχλούν οι μπουργκές, δεν τους νοιάζει αν οι gay ακτιβιστές δολοφονούνται από τις τάρτσες στο κενό, δεν τους ενοχλεί ο επιθετικός θρησκευτικός φανατισμός, αρκεί να είναι εναντίον της Δύσης.

Μέχρι σήμερα έχουν γίνει 15 συλλήψεις για τη δολοφονία του γάλλου καθηγητή. Όχι μόνο οι συνεργάτες του δολοφόνου αλλά και όλοι αυτοί που τις προηγούμενες μέρες με τη ρητορική του μίσους στα σόσιαλ μίντια τον παρουσίαζαν σαν ένα βλάσφημο τέρας, εχθρό του Ισλάμ που πρέπει να

τιμωρηθεί. Αυτό τον καιρό επίσης διεξάγεται η δίκη της ομαδικής δολοφονίας στο Charlie Hebdo. Η οποία πέρα από τους φυσικούς αυτουργούς, που είναι νεκροί οι περισσότεροι, έχει μετατραπεί σε ένα «κατηγορώ» προς όλους εκείνους τους ηθικούς αυτουργούς που προετοίμαζαν το κλίμα. Τους δήθεν προοδευτικούς συνηγόρους του φονταμενταλισμού που κατηγορούσαν όποιον υπερασπιζόταν τις κοινωνικές ελευθερίες και τα ατομικά δικαιώματα που έχει κατακτήσει η δύση, ως ρατσιστή και ισλαμόφοβο. Εξοντώνοντας κάθε προσωπικότητα που προσπαθούσε να αρθρώσει διάλογο με επιχειρήματα, αφήνοντας έτσι το πεδίο ελεύθερο για τα δύο στρατόπεδα: τον ισλαμοφασισμό των τζιχαντιστών από τη μία και τον φασισμό του Εθνικού Μετώπου από την άλλη. Γιατί έτσι ονειρεύονται τον κόσμο, μάχη δύο στρατοπέδων και διαλέγουν απλώς το δικό τους.

Βλέπω κι εδώ πολλούς συγκινημένους τώρα με τον θάνατο του γάλλου καθηγητή. Κάποιοι από αυτούς πρωτοστατούσαν πριν λίγο καιρό στην καταδίκη συγγραφέων, δημοσιογράφων και εφημερίδων με την κατηγορία του «ρατσισμού και της ισλαμοφοβίας». Με ναρκισσιστική ανευθυνότητα όξυναν συνεχώς τα επίθετα, «ξενόφοβη», «ρατσιστρια», «ισλαμοφοβική», «οπαδό της Λεπέν», και ζητούσαν την εφαρμογή του αντιρατσιστικού νόμου. Για άρθρα σε εφημερίδες! Την ώρα που εμείς αποφεύγαμε ακόμα και να απαντήσουμε δημοσίως, αν ήταν δυνατόν, για να μη διαδίδονται οι κατηγορίες και τα ονόματα. Δημοσιολογούντες και δημοσιογράφοι, άνθρωποι δηλαδή που έχουν όλη την πληροφόρηση που υπάρχει, που ξέρουν ακόμα και τα ανείπωτα, αυτά που δεν πρέπει να λέγονται δημοσίως, άραγε δεν είχαν καν συναίσθηση σε πόσο επικίνδυνη θέση έβαζαν συνανθρώπους τους για να πουν τη γνώμη τους; Δεν τους πέραγε καν από το μυαλό ότι η ευκολία τους να μοιράζουν επίθετα στο πληκτρολόγιο, οδηγούσε συνανθρώπους τους στον κίνδυνο, σε μια ζωή σε απόκρυψη, υπό προστασία, εκπατρισμένη; Τι θα έκαναν αν κάποιος τζιχαντιστής έπαιρνε τα λεγόμενά τους στα σοβαρά;

Σήμερα η Ευρώπη αντιμετωπίζει πρόβλημα επιβίωσης. Οι προοδευτικοί άνθρωποι της ηπείρου υπερασπίζονται και τους μετανάστες και τις δημοκρατικές κοινωνίες τους και δεν δείχνουν καμία ανεκτικότητα στον σκοταδισμό και τη δογματική αδιαλλαξία της βίας από όπου κι αν προέρχεται. Όταν η ευρωπαϊκή επιτροπή είπε ότι οφείλουμε να υπερασπιστούμε τον «ευρωπαϊκό τρόπο ζωής», πολλοί την κατηγορούσαν. Μήπως είναι πολύ «αμερικανικό», μήπως είναι «ακροδεξιός» ο όρος; Έτσι κι αυτή διευκρίνισε τι πρέπει να υπερασπιστούμε: Τις αξίες της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, του σεβασμού στα ανθρώπινα δικαιώματα περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες. Τις κοινωνίες μας οι οποίες είναι βασισμένες στον πλουραλισμό, την απουσία διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα.

Δεν ζούμε ακόμα στον 20ό αιώνα. Δεν είμαστε πια τα καλομαθημένα παιδιά της κυρίαρχης και πλούσιας Δύσης που είχαμε την πολυτέλεια να αμφισβητούμε το δικό μας «κατεστημένο». Το παιχνίδι τώρα παίζεται αλλού, ο πλούτος και η εξουσία μετακομίζουν ραγδαία. Η Ευρώπη της Δημοκρατίας, των κοινωνικών ελευθεριών, των ατομικών δικαιωμάτων, της ανεκτικότητας, βρίσκεται σε κίνδυνο. Στον καινούργιο, αυταρχικό κόσμο που εξαπλώνεται γύρω μας, απαγορεύεται η διαφωνία, τιμωρείται η βλασφημία. Όμως η ανοχή στην αμφισβήτηση και στην εικονοκλασία απελευθερώνει τη σκέψη και οδηγεί στο μέλλον. Οι ευρωπαϊκές αξίες χρειάζονται υπερασπιστές. Αν αυτό δεν το καταλάβουν οι προοδευτικοί του 20ού αιώνα θα γίνουν οι συντηρητικοί του 21ου. **■**

«Τι να κάν'ς; Έχουμε όλες τσι μάσκες μας, δε βγαίνουμε αλλιώς».

(Μασκαφόρες γιαγιάδες στο δρόμο. Πετράλωνα, Τετάρτη μεσημέρι)

«Εγώ ξέρεις τι θα έκανα με τους Τούρκους αν ήμουν αρχηγός της Ελλάδας; Θα έστελνα ένα ελικόπτερο που θα ήταν γεμάτο περισσότερα που θα τους έριχναν κουτσουλές μολότοφ. Χαχαχα!»

(Εννιάχρονη μικρή στη μάμα της, περιοχή Χίλτον, Τρίτη απόγευμα)

Στην κηδεία της μητέρας του Γ. Πατούλη, τηλεοπτική ρεπόρτερ κάνει αναμετάδοση:

«...είναι μαζί με τη γυναίκα του, που φορά ψηλοτάκουνες γόβες...»

(Star, Πέμπτη μεσημέρι)

Σε κλινική, σε αίθουσα αναμονής για το αντιγριπτικό εμβόλιο

Γιατρός: Για μια μέρα δεν τρώτε κοτόπουλο και αυγά. Ένας παππούς: Ομελέτα κάνει να φάμε;

(Κυψέλη, Τετάρτη βράδυ)

«ΝΑ Καβληθούν Λόγω Διακοπών Τα Κοινόχρηστα Μέχρι την 3-8 για να Πληρωθούν τα Συνεργεία».

(Ανακοίνωση κολλημένη σε ασανσέρ στο κέντρο της Αθήνας)

«Δεν ξέρω τι να κάνω με αυτόν τον κορωνιό και τα λοκτάου. Να χωρίσω τώρα, να περιμένω λίγο, πραγματικά δεν ξέρω».

(Αλεξανδρινά, Εξάρχεια, Τρίτη βράδυ)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ

→ panikoval500@gmail.com

ΦΤΙΑΞΕ ΜΟΥ ΤΗ ΜΕΡΑ

Συνεχίζεται το Ελληνικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου

Τα αποτελέσματα της 5ης αγωνιστικής

ΑΕΚ-ΠΑΟ 1-1: 23' **Ανσαριφάρντ**, 89' **Μουργκ**

ΟΦΗ-ΠΑΟ 2-2: 37' **Στάρτζεον**, 77' **Μεγιάδο**, 49' **Καρλίτος**, 94' **Μακέντα**

Βόλος-ΠΑΣ Γιάννινα 2-1: 56' **Μπαριέντος**, 77' **Ουάρντα** - 3' **Παμλίδης**

Άρης-Απόλλων Σπάρτης 1-0: 35' **Γκάμα**

Ολυμπιακός-Ατρόμητος 4-0: 52', 82', 87' **Ελ Αραμπί**, 65' **Χασάν**

Λάρισα-Αστέρρας Τρίπολης 1-3: 89' **Μούζεκ**, 42', 75' **Μπαράλες**, 94' **Φερνάντεθ**

ΤΟ ΕΞΟΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει η **Λίνα Θεοδώρου**. Ζει και δουλεύει στην Αθήνα και στο Βερολίνο. Σπούδασε στην Σχολή Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών στα ΤΕΙ Αθηνών, στην ΑΣΚΤ και στη Σχολή Καλών Τεχνών της Χάγης. Έχει πάρει μέρος στις Μπιενάλε Τιράνων (2001), Κωνσταντινούπολη (2003), Limerick, Ιρλανδίας (2006) και στην Μπιενάλε της Βενετίας (2008). Αυτή την εποχή συμμετέχει με τη Zina Athanassiadou Gallery στη διαδικτυακή πλατφόρμα της Art Athina.

Info~DIET

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

ΜΟΥΣΤΑΛΕΥΡΙΑ

Είναι οι μέρες της. Λιχουδιά, λίγο πριν τα μελομακάρονα.

ELVIS COSTELLO

Επανάλθε στο παλιό, καλό, αγαπημένο του στιλ. Τον άκουσα στον Athens Voice Radio 102,5 και μου έφτιαξε τη μέρα.

ΤΟ PARKING ΤΟΥ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ

Ο πιο φθηνός τρόπος αν ταξιδεύεις για λίγες ή και για πολλές ημέρες. Μόνο 5 ευρώ η ημέρα αν το κλείσεις ηλεκτρονικά. Η διαδικασία είναι πανεύκολη. Μέχρι κι εγώ τα κατάφερα.

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ

Μετατρέπεται σε κακούργημα η ποινή για τον βασανισμό ζώων. Που καλύτερα θα ήταν μια κι έξω ισόβια και (ακόμα καλύτερα) να τιμωρούνται τα απανταχού κτήνη με τον ίδιο ακριβώς βασανισμό που ασκούν και στα ζώα τους.

ΑΛΗΘΙΝΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

-Στρατό έχεις πάει; -Όχι, αλλά έχω δουλέψει στη Ράτκα. (μεταξύ δύο νεαρών αγοριών)

HALLOWEEN

Ποιά κολοκύθα, παιδιά; Ακόμα καρπούζια τρώμε.

ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ

Σήμερα που σας γράφω τα κρούσματα ανέβηκαν στα 667. Ένα λιγότερο και θα γινόταν πραξικόπημα.

ΠΟΥ ΠΑΣ, ΚΑΗΜΕΝΕ ΚΑΡΑΜΗΤΡΟ;

Είναι λίγο γελοίο, εδώ που τα λέμε, να βλέπεις διαφήμιση γνωστής εταιρείας κράτησης εισιτηρίων με σλόγκαν: «Ας πεταχτούμε για έναν καφέ στην Ευρώπη».

ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΙΤΖΑΜΕΣ

Κάνει κακό ψυχολογικά. Φορέστε κάτι άνετο, αλλά σαν να πρόκειται να βγείτε έξω.

12 ΤΑ ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ

Το traffic jam στο κέντρο της Αθήνας, μόλις κλείνουν τα μπαρ. Ζε σουί Σταχτοπούτα.

ΦΡΙΝΤΑ ΚΑΛΟ

Καλή κι αγαπημένη η μακαρίτισσα, αλλά νισάφι. Κατάντησε το μπρελόκ της κάθε ινφλουένσερ.

GLAMAZON

Ο αστεροειδής 2018 VP1

Ένα αστρικό ψυγείο πρόκειται να περάσει ξυστά από τη γη στις 2 Νοεμβρίου

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Είπαμε, αυτή η περίοδος είναι ακόμα πιο περίεργη και αρκετά δύσκολη. Αστρολογικά δεν ξέρω πώς και εάν επηρεάζεται

αυτός ο μήνας, διότι είναι κάτι που δεν με ενδιαφέρει και με το οποίο δεν ασχολούμαι. Άλλοι πάλι ασχολούνται και αποδίδουν ανάδρομα ρεύματα στις ανάδρομες ρότες. Μέσα σε όλα τα μπερδεμένα, τα ανήσυχια, μαζί με τη βεντάλια των διεθνών γεγονότων και την πτώση της θερμοκρασίας έρχεται κι ένα γεγονός να μας ταράξει.

Όχι, δεν θα μας ταράξει το γεγονός αυτό κάθε αυτό διότι δεν έχει συμβεί. Πρόκειται να περάσει ένας αστεροειδής ξυστά από τη γη. Θα περάσει τόσο κοντά... Αλλά ας είμαστε ψύχραιμοι. Ο αστεροειδής δεν είναι πελώριος, είναι σχετικά μικρός. Είναι σε μέγεθος ψυγείου, αυτό το δίπορτο με τα παγάκια.

Ένα αστρικό ψυγείο έρχεται κατά πάνω μας. Η ζαχαρένια μας έχει χαλάσει προ πολλού. Οπότε διατηρούμε μικρές δόσεις Glam και άφθονο χιούμορ γιατί αλλιώς δεν παλεύεται. Και η συνάντηση με έναν αστεροειδή γλυκάνισο είναι απείρωσ πιο πιθανή. Λοιπόν, η διάμετρος του διαστημικού αντικειμένου είναι 0,002 χλμ. Και το όνομα αυτού 2018VP1. Πρόκειται για παλιό μοντέλο, δηλαδή. Διετίας.

Αλλά δεν χρειάζεται να ανησυχούμε και να φοβόμαστε. Η NASA ανακοίνωσε πως τώρα οι πιθανότητες πρόσκρουσης έχουν πέσει κάτω από το 1%. Καλό αυτό. Συμβαίνουν τόσα και τόσα, ο «ψυγειοκαταψύκτης» θα μας χαλάσει;

Πότε τον περιμένουμε; Εδώ, είναι άλλη μια απόδειξη της συμπαθητικής συνωμοσίας. Θα περάσει στις 2 Νοεμβρίου. Μια μέρα πριν τις αμερικανικές εκλογές.

Το παρελθόν
είναι η ιστορία μας.
Το μέλλον είναι επιλογή.

Η ΔΕΗ αλλάζει. Με νέο εμπορικό σήμα, νέα φιλοσοφία, νέα ενέργεια, κρατάμε τα καλύτερα από τη μακρά ιστορία μας και προσαρμοζόμαστε στη σημερινή εποχή. Σήμερα, σχεδιάζουμε το μέλλον.

Ένα με το μέλλον
dei.gr

102.5
ATHENS
VOICE
RADIO

★ *late night* ★
SESSIONS

ΠΕΜΠΤΗ 22:00 - 24:00

Athens Incoming

ΜΕ ΤΟΝ
Δημήτρη Λιλή

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 22:00 - 24:00

Black Athena

ΜΕ ΤΟΝ
Κωστή Νικηφοράκη

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 24:00 - 02:00

Flipside

ΜΕ ΤΟΝ
Νίκο Δημόπουλο

ΣΑΒΒΑΤΟ 24:00 - 02:00

Keep it Real

ΜΕ ΤΟΝ
Χρήστο Αντωνίου

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

NEW YORK TIMES

Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΠΡΑΒΝΤΑ

Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Είχα πολλές αφορμές για να γράψω περί της κατάντιας των New York Times: ανάμεσα σε αυτές ήταν τα ρεπορτάζ και οι θέσεις της για το πρόβλημα των προσφύγων στην Ελλάδα, καθώς και οι ελληνοτουρκικές διαφορές για τις οποίες η αμερικανική εφημερίδα δεν φαίνεται να καταλαβαίνει απολύτως τίποτα. Πριν από λίγες μέρες, προστέθηκε άλλη μία: μετά τον αποκεφαλισμό του Γάλλου καθηγητή από τζιχαντιστική ομάδα (ιμάμης, μουσουλμάνους γονείς και έναν Τσετσένο εκτελεστή) η αμερικανική εφημερίδα κυκλοφόρησε με ρεπορτάζ που είχε τίτλο «Η γαλλική αστυνομία σκοτώνει ύποπτο». Οι New York Times έχουν εκπέσει, εδώ και πολλά χρόνια, σε όργανο των Antifa και των διασπαστικών μειονοτήτων: μία από τις υποτιθέμενες έγκυρες αμερικανικές εφημερίδες μοιάζει υπερβολικά με την Πράβντα.

Η αποτυχία της εφημερίδας να προβλέψει το αποτέλεσμα των εκλογών του 2016 δεν ήταν απλώς αδυναμία να προβλεφθούν τα ενδεχόμενα. Σήμαινε ότι δεν είχε πλήρη εικόνα για τη χώρα που καλύπτει και που εν μέρει εκπροσωπεί. Υπάρχει κρίσιμο έλλειμμα πρόσληψης της αμερικανικής και διεθνούς πραγματικότητας που συνοδεύεται από προπαγάνδα σοβιετικού τύπου: απόκριση ειδήσεων, παραμόρφωση, ιδεολογικοποίηση, αγγελοποίηση κοινωνικών ενόχων –συνήθως μέλη μειονοτήτων–, ταξική, φυλετική και έμφυλη ερμηνεία όλων των φαινομένων, κατασκευή και διάδοση μιας ορθοδοξίας η οποία υπερβαίνει την περιβόητη πολιτική ορθότητα και αναδεικνύεται ως μια μορφή αστυνομίας της σκέψης. Το ότι αυτό που κατάλαβαν οι New York Times από τη δολοφονία του Σαμιουέλ Πατύ είναι πως η γαλλική αστυνομία βαραίει στο ψαχνό καταδεικνύει, εκτός φυσικά από πρόχειρη και ιδεολογική δημοσιογραφία, τρεις έμμονες ιδέες του ολοκληρωτισμού της πολιτικής ορθότητας: 1) η αστυνομία είναι εγκληματική 2) οι Γάλλοι (όπως οι προαναφερθέντες Έλληνες) κακοποιούν τους μετανάστες 3) η ισλαμική τρομοκρατία είναι απόκριση σ' αυτή την κακοποίηση.

Η εφημερίδα είναι τόσο τυφλωμένη από την ιδεολογία ώστε δεν κατανοεί τον σύγχρονο κόσμο: τι συμβαίνει ολόγυρά μας, ποια είναι τα διακυβέματα. Αποδίδω αυτή την τυφλότητα σε μια ευρύτερη υποχώρηση του δημοκρατικού διαλόγου ο οποίος έχει παραδοθεί σε μια ελίτ που ρυθμίζει, με αυταρχικό και διδακτικό ύφος, τι είναι σωστό

και τι είναι λάθος. Αλλά, ούτε αυτή η ελίτ είναι «ελευθερή»: πιέζεται από τα social media. Οι δημοσιογράφοι των New York Times μοιάζουν να γράφουν με τρεμάμενο χέρι φοβούμενοι τις αντιδράσεις του αριστερού όχλου στο Twitter και σε μόνιμη αντίθεση με τον δεξιό όχλο, προσέχοντας να μη συμφωνήσουν σε τίποτα με τον πολέμιο. Ο αρχισυντάκτης της εφημερίδας είναι το Twitter: έτσι, δημοσιεύονται απλά ρεπορτάζ με καλούς και κακούς που ικανοποιούν ένα ολιγομελές αλλά ισχυρό κοινό το οποίο διαμορφώνει γνώμες χωρίς να επιτρέπει στον υπόλοιπο κόσμο να βγάλει τα δικά του συμπεράσματα. Το διαδικτυακό δηλητήριο συγχωρείται εφόσον κατευθύνεται στους κατάλληλους στόχους, αλλά πρέπει να αποφεύγεται καθετί που θα μπορούσε να διαχύσει δηλητήριο από τις δυνάμεις του Καλού. Κάποτε οι Αμερικανοί φοβούνταν την τυραννία της πλειοψηφίας, σήμερα οδεύουν προς την τυραννία της μειοψηφίας. Όταν ο Άνταμ Νόσσιτερ περιγράφει τον αποκεφαλισμό του Σαμιουέλ Πατύ ως «επίθεση με μαχαίρι» και συνεχίζει ειρωνικά «το θύμα παρουσιάζεται αμέσως ως μάρτυρας της ελευθερίας της έκφρασης» (η λέξη «αμέσως» τα λέει όλα) διαπράττει δημοσιογραφική ατιμία: παρουσιάζει έτσι την ιστορία ώστε να ταιριάζει στις ανάγκες ενός προκαθορισμένου αφηγήματος.

Ξέρω ότι το εργασιακό περιβάλλον στους New York Times είναι ασφυκτικό. Όποιος εργαζόμενος θεωρείται ότι ερωτοτροπεί με το Wrongthink γίνεται αντικείμενο εκφοβισμού και χαρακτηρίζεται Ναζι, ρατσιστής και τα τοιαύτα. Αλλά δεν υπάρχει νόμος που να σε προστατεύει από την ηθική παρενόχληση: είναι ένα καθεστώς που απλώς χρειάζεται γενναιότητα εκ μέρους του αντικειμένου της παρενόχλησης. Κι επειδή κανείς άνθρωπος δεν θέλει να φθείρεται έτσι καθημερινά, τους New York Times έχουν εγκαταλείψει όλοι οι ανεξάρτητοι δημοσιογράφοι. Έχουν παραμείνει όσοι επαναλαμβάνουν τα ίδια και τα ίδια κι όσοι αυτολογοκρίνονται ώστε να αρέσουν σε εκείνους που επαναλαμβάνουν τα ίδια και τα ίδια. Ο

στόχος είναι να μη θιγεί κανένας από το κοπάδι, να μην προκληθούν αντιδράσεις από τον «προοδευτικό» χώρο – οι αντιδράσεις από τον απέναντι, τον εκθρικό χώρο, είναι πάντοτε ευπρόσδεκτες διότι υπογραμμίζουν το σωστό έναντι του λάθους. Αυτό είναι άλλωστε το διακύβευμα του δικασμού τον οποίο συνηθίζουμε να αποδίδουμε στους Ρεπουμπλικανούς και στον ίδιο τον Ντόναλντ Τραμπ.

Η τακτική «δυσόμοια, δυο σταθμά» είναι βεβαίως εξαιρετικά διαδεδομένη. Το 2018, οι New York Times δημοσίευσαν συνέντευξη της Άλις Γουόκερ («Το πορφυρό χρώμα»)

όπου η Αφρο-αμερικανίδα συγγραφέας εγκωμιάζε το γνωστό συνωμοσιολογικό βιβλίο «Τα πρωτόκολλα των σοφών της Σιών»: αν δεν ήταν Αφρο-αμερικανίδα δεν θα της επέτρεπαν να εκφράσει αντισημιτισμό και να κάνει λόγο για διάφορες τρέλες όπως οι Illuminati. Εν κατακλείδι, το μείζον πρόβλημα των New York Times είναι το ότι ζουν σε έναν μακρινό γαλαξία, το ότι δεν έχουν καμιά σχέση, καμιά επαφή, με τη ζωή των περισσότερων ανθρώπων. Στον εν λόγω γαλαξία ο κοινωνικός καταταραχισμός ονομάζεται «ποικιλομορφία», η ισλαμική διείσδυση ονομάζεται «θρησκευτική ελευθερία» και τα βάρβαρα ήθη «διαφορετική κουλτούρα». Ακόμα και οι δημοσιογράφοι που ίσως δεν συμφωνούν με αυτή την ισοπέδωση πιστεύουν ότι

ο απώτερος στόχος είναι δίκαιος, ότι η υποβάθμιση των ιδεών και της γλώσσας υπηρετεί τους σωστούς αγώνες. Προπάντων, οι δημοσιογράφοι κάνουν την πάπια και σιωπούν μπροστά στον μακαρθισμό επειδή υπάρχουν εκατομμύρια άνεργοι· αισθάνονται τυχεροί που έχουν δουλειά σε έναν προνομιακό κλάδο.

Οι Αμερικανοί, όπως όλοι μας, αναζητούν ακριβείς ειδήσεις, απόψεις ζωτικής σημασίας και ειλικρινείς συζητήσεις. Ο ανεξάρτητος Τύπος δεν είναι αριστερό ιδανικό· είναι ιδανικό της δημοκρατίας και σίγουρα αμερικανικό ιδανικό. Καλές είναι οι ιδέες περί ανεξαρτησίας του Τύπου, αλλά χρειάζονται φωνή και αυτιά που να τις ακούνε. Προπάντων, χρειάζονται ανθρώπους που να είναι πρόθυμοι να τις εφαρμόσουν. **Α**

ΟΤΑΝ Ο ΑΝΤΑΜ ΝΟΣΣΙΤΕΡ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΙ ΤΟΝ ΑΠΟΚΕΦΑΛΙΣΜΟ ΤΟΥ ΣΑΜΙΟΥΕΛ ΠΑΤΥ ΩΣ «ΕΠΙΘΕΣΗ ΜΕ ΜΑΧΑΙΡΙ» ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΕΙ ΕΙΡΩΝΙΚΑ «ΤΟ ΘΥΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΤΑΙ ΑΜΕΣΩΣ ΩΣ ΜΑΡΤΥΡΑΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ» (Η ΛΕΞΗ «ΑΜΕΣΩΣ» ΤΑ ΛΕΕΙ ΟΛΑ) ΔΙΑΠΡΑΤΤΕΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΤΙΜΙΑ

Κάθε μέρα πιο
κοντά στο μέλλον.

Ενίσχυση της παραγωγής από ανανεώσιμες πηγές, ώστε το μερίδιο αγοράς μας σε αυτές από 2% σήμερα να φτάσει στο 20% το 2024.

Άμεση τοποθέτηση 1.000 σταθμών φόρτισης σε όλη την Ελλάδα και 10.000 σταθμών φόρτισης μεσοπρόθεσμα.

Εισαγωγή έξυπνων μετρητών, συστημάτων αυτοματοποίησης και κεντρικής διαχείρισης, συστημάτων GIS / Scada για την ψηφιοποίηση του δικτύου.

Νέα προϊόντα και ψηφιακές υπηρεσίες με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών μας.

Ένα με το μέλλον
dei.gr

Τα νούμερα της Εβδομάδας

Του ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ

26 χιλιόμετρα μήκος έχει το νέο τμήμα του φράχτη που κατασκευάζεται στον Έβρο, ενώ θα αναβαθμιστούν και παλαιότερα τμήματα μήκους 10 χιλιομέτρων.

5 μέτρα ύψος θα έχει ο νέος φράχτης. Το ύψος του παλαιότερου φράχτη ήταν 4,3 μέτρα.

8 νέα Υπερυψωμένα Αντιβαλλιστικά Παρατηρητήρια θα κατασκευαστούν κατά μήκος του νέου φράχτη ενώ «ανακαινίζονται» και 57 υφιστάμενα φυλάκια.

400 νέοι μόνιμοι συνοριοφύλακες αναλαμβάνουν άμεσα καθήκοντα στον Έβρο, άλλοι 800 στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου και άλλοι 480 στην υπόλοιπη Ελλάδα.

100.000 ευρώ ζητά με αγωγές του από τηλεοπτικούς σταθμούς, εφημερίδες και ειδησεογραφικές ιστοσελίδες της χώρας ο καταδικασμένος ως διευθυντής εγκληματικής οργάνωσης, ευρωβουλευτής Πάννης Λαγός. Ο Λαγός απέστειλε επίσης εξώδικο στην πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας για παραβίαση του τεκμηρίου αθωότητας ενώ προσέφυγε και στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Είναι εντυπωσιακό το πώς, ενώ όλοι επιθυμούσαν να καταλύσουν την αστική δημοκρατία κατά δήλωση του αρχηγού τους, εκλιπαρούν τώρα για προστασία...

25.000 δολάρια ήταν το έπαθλο που κέρδισε στον διαγωνισμό 3M Young Scientist Challenge 2020 η Anika Chebrolo, μια 14χρονη από το Frisco του Τέξας. Η ανακάλυψή της ενδέχεται να αποδειχθεί σημαντικότερη από το ποσό του βραβείου καθώς εντόπισε ένα μόριο μολύβδου που μπορεί επιλεκτικά να συνδεθεί με την ακίδα πρωτεΐνης του ιού SARS-CoV-2. Και, ναι, σωστά μαντέψατε, μπορεί, λένε οι –έκπληκτοι– επιστήμονες, να σκοτώσει τον ιό.

20,8% των ερωτηθέντων συμπολιτών μας σε δημοσκόπηση που παρουσίασε ο Alpha πιστεύουν πως ο κορωνοϊός ή δεν υπάρχει ή υπάρχει αλλά δεν είναι πιο επικίνδυνος από μια απλή γρίπη. Αρκετοί δηλαδή για να δημιουργήσουν πρόβλημα, αν δεν τηρούν τα μέτρα.

40% των νοσηλευόμενων σε ΜΕΘ είναι κάτω από 60 ετών και ορισμένοι δεν έχουν προβλήματα υγείας, αποκάλυψε ο καθηγητής Παθολογίας της Ιατρικής Πατρών Χαράλαμπος Γώγος.

1,8 δισ. ευρώ ήταν η οικονομική προσφορά που κατέθεσε η κοινοπραξία Άβαξ, Ghella και Alstom για την κατασκευή της γραμμής 4 του Μετρό της Αθήνας.

12% ήταν η έκπτωση της κοινοπραξίας της Αβαξ ενώ η έτερη κοινοπραξία αυτή των εταιρειών Άκτωρ, Ansaldo και Hitachi κατέθεσε προσφορά με έκπτωση 10,6%. Έχουν παρέλθει καθώς φαίνεται ανεπίστρεπті οι εποχές που ο «κόκκινος εργολάβος» Καλογρίτσας κατέβαινε σε διαγωνισμούς με εκπτώσεις άνω του 50%. Και φυσικά τους κέρδιζε, αλλά δεν τελείωνε τα έργα...

15 συνολικά σταθμούς περιλαμβάνει η νέα γραμμή του μετρό. Πρόκειται για τους σταθμούς: Βεΐκου, Γαλάτσι, Ελικώνος, Κυψέλη, Δικαστήρια, Αλεξάνδρας, Εξάρχεια, Ακαδημίας, Κολωνάκι, Ευαγγελισμός, Καισαριανή, Πανεπιστημιούπολη, Ιλίσια, Ζωγράφου και Γουδί.

6,5 δισ. ευρώ εισοδήματος απέκρυψαν συμπολίτες μας το 2018, σύμφωνα με στατιστικά της ΑΑΔΕ. Το ποσό αφορά τουλάχιστον αυτούς που «τσιμπήσε» η Αρχή μέσω των τεκμηρίων.

74,52% των συμπολιτών μας με επιχειρηματική δραστηριότητα το 2018 δήλωσε εισόδημα έως 10.000 ευρώ. Εισόδημα μέχρι 20.000 ευρώ δήλωσε το 88,94%. «Πεινάνε» οι επιχειρηματίες...

95,66% των αγροτών δήλωσε εισόδημα έως 10.000 ευρώ. Το χρήμα φαίνεται ότι προτιμά τους μισθωτούς...

50 καταστήματα διαθέτει η πολυεθνική αλυσίδα ένδυσης Mango στη Σαουδική Αραβία. Δημοσίευμα των FT ανέφερε ότι θα «αναζητήσει εναλλακτικές λύσεις» για τα προϊόντα που ράβονταν στην Τουρκία και κατευθύνονταν στο βασίλειο του Αραβικού Κόλπου. Αυτό συμβαίνει εξαιτίας τουμποϊκοτάζ που επέβαλε η ισχυρή αραβική χώρα στα τουρκικά προϊόντα.

1,94 δισ. ευρώ ήταν πέρυσι οι εισαγωγές στη χώρα μας από την Τουρκία. Αντίστοιχα οι εξαγωγές της χώρας μας προς την Τουρκία ήταν 1,97 δισ. ευρώ. Δεδομένου ότι για την Τουρκία το μερίδιο των ελληνικών προϊόντων είναι σχετικά μικρό ενώ για τη χώρα μας η Τουρκία είναι ο τρίτος μεγαλύτερος προορισμός εξαγωγών, οι ιδέες γιαμποϊκοτάζ στα τουρκικά προϊόντα δεν μοιάζει ιδιαίτερα έξυπνη...

3 φορές μέσα στο Σαββατοκύριακο είδε η μπέτρα του τον 14χρονο Βαγγέλη, που κρατούνταν μετά τη σύλληψή του την περασμένη Πέμπτη, σύμφωνα με αστυνομικές πηγές. Ωστόσο η μπέτρα μιλώντας σε μέσα ενημέρωσης δήλωσε ότι δεν της επιτράπηκε να δει το παιδί της, θέση που υιοθέτησαν άμεσα τα κόμματα της αντιπολίτευσης.

100% των αναγκών των πελατών της κάλυψε με ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές η εταιρεία WE Energy-Eunice

60,54% ήταν το ποσοστό της BIENEP που βρέθηκε στη δεύτερη θέση. Ακολουθούν Μυτιληναίος με 24,3%, Ήρων με 22,43%, Elpedison με 21,74%, NRG με 20,3%, WATT & VOLT με 19,95% και η ΔΕΗ με 17,59%. Εννοείται ότι όσο πιο μεγάλο είναι το πελατολόγιο, τόσο δυσκολότερο είναι να καλυφθεί μεγάλο ποσοστό με ανανεώσιμη ενέργεια.

120 μέτρα μήκος και διάμετρο 9 θα έχει ο νέος διαστημικός πύραυλος Starship που κατασκευάζει ο Elon Musk με στόχο να στείλει το 2024 μη επανδρωμένη αποστολή στον Άρη. Ο ίδιος –επαναχρησιμοποιούμενος– πύραυλος θα χρησιμοποιηθεί και για αποστολές στη Σελήνη αλλά και για διαστημικά ταξίδια γύρω απ' τη Γη.

12,29 εκατομμύρια τηλεθεατές είδαν το αφιέρωμα του ABC στον δημοκρατικό υποψήφιο Τζο Μπάιντεν την περασμένη εβδομάδα.

10,39 εκατομμύρια τηλεθεατές είδαν το αντίστοιχο αφιέρωμα του NBC στον Ντόναλντ Τραμπ. Αυτή η διαφορά των σχεδόν 2 εκατομμυ-

ρίων τηλεθεατών δείχνει μια δυναμική υπέρ του Μπάιντεν, αλλά ας περιμένουμε καλύτερα τις κάλπες την πρώτη εβδομάδα του Νοέμβρη...

155.000 ευρώ διέθεσε η Ελληνικός Χρυσός για επισκευές και συντήρηση των σχολικών υποδομών στον δήμο Αριστοτέλη.

22 εκ. ευρώ είναι το ποσό που έχει διαθέσει η εταιρεία σε πρωτοβουλίες & δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης για τον τουρισμό, τον αθλητισμό, την παιδεία, την κοινωνική και περιβαλλοντική μέριμνα στην ΒΑ Χαλκιδική.

72 νέα ηλεκτρικά αυτοκίνητα πωλήθηκαν τον Σεπτέμβριο στην Ελλάδα, αριθμός-ρεκόρ για μηνιαίες πωλήσεις αμιγώς ηλεκτρικών αυτοκινήτων.

620% είναι η αύξηση σε σχέση με το Σεπτέμβριο του 2019 όταν και είχαν πωληθεί μόλις 10 ηλεκτρικά αυτοκίνητα.

Νούμερα με πολλά μηδενικά

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ

«*Είναι και λίγο ελιτίστικο αυτό που κάνετε*», είπε ο άρτι ορκισθείς βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ (καθώς κέρδισε την έδρα από τον Παπαχριστόπουλο μετά από ένσταση) Παναγιώτης Κουρουμπλής απευθυνόμενος στον βουλευτή της ΝΔ Δημήτρη Καιρίδη. Η κριτική του Κουρουμπλή αφορούσε στη χρήση Skype από τον κ. Καιρίδη και πλέον αναρωτιέται κανείς αν πρόκειται για απλή τεchnοφοβία ή θεωρεί ότι τα μέτρα αποστασιοποίησης για τον Covid είναι υπερβολικά.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ

«*Ο κ. Βαρουφάκης δεν θα είναι μαζί μας. Δεν έχει ψηφίσει μνημόνια, αλλά τα προετοίμασε θαυμάσια. Απευθυνόμαστε όμως στην κ. Κωνσταντοπούλου και σε όλες τις αντισυστημικές και αντιμνημονιακές δυνάμεις*». Η ιστορία του Παναγιώτη του Λαφαζάνη (sic) θυμίζει εκείνη του Ιάπυ του αζωματικού Χίρου Ονόνα. Ο συγκεκριμένος άνδρας μετέβη στις Φιλιππίνες για να πολεμήσει αλλά παρέμεινε εκεί και μετά τη λήξη του Β' Παγκοσμίου πολέμου, αγνοώντας ότι ο πόλεμος είχε τελειώσει. Τρεις δεκαετίες αργότερα και συγκεκριμένα το 1974 τον εντόπισαν και ο Ονόνα παρέδωσε το ξίφος του στον δικτάτορα Μάρκος. Αντιστοίχως, ο Λαφαζάνης ζει ακόμη τις ένδοξες ημέρες του αντιμνημονίου. Τη μόνη περίοδο της ζωής του που πέτυχε να απευθύνεται σε ακροατήριο μεγαλύτερο από ένα τσούρμιο μεπερδόμενων κομμουνιστών. Και φυσικά δεν πρόκειται να την ξεχάσει επ' όρου ζωής...

ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ

«*Όσκαρ Ουάιλντ... το έργο σου, τα βιβλία σου, μας εμπνέουν ακόμα. Χρόνια πολλά*». Ο σύμβουλος στρατηγικού σχεδιασμού του τέως Πρωθυπουργού εύχεται χρόνια πολλά στον Ιρλανδό εμβληματικό λογοτέχνη, μακαρίτη ωστόσο από το 1900. Μετά το αναμενόμενο κράξιμο στο Twitter, ο στρατηγικός σχεδιαστής το «γύρισε» λέγοντας ότι τα χρόνια πολλά αφορούν στο έργο του. Μάλιστα αντέδρασε κάπως εκνευρισμένα στην κριτική γράφοντας «*Ναζιστές, φασιστάκια αμόρφωτα, γονυπετείς στον Μπισσοτάκη. Ό,τι πιο σικαμερό. Μπείτε να διαβάσετε τι σχολιάζουν και θα συμφωνήσετε*». Όπως άλλωστε είχε πει και ο εορτάζων Όσκαρ: «*Για να μπεις στους καλύτερους κοινωνικούς κύκλους σήμερα θα πρέπει είτε να ταΐξεις τους άλλους είτε να τους διασκεδάξεις είτε να τους σοκάρεις! Αυτό είναι όλο*». **A**

Ο αποκεφαλισμός της Δημοκρατίας

Το ριζοσπαστικό Ισλάμ επιτίθεται στον πυρήνα του ευρωπαϊκού πολιτικού συστήματος: την Εκπαίδευση

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

«*Στο όνομα του Αλλάχ, του προς τους πάντες υπέρμετρα Εύσπλαχνου, προς τον Μακρόν, τον γνέπη των απίστων, εκτέλεσα ένα από τα σκυλιά του της κόλασης ο οποίος τόλμησε να υποβιάσει τον Μωάμεθ, ως μήνυμα προς τους ομοίους του έως ότου φτάσει η ώρα να τους επιβάλουμε τη σκληρή τιμωρία τους*».

Πώς είναι δυνατόν ένας νεαρός μόλις 18 ετών να εκφράζεται με τέτοια απενοχοποιημένη άνεση για το ιδιαίτερα απεχθές έγκλημά του; Πρόκειται για την ανάρτησή του στο Διαδίκτυο μετά τον αποκεφαλισμό του καθηγητή Samuel Paty, καθηγητή ενός γαλλικού γυμνασίου σε ένα πολύ γνωστό και μάλλον ήσυχο προάστιο του Παρισιού. Του έκοψε το κεφάλι με τα χέρια του κραυγάζοντας «Ο Θεός είναι μεγάλος». Στα οκτώ του χρόνια έφθασε στη Γαλλία, παιδί προσφύγων από την Τσετσενία του Καυκάσου. Στα 16 του, ως φαίνεται, άρχισε η «εκπαίδευσή» του από τους ισλαμιστικούς πυρήνες της περιοχής του. Στα 18 του σκότωσε στο όνομα του Θεού του. Έπεσε νεκρός από 9 σφαίρες που φυτεύτηκαν στο κορμί του από την ειδική μονάδα των αστυνομικών που τον εντόπισε μετά το φονικό. Ακόμη και μετά την ανήκουστη επίθεση των ισλαμιστών στα γραφεία του Charlie Hebdo, ακόμη και ύστερα από την απίστευτης βαρβαρότητας επίθεση των ισλαμιστών τρομοκρατών στο «Μπατακλάν», η γαλλική κοινωνία εξακολουθούσε να αντέχει και να διατηρεί κάποια ανακλαστικά ανοχής δημοκρατικής αντιμετώπισης ακόμη και του πολιτικού Ισλάμ. Φαίνεται όμως πως η τελευταία αυτή επίδειξη απόλυτης βαρβαρότητας ξεπέρασε και το τελευταίο όριο ανοχής. Ο νεαρός Τσετσένος επιτέθηκε στον πυρήνα της δημοκρατίας, στον απόλυτο πυρήνα των αξιών της Γαλλικής Επανάστασης, στην καρδιά της σύγχρονης γαλλικής κρατικής υπόστασης της Republique, για την οποία χύθηκαν ποταμοί αίματος, όπως αυτή διαμορφώθηκε από το 1779 και μετά, μέσα από δικτατορίες, πολέμους, καταστροφές, ήττες, φασισμούς και επαναστάσεις. Αυτός ο πυρήνας της Δημοκρατίας ως πολιτικό σύστημα και της δημοκρατίας ως σύνολο αξιών, ιδεών, κανόνων και αξιωμάτων ήταν και είναι ακόμη η Εκπαίδευση. Για τη δημόσια και ελεύθερη λειτουργία της χύθηκαν επίσης ποταμοί αίματος.

Στο όνομα του Αλλάχ ένας νεαρός Τσετσένος πρώτης γενιάς, πρόσφυγας στο Παρίσι, μόλις 18 ετών, γαλουχημένος στις αρχές του μίσους, της φυλετικής και θρησκευτικής καθαρότητας (δεν υπάρχει μόνο ο Ναζισμός, βλέπετε) και του φανατισμού, αυτό το νεαρό παιδί έσφαξε εν μέσω οδών έναν καθηγητή γαλλικού γυμνασίου διότι τόλμησε να επιδείξει στους μαθητές του σκίτσα - καρικατούρες και γελοιογραφίες

Η αόρατη απειλή για την επιβίωση της Δύσης

ΤΟΥ ΡΩΜΑΝΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ

[Η τριλογία του δικασμού]

Πριν από λίγους μήνες έκανα μια διαφημιστική καμπάνια στο Facebook για την προώθηση της Αποτροπής – του ντοκιμαντέρ μας για το ΝΑΤΟ και την ευρωπαϊκή ασφάλεια. Ο σκοπός της ταινίας εξαρχής ήταν να κεντρίσει το ενδιαφέρον ενός ευρύτερου κοινού από αυτό που συνήθως παρακολουθεί ιστορικά ή πολιτικά ντοκιμαντέρ.

Χρησιμοποιώντας τα εργαλεία του Facebook που σου επιτρέπουν να στοχεύσεις τις διαφημίσεις σου ανάλογα με το φύλο, την ηλικία, τα ενδιαφέροντα, τις καταναλωτικές συνήθειες και τον τόπο του χρήστη, επικεντρωθήκαμε σε δημογραφικές ομάδες πέραν των μεγάλων αστικών κέντρων, πέραν των χρηστών με πολλά πτυχία και θεσμική σχέση με την πολιτική. Απευθυνθήκαμε σε νέους που τους αρέσουν τα video games· σε μεσήλικες της βρετανικής επαρχίας· σε ανθρώπους που βλέπουν ριάλιτι και διαβάζουν τη λεγόμενη λογοτεχνία του αεροδρομίου (π.χ. βιβλία δράσης από δημοφιλείς συγγραφείς). Με λίγα λόγια προσπαθήσαμε να ξεμυτίσουμε πέραν της γεωγραφικής και ταξικής «φούσκας» στην οποία συνήθως κινείται η μεγάλη πλειοψηφία της πολιτικής, ακαδημαϊκής, πνευματικής και οικονομικής ελίτ.

Η εμπειρία ήταν αποκαλυπτική. Με το που ανέβηκαν οι διαφημίσεις ξεκίνησε ένας κυκεώνας σχολίων άσχετων με τις αναρτήσεις. Ήταν διάχυτος ο θυμός και το μίσος· μίσος για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΝΑΤΟ, μίσος για τις ελίτ και τους πολιτικούς, για τους μετανάστες και τους πρόσφυγες (που δεν ήταν καν το αντικείμενο της ταινίας)· μίσος για την ίδια τη βρετανική κυβέρνηση, για τους Αμερικανούς, για τη Δύση γενικά. Απαξίωση του συστήματος. Συμψηφισμός της σημερινής Δύσης με τη Σοβιετική Ένωση του Στάλιν και την Κίνα του Μάο. Κυρίως, όμως, διάχυτος φόβος για τους μετανάστες που «έρχονται εδώ παράνομα και κλέβουν τις δουλειές μας».

Όλα αυτά γράφονταν χωρίς αντίλογο. Η άλλη πλευρά ήταν άφαντη. Στις ελάχιστες περιπτώσεις που έγινε διάλογος, αυτός δεν ήταν υπέρ του «συστήματος» ή των θεσμών ή της Δύσης – κανείς δεν αμφισβήτησε αυτά που γράφονταν, κανείς δεν κάθισε να εμπλακεί σε λογική επιχειρηματολογία – αλλά ένας πλειοψηφισμός συναισθημάτων ή θεωριών συνωμοσίας.

Τα σχόλια αυτά δεν εκπροσωπούν απαραίτητα όλους όσοι ανήκουν στις κοινωνικές ομάδες στις οποίες απευθύνθηκε η καμπάνια. Κατά πάσα πιθανότητα κάποια από αυτά δεν τα άφησαν καν άνθρωποι, αλλά ρωσικά ή κινέζικα bots· είναι άλλωστε γνωστό ότι οι υπηρεσίες τους εκμεταλλεύονται κάθε ευκαιρία για να σπείρουν τη σύγχυση και τη διχόνοια στη Δύση. Ωστόσο, η απόλυτη κυριαρχία αυτών των φωνών και η απουσία άλλων δεν παύει να είναι ενδεικτική τάσεων και συναισθημάτων που υπάρχουν σε ευρέα κοινωνικά στρώματα· αλλά και της εντύπωσης που δημιουργείται στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, ενός «κλίματος» που λειτουργεί σαν αυτοεκπληρούμενη προφητεία.

Το κίνημα QAnon, που δεν είναι απλώς μια θεωρία συνωμοσίας για κάποιους σατανιστές παιδόφιλους και τον Μεσσία Τραμπ, αλλά μια μετα-θεωρία, ένα «άδαιο δοχείο» στο οποίο η κάθε ομάδα προβάλλει τις δικές της θεωρίες, αρχίζει να επεκτείνεται πέραν των ΗΠΑ, π.χ. στην ανατολική Γερμανία που έχει γίνει πυρήνας αντισυστημικών κομμάτων όπως το ακροδεξιό AfD και το αριστερό Die Linke. Τριάντα ακριβώς χρόνια μετά την επανένωση της χώρας, στην ανατολική Γερμανία έχουν παγιωθεί συναισθήματα αυτοθυματοποίησης: ένα ρεβιζιονιστικό αφήγημα νοσταλγίας για το σοσιαλιστικό παρελθόν (ναι, αυτό της Στάζι) και μνησικακίας για τη Δύση και τον τρόπο με τον οποίο έγινε η επανένωση, η οποία εν μία νυκτί άφησε εκατομμύρια ανθρώπων άνεργους (ως προς τη μετάβαση αυτή συστήνω ανεπιφύλακτα το νέο ντοκιμαντέρ του Netflix, *A Perfect Crime*).

Η πρόσφατη πορεία της (πρώην) Ανατολικής Γερμανίας έχει ομοιότητες με αυτή των αποβιομηχανοποιημένων περιφερειών της Βόρειας Αγγλίας. Οι μεταρρυθμίσεις της Θάτσερ και το κλείσιμο

των ανθρακωρυχείων στα μέσα της δεκαετίας του 1980 δημιούργησαν γενιές δυσαρεστημένων «γηγενών» της επαρχίας που επί τριάντα χρόνια έβλεπαν τον πλούσιο Νότο να αναπτύσσεται και να παγκοσμιοποιείται, και τις κοινότητες τους να δέχονται νέες γενιές μεταναστών ενώ οι ίδιοι ζούσαν στην παρακμή. Οι κοινότητες αυτές στράφηκαν υπέρ του Μπρέζιτ, κατά της μετανάστευσης, και τον Δεκέμβριο του 2019 στήριξαν τον Μπόρις Τζόνσον. Στη γαλλική επαρχία, τα «κίτρινα γιλέκα» στράφηκαν υπέρ της ακροδεξιάς Μαρίν Λε Πέν και του αριστερού λαϊκιστή Ζαν-Λυκ Μελανσόν, ενώ ταυτόχρονα η χώρα αντιμετωπίζει το φάσμα της ισλαμικής τρομοκρατίας που οξύνει τον δικασμό. Οι «χιλμπινδες» της αμερικανικής επαρχίας στράφηκαν στον Τραμπ, ενώ οι αριστεροί και φιλελεύθεροι των πόλεων στράφηκαν στον Μπέρνι Σάντερς και την Ελίζαμπεθ Γουόρεν.

Όλα αυτά τα φαινόμενα – οι ψηφιακές φούσκες και οι «πολιτισμικοί πόλεμοι» για θέματα όπως οι έμφυλοι ρόλοι και η πολιτική ορθότητα, η εκτεταμένη δυσαρέσκεια στην αποβιομηχανοποιημένη περιφέρεια της Δύσης, τα αντισυστημικά κινήματα και οι θεωρίες συνωμοσίας (είτε αυτές αφορούν τους ψεκασμούς, είτε τον Μπιλ Γκέιτς και τον Σόρος, είτε τις μάσκες και τον κορωνοϊό) – είναι μεν διακριτά και αξίζει, και πρέπει, να τα εξετάσουμε ένα ένα σε βάθος, και αυτό θα συνεχίσουμε να το κάνουμε και μέσα από αυτή εδώ τη στήλη.

Ωστόσο, πέραν του δέντρου είναι κρίσιμο να βλέπουμε και το δάσος: τη μεγάλη εικόνα. Τα φαινόμενα που περιγράψαμε αρχίζουν πλέον να αλληλεπιδρούν, ασχέτως αν οι διαμαρτυρίες στον πυρήνα του καθενός έχουν λογική βάση. Τα αντισυστημικά κινήματα μετατρέπονται σε συγχωνεύοντα δοχεία που αλληλοτροφοδοτούνται, δημιουργώντας ένα εκρηκτικό κοκτέιλ που απειλεί ευθέως τη συνοχή και επιβίωση της Δύσης. Οι επιμέρους διαχωριστικές γραμμές – γεωγραφικές, ταξικές, πολιτισμικές – ευθυγραμμίζονται και εφάπτονται δημιουργώντας ένα μεγάλο χάσμα, έναν δικασμό ανάμεσα σε όσους επιθυμούν την επιβίωση του συστήματος (έστω με μεταρρυθμίσεις ώστε να διατηρήσει τα θετικά του και να διορθώσει τις αδυναμίες του) και όσους πλέον απαιτούν την πτώση ή άλωσή του· μια συναισθηματική και ηθική δικαίωση που θα έρθει μέσα από την ανατροπή των ελίτ, των κυβερνήσεων και των συσχετισμών ισχύος.

Μια πιθανή ήττα του Ντόναλντ Τραμπ δεν θα λύσει αυτομάτως το πρόβλημα· ο Μπάιντεν θα πρέπει να αντιμετωπίσει τόσο την καταστροφή που έφερε ο Τραμπ τα τελευταία τέσσερα χρόνια, όσο και τις μακροπρόθεσμες αιτίες που έφεραν τον Τραμπ. Μια νίκη του Μπάιντεν μπορεί να δημιουργήσει αισθήματα ανακούφισης, αλλά δεν πρέπει να αγνοήσουμε τις πραγματικές (και όχι επιφανειακές) ρίζες της δυσαρέσκειας και του δικασμού.

Η εμπειρία της καμπάνιας που κάναμε ήταν ένα πολύτιμο μάθημα – ένα reality check, ακόμη και για όσους νομίζαμε ότι είχαμε ήδη επαρκώς αντιληφθεί τη νέα πραγματικότητα. Ο (εξαιρετικά μετριοπαθής) Μάθιου Σάιντ έγραψε πρόσφατα στους *Sunday Times* ότι ακόμη περισσότερο κι από τα σκάνδαλα διαφθοράς ή τις οικονομικές ανισότητες ή την αποεπένδυση στις υποδομές και τις δημόσιες υπηρεσίες ή το αυτομαστίγωμα και τους πολιτισμικούς πολέμους, η σημαντικότερη ένδειξη της εσωτερικής σήψης που αντιμετωπίζει η Δύση είναι η κανονικοποίηση της εξαπάτησης και του ψεύδους στο κέντρο του πολιτικού συστήματος· η ιστορία μάς διδάσκει ότι αυτό είναι ένα αδιαμφισβήτητο σημάδι παρακμής και πτώσης των μεγάλων δυνάμεων.

Ο δικασμός είναι αποτέλεσμα δικών μας λαθών και δομικών αδυναμιών, ωστόσο τον εκμεταλλεύονται τώρα οι ανταγωνιστές μας – η Ρωσία και, πρωτίστως πλέον, η Κίνα –, ενώ οι κυβερνήσεις και οι διακυβερνητικοί θεσμοί της Δύσης αρνούνται να παραδεχτούν την κλίμακα και κρισιμότητα τόσο του εσωτερικού προβλήματος, όσο και της εξωτερικής απειλής. Ο Σάιντ μας υπενθυμίζει ότι, όταν καταρρέει ένα σύστημα, οι τελευταίοι που το καταλαβαίνουν είναι αυτοί που βρίσκονται στο κέντρο του. **A**

[Την επόμενη εβδομάδα: «Ανακτούμε τον έλεγχο»]

που αναπαριστούσαν τον Προφήτη Μωάμεθ. Ο εκτελεστής ήταν οπλισμένος με δύο μαχαίρια και ένα αεροβόλο τύπου Airsoft. Το θύμα ήταν 47 ετών. Η γαλλική κοινωνία γονάτισε. Κυριολεκτικά και μεταφορικά. Μεταφορικά διότι αυτή η επίθεση χτύπησε κατάκαρδα αυτό που πιστεύει η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών. Πως το βασικό, το μοναδικό, το χαρακτηριστικό πλεονέκτημα μιας δημοκρατικής κοινωνίας είναι η δημόσια εκπαίδευση και η δημόσια υγεία. Κυριολεκτικά διότι κράτος, θεσμοί και πολίτες, μια λαοθάλασσα οργισμένων πολιτών σκώθηκαν από τους καναπέδες τους αντιλαμβανόμενοι πως σήμερα εκτελέστηκε ο Samuel Paty, αλλά αύριο σε κάποια άλλη τάξη ενός Λυκείου, σε μία άλλη πόλη, θα εκτελεστεί ένας άλλος καθηγητής διότι τόλμησε να διδάξει στους μαθητές του αναφερόμενος σε θέματα που κάποια δόγματα, θρησκείες και πολιτικοί σχηματισμοί θεωρούν απαγορευμένα. Πρόκειται για casus belli. Για αιτία πολέμου.

Πριν ο νεαρός Abdouallakh Anzorov διαπράξει το έγκλημά του, το διαδίκτυο είχε γεμίσει με αναρτήσεις κατά του καθηγητή Samuel Paty. Γονείς μαθητών ανέβασαν σχόλια και video καταγγέλλοντας τον γάλλο εκπαιδευτικό για την ενέργειά του να «υποβιβάσει» τον Μωάμεθ. Οργανώσεις, γνωστές στην αστυνομία, και ιμάμηδες, γνωστοί στην αντιτρομοκρατική, έσπευσαν να ζητήσουν την αποπομπή του καθηγητή απειλώντας με διαδηλώσεις. Πατέρας ενός μαθητή γυμνασίου ανάρτησε video συμβάλλοντα στην καλλιέργεια του μίσους και της βίαιης αντιπαράθεσης. Την τελευταία περίοδο άρχισε να αναπτύσσεται στη Γαλλία ένας δημόσιος διάλογος ο οποίος δεν είναι καθόλου εύκολος ούτε και αυτονόητος περί αποκλεισμού θεσμών, ιδεών και ανθρώπων που καλλιεργούν στην κοινωνία την έννοια του ισλαμικού αυτονομισμού, την αποκοπή δηλαδή του Ισλάμ από την ευρωπαϊκή κοινωνική πραγματικότητα, την γκετοποίηση του ισλαμικού στοιχείου με την απαραίτητη βεβαίως πολιτική αυτοδιοίκηση του. Για ορισμένους η κατάληξη αυτή ήταν αναπόφευκτη. Κάποια στιγμή το Ισλάμ και μάλιστα στις φανατικές - σεχταριστικές εκδοχές του δεν θα ήταν πια συμβατό με τον τρόπο λειτουργίας και αποδοχής του κοινωνικού συμβολαίου που προαπατείται σε μία δημοκρατική, δυτικού τύπου κοινωνία. Αργά ή γρήγορα το ευρωπαϊκό πολιτικό σύστημα θα αντιλαμβάνονταν πως η ενσωμάτωση του ισλαμικού στοιχείου είναι ήδη εξαιρετικά δύσκολη υπόθεση, του δε ισλαμιστικού στοιχείου εντελώς ανεδαφική και αδύνατη. Όλοι οι Μουσουλμάνοι δεν είναι Τζιχαντιστές. Όλοι όμως οι Τζιχαντιστές είναι Μουσουλμάνοι. Όλοι οι Χριστιανοί και οι Εβραίοι δεν είναι Ζηλωτές. Όλοι όμως οι Ζηλωτές είναι είτε Χριστιανοί είτε Εβραίοι. Πρόκειται για μία πραγματικότητα που χαρακτηρίζει τις τρεις μονοθεϊστικές θρησκείες. Στον πυρήνα τους εκκολάπεται το «σαράκι» του δογματικού φανατισμού και της μισαλλοδοξίας που είναι και ο διαχρονικός αντίπαλος της δημοκρατίας. Σήμερα η γαλλική κοινωνία αντιμετωπίζει ένα υπαρξιακό πρόβλημα συμβίωσης με το φανατικό και το ριζοσπαστικό Ισλάμ. Αύριο θα αντιμετωπίσουν το ίδιο πρόβλημα όλες οι χώρες που ανήκουν στο ευρωπαϊκό σύστημα ασφαλείας. Μία από τις επόμενες απειλές θα είναι η τουρκική πρόταση του λεγόμενου πολιτικού Ισλάμ. Θα αφορά το επόμενο στάδιο της ισλαμιστικής επιθετικότητας σε ευρωπαϊκό έδαφος. **A**

Την ημέρα που ένας TikToker πληρώθηκε με 200.000 δολάρια για μια διαφημιστική αναφορά, οι working class heroes του κόσμου αναρωτήθηκαν αν θα έπρεπε να συνεχίσουν να κοπιάζουν για την επιβίωση ή να πάρουν τα βουνά. Ενώ το Instagram και το YouTube καλοπλήρωσε τους Millennials και την Generation Z, το TikTok γίνεται ο επαγγελματικός στίβος της Generation Alpha, που βγαίνει νωρίτερα από κάθε άλλη σύγχρονη γενιά της Δύσης στην (ψηφιακή) παραγωγή. Σε έναν κόσμο εργασίας που κάθε άλλο παρά ρόδινος μοιάζει και τα rates της ανεργίας είναι διψήφια, η ψηφιακή οικονομία του influencing το 2016 τζίραρε 1,7 δισεκατομμύρια δολάρια και μέχρι το 2019 είχε εκτοξευτεί στο αστρονομικό νούμερο 6.6 εκατομμύρια. Γιατί να μη διεκδικήσεις κάτι από αυτή τη νοστιμότητα πίτα;

Influencer από σπίτι

Αν στην Ελλάδα ανοίξαμε προφίλ στην περίοδο του λοκντάουν όταν μέσα στις ατελείωτες ώρες απραξίας το TikTok ήταν μια κάποια παρηγοριά, η δαιμόνια Αμερική από το 2019 είχε δει την κότα που γεννά χρυσά αυγά. Εμείς γελούσαμε με τον απόλυτο συγχρονισμό του Χρήστου Δάντη στο «είσαι λέρα», και στο Λος Άτζελες λειτουργούσαν συνεργατικοί χώροι που προσέφεραν επαγγελματική στέγη και αξιοπρεπείς αμοιβές στους influencers του TikTok. Ποιος να το φανταζόταν!

Τι είναι τα collab houses; Σίγουρα δεν είναι μια αυθόρμητη απόφαση κάποιων star της πλατφόρμας να συγκατοικήσουν. Είναι μια απόπειρα κάποιων «οραματιστών» να δοθεί επαγγελματική υπόσταση στους ερασιτέχνες του TikTok. Μια προσπάθεια να οργανωθεί έστω υποτυπωδώς μια βιομηχανία που βρίσκεται ακόμα στα σπάργανα, που δεν διέπεται από κανόνες αλλά που χαρακτηρίζεται από υπερπροσφορά «εργατών». Girls in the Valley, Hype House, Sway House, Young Finesse Kids, Clubhouse, Inspi3 και 1600 Vine είναι μερικά μόνο από τα δεκάδες κοινόβια αυτής της ιδιότητας, όχι τόσο αθώα, Χριστιανίας που αναπτύσσεται πέριξ του Μπέμπερλι Χιλς και που έχει κερδίσει την προβολή της από τον παραδοσιακό Τύπο. Άλλα θεματικά στεγάζουν συγκεκριμένα ταλέντα, άλλα ότι να 'ναι. Άλλα λειτουργικά, άλλα το αντίθετο. Αδειάζουν συνήθως όταν οι ένοικοι ξεμαλλιάζονται είτε με τους ιδιοκτήτες είτε μεταξύ τους, με τους δυσαρεστημένους να μετακομίζουν σε άλλη στέγη ή να δημιουργούν τη δική τους, Λερναία Ύδρα φάση.

Τα «σοβαρά μαγαζιά», που όμως είναι τραγική μειοψηφία, έχουν τη δομή μιας καλοστημένης εταιρείας – κάτι σαν πρακτορείο ταλέντων με εξειδίκευση τη δημιουργία περιεχομένου αποκλειστικά για το TikTok. Αυτά τα collab houses είναι ένα πρότζεκτ με κανονικό μπιζνες πλαν. Στίνονται από μικρομανάτζερ ή μεγαλοεπιχειρηματίες που επενδύουν κεφάλαια με στόχο να τα πολλαπλασιάσουν. Με προσοχή μετρούν followers και επιρροή και αναλόγως στρατολογούν/προσλαμβάνουν «εργάτες» για την επίκρισή τους. Υποχρέωσή τους είναι να κλείνουν δουλειές στους TikTokers, από τις οποίες εισπράττουν τα ποσοστά τους.

Επάγγελμα ΔΙΑΣΗΜΟΣ ΣΤΟ ΤΙΚΤΟΚ

Επιλογή καριέρας ή influencer «μιας χρήσης»;
Της ΒΑΓΙΑΣ ΜΑΤΖΑΡΟΓΛΟΥ

Κάθε σπίτι έχει δικό του χαρακτήρα και vibe, αν και οι διαφοροποιήσεις είναι ελάχιστες. Εξού και η έννοια του loyalty είναι μάλλον άγνωστη για τα μέλη των κοινοβίων. Οι ισορροπίες είναι εύθραυστες, οι καβγάδες άγριοι (φυσικά μεταδίδονται live), τα σκανδαλάκια, τα κουτσομπολιά, τα δράματα δεδομένα, οι ανταγωνισμοί «να βγάλουμε έξω τους followers να τους μετρήσουμε» συχνόι, η κινητικότητα από σπίτι σε σπίτι μονόδρομος. Συνεχείς είναι και οι απολύσεις και μεταγραφές. Οι ιδιοκτήτες για να συμπληρώσουν τις 11άδες και τον πάγκο τους υπόσχονται ότι μπορεί να φανταστεί κανείς: από την εξασφάλιση του μπλε tik (verified badge) στο προφίλ μέχρι συμβόλαια πολλών εκατομμυρίων.

Χτυποκάρδια στο Μπέμπερλι Χιλς

Μοναχικός TikTok καμπόρης; Θα σε φάει η μαρμάγκα! Μπες στην κοινότητα. Τα μέλη νιώθουν σίγουρα «ευλογημένα» και glamorous ζώντας στη χλιδή, και μάλιστα με τη διαμονή και τη διατροφή συνήθως να προσφέρονται δωρεάν. Τα πολυτελή σπίτια με την εξωπραγματική διακόσμηση αλλά και ο αναβαθμισμένος σε σχέση με ένα απλό smartphone εξοπλισμός αποτελούν ιδανικές συνθήκες για τις βιντεοαναρτήσεις τους. Οι περισσότεροι, ηλικίας από 16 έως 19 χρονών, είναι λευκοί, νέοι, ωραίοι, διάσημοι online και φιλοδοξούν να γίνουν πάμπλουτοι αμέσως. Ο αλγόριθμος ξέρει ποιος μπορεί να γίνει teen model-σύμβολο και ποιος όχι. Πριν προσγειωθούν στο κοινόβιο, ήταν ήδη star του TikTok με μια fan base αδιανόητη. Παιδιά του λαού που έγιναν celebrities σε μια νύχτα, μάζεψαν τα μπογαλάκια τους και εγκατέλειψαν την αμερικανική επαρχία ή τις σπουδές τους για να πιάσουν την καλή στο Μπέμπερλι Χιλς. Οι περισσότεροι θα επιστρέψουν στο πατρικό ή τα αμφιθέατρα σε κάνα εξάμηνο, όταν θα αντιληφθούν πως το νέο american dream ήταν just a dream.

Δεν διαπρέπουν σε κάποιον ιδιαίτερο τόμο, έχουν όμως φιλοδοξίες, εκατομμύρια οπαδούς και είναι πρόθυμοι να κάνουν ό,τι χρειαστεί για να κινήσει το χρήμα. Τι δουλειά κάνουν ακριβώς; Θα ρωτήσει κανείς. Καμία, είναι η απάντηση. Κι αυτή είναι η διαφορά τους με τους πάλιακες πια influencers του Instagram. Ναι, οι Καρντάσιανς περνούν ένα μεγάλο μέρος της επαγγελματικής τους καθημερινότητας στα social, αλλά έχουν και δουλειές. Οι νέοι έχουν μόνο το TikTok.

Ωστόσο, οι ένοικοι των κοινοβίων με τον τρόπο τους την ιδρώνουν τη φανέλα. Σε ένα πλαίσιο πλήρους απασχόλησης, δημιουργούν και φιλμάρον περιεχόμενο (πόσο αεριτζιδική έκφραση!) δοκιμασμένο στην teen αγορά. Χορεύουν, τραγουδούν, συγχρονίζουν τα χείλη τους με στίχους τραγουδιών, κολυμπούν σε πισίνες, κάνουν πάρτι, σαχλαμαρίζουν σαν σε σχολικό διάλειμμα, βιντεοσκοπούν την καλή ζωή. Βγαίνουν και σε περιοδείες, για να συναντήσουν από κοντά τους followers, συνήθως μαθητές γυμνασίου που ονειρεύονται, όταν μεγαλώσουν, να γίνουν influencers. Όλα αυτά είναι το πρώτο βήμα. Για το άμεσο μέλλον τους ονειρεύονται να διαφημίζουν προϊόντα, να πρωταγωνιστήσουν σε κάποιο κανονικό τηλεοπτικό ριάλιτι, να γίνουν ντοκιμαντέρ στο Netflix ή να σταδιοδρομήσουν στο μόντελιγκ. Οι εκτός TikTok είναι πολύ γέροι για να πιάσουν το αστέιο και να καταπονήσουν τον μηχανισμό ανάδειξης των νέων celebrities, που στερούνται ακόμα και τις τυπικές προϋποθέσεις επιτυχίας. Νέοι καιροί, νέα ήθη.

Show me the money

Πώς βγαίνουν τα λεφτά; Όπως και στο YouTube ή στο Instagram: με πληρωμένες αναρτήσεις από brands, που ειδαν φως σε ένα νέο διαφημιστικό πεδίο και μπήκαν. Στις οικονομικές απολαβές υπάρχει αξιοκρατία. Το χρήμα μοιράζεται ανάλογα με την αναγνωρισιμότητα και την επιρροή του influencer. Για όλους όμως υπάρχει κάτι. Όσοι αντικρίζουν τους υπόλοιπους από τα υψηλά κλιμάκια της ιεραρχίας μπορεί να χρεώσουν μέχρι και 200.000

δολάρια. Όσοι διαθέτουν από 1 έως 5 εκατομμύρια followers κοστολογούν την επιρροή τους από 5.000 μέχρι 15.000 δολάρια. Η μεσαία τάξη, που αποτελεί και την πλειονότητα, εξασφαλίζει ένα εισόδημα που δεν σου αλλάζει τη ζωή, αλλά είναι αρκετά υψηλότερο από έναν μισθό για εργασία μερικής απασχόλησης. Άρα, γιατί να ψάχνεις θέση ντιλιβερά ή σερβιτόρας; Πέριξ της (όποιας) κύριας δραστηριότητας έχει αναπτυχθεί ένας ιστός παρασιτικών επαγγελμάτων, από εταιρείες μανάτζμεντ των influencers και κυνηγούς ταλέντων μέχρι ιμπρεσάριους και δημοσιοσχετιστές. Όπου μυρίζει αίμα, μαζεύονται τα ζόμπι. Χωρίς ιδιαίτερα διαπιστευτήρια και σίγουρα χωρίς άδεια άσκησης επαγγέλματος, κλείνουν συμφωνίες με τα brands και εισπράττουν το αντίτιμο, με αδιαφανείς διαδικασίες.

Στην Κοιλάδα με τις κούκλες

Διαχρονικά, εδώ και δύο αιώνες, το star system φτιάνεται στο Χόλιγουντ. Δεν έχουν αλλάξει και πολλά στην ψηφιακή εποχή. Το νέο star system φτιάνεται στα social media, αλλά μέσα από βίντεο του TikTok που φιλμάρονται σε βίλες του Χόλιγουντ!

Υπάρχουν άλλες ομοιότητες με το παραδοσιακό χολιγουντιανό σύστημα; Αναμφίβολα. Φήμη, χρήματα, δεσμευτικά συμβόλαια, ενδιάμεσοι, αυλοκόλακες, εύθραυστη επιτυχία. Η διαφορά είναι θέμα θεσμικού πλαισίου. Οι star του TikTok είναι κάτι σαν τα παιδιά-θαύματα του Χόλιγουντ. Μόνο που δεν προστεύονται νομικά, ούτε εκπροσωπούνται από συνδικάτα. Δεν υπάρχει κανένας νόμος που να επιτρέπει στους ανήλικους performers του TikTok να καταγγείλουν αθέτηση συμφωνιών ή να διεκδικήσουν τα δεδουλευμένα τους. Απειροί και στη ζωή και στις μπίζνες, αγνοούν τις χάρες της αυτοδιαχείρισης αλλά και τους βασικούς νόμους της προσφοράς, της ζήτησης, της τιμολόγησης υπηρεσιών. Επιπλέον, δεν έχουν στο πλευρό τους και τη μάνα-κέρβερο για να τους μαντζάρει και να τους προστατεύσει. Οι καταγγελίες, φυσικά, με βίντεο στο TikTok περιβάλλον φέφτυν βροχή: απάτες, εκμετάλλευση, συναισθηματική κακοποίηση και απόπειρες εκπόρνευσης είναι οι πιο συχνές. Να που οι TikTokers του Χόλιγουντ δεν περνούν ζωή και κότα.

Με τα κέρδη να ξεπερνούν τον μέσο όρο ενός καλά αμοιβόμενου εργαζόμενου, μπορούμε να μιλούμε για μια προνομιούχα κάστα; Χμμ... Σε αυτό το ετοιμόρροπο οικοδόμημα φήμης και δόξας, πόσο προνομιούχο σε κάνει ο καταναγκασμός της συνεχούς επιτυχίας ή το στρες που προκύπτει από την επίγνωση της αναλωσιμότητάς σου; Υπό την απειλή κάποιων πιο ωραίων, νέων και τολμηρών που περιμένουν στην ουρά για να σου πάρουν την μπουκιά από το στόμα, και με τα views να είναι το μόνο πράγμα που σε καίει, ίσως και να καείς πριν την ώρα σου.

Διάσημος στο TikTok: ένα νέο επάγγελμα με μέλλον ή ένα πρόσκαιρο trend σαν τα frozen yogurt και τα bubble tees; Διάσημος για πάντα ή διάσημος «μιας χρήσης»; Ναι, η μπίζνα είναι στα πολύ πάνω της, αλλά για πόσο ακόμα; Αστέρια σβήνουν, νέα αστέρια αναδύονται, ενώ ο Τραμπ εκτοξεύει απειλές για το τέλος της πλατφόρμας. Το μέλλον θα δείξει. Πάντως, με τα YouTube, Instagram και TikTok, σίγουρα διαθέτουμε περισσότερους σούπερ star από όσους μπορούμε να καταναλώσουμε. **A**

ΕΣΥ ΑΝΕΒΑΣΕΣ ΤΟ ΒΙΝΤΕΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΟΥ ΣΤΟ TIKTOK;

Ο νέος τρόπος για να βρεις δουλειά
ή μια σοσιαλμιντιακή φούσκα;

Της ΒΑΓΙΑΣ ΜΑΤΖΑΡΟΓΛΟΥ

Έχει σπουδές, αλλά όχι και δουλειές. Η γενιά πάνω των 20 και κάτω των 30 αργεί ακόμα να έρθει στα πράγματα. Αλλά παλεύει να φτιάξει πράγματα. Όντας online και με το κινητό στο χέρι συντάσσει τα βιντεογραφικά της επόμενης μέρας.

Η Generation Z αγωνιά για τον επιούσιο, με τον κορωνοϊό να επιτείνει το αίσθημα της εργασιακής ανασφάλειας. Στην εποχή της πανδημίας δεν έχει τη δυνατότητα να περάσει face to face από επαγγελματικές συνεντεύξεις, ούτε καν να ακούσει live το απογοητευτικό «θα σας ειδοποιήσουμε».

Θα μπορούσε να στέλνει βιογραφικά μέσω μέιλ, αλλά μάλλον βαριέται να τα συντάξει. Η Gen Z είναι μια γενιά που εκπαιδεύτηκε να διαβάζει και να γράφει λεζάντες και να θεωρεί κείμενα των 300 λέξεων διηγήματα. Οπότε στρέφεται στο πεδίο που γνωρίζει καλύτερα από κάθε άλλη γενιά, την ψηφιακή πραγματικότητα, ψάχνοντας μια θέση στον επαγγελματικό ήλιο.

Η καινούργια τάση θέλει τους νέους να ανεβάζουν τα βιογραφικά τους στο TikTok με τη μορφή βίντεο. Μόλις το κάρβουνο των χορών και του lip sync εξαντλήθηκε, η ατμομηχανή της πλατφόρμας του TikTok άρχισε να τροφοδοτείται με βιντεοβιογραφικά, τα οποία στην πλειοψηφία τους έχουν εκατομμύρια views. Ένα εργατικό δυναμικό εκατομμυρίων παραθέτει τα τυπικά του προσόντα επιστρατεύοντας το όποιο σκηνοθετικό του ταλέντο, τη δημιουργικότητα και την τσαχπινιά του. Μετά ελπίζει πως ο αλγόριθμος θα πετάξει το πόννημά του στα σωστά μάτια.

Το βιντεοβιογραφικό δεν είναι καθόλου κακή ιδέα, να τα λέμε κι αυτά. Πέρα από την πρωτοτυπία του, είναι κάτι σαν δύο σε ένα, αφού συνενώνει το «χάρτινο», παραδοσιακό βιογραφικό με την αμεσότητα της προφορικής συνέντευξης. Κι όπως το πάλαι ποτέ MySpace έβγαλε στο προσκήνιο μουσικές ταλεντάρες, ίσως ήρθε η ώρα και για το TikTok να αναδείξει τις στελεχάρες του αύριο.

TikTok coaching

Ο φρέσκος αστικός θρύλος θέλει αυτούς τους τολμηρούς και πρωτοπόρους TikTokers να βρίσκουν τις πιο καλοπληρωμένες δουλειές. Μια αναζήτηση όμως στο Google θα σε φέρει αντιμέτωπο με πέντε έξι –το πολύ– τέτοιες υποθέσεις. Μια 22χρονη βρήκε δουλειά στο ίδιο το TikTok, μια άλλη 22χρονη σε τηλεοπτικό κανάλι... Υπάρχουν επιχειρηματίες που ψάχνουν στο TikTok άτομα για να τα προσλάβουν στη δουλειά τους; Θα φανταζόταν κανείς πως θα ήταν το τελευταίο μέρος που θα έψαχναν, αλλά ίσως πλέον να έχουν αλλάξει οι συνθήκες. Εκτός από τα βιντεογραφικά, σε ανάπτυξη βρίσκεται και ένας άλλος επαγγελματικός κλάδος: TikTok coaching, κατά το life coaching. Διάφοροι «συμβουλάτορες» ανεβάζουν βίντεο με οδηγίες και tips για το πώς θα φτιάξεις το σωστό curriculum vitae για το TikTok. Μετά τα εκατομμύρια views, έπονται τα κορηγούμενα ποστ, και η μπίζνα ανθίζει.

Τι είναι άραγε αυτή η νεόφαντη τάση; Η νέα πραγματικότητα, μια ακόμα ψηφιακή ψευδαισθησιολογία ή ένας έμμεσος τρόπος διαφήμισης της πλατφόρμας; Η αυριανή συνήθης πρακτική πρόσληψης προσωπικού ή ένα χαζολόγημα της νεολογίας; Για την ώρα οι μεσήλικες κλευδιάζουν. Αλλά πάντα πικρόχολοι δεν ήταν οι μεσήλικες; **A**

ΜΗ ΧΑΣΕΙΣ!

Το '21 αλλιώς: Η Ελληνική Επανάσταση με φιγούρες και διοράματα **PLAYMOBIL**

Μια δράση της Τράπεζας Πειραιώς
για τα 200 χρόνια από την Επανάσταση

Η δολοφονία του Καποδίστρια. Διοράμα των Βασιλικής Φατή, Άγγελου Πακουμάτου. © ΕΙΜ, Λ. Παπανικολάτος.

Την έκθεση «Το '21 αλλιώς: Η Ελληνική Επανάσταση με φιγούρες και διοράματα PLAYMOBIL» παρουσιάζει η Τράπεζα Πειραιώς, στο πλαίσιο των επετειακών της δράσεων για τα 200 χρόνια από την Επανάσταση του 1821. Η έκθεση είναι αποτέλεσμα της συνεργασίας του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς (ΠΙΟΠ) με το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο (ΕΙΜ) και θα περιodeύσει σε τρία Μουσεία του Διεύθυνσης ΠΙΟΠ.

Στην έκθεση, με διοράματα και φιγούρες PLAYMOBIL επιχειρείται μια πρωτότυπη προσέγγιση όσων διαδραματίστηκαν, από τους προεπαστατικούς χρόνους μέχρι και την ίδρυση του νεοελληνικού κράτους. Μικρόσωμες πολύχρωμες φιγούρες «συνθέτουν» πεδία μαχών, αναπαριστούν ιστορικά γεγονότα, περιγράφουν σκηνές καθημερινότητας, απεικονίζουν σημαίνουσες μορφές του Αγώνα. Κάποια από τα διοράματα που δεσπόζουν είναι ο Όρκος των Φιλικών, η Άλωση της Τριπολιτσάς, η Έξοδος του Μεσολογγίου, η Φυγή των Παργινών, ενώ πρωταγωνιστές της Επανάστασης, Έλληνες, φιλέλληνες και οθωμανοί, άντρες και γυναίκες που έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη των γεγονότων, παρουσιάζονται σε φιγούρες PLAYMOBIL, συνοδευόμενοι από σύντομο βιογραφικό τους. Η έκθεση «Το '21 αλλιώς: Η Ελληνική Επανάσταση με φιγούρες και διοράματα PLAYMOBIL» σχεδιάστηκε από το ΕΙΜ, όπου και παρουσιάστηκε πρώτη φορά (13/10/2019-13/9/2020), σε συνεργασία με ομάδα συλλεκτών και με τη στήριξη της PLAYMOBIL Hellas.

INFO Σχεδιασμός-υλοποίηση διοραμάτων: Γιώργος Αγγελίδης, Ντένης Βαγγόπουλος, Άγγελος Πακουμάτος, Βασιλική Φατή. **Σχεδιασμός-υλοποίηση μεμονωμένων φιγούρων ειδικής κατασκευής:** Στέλιος Μυλωνάς. Η έκθεση εγκαινιάστηκε στις 14/10 στο Μουσείο Ελιάς και Ελληνικού Λαδιού, στη Σπάρτη, ενώ στη συνέχεια θα μεταφερθεί στο Μουσείο Πλινθοκεραμοποιίας Ν. & Σ. Τσαλαπάτα στον Βόλο και στο Μουσείο Βιομηχανικής Ελαιουργίας Λέσβου. Έως 17 Ιανουαρίου 2021.

Η πολιορκία της Τριπολιτσάς. Διοράμα του Άγγελου Πακουμάτου. © ΕΙΜ, Λ. Παπανικολάτος.

Η ίδρυση της Φιλικής Εταιρείας. Διοράμα της Βασιλικής Φατή. © ΕΙΜ, Λ. Παπανικολάτος.

Ελευθερία Ντεκώ

Με τον φωτισμό της Ακρόπολης ξανα-βαπτίστηκα

Του ΜΑΚΗ ΠΡΟΒΑΤΑ

Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Τον Ιανουάριο, τ' Ίδρυμα Ωνάση ανέθεσε στην Ελευθερία Ντεκώ και τους συνεργάτες της τον καινούργιο φωτισμό της Ακρόπολης, του Ιερού βράχου και των Μνημείων. Έτσι, τ' Ίδρυμα, ως δωρητής, και το Υπουργείο Πολιτισμού, που έκανε το κάλεσμα, έκαναν μια σπουδαία χειρονομία προς τους Έλληνες αλλά και τους πολίτες όλου του κόσμου. Τα παγκόσμια μνημεία θα έχουν για πάντα μια ιστορία να πουν, και η ιστορία θα φωτίζεται και θα προσλαμβάνεται από τους ανθρώπους ανάλογα με την εποχή τους... Ποια ήταν η διαδικασία, κυρίως ποια είναι τα συναισθήματα και οι συγκινήσεις όταν ένας καλλιτέχνης αναλαμβάνει με τους συνεργάτες του την τεράστια ευθύνη να φωτίσει, να μας ξανα-συστήσι με έναν τρόπο, ένα παγκόσμιο μνημείο όπως η Ακρόπολη; Με αυτές τις σκέψεις είχα πραγματικά βαθύ ενδιαφέρον να συζητήσω με την κυρία Ελευθερία Ντεκώ, τη βραβευμένη με EMMY σχεδιάστρια φωτισμού.

Κυρία Ντεκώ, εμείς πλέον βλέπουμε το αποτέλεσμα σε σχέση με τον φωτισμό της Ακρόπολης. Αναρωτιέμαι ποια ήταν η διαδικασία με την οποία εσείς και οι συνεργάτες σας «πλησιάσατε» τον ιερό βράχο, την Ακρόπολη και τα αρχαία μνημεία, και πώς καταλήξατε στον δικό σας τρόπο με τον οποίο θα τα φωτίζατε;

Η διαδρομή ήταν ένα πλούσιο και πολυδιάστατο ταξίδι για όλη την ομάδα. Από τις πρώτες μας περιηγήσεις αισθάνθηκα ότι όφειλα να αφήσω για λίγο τα χαρακτηριστικά της φωτίστριας. Να ξεχάσω την τέχνη και επιστήμη μου για να μπορέσω καταρχήν να αφουγκραστώ το μνημείο. Το μνημείο αυτό, ξέρετε, σου επιβάλλεται και σε υποβάλλει σε συγκινήσεις και συναισθήματα τόσο πρωτόγνωρα που σε οδηγούν αναγκαστικά σε μια προσωπική, θα έλεγα, ενδοσκόπηση. Κάπως έτσι, λοιπόν, ένιωσα πως εκείνο που μου ζητούσε ήταν ένας φωτισμός εσωτερικευμένος στο ίδιο το φως των μνημείων του. Ένας φωτισμός που δεν θα φωτίζει αλλά θα συνυπάρχει και θα αναδεικνύει το δικό τους καθαρό και πάνλευκο φως.

Επομένως δεν θελήσατε να εφαρμόσατε κατευθείαν τις γνώσεις σας και την εμπειρία σας.

Θεώρησα αδύνατη, σχεδόν προσβλητική, τη στεγνή εφαρμογή και επιβολή των γνώσεων φωτισμού στο μνημείο. Ήθελα να είμαι ώρες εκεί, να αφουγκράζομαι, να με διαπερνά όλη του η ιστορία, να νιώσω το άπειρο δίπλα στη μικροσκοπική ανθρώπινη υπόσταση! Έγινα παρατηρητής... παρατηρητής της Ακρόπολης όλες τις ώρες της ημέρας. Το πρωί, το μεσημέρι, που είναι πιο «σκληρό» το φως, στο σβήσιμο του ήλιου το σούρουπο, κάτω από το φεγγάρι και στο απόλυτο σκοτάδι. Δεν μπορείτε να φανταστείτε τις αντανάκλασεις της πέτρας και των μαρμάρινων γλυπτών στις παραπάνω εκδοχές της φύσης... Η παρατήρηση ήταν οδηγός και δάσκαλος. Δεν είχα δικαίωμα ωστόσο να ξεχαστώ και να αφεθώ στη μυσταγωγία του χώρου και της φύσης. Όφειλα να δω την Ακρόπολη ως μέρος της πόλης, τη συνύπαρξή της στο σημερινό αστικό τοπίο. Έτσι την «αποχαιρετούσαμε» για λίγο, απομακρυνόμεσταν ώστε να τη δούμε από μακριά. Από το Μετς, τον Λυκαβηττό, την Ιερά Οδό, τον περιφερειακό Γαλατσίου, του Φιλοπάππου, το Θησείο, και ούτω καθεξής. Όσο μένεις δίπλα της κατακλύζεσαι από το συναίσθημα του θαυμασμού και του δέους ως προς την ίδια την Ακρόπολη! Όσο απομακρύνεσαι, αντιλαμβάνεσαι τις διαβαθμίσεις της: βράχος, τείχη, μνημεία. Τότε διαπίστωσα ότι χρειαζόταν να διαφοροποιηθούν. Το κάθε ένα φέρει τον συμβολισμό της εποχής του. Πόσο καθαρά είναι όλα και κυρίως πόσο φωτεινό είναι το μάρμαρο.

Αυτό ήταν κάτι που προφανώς οι περισσότεροι δεν θα μπορούσαμε εύκολα να το είχαμε παρατηρήσει.

ΕΓΙΝΑ ΠΑΡΑΤΗ-
ΡΗΤΗΣ ΤΗΣ
ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ
ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΩΡΕΣ
ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ. ΤΟ
ΠΡΩΙ, ΤΟ ΜΕΣΗ-
ΜΕΡΙ, ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ
ΠΙΟ «ΣΚΛΗΡΟ»
ΤΟ ΦΩΣ, ΣΤΟ
ΣΒΗΣΙΜΟ ΤΟΥ
ΗΛΙΟΥ ΤΟ ΣΟΥ-
ΡΟΥΠΟ, ΚΑΤΩ
ΑΠΟ ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ
ΚΑΙ ΣΤΟ ΑΠΟΛΥ-
ΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ.

Λέτε δηλαδή ότι ο φωτισμός πριν ήταν ίδιος και στα τρία στοιχεία: βράχος, τείχη, μνημεία;

Ναι, ήταν ίδιος ο φωτισμός σε ό,τι αφορά την ένταση αλλά και το χρώμα. Ίσως για αυτό τον λόγο, το μάτι μας έβλεπε την Ακρόπολη ως μια ενότητα. Είχε επιλεχθεί ένα συναισθηματικό χρώμα, ένα θερμό, σχεδόν πορτοκαλί. Δεν υπήρχε διαφοροποίηση, που κατά τη γνώμη μου ήταν απαραίτητη. Η ιδέα να ξεχωρίσουν ο βράχος από τα τείχη, και τα μνημεία από τα τείχη, ήταν για μένα ξεκάθαρη. Ήταν αναγκαίο! Και οι διαφορετικές αποχρώσεις του λευκού πάνω στα διάφορα υλικά και στοιχεία ήταν η αρχή της έρευνας και πολλών δοκιμών ώστε να πετύχουμε την πιο κατάλληλη απόχρωση για να ανακλάσει ο Παρθενώνας το φως του, η Νίκη το δικό της, τα Προπύλαια, το Ερέχθειο, αλλά και ο Ιερός βράχος και τα τείχη. Έπρεπε να αναδείξουμε τις λεπτομέρειες, την αναγλυφότητα και να γίνουν διακριτοί οι όγκοι.

Και έπειτα άρχισε η υλοποίηση...

Ναι! Αρχίσαμε να δουλεύουμε σε αυτή την ιδέα. Με πολλές ώρες μελέτες σε σχεδιαστικά και φωτομετρικά ψηφιακά προγράμματα, ταυτόχρονα με νυχτερινές δοκιμές και δειγματισμούς για να παρουσιάσουμε τη μελέτη μας στο ΥΠ.ΠΟ και στο ΚΑΣ. Ερευνήσαμε την καταλληλότητα πολλών εταιρειών και δειγματίσαμε τις πιο κατάλληλες για τα υψηλά τεχνικά στάνταρ που είχαμε θέσει και τις πιο αξιόπιστες. Παράλληλα οι ηλεκτρολόγοι-μηχανικοί συνεργάτες μας μελετούσαν την αντικατάσταση των ηλεκτρολογικών πινάκων και της καλωδίωσης με νέας τεχνολογίας και δυνατότητων ώστε να ελέγχουμε κάθε έναν προβολέα των μνημείων ξεχωριστά. Δεν σταματήσαμε ούτε εν μέσω πανδημίας. Για αυτή την ιδέα, λοιπόν, «θυσιάστηκαν» επτά συνεργάτες. Πέντε άτομα στο σχεδιαστικό και δύο στο ηλεκτρολογικό που κατέθεσαν την ψυχή τους, τη σκέψη τους και το συναίσθημά τους... και αρκετοί άλλοι που βοήθησαν περιφερειακά, όπως τα υπόλοιπα παιδιά του γραφείου μας, ο ηλεκτρολόγος της Ακρόπολης, οι ηλεκτρολόγοι εγκαταστάτες, οι χτίστες για τη χύτευση νέων βάσεων και την υπογειοποίηση των καλωδίων, ηλεκτρολόγοι για την εστίαση αλλά ακόμη και οι νυχτερινοί φύλακες της Ακρόπολης που μας χάριζαν την προθυμία τους, αν κάτι χρειαζόμασταν μες στη νύχτα, και κυρίως το χαμόγελό τους.

Πόσο χρόνο κράτησε η μελέτη και η υλοποίηση;

Αρχές Μαρτίου ολοκληρώσαμε και παρουσιάσαμε τη μελέτη μας στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, το οποίο την ενέκρινε ομόφωνα, και αμέσως μετά άρχισε η υλοποίηση. Πρώτα η αντικατάσταση της καλωδίωσης και των πινάκων και στη συνέχεια η εγκατάσταση των προβολέων. Μάλιστα, καταφέραμε να κάνουμε την αλ-

ΓΙΑ 9 ΜΗΝΕΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΣΧΟΛΟΥΜΟΥΝ ΜΕ ΤΟΝ ΦΩΤΙΣΜΟ ΚΑΙ Η ΣΚΕΨΗ ΜΟΥ ΗΤΑΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΕΚΕΙ. ΕΚΛΕΙΝΑ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΚΑΙ «ΕΒΛΕΠΑ» ΤΟΝ ΠΑΡΘΕΝΩΝΑ.

λαγή από τον παλιό στον νέο φωτισμό χωρίς να μείνει ούτε μια μέρα σβηστή η Ακρόπολη.

Έχει ενδιαφέρον να μας πείτε εσείς τι είναι διαφορετικό στον καινούργιο φωτισμό της Ακρόπολης από αυτόν που υπήρχε; Επίσης ποια είναι η λογική με την οποία φωτίσατε τον χώρο;

Είναι διακριτά τα διάφορα μνημεία μεταξύ τους γιατί διαφοροποιούνται από τις αποχρώσεις του λευκού, αναδεικνύονται οι λεπτομέρειες, η αναγλυφότητα και, όπως είπα πιο πριν, διαχωρίζεται η τριλογία-τρίπτυχο: Βράχος, τείχη, μνημεία. Ο Βράχος είναι η φύση. Υπήρχε εκεί και υπάρχει πριν την επέμβαση του ανθρώπου. Τα τείχη είναι ο ανθρώπινος μόχθος και η τεχνική, χρειάζονται τεχνίτες για να τα χτίσουν. Τα μνημεία από την άλλη είναι η λατρεία, η Τέχνη και, αν θέλετε, το μυστήριο. Αυτά, δεν μπορεί να φωτίζονται με τον ίδιο τρόπο. Εκτός από τη διαφορά στην υπόστασή τους υπάρχει διαφορετική υλικότητα. Από άλλο υλικό είναι ο Βράχος, από άλλο τα τείχη και από πεντελικό μάρμαρο τα μνημεία.

Προσωπικά δεν σκεφτόμουν ότι υπήρχε αναγκαιότητα ενός νέου φωτισμού της Ακρόπολης, όμως, όταν είδα τον τρόπο που τη φωτίσατε, αντιλήφθηκα τη διαφορά και την αναγκαιότητα. Ένας απλός πολίτης μπορεί να το βλέπει αλλά να μην μπορεί να το αναλύσει.

Δεν νομίζω ότι είναι απαραίτητο ο καθένας να μπορεί να αναλύσει τον φωτισμό της Ακρόπολης. Αρκεί να τον συγκρίνει, να τον μαγεύει, να τον ταξιδεύει στο παρελθόν, στην Ιστορία του, να τον εμψεύσει και να τον γοητεύει, όχι ο φωτισμός αλλά αυτό που ανακλά και αναδεικνύει...

Επειδή η τεχνολογία τα τελευταία χρόνια κάνει άλματα, εσείς ως ομάδα, τι πλεονεκτήματα είχατε στα χέρια σας σε σχέση με τους προηγούμενους που είχαν φωτίσει την Ακρόπολη; Επίσης, τι φαντάζεστε ότι θα έχει στη διάθεσή του ο επόμενος που θα τον αλλάξει στο μέλλον;

Η τεχνολογία του φωτισμού βρίσκεται σε απίστευτη ακμή την τελευταία δεκαετία. Η εμφάνιση των LED και η ραγδαία εξέλιξή τους, τα συστήματα ελέγχου του φωτισμού, η εξοικονόμηση ενέργειας και η φιλική προς το περιβάλλον φιλοσοφία των νέων προϊόντων ήταν πλεονεκτήματα διαθέσιμα και τα εκμεταλλευτήκαμε. Δεν αλλάξαμε απλά τον φωτισμό. Αλλάξαμε όλους τους ηλεκτρολογικούς πίνακες στην Ακρόπολη με νέας τεχνολογίας και όλη την καλωδίωση στα μνημεία. Χρησιμοποιήσαμε προβολείς LED τελευταίας τεχνολογίας και σύστημα ελέγχου DMX, με δυνατότητα να ελέγχουμε ένα προς ένα κάθε προβολέα όσον αφορά στην ένταση και

την απόχρωση του λευκού και τον χρόνο ανάμματος και σβησίματος, fade in και fade out. Επίσης έχουμε μεγάλη εξοικονόμηση ενέργειας, περίπου 60% σε σχέση με πριν. Και εξοικονόμηση στην ανακύκλωση λαμπτήρων. Με την ταχύτητα που εξελίσσεται η τεχνολογία του φωτός δεν αποκλείεται σε λίγα μόνο χρόνια η υπερσύγχρονη σημερινή εγκατάσταση να μοιάζει παρωχημένη. Ωστόσο η μελέτη μας και η φιλοσοφία του φωτισμού πιστεύω ότι έχει βάσεις διαχρονικές.

Αναρωτιέμαι αν νιώθετε ενός είδους ταύτιση με το συγκεκριμένο σας έργο;

Ταύτιση; Δεν θα τολμούσα ποτέ να πω ότι ταυτίζομαι με τον φωτισμό της Ακρόπολης. Υπνρέτησα να, μυήθηκα επίσης. Ξανα-βαπτίστηκα σίγουρα! Για 9 μήνες καθημερινά ασχολούμουν με τον φωτισμό και η σκέψη μου ήταν αποκλειστικά εκεί. Έκλεινα τα μάτια και «έβλεπα» τον Παρθενώνα, προβληματιζόμουν με τα διλήμματα της απόχρωσης φωτισμού του βράχου, ταλαιπωρούσα τους συνεργάτες μου με αλληπάλληλους δειγματισμούς για να είμαι σίγουρη ότι η φιλοσοφία μας, που παρουσιάστηκε στο ΚΑΣ και εγκρίθηκε ομόφωνα, θα υλοποιείτο έτσι και καλύτερα. Μαζί με τους συνεργάτες μου μελετήσαμε στο φωτομετρικό μοντέλο κάθε σπιθαμή του βράχου και των μνημείων και αντίστοιχα μετά κάναμε δοκιμές τις νύχτες για να επιβεβαιώσουμε τα φωτομετρικά πορίσματα, πολλές φορές εξαντλώντας τις σωματικές αντοχές μας.

Οι μεγαλύτεροι, που έχουμε δει πολλές φορές την Ακρόπολη, θα την ξαναδούμε με καινούργια ματιά μέσα από τον δικό σας φωτισμό. Όμως, θα υπάρξουν πολλά νέα παιδιά που τώρα με το έργο σας θα την «κοιτάξουν» για πρώτη φορά. Τα πάντα, για να υπάρξουν, πρέπει κάποιος να τα φέρει μπροστά, στο φως. Είναι πολύ σπουδαίο αυτό που έκανε το Υπουργείο Πολιτισμού και η Στέγη αναθέτοντας σε σας και τους συνεργάτες σας τον νέο φωτισμό...

Θα ήταν μια διαφορετικής μορφής περηφάνια, αν μάθαινα ότι ο νέος φωτισμός έγινε αφορμή να ελκύσει τα βλέμματα των νέων παιδιών, να ενισχύσει τη φιλομάθειά τους, να ερεθίσει τη σκέψη τους, να συγκινήσει και να ευαισθητοποιήσει ακόμη περισσότερο τον ψυχισμό τους. Το εύχομαι! Σε ό,τι αφορά το Ίδρυμα Ωνάση, δωρητή αυτού του σπουδαίου έργου, αφουγκράστηκε το κάλεσμα του Υπουργείου Πολιτισμού για αναβάθμιση του φωτισμού της Ακρόπολης, το ανέλαβε και το υποστήριξε με σοβαρότητα και πάθος και όχι απλά διεκπεραιωτικά. Κάλεσε έγκριτα γραφεία φωτισμού και επέλεξε ανάμεσα από αυτά. Είχαμε την τιμή να είμαστε αυτό που το ανέλαβε.

Ο Φειδίας, με ό,τι έχει δημιουργήσει, είναι εξ αντικειμένου ο μεγαλύτερος γλύπτης στην ιστορία της ανθρωπότητας. Τα έργα που λείπουν πρέπει να σταματήσουμε να τα λέμε «Ελγίνεια Μάρμαρα»...

Τα έργα που λείπουν είτε να επιστρέψουν. Απαίτηση όλων μας να γίνει... Τα μάρμαρα του Παρθενώνα, όπως πολύ σωστά λέτε, ο Έλγιν τα έκλεψε! Όσο για τον Φειδία, τον μεγαλύτερο γλύπτη της ανθρωπότητας, με στεναχωρεί όταν σκέφτομαι πόσο αχάριστα και άδικα του φέρθηκαν οι συντοπίτες του. Άλλο μάθημα της ιστορίας μας κι αυτό.

Παρ' όλα αυτά, είναι τρομερά ενδιαφέρον ότι αυτά τα μισά γλυπτά και Μάρμαρα που έχουν απομείνει, λένε ολόκληρη την ιστορία. Δεν χρειάζεται να συμπληρωθούν για να ειπωθεί...

Μα, Ιστορία είναι και τα τραύματα και οι ουλές του Παρθενώνα. Ο Παρθενώνας όταν χτίστηκε έλαμπε και ήταν χρυσοποίκιλτος, αψεγάδιαστος, σπουδαίος, όμως έχει ζήσει πολλά δεινά όλων αυτών τους αιώνες, και αυτά αποτυπώνονται όπως στο πρόσωπο ενός ηλικιωμένου ανθρώπου. Βλέπεις την ιστορία του Παρθενώνα και ό,τι έχει υποστεί πάνω στα μάρμαρά του, στα συντρίμια γύρω του, όμως δεν του αφαιρείται τίποτα από την προσωπικότητα, από τη λάμψη. Απλά επάνω του «διαβάζεις» ουσιαστικά την αθλιότητα της ανθρωπότητας, την ασέβεια και τη βαρβαρότητα. Όμως, κι αυτό είναι κομμάτι της ιστορίας του... της ιστορίας μας, και μας μαθαίνει.

Κυρία Ντεκώ, υπήρξαν ετερόκλητα σχόλια, κάποια σκωπτικά και σκοτεινά, κάποια διθυραμβικά και συγκινητικά, που ειπώθηκαν για την τελετή εγκαινίων του φωτισμού...

Πράγματι δεν έγινε σαφές πως το οπτικοακουστικό event των τριών λεπτών, με τη μουσική του Σταύρου Γασπαράτου, ήταν η εισαγωγή για τις ομιλίες των εγκαινίων, της παράδοσης του φωτισμού, και όχι ο φωτισμός της Ακρόπολης! Αφορούσε εκείνη τη νύχτα μόνο, και ο εφήμερος εξοπλισμός απομακρύνθηκε από την Ακρόπολη αμέσως μετά τα εγκαίνια. Όμως τίποτα από όλα αυτά δεν έχει σημασία... Ευτυχώς έχουμε τον ιερό μας βράχο! **A**

Η Ελευθερία Ντεκώ και ο Μάκης Προβατάς

Ε

να απόγευμα του φθινοπώρου του 2011, ανοίγω το γκάζι της μηχανής μου στην άδεια Ακαδημίας και μέσα από το κράνος με έχουν πιάσει τα κλάματα. Δεν είχα ξαναδεί την Ακαδημία, ούτε την υπόλοιπη

Αθήνα, τόσο έρημη. Την Αθήνα μου, που κάποια εποχή ήταν η πιο ζωντανή πόλη, που μεθυσμένοι από το Guyu –αφού μας είχε απογειώσει ο Πατρελάκης– πηγαίναμε αγκαλιά με τον Κώστα, τον Πάνο και τον Φώτη στην Ομόνοια για junk food. Και πιο πριν στις χρυσές εποχές των rave και του Factory στην Εμμ. Μπενάκη. Η Αθήνα ήταν μια αληθινά ερωτική πόλη. Ήμασταν όλοι αποδομητικά πουλιά. Αποδομούσαμε τη μαλακία, την κάναμε χιούμορ και διασκέδαση. Είχαμε δεν είχαμε λεφτά.

Η Αθήνα ήταν μια υπέροχη έκρηξη και μετά ήρθε η κρίση και μας γονάτισε όλους – για διαφορετικούς και για ίδιους λόγους τον καθένα. Μεσολάβησαν πολλά. Τι δεν έβλεπες στην πόλη; Δεν έβλεπες τον έρωτα. Σαν κάτι να τον είχε απαγορεύσει, σαν κάποιος να μας είχε πει «τώρα τέλος όλα – τώρα εμφύλιος, γιατί έτσι». Και τα χρόνια περνούσαν μέσα στην αγωνία. Σκληρύνουμε όλοι. Γίναμε πιο ανθεκτικοί. Πιο χοντρόπετσι. Ο τύπος με το βέλος δεν ήξερε τι

Αποδομητικά πουλιά

Στην Αθήνα δεν ζούμε χωρίς έρωτα

Του ΓΙΑΝΝΗ ΤΣΑΚΑΛΟΥ - Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

να κάνει. Δεν πέραγε τίποτα μέσα. Αλλά η ζωή κάνει κύκλους.

Πέρσι τον χειμώνα ήμουν με τη φίλη μου σε ένα live του «The Boy». Και κατάλαβα ότι η Αθήνα έχει αρχίσει να ξαναβρίσκει κάτι που είχε χάσει. «Γλυκιά μου αγάπη φέρε το κάτι το απαλό να μου γεμίσει το αδειανό και να κυλάω». Φιλιά γύρω μου, αγόρια με κορίτσια, αγόρια με αγόρια, κορίτσια με κορίτσια. Λέω από μέσα μου «ναι, ρε γαμώτο, αυτή είναι η πόλη μου». Ο Λυκαβηττός που έριχνες κουτουλιές στον πρώτο σου έρωτα για να του δείξεις πόσο γερό κεφάλι έχεις, το ημιυπόγειο στην Πλάκα που έκανες έρωτα με ανοιχτά τα παράθυρα, τα αστικά κενά του Ψυρρή, το 55 της Καλλιδρομίου που πήγαινες μετά τη δουλειά για μπίρες, κάτω από το αστεροσκοπείο –πάλι σε ημιυπόγειο– να φιλιέσαι στον καναπέ και ο ματάκιας να κάνει πέρα την κουρτίνα και να αρχίζεις τα μπινελίκια για να φύγει.

Εμείς την Αθήνα τη μετράμε με τις γωνίες που μας θυμίζουν φιλιά και αγκαλιές, κι όχι ξύλο και κραυγές από φασιστόμουτρα κάθε λογής. Ήμασταν και θα ξαναείμαστε αποδομητικά πουλιά γιατί έτσι μας θέλει η Αθήνα μας, η πόλη μας, η ασφάλειά μας, το γονεϊκό μας υποκατάστατο. Είμαστε αυτοί που θα μείνουμε 42 κιλά γιατί ο έρωτας της ζωής μας αρρώστησε και θα ελπίζουμε να γίνει καλά. Είμαστε αυτοί που θα μείνουμε μέσα με τον άνθρωπο που γουστάρουμε και ας δουλεύει όλη μέρα. Είμαστε αυτοί που θα βασιστατούμε με την ελπίδα της δημιουργίας ενός θεατρικού έργου και ας είναι όλα εναντίον.

Σιγά μη μασήσουμε από τον κορωνοϊό, μάθαμε σε πολύ χειρότερα. Καταφέραμε να νικήσουμε το μίσος και τώρα σιγά-σιγά γυρνάμε στον άξονά μας που είναι ο έρωτας και η αποδόμηση του μίσους. Ναι, είμαστε λιγότεροι αλλά ξέρουμε να αγαπάμε και όχι να μισούμε, ότι διαφέρει. Είμαστε τα αποδομητικά πουλιά της Αθήνας και έτσι μας αρέσει. **Α**

CARLA BRUNI

«Θα μπορούσα να ζήσω
στην Αθήνα ακόμα και τώρα»

Μοντέλο, τραγουδίστρια, πρώην Πρώτη Κυρία της Γαλλίας. Επέστρεψε με νέα τραγούδια μετά από επτά χρόνια και μιλά στην ATHENS VOICE σε μια αποκλειστική συνέντευξη για την Ελλάδα, με αφορμή το άλμπουμ της «Carla Bruni».

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ

Στην πρώτη γραμμή της χρυσής γενιάς του μόντελιγκ, κυρία που δεν είχε συνηθίσει η μουσική βιομηχανία, Πρώτη Κυρία της Γαλλίας στο πλευρό του Νικολά Σαρκοζί. Η Κάρλα Μπρούνι υπογράφει με το όνομά της το νέο, έκτο στούντιο άλμπουμ της και μιλάει στην ATHENS VOICE για το παρελθόν της, τα νέα της τραγούδια, τη ζωή της στις πασαρέλες, τη σκηνή και την πολιτική.

Πώς αποφασίσατε να επιστρέψετε με νέο άλμπουμ μετά από επτά χρόνια; Άρχισα να γράφω τα τραγούδια μου πέρσι, τέλη Νοεμβρίου, όταν λίγο πριν τα Χριστούγεννα βρήκα μια πηγή έμπνευσης κι από εκεί προέκυψε ολόκληρος ο δίσκος. Φυσικά στην πορεία όλα κόσμος άλλαξαν, καθώς έπρεπε να περιοριστούμε σε καραντίνα, ωστόσο συνέχισα να δουλεύω με το άλμπουμ. Όταν τελικά βγήκαμε από τον περιορισμό ήμουν έτοιμη να ηχογραφήσω, ήταν μια φυσική και αυθόρμητη διαδικασία.

Τι σας ενέπνευσε περισσότερο κατά τη διαδικασία των ηχογραφήσεων; Ξέρετε, αυτό που πραγματικά με εμπνέει είναι βασικά πράγματα στη ζωή, όπως ο έρωτας, ο χωρισμός, η χαρά, η επιθυμία – έμπνευσή μου καθέ φορά είναι ένας συνδυασμός απλών συναισθημάτων. Ποτέ δεν προσπάθησα να γίνω «αυθεντική» ή «διαφορετική». Απλά γράφω τραγούδια για τα βασικά πράγματα της ζωής και για την αγάπη.

Ποιο τραγούδι σας δυσκόλεψε περισσότερο στην ηχογράφηση; Στο στούντιο ε; Δεν αντιμετωπίσαμε και πολλές δυσκολίες. Στην πραγματικότητα έπρεπε να βρούμε έναν τρόπο να ετοιμάσουμε τα τραγούδια, αλλά από τη στιγμή που τον βρήκαμε τα ηχογραφήσαμε ζωντανά, δεν ήταν πολύ δύσκολο. Δεν είναι μια πολύπλοκη διαδικασία, θα έλεγα ότι μάλλον είναι αρκετά εύκολη. Πρέπει να είναι εύκολη, αν καταλαβαίνεις τι θέλω να πω. Όταν γράφεις ένα τραγούδι δεν το σκέφτεσαι, είναι κάτι που το αισθάνεσαι, συνεπώς ποτέ δεν είναι τόσο δύσκολο.

Πώς περάσατε τον χρόνο σας κατά τη διάρκεια του lockdown; Ξεκίνησα κάποιο χόμπι; Όχι. Εφτιαξα όμως αρκετά κέικ με τα παιδιά μου. Στην πραγματικότητα, δούλευα τις περισσότερες ώρες, ηχογράφησα όλα τα demo μου.

Το γεγονός ότι γίνετε Πρώτη Κυρία της Γαλλίας σας επηρέασε ως καλλιτέχνης; Δεν θα έλεγα ότι με επηρέασε, πραγματικά, ως καλλιτέχνης. Το μοναδικό πράγμα που άλλαξε είναι το γεγονός ότι δεν μπορούσα να κάνω περιοδεία, για λόγους ασφαλείας, και οι περιοδείες είναι κάτι που μου αρέσει πολύ να κάνω. Μου αρέσει να είμαι πάνω στη σκηνή, μου έλειψε όλο αυτό. Αλλά, εντάξει, ήταν μόνο για τέσσερα χρόνια. Δεν επηρέασε ωστόσο με κάποιο τρόπο τη μουσική μου – ίσως είχε επηρεάσει τον τρόπο της ζωής μου, όχι τη μουσική μου.

Μπορείτε να μας εξηγήσετε τι σημαίνει για σας το Παρίσι; Ω Θεέ μου! Είναι μία από τις ομορφότερες πόλεις του κόσμου – όπως άλλωστε είναι κι η Αθήνα. Υποθέτω πως είμαστε πολύ τυχεροί, εμείς οι δύο, χαχά! Εσύ έχεις την Ακρόπολη, εγώ έχω... επίσης τόσο πολλά όμορφα πράγματα. Είναι πανέμορφες οι πόλεις μας, γεμάτες παρελθόν, ιστορία, γεμάτες ψυχή. Το αγαπώ το Παρίσι, αγαπώ όμως και την Αθήνα, θα μπορούσα να ζήσω στην Αθήνα ακόμα και τώρα.

Αλήθεια; Αλήθεια, ναι, γιατί εκτός του ότι είναι μια όμορφη πόλη έχει και πολύ ωραίο καιρό. Έχω έρθει πολλές φορές στην Ελλάδα.

Θυμάστε το πρώτο σας ταξίδι; Ναι! Είχα έρθει νομίζω μαζί με τη Ναόμι Κάμπελ και την Κρίστι Τέρλινγκτον, να κάνουμε ένα σόου για τον Βασίλειο Κωστέτσο, που είναι ο σχεδιαστής που μας κάλεσε στην Αθήνα. Θυμάμαι και την ημέρα μετά το σόου, που επισκεφτήκαμε την πόλη που κάναμε βόλτα, είχα μείνει μαγεμένη από την ομορφιά της Αθήνας. Μετά ήρθα πολλές φορές ακόμα.

Ποια σούπερ μοντέλα θαύμαζες, όταν ξεκίνησες την καριέρα σου; Όλα τα μοντέλα, όταν ήδη δούλευα κι εγώ, ήταν σπουδαία. Η Λίντα Εβαντζελίστα, για παράδειγμα, ήταν ένα φανταστικό μοντέλο, και η Κρίστι Τέρλινγκτον είχε ένα από τα πιο όμορφα πρόσωπα που είχα δει ποτέ στη ζωή μου. Η Ναόμι Κάμπελ είναι εξαιρετική, ακόμα και η Κέιτ Μος, που είναι λίγο νεότερη από εμάς. Κάποια από εκείνα τα κορίτσια κατάφεραν να φέρουν ένα στιλ στο χώρο της μόδας, που εξακολουθεί να υπάρχει μέχρι και σήμερα.

Έχετε ταξιδέψει αρκετά, ποιο είναι το ομορφότερο μέρος που έχουν δει τα μάτια σας; Υπάρχει ένα στην Κορσική που νομίζω πως είναι ένα από τα πιο παρθένα μέρη που υπάρχουν. Έχω συναντήσει πολλή ομορφιά εκεί στην Κορσική, νότια της Γαλλίας. Μου αρέσει πολύ η Μεσόγειος. Υπάρχουν επίσης και κάποια μέρη στην Ελλάδα... Όπως αυτό το μικρό νησί, η Ύδρα, που είναι πραγματικά πανέμορφο. Σε αυτό το μέρος πήγαινε συχνά ο

Leonard Cohen, είχε δικό του σπίτι και συνήθιζε εκεί να γράφει τα τραγούδια του. Η αλήθεια είναι ότι υπάρχουν μαγικά μέρη σε ολόκληρη τη Μεσόγειο. Ωστόσο ένα όμορφο μέρος για μένα θα ήταν κάτω από ένα δέντρο ελιάς, δίπλα στη θάλασσα, χαχά!

Πώς προφυλάσσετε τον εαυτό σας, όταν βρίσκεστε υπό πίεση; Συνήθως κάνω πολλή γυμναστική. Μου αρέσουν τα αθλήματα.

Μπορείτε να περιγράψετε μια τέλεια μέρα; Χμμ... Είναι καλοκαιρινή, ημέρα διακοπών, μαζί με τους ανθρώπους που αγαπώ, παίζοντας μουσική και κοιτάζοντας τον ουρανό... Και με ένα πολύ καλό γεύμα!

Τι κάνετε για να φορτίσουν οι δημιουργικές σας μπαταρίες; Διαβάζω, βλέπω ταινίες, ονειρεύομαι... Κάνω βόλτα στους δρόμους, ταξιδεύω... ελπίζω, δηλαδή, να μπορέσουμε να ταξιδέψουμε ξανά κάποια στιγμή.

Η αγαπημένη σας ταινία; Η αγαπημένη μου ταινία ε; Είναι πολύ δύσκολο να διαλέξω. Θα έλεγα, ίσως, η ταινία του Ernst Lubitsch «To Be Or Not to Be».

Ποιος πολιτικός της παγκόσμιας σκηνής, από αυτούς που γνωρίσατε, σας εξέπληξε περισσότερο; Δεν ήταν ακριβώς πολιτικός, αλλά είχε υπάρξει. Ήταν ο πρόεδρος Νέλσον Μαντέλα, ένας σπάνιος άνθρωπος. Η καλοσύνη και η ζωή αυτού του ανθρώπου αποτελούν πηγή έμπνευσης.

Τι σας δίνει ελπίδα; Οι νέοι άνθρωποι. Είναι τόσο υπεύθυνοι, και τόσο ενημερωμένοι, ίσως αλλάξουν τον κόσμο. Ελπίζω σε αυτό.

Υπάρχουν πράγματα που θα ευχόσασταν να γνωρίζατε νωρίτερα; Εύχομαι να γνωρίζα νωρίτερα ότι η αγάπη είναι, πραγματικά, το σημαντικότερο πράγμα από οτιδήποτε άλλο. Όταν ήμουν νέα θεωρούσα πως άλλα πράγματα είναι πιο σημαντικά, έκανα λάθος. Εύχομαι ακόμα να μπορούσα να ξέρω ότι ο χρόνος φεύγει γρήγορα – όταν είσαι νέος νομίζεις ότι ο χρόνος περνάει αργά.

Ποιο είναι το σημαντικότερο μάθημα που πήρατε στη ζωή, μέσα ή έξω από τη μουσική; Το πιο σημαντικό μάθημα που μου έμαθε η ζωή είναι ότι δεν χρειάζεται να ανησυχούμε όλη την ώρα, μια που κάθε φορά που εμφανίζεται κάποιο πρόβλημα αποτελεί πάντα μια έκπληξη. Ποτέ δεν μπορούμε να προγραμματίσουμε ποια προβλήματα θα συναντήσουμε. Δεν ωφελεί λοιπόν σε τίποτα να αγχωνόμαστε τόσο πολύ για τα πράγματα, αφού δεν ξέρουμε ποτέ πώς θα έρθουν.

www.athensvoice.gr

Διαβάστε όλη τη συνέντευξη

*Εύχομαι
να μπορούσα
να ξέρω
ότι ο χρόνος
φεύγει
γρήγορα...*

Ο ιστορίες από το χθες και το σήμερα, από ένα επάγγελμα που κινδυνεύει να χαθεί

ΤΟΥ ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ, ΦΩΤΟ: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

ΟΙ ΘΥΡΩΡΟΙ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΘΑ ΕΧΕΤΕ ΔΕΙ ΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ «Ο παπατρέχας», με τον Θανάση Βέγγο στον ρόλο του θυρωρού μιας πολυκατοικίας που κάνει χιλιάδες δουλειές για να παντρέψει τις ξέι του αδερφές και τη θεία του για να μπορέσει κι εκείνος να παντρευτεί εκείνη που αγαπούσε. Το έργο που σε μια σκηνή ο Βέγγος πέρασε μέσα από την τζαμαρία της εξώπορτας με το κεφάλι και σε μια άλλη που κρεμάστηκε με το σκοινί της μπουγάδας από την ταράτσα στο κενό, μέχρι να έρθει η πυροσβεστική να τον σώσει. Η πολυκατοικία αυτή υπάρχει και σήμερα, βρίσκεται στο Παγκράτι, στην Υμηττού 153 και Αρύββου, κι έχει και σήμερα θυρωρό, την κυρία Ασημίνα Κωστούλα.

Ευγενέστατη γυναίκα η κυρία Ασημίνα, με περίμενε στην είσοδο της πολυκατοικίας, μια από εκείνες τις μεγάλες παλιές αθηναϊκές πολυκατοικίες, με μαρμάρινα σκαλοπάτια απ' έξω, με μια μεγάλη, πεντακάθαρη είσοδο κι ένα μικρό γραφειάκι του θυρωρού στα δεξιά. «Έλα», μου είπε, «κάτσε εδώ στο θυρωρείο, στη θέση του Βέγγου». Η πολυκατοικία χτίστηκε το 1963 από τη Βιστέρ του Κωνσταντινίδη, ο οποίος έμενε στο ρετιρέ, ενώ ο «Παπατρέχας» γυρίστηκε το 1965 και προβλήθηκε την επόμενη χρονιά, κόβοντας περισσότερα από 400.000 εισιτήρια. «Εγώ ήρθα εδώ το 1983», λέει η κ. Ασημίνα, 24 ετών τότε, επισομαίνοντας με καμάρι και την καταγωγή της, το Καρπενήσι. Πρώτος προορισμός εκτός Καρπενήσιου για εκείνη ήταν η Αμερική, η Ουάσινγκτον, όπου έμεινε τρία χρόνια με τον σύζυγό της. Μετά ήρθε στην

Αθήνα, εργαζόταν σε ένα ιδιωτικό σχολείο στα Βριλησσία, όπου γνώρισε μια ξαδέρφη του Κωνσταντινίδη και κάπως έτσι της πρότειναν να αναλάβει το θυρωρείο της Υμηττού, μιας και ο προηγούμενος θυρωρός επρόκειτο να συνταξιοδοτηθεί. «Ο προηγούμενος, που ήταν και ο πρώτος θυρωρός της πολυκατοικίας, ήταν ο Μιχάλης Βασιλειάδης, ο οποίος έχει συγχωρεθεί πολλά χρόνια τώρα. Εγώ δεν ήξερα ότι είχε γυρίσει εδώ το έργο με τον Βέγγο, δεν το είχα δει, ο Βασιλειάδης μου το είπε όταν ήρθα. Η αλήθεια είναι ότι είχα αμφιβολίες για το αν θα τα καταφέρω στο θυρωρείο, είχα και μικρό παιδί, "Έλα", μου έλεγε εκείνη η γνωστή μου "και θα σε βοηθήσουμε κι εμείς" και τελικά ήρθα. Θυμάμαι που μου έλεγε ο παλιός θυρωρός, ο Βασιλειάδης, "18 χρόνια είμαι εδώ πέρα, σε αυτό το θυρωρείο" κι έλεγα μέσα μου "άκου 18 χρόνια, μια ολόκληρη ζωή" και να που τώρα εγώ είμαι 38 χρόνια».

Αγόραζες το θυρωρείο σαν μια θέση εργασίας

Μια μικρή παρένθεση από τις ωραίες μαυρόασπρες ιστορίες της κυρίας Κωστούλα για κάποιες άλλες, σκέτα μαύρες, από την πρώτη γενιά των θυρωρών, όπως μας τις διηγείται ο Γιώργος Γκιόρτος, επί 20 χρόνια πρόεδρος του Συλλόγου Θυρωρών, συνταξιούχος σήμερα, ιστορίες όχι όπως τις έζησε ο ίδιος αλλά όπως τις έμαθε από τους παλιότερους. Το επάγγελμα του θυρωρού εμφανίστηκε σε μαζική κλίμακα τη δεκαετία του 1950 παράλληλα με το φαινόμενο της αντιπαροχής, όταν η Κυψέλη, το Παγκράτι, το Κολωνάκι, τα Εξάρχεια, τα Πατήσια και άλλες γειτονίες της Αθήνας θύμιζαν ένα μικρό εργοτάξιο. Το θυρωρείο πωλούνταν κανονικά όπως ένα διαμέρισμα, αυτός που το αγόραζε στην ουσία αγόρα-

ζε μια θέση εργασίας – ο θυρωρός πληρώνεται από τα κοινόχρηστα. Συνήθως επρόκειτο για ανθρώπους που εγκατέλειπαν την επαρχία με όνειρο μια καλύτερη ζωή στην πρωτεύουσα. Πουλούσαν ό,τι είχαν και αγόραζαν το θυρωρείο. Μαζί με το θυρωρείο τους δινόταν και ένα διαμέρισμα στο οποίο ήταν υποχρεωμένοι να ζουν, για λόγους ασφαλείας, για παράδειγμα αν έμενε κανείς μέσα στο ασανσέρ να είναι εκεί ο θυρωρός, αν γινόταν μια διακοπή ρεύματος να φροντίσει κ.λπ. Αν τύχει και ακούσετε, για εκείνα τα χρόνια του 1950, του 1960, του 1970, ότι οι θυρωροί είχαν τα φώτα ανοικτά στο σπίτι τους μέρα νύχτα είναι γιατί στη συντριπτική πλειονότητα τα διαμερίσματα που τους παραχωρούνταν ήταν υπόγεια, πολλές φορές χωρίς ούτε ένα παράθυρο που να βλέπει φως, δίπλα στα λεβητοστάσια και στις αποχετεύσεις. Ήταν οι άνθρωποι για όλες τις δουλειές, σήκω κάτσε, κάτσε σήκω, καθάριζαν την πολυκατοικία, τους έστελναν για ψώνια και για διάφορες δουλειές, το τηλέφωνο ή το κουδούνι του σπιτιού τους μπορεί να χτύπαγε οποιαδήποτε ώρα της ημέρας ή της νύχτας. Και συνήθως δούλευε όλη η οικογένεια, η γυναίκα αναλάμβανε την καθαριότητα, το παιδί μπορεί να πήγαινε για τα θελήματα, ο άνδρας στο θυρωρείο. Τους είχαν για υπηρέτες. Κι αν είναι δύσκολο να είσαι υπηρέτης ενός ανθρώπου, φανταστείτε πόσο δύσκολο είναι να είσαι υπηρέτης 30, 40 και 50 ανθρώπων, όσων οι ένοικοι μιας πολυκατοικίας. «Ό,τι έδειχνε το έργο με τον Βέγγο ήταν αλήθεια. Άλλος τον έβαζε να του κρατάει το παιδί, άλλος τον έστελνε για ψώνια, κι άλλος παραπονιόταν που έλειψε μια στιγμή από το θυρωρείο, που έλειψε επειδή κάποιος άλλος τον είχε στείλει για θέλημα. Και το σφουγγαρόπανο που σφουγγάρριζε αλήθεια ήταν, με σφουγγαρόπανα πεσμένοι στα γόνατα καθάριζαν ολόκληρες πολυκατοικίες, δεν υπήρχαν ούτε σφουγγαρίστρες τότε», λέει ο κ. Γκιόρτος.

Η κυρία Ασημίνα Κωστούλα, στο θυρωρείο όπου γυρίστηκε ο «Παπατρέχας» με τον Θανάση Βέγγο

← Ο πρόεδρος του Συλλόγου Θυρωρών Αθηνών - Πειραιώς, Θεολόγος Βαρκάδος

↑ Από τις 6.30 στο πόδι κάθε μέρα, η αγαπημένη μας κυρία Ράνια

↓ Από την ταράτσα μέχρι το κλειστό πατζούρι του δευτέρου ορόφου είχε κρεμαστεί ο Θ. Βέγγος

Σίδερο και μπέιμπι σίτινγκ τις ελεύθερες ώρες

Στο υπόγειο της Υμηττού 153 ζούσε για χρόνια, με την οικογένειά της, και η **Ασημίνα Κωστούλα**. Κατεβήκαμε να μου το δείξει, σημειώνοντας ότι ήταν πολύ καλύτερο από άλλα υπόγεια θυρωρών, σε άλλες πολυκατοικίες. Είχε κι ένα παράθυρο που ήταν στο ύψος του δρόμου. Το ωράριο της κ. Ασημίνας, η οποία, στο μεταξύ, αγόρασε διαμέρισμα στον πρώτο όροφο της πολυκατοικίας και το υπόγειο το έχει για βοηθητικό, είναι 8 με 1 και 5 με 8, εκτός από τα απογεύματα της Τετάρτης και του Σαββάτου, ενώ η Κυριακή φυσικά είναι αργία. «Εργαστήκαμε πολύ», λέει, «δεν αφίναμε καμιά δουλειά για να τα βγάλουμε πέρα. Εκτός από το θυρωρείο κρατούσα και κανένα παιδάκι ή αναλάμβανα το σιδέρωμα». Η κ. Ασημίνα ξεκινάει στις 8 το πρωί στο θυρωρείο, όμως στο πόδι είναι από τις 6, για να προλάβει να σφουγγαρίσει όλη την πολυκατοικία. Ξεκινώντας από τον πέμπτο όροφο και προς τα κάτω, μέχρι το υπόγειο. Μαζεύει τα κοινόχρηστα, κάνει τις πληρωμές, νερό, ρεύμα κ.λπ., κάθε τόσο που έρχονται μαστόροι τους ανοίγει το σπίτι που θα δουλέψουν, άλλος που θα φύγει διακοπές θα της ζητήσει να τον ποτίζει τα φυτά και, φυσικά, είναι πάντα εκεί, στο θυρωρείο. «Μια μέρα», θυμάται, «ήρθε ένας που δεν τον γνώριζα και πήγε να μπει στο ασανσέρ με μια ηλικιωμένη γυναίκα της πολυκατοικίας. Είπα στη γυναίκα να περιμένει, τάχα μου γιατί κάτι την ήθελα, και ρώτησα τον άγνωστο ποιος ήταν. Μου απάντησε ότι ήταν ο συντηρητής του ασανσέρ, που δεν ήταν, γιατί εγώ τον γνώριζα τον συντηρητή, και άρχισα να του κάνω διάφορες ερωτήσεις μέχρι που μου είπε "πολύ περιεργή είσαι" κι έφυγε. Στη γωνιά τον περίμενε ένας με μηχανάκι. Είμαι σίγουρη

ότι είχε έρθει για να κλέψει. Κι άλλες τέτοιες ιστορίες έχω, πολλές», λέει η κ. Ασημίνα, η οποία σε ένα δυο χρόνια θα πάρει τη σύνταξή της και φεύγοντας επέμενε να με κεράσει ένα γλυκό κάστανο από το Καρπενήσι. Πολύ ωραίο ήταν. Όταν συνταξιοδοτηθεί, πιθανότατα η θέση της δεν θα καλυφθεί. Έτσι γίνεται τα τελευταία χρόνια με τις κατοικίες που έχουν θυρωρούς, μετά τη σύνταξή τους δεν αναπληρώνονται. Έτσι, το θυρωρείο όπου κάποτε έκασε ο Θανάσης Βέγγος, μάλλον θα μείνει κενό.

Βάρδια στο κτίριο Κ. Μαρούση που κάρκε το 1991

Στις 10 Γενάρη 1991, μία ημέρα μετά τη δολοφονία του καθηγητή, Νίκου Τεμπονέρα, στην Πάτρα, περισσότεροι από 100.000 άνθρωποι διαδηλώνουν στους δρόμους της Αθήνας. Η Μηχανή του Χρόνου γράφει ότι «τα ΜΑΤ προσπαθούσαν να διαλύσουν το πλήθος με δακρυγόνα, όταν ένα έπεσε στη βιτρίνα του καταστήματος ενδυμάτων "Κ. Μαρούσης", στη συμβολή Θεμιστοκλέους με Πανεπιστημίου. Μέσα σε λίγα λεπτά προκλήθηκε πυρκαγιά, η οποία επεκτάθηκε και στους υπόλοιπους ορόφους του κτιρίου». Τέσσερις άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους, ο 32χρονος επιχειρηματίας Περικλής Ρεπάκης, ο 57χρονος δικηγόρος Μανόλης Κοντόπουλος και ο 59χρονος χρυσοχόος Ιωάννης Νεμετζίδης από ασφυξία, ενώ ένας νεαρός άνδρας απανθρακώθηκε και τα στοιχεία του δεν έχουν γίνει γνωστά έως και σήμερα. «Θα πρέπει να ήταν κάποιος επισκέπτης», λέει ο **Γιώργος Γκιόρτος**, θυρωρός τότε στο κτίριο του «Κ. Μαρούση». Αφού επισημναι ότι είναι λάθος που έμεινε το κτίριο να ονομάζεται «Κ. Μαρούσης», αφού η βιοτεχνία αυτή ήταν ένας από τους

δεκάδες ιδιοκτήτες, θυμάται: «Δούλευα απογευματινή βάρδια, ήταν λίγο μετά τις 7 όταν έπιασε φωτιά και ανέβηκα προς τα πάνω για να ειδοποιήσω, μιλάμε για ένα κτίριο οκτώ ορόφων. Τελικά εγκλωβίστηκα κι εγώ στον δεύτερο μαζί με άλλους, ήταν μια δραματική κατάσταση, είχε γεμίσει ο τόπος καπνό κι έκαιγαν τα πάντα, δεν γινόταν να βγούμε μόνοι μας, μας έβγαλε η πυροσβεστική». Από αυτό το κτίριο, που στο μεταξύ έκανε 7 χρόνια να ανακατασκευαστεί και σήμερα βρίσκεται κανονικά στη θέση του, ο κ. Γκιόρτος πήρε σύνταξη πριν από 6 χρόνια. «Άρχισα να δουλεύω ως θυρωρός το 1981, άλλη δουλειά έκανα πιο πριν, έμεινα άνεργος και προέκυψε αυτή η θέση του θυρωρού, από την οποία έμελλε να συνταξιοδοτηθώ. Ουδέν μονιμότερον του προσωρινού, που λένε». Τι θυμάται ύστερα από 33 χρόνια δουλειάς ως θυρωρός; «Ο πάρα πολύς κόσμος που γνώρισα και που με αρκετούς διατηρώ και σήμερα φιλικές σχέσεις». Και μια μικρή ιστορία για το τέλος: «Μια φορά είχε έρθει ο Γιώργος Παπανδρέου να φωτογραφηθεί στους Αναγνωστόπουλους, ίσως να μην τους θυμάστε αλλά οι αδερφοί Αναγνωστόπουλοι με το φωτο-ειδησεογραφικό γραφείο ήταν διάσημοι, συνεργάζονταν με όλες τις εφημερίδες εκείνης της εποχής. Είχε έρθει, που λέτε, ο κ. Παπανδρέου αλλά είχε έρθει χωρίς σακάκι και τελικά, μιας και γνωριζόμασταν όλοι στο κτίριο, τον πήγαμε επάνω στο ραφείο του συγχωρεμένου του Κώστα, του έδωσε ένα σακάκι στα μέτρα του κι έτσι μπόρεσε να βγάλει τη φωτογραφία που ήθελε».

Δύο χιλιάδες καλημέρες την ημέρα

Τα πράγματα για τους θυρωρούς άρχισαν να αλλάζουν από τη δεκαετία του 1980, με αγώνες και διεκδικήσεις των ιδίων, λέει ο **Θεολόγος Βαρκάδος**, σημερινός πρόεδρος του Συλλόγου Θυρωρών Αθηνών - Πειραιώς. Εργάζεται σε ένα από τα μεγαλύτερα κτίρια της Λεωφόρου Συγγρού, στο μέγαρο που βρίσκεται στο νούμερο 137, με δεκάδες γραφεία εταιρειών. Ο κ. Βαρκάδος εργάζεται εδώ από το 1985. «Να φανταστείς ότι κάθε μέρα θα πω καλημέρα σε τουλάχιστον δύο χιλιάδες ανθρώπους», λέει. Κάθομαι να το υπολογίσω: Δυο χιλιάδες καλημέρες την ημέρα με το χαμόγελο στο στόμα. Από μόνο του αυτό δεν είναι κι εύκολο. «Ο θυρωρός, εκτός του ότι θα πρέπει να είναι τυπικός στο ωράριό του, χρειάζεται να είναι ευγενικός, εξυπηρετικός, επικοινωνιακός. Στον θυρωρό μιλάνε όλοι. Θα πούνε τον καμμό τους, τα οικονομικά τους, ακόμα και τα ερωτικά τους. Ο θυρωρός ξέρει πολλά αλλά δεν πρέπει να λέει τίποτα», λέει ο κ. Βαρκάδος. Κόσμος μπαίνει, κόσμος βγαίνει, γνωρίζει και μιλάει με τους πάντες. Οι θυρωροί στην Αττική κάποτε ήταν περισσότεροι από 5.000, σήμερα είναι περίπου 1.300, οι περισσότεροι εκ των οποίων εργάζονται σε κτίρια γραφείων, λίγοι είναι πια οι θυρωροί σε κτίρια κατοικιών. Αλλά και για τους θυρωρούς σε επαγγελματικές στέγες το μέλλον δεν δείχνει ευοίμιο. «Ναι, το μέλλον μάλλον δεν είναι θετικό. Πολλοί αντί για θυρωρό προτιμούν σκειούριτι, που, βέβαια, είναι ένα εντελώς άλλο πράγμα. Ο σκειούριτι, σε αντίθεση με τον θυρωρό, είναι κάτι απρόσωπο». Φυσικά, εκτός από τα διάφορα προβλήματα ενός επαγγέλματος που έχει να κάνει με πολλούς ανθρώπους, υπάρχουν και τα καλά. «Ναι, γνωρίζεις πολύ κόσμο, ενώ ανάλογα με το πού εργάζεσαι και με το ποιους έχεις να κάνεις, μπορεί να έχεις και τα τυχερά σου. Παλιά, θυμάμαι, υπήρχε εδώ ένα εφοπλιστικό γραφείο. Όταν ερχόταν ο άνθρωπος έβγαίνα έξω, του άνοιγα την πόρτα του αυτοκινήτου, του έπαιρνα την τσάντα και κάθε τόσο όλο και κάτι έβρισκα στο θυρωρείο», θυμάται ο κ. Βαρκάδος.

Ήταν ένα θαύμα η Χαριλάου Τρικούπη

Ένα από τα λίγα κτίρια που έχουν πια θυρωρό είναι η πολυκατοικία όπου στεγάζεται και η **Athens Voice**, στη Χαριλάου Τρικούπη 22. Είναι η **κυρία Ράνια** με το όνομα, αν και η ίδια λέει «Ουρανία είναι το όνομά μου, αλλά Ράνια με ξέρουν όλοι». Με τους ανθρώπους που βλέπεις κάθε μέρα για χρόνια γίνεσαι και λιγάκι φίλος. Θα πούμε κανένα αστείο, θα τη ρωτήσω τι φαί έχει σήμερα, έχω γνωρίσει την κόρη και τον γιο της, ξέρει κι εκείνη κάποια πράγματα για εμένα κι όποτε με βλέπει κάτω να κανιζώ θα πει με αυστηρό, ψαρωτικό ύφος «πάλι για τσιγάρο». Η κυρία Ράνια εργάζεται στη Χαριλάου Τρικούπη από το 1984, όχι ως θυρωρός, τότε δούλευε στην ταξιδιωτική εταιρεία Τρίαίνα, που από τα λεγόμενά της καταλαβαίνω ότι θα πρέπει να ήταν μια πολύ μεγάλη εταιρεία. Το θυρωρείο το ανέλαβε το 1991, όταν συνταξιοδοτήθηκε ο προηγούμενος θυρωρός. Η κυρία Ράνια πιάνει δουλειά κανονικά στις 8 αλλά είναι εδώ από τις 6.30 το πρωί. «Να προλάβω να καθαρίσω, μην αρχίσει να έρχεται κόσμος και να είναι βρώμικα», λέει. Εκτός από την καθαριότητα, αναλαμβάνει την αλληλογραφία, τα δέματα που έρχονται με κούριερ και διάφορα άλλα της καθημερινότητας. «Το πιο δύσκολο», λέει, «είναι που μπαίνει κάποιος που δεν τον ξέρω και τον ρωτώ τι θέλει, αλλά είναι και μερικοί που παρεξηγούνται και μου λένε "και ποια είσαι εσύ, και τι σε νοιάζει εσένα", αλλά τι να κάνω, να μη ρωτήσω, δουλειά μου είναι να προσέχω τι γίνεται στην πολυκατοικία». Καμιά φορά φαντάζομαι πώς να ήταν μια περιοχή πριν από 30 και βάλε χρόνια. Πώς ήταν η γειτονιά μας, στη Χαριλάου Τρικούπη, κυρία Ράνια; «Α, ήταν ένα θαύμα. Από τα καταστήματα που υπάρχουν και σήμερα είναι το βιβλιοπωλείο Αλφειός στην πολυκατοικία μας, το πάρκινγκ δίπλα μας, το βιβλιοπωλείο Τζανακάκης απέναντι, η Αγροτική Γωνιά, ο φούρνος Άρτιστον που ήταν λίγο πιο δίπλα από εκεί που είναι σήμερα. Είχε πιο πολύ κόσμο τότε, βρε παιδί μου, μαγαζιά με ρούχα, με παπούτσια, με ηλεκτρονικά, του Σόλωνα Λοΐζου με τις ιατρικές μπλούζες, η Σελήνη με ιταλικά και ελληνικά μπιμπελό και μπιζού, ένα μαγαζί με καραμέλες και σοκολάτες που τις έτρωγα, ήταν γενικά πολύ διαφορετικά, τα μαγαζιά ήτανε στολισμένα, στο πεζοδρόμιο συνωστισμός, αφορούσαν κανέναν απ' έξω και κάρνιζε και του έλεγα να πάει παραπέρα για να μπορεί να μπει κανείς, αν ήθελε», θυμάται. Και τι σας αρέσει πιο πολύ στη δουλειά σας, στο θυρωρείο, κυρία Ράνια; «Με ευχαριστεί πολύ να μου λέει ο κόσμος καλημέρα με χαμόγελο». Να θυμάστε, λοιπόν, όταν την ξαναδείτε, να την καλημερίσετε με το καλύτερο χαμόγελό σας. **Α**

Ο
Α
Κ
Η
Σ

ΕΙΝΑΙ
ΚΑΙ ΠΑΛΙ
ΤΗΣ
ΜΟΔΑΣ

Α ΑΝΕΜΕΛΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΙΑ ήταν κοντά στη θάλασσα σε μια πολυεθνική γειτονιά, σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία στην Αλεξάνδρεια. Αδερφός της μητέρας του ο ηθοποιός της οπερέτας, ξαδέλφια του ο Ντέμης Ρούσσος και οι μουσικοί Καλαθόπουλοι, που δούλεψαν με τη Μούσχουρη, με τον Bob Azzam. Τα βιώματά του ως παιδί τον καθόρισαν με επιρροές από τραγουδιστές σαν των Charles Aznavour, Gilbert Becaud, Nat King Cole, Frank Sinatra και μετέπειτα η Celine Dion, η Barbra Streisand. Στο σπίτι τους στην Αλεξάνδρεια έπαιζε συνέχεια το ραδιόφωνο που λάτρευε, κολλημένο στο Β' Πρόγραμμα, ένωθε να αγγίζει Ελλάδα ακούγοντας τις φωνές της Προβάννας, της Μούσχουρη, του Βογιατζή... μέχρι τη στιγμή που έφτανε στο σπίτι ο λογιστής σε μεγάλη εταιρεία και άσχετος με τη μουσική πατέρας του... και του το έκλεινε. «Έπρεπε να τρώμε όλοι μαζί, να του

μιλάω στον πληθυντικό, απαιτούσε σεβασμό», θυμάται.

Στην Αθήνα ήρθε για σπουδές και τυχαία βρέθηκε να τραγουδάει στην Κηφισιά, το 1964, στο στέκι της νεολαίας «Auto-club», όπου τον ακούει να συνοδεύει τους Playboys –επιτυχημένο συγκρότημα της εποχής– ο ιδιοκτήτης της «Αργώ» και ο Δάκης μένει Ελλάδα. Τα νυχτερινά κέντρα που τραβούσαν κόσμο, ξεκινούσαν νωρίς με ελαφρύ ρεπερτόριο, μέχρι τις 12.30-1.00, και μετά άρχιζε το λαϊκό πρόγραμμα. Στο πρώτο μέρος με τα μπαλέτα, με τη χορευτική μουσική που είχαν άλλα μαγαζιά, με γαλλικά, ιταλικά, αγγλικά και ελληνικά ποπ τραγούδια. Σεμνός, ευγενικής καταγωγής, κοσμοπολίτης, ο νεαρός και μετρημένος εικοσάρης που μιλούσε έξι γλώσσες, θα τραγουδήσει στην «Αθηναία», στα «Αστέρια», στο «Χίλτον».

Για τη δισκογραφία της εποχής ήταν λαχείο. Ένα L.P. το «Γεια σου σ' ευχαριστώ», ενώ το μακρινό 1968 ο Μίμης Πλέσσας του γράφει την «Αλήθεια» για την ταινία «La coeur chaud», που γυρίστηκε στη Ρόδο, και αμέσως μετά τη μεγάλη του επιτυχία «Τόσα καλοκαίρια» για την ταινία του Δαλιανίδη «Γοργόνες και μάγκες». Τραγουδά στα στούντιο του Φίνου έχοντας το πιο εντυπωσιακό ενδυματολογικό της ταινίας, που μόνος του επέλεξε για τη συγκεκριμένη σκηνή από τη συλλογή της βιτρίνας του Τσεκλένι. Δύο χρόνια μετά ο Πλέσσας γράφει για αυτόν «Εκείνο το πρωί στην Κηφισιά», το «Μάζευα στα χέρια μου βροχή», το «Κορίτσι στάσου να σου πω», «Στη σελίδα 18» και τη «Μικρή ανεμώνα». Σε μια εποχή που η προνομιούχα Ελλάδα διασκέδαζε στα «Αστέρια» και στη «Νεράιδα», ήταν το 1970 που εμφανίστηκε πρώτη φορά σε σόου με τις Αδερφές Μπρόγιερ στα «Δειλινά». «Με πολύ τακτ ντυθήκαμε με χρυσά κουστούμια και μαύρα καπέλα ανδρογύναια αλλά Λάιζα Μινέλι, καθίσαμε στα ψηλά σκαμπό και κάναμε τους συνδαιτυμόνες να αναρωτιούνται για το τρίτο άτομο», θυμάται. Ο Δάκης με τη Μαργαρίτα ήταν δυο φρέσκα νεαρά παιδιά, το όμορφο και ταιριαστό ζευγάρι που απασχολεί τον τύπο. Ράβεται με τα δικά τους υφάσματα και πέντε χρόνια είναι μαζί.

Εντελώς τυχαία τραγουδά τη «Μαργαρίτα» στον Λυκαβηττό που γίνεται κι αυτό επιτυχία. Το '71 μ' ένα ασπένιο λαμέ σακάκι, μαύρο παντελόνι και παπιγιόν ανεβαίνει στην πίστα στέλνοντας το πιο γοητευτικό του χαμόγελο στην κατάμεστη αίθουσα του κυπριακού «Μον Παρνάς», που σείστηκε από τα χειροκροτήματα στους ήχους του «Mamy Blue». Τραγούδια γραμμένα αποκλειστικά για τη δική του φωνή, κάποια τον καθιερώνουν, άλλα τα αγαπά ιδιαίτερα, όπως το «Rain». Συμμετέχει σε ταινίες και στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, ο νέος ποπ σταρ ντυμένος με λευκά παντελόνια καμπάνα και ανοιχτά πουκάμισα, πρότυπο φινέτσας, με απαστράπτον χαμόγελο τραγουδά το καλοκαίρι και τον έρωτα. Ένας πολύγλωσσος «Δάκης '72» με το επιτυχημένο «Tu veux ou tu ne veux pas» και το 1975 το «Δάκης 100%» του νεαρού τότε Νίκου Καρβέλα. Σταθμός στην καριέρα του η συνεργασία το '77 με τον Κώστα Χατζή στη μουσική «Σκορπιός» στην Πλάκα και το '79 με τη Μαρινέλλα στο Zoom καθώς και η περιοδεία στην Αυστραλία μαζί της όπου «διδάσκεται από τον επαγγελματισμό της». Στα μεγάλα νυχτερινά κέντρα διατηρεί το στιλ του. Πάνω στο πάλκο φέρνει έναν αέρα ζωντανίας και νεανικής ανεμελιάς. Κι εκεί που ονειρευόταν να γίνει γνωστός να τον βλέπουν στον δρόμο και να τον αναγνωρίζουν, ξαφνικά έχει να αντιμετωπίσει μια φρενιτίδα αποθέωσης. Το πλατύ του απαστράπτον χαμόγελο έκανε τα κορίτσια να τον λατρεύουν και η δημοτικότητα του που εκτοξεύεται τον κάνουν να ανακαλύψει πόσο τραγικό είναι να μην έχεις ιδιωτική ζωή. Θυμάται έξι άλλες τις θαυμάστριές του να συνωστίζονται του σκοτωμού για ένα αυτόγραφο, να του ξεριζώνουν τούφες και να του σκίζουν τα ρούχα για να τα κρατήσουν σαν ανάμνηση.

Ντρεπόμενος να τραγουδήσω, ακόμα κι όταν λέγανε οι άλλοι τον Εθνικό ύμνο στο σχολείο εγώ σώπαινα, στην ωδική είχα μηδέν. Τραγουδούσα στο μπάνιο μας που ήταν πολύ μεγάλο και είχε αντίλαλο για να ακούω τη φωνή μου. Από το σόι της μητέρας μου ήταν όλοι καλλιτέχνες. Ο ξάδελφός μου γυρνώντας από μια περιοδεία έφερε ένα μομπινόφωνο, παίζοντας κιθάρα τον συνόδευσαν τραγουδώντας το «You mean everything to me», στην οντισιόν όταν τυχαία γυρίζοντας την ταινία έπεσε στη φωνή μου, άρσε και με κάλεσαν ζητώντας μου να πω ρεπερτόριο. Είπαν στον πατέρα μου «Κάνει για τραγούδι άσ' τον!» και τον έπεισαν.

Έχω ζήσει μια καταπληκτική Μύκονο στα νιάτα μου, όλα τα ρεπό, πρόλαβα τη Μύκονο με ελικόπτερο όταν δεν υπήρχε το αεροδρόμιο. Διέμενα στο Ξενία, εντυπωσιάστηκα που το είδα να χάνει την αίγλη του. Ήμουν θαυμαστής των Μπιτλς, λάτρευα τη Δαλιδά. Οι χιπίς, τα μαλλιά, τα ναρκωτικά με απωθούσαν. Όταν ο Μαστοράκης μου ζήτησε να ανοίξω τη συναυλία των Ρόλινγκ Στόουνς στην Αθήνα είπα τα τραγούδια μου και έφυγα αμέσως.

Είμαι καλός ακροατής, χαίρομαι με την επιτυχία και την ευτυχία των άλλων. Δεν ζήλεψα ποτέ εκτός από ερωτικά. Εκεί μη μου την πάρεις, γίνομαι έξαλλος, τρελός. Ενώ ζηλεύω, δεν υπήρξα ποτέ πιστός. Δεν είναι θέμα χαρακτήρα, το ζητούσε ο οργανισμός μου. Δεν συλλαμβάνω πως γίνεται να 'ναι πιστός κάποιος. Έκρυβα επιμελώς τις απιστίες μου και όταν έβγαιναν στη φόρα χωρίζαμε. Κατά τα άλλα είμαι ήρεμος, ήσυχος, αισιόδοξος.

Ήξερα ότι τραγουδούσα σωστά, ότι δεν ήμουν άσχημος, δεν καβάλησα ποτέ το καλάμι, δεν υπήρξα νάρκισσος, σκεφτόμουν τους άλλους καλύτερους από μένα.

Ήμουν ερωτευμένος με τη Δαλιδά, με μάγεψε με την πρώτη. Θα ήθελα να τραγουδήσω δίπλα της. Όταν βρεθήκαμε στο γαλλικό Ροζ Ντορ που διαγωνιζόμουν είχα καταπιεί τη γλώσσα μου, την κοίταζα εντυπωσιασμένος, άναυδος. Θα έλεγε, τι είναι αυτό το ανώμαλο που χάζεψε. Το βίντεο-κλιπ του «Τσάι με λεμόνι» ίσως να είναι σαν μια πρώιμη εκδοχή του «9½ εβδομάδες» όπου υποδύομαι ρόλο, όπως και σε πολλά βίντεο κλιπ, η διαφορά είναι ότι μόνο κοιτάω, δεν αγγίζω.

Πριν λίγες μέρες ακούσαμε το νέο τραγούδι που ηχογράφησε με την Ελπίδα για το σίριαλ της ΕΡΤ «Τα καλύτερά μας χρόνια». Μετά από 48 χρόνια που τραγουδάει, η φωνή του ακούγεται αναλλοίωτη. Είναι ο άνθρωπος χωρίς ηλικία. Παραμένει στη μουσική επικαιρότητα από το 1967 έως σήμερα. Τον αγαπούν διαφορετικές ηλικίες και λέει ότι δεν έχει βγει ούτε μια φορά στην πίστα χωρίς να νιώσει μαγικά, χωρίς να δώσει ό,τι έχει και δεν έχει στο κοινό του, που του στέλνει χαμόγελα και λουλούδια.

Επιμέλεια, φωτογραφία: ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΜΑΣΟΥΡΗ

ΜΕ ΘΕΛΑΝΕ ΠΟΠ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗ, ΘΑ ΗΘΕΛΑ ΝΑ ΕΙΧΑ ΠΕΙ ΧΑΤΖΗΔΑΚΙ, ΠΟΥ ΤΟΝ ΓΝΩΡΙΖΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ, ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΜΗ ΠΩ ΔΗΛΑΔΗ; ΑΛΛΑ Ο ΠΛΕΣΣΑΣ ΗΤΑΝ ΕΚΕΙΝΟΣ ΠΟΥ ΜΕ ΠΙΣΤΕΨΕ ΚΑΙ ΜΟΥ ΕΓΡΑΨΕ ΠΟΛΛΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ. ΠΕΡΑΣΑΝ 52 ΧΡΟΝΙΑ ΚΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΕΡΧΕΤΑΙ ΓΙΑ ΝΑ ΑΚΟΥΣΕΙ ΑΚΟΜΑ ΤΟ «ΠΟΣΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΑ!»

Το πιο επεισοδιακό ντουέτο ήταν με τη Χριστιάνα τραγουδώντας το «Μίλα μου». Δεν μιλούμασταν εκείνη την εποχή. Ηχογράφησε ο καθένας μοναχός του κι αν μας ακούσεις μοιάζουμε με δυο ερωτευμένοι.

Αγαπώ το σπίτι μου, θα ήθελα να ήμουν διακοσμητής. Με παίρνει ο ύπνος κάνοντας σχέδια αλλαγής διακόσμησης. Είμαι εστέτ και ρομαντικός. Δεν μ' ενδιαφέρει το άψογο διαμέρισμα, μικροαλλαγές στον χώρο μου μου προφέρουν απίστευτη χαρά.

Πιστεύω στον Θεό, έχω μια εικόνα της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας όπου προσεύχομαι και θεωρώ θαυματοουργή, πιστεύω ότι υπάρχει μια ανώτερη δύναμη που με προστατεύει σε δύσκολες στιγμές, που προσωπικά έχω περάσει πολλές. Η δύναμη της πίστης σε κάνει πολύ δυνατό πάντα! Πέρασα έναν καρκίνο αλλά το αντιμετώπισα με θάρρος σα να σαν είχα γρίπη.

Ένα ανεπαίσθητο σημάδι στο μάγουλο υπάρχει για να θυμίζει το μπλακ άουτ που μου συνέβη την ώρα που τραγουδούσα. Πέφτοντας έσπασα τον τένοντα και ένα κόκαλο στο πρόσωπο. Αξονικές, μαγνητικές, ατέλειωτες εξετάσεις. Οι προβολείς και τα λείζερ τόσα χρόνια προκάλεσαν κάποια βλάβη σε ένα εγκεφαλικό κύτταρο. Μου έδωσαν χάπια από αυτά που δίνουν σε περιπτώσεις επιληψίας. Έπαθα κατάθλιψη. Αναρρώνοντας γύρισα πίσω στο πάλκο, αδύνατον να μην τραγουδάω. Ζω για το τραγούδι. Αισιόδοξος από τη φύση μου, δεν έχασα την ελπίδα και το χαμόγελο.

Διαισθάνομαι ότι διαθέτω μια ζωντανία που είναι μεταδοτική. Η νεανική μου διάθεση ίσως να μη συμβαδίζει με την ηλικία μου. Έκανα χρήματα, ξόδεψα αρκετά, και είμαι σήμερα πάρα πολύ ευτυχισμένος εργένης στη μοναχικότητά μου. Συνειδητά δεν έκανα παιδιά γιατί δεν θα το υποστήριζα σωστά και όντας τελειομανής θα είχα τύψεις στη συνειδήσή μου.

Με θέλανε ποπ τραγουδιστή, θα ήθελα να είχα πει Χατζηδάκι, που τον γνώριζα και προσωπικά, γιατί να μη πω δηλαδή; Αλλά ο Πλέσσας ήταν εκείνος που με πίστεψε και μου έγραψε πολλά τραγούδια. Πέρασαν 52 χρόνια κι ο κόσμος έρχεται για να ακούσει ακόμα το «Πόσα καλοκαίρια!»

Θα μπορούσα να είχα κάνει μεγαλύτερη καριέρα, όπως η Μούσχουρη ή ο Ντέμης, αλλά δεν ήθελα να παραμείνω στο εξωτερικό και να δυσκολευτώ, προτίμησα τις ανέσεις του τόπου. Άλλωστε έβλεπα τον Ντέμη Ρούσσο και τον λυπόμουνα μόλις έβγαινε από την πόρτα του τον περίμενε ένα πλήθος θαυμαστών, ούτε να πάει στο διπλανό καφέ δεν μπορούσε. Δεν τη θέλω τόση δόξα, δεν μπορώ να ζω σε μια χρυσή φυλακή, θέλω να περπατάω σαν όλους τους ανθρώπους, όχι να γίνω Μάικλ Τζάκσον. Δεν βρέθηκε και κάποιος να με εκμεταλλευτεί. Παρότι είμαι ικανός σε πολλά μου είναι αδύνατον να μαντζάρω τον εαυτό μου μόνος μου.

Η Ευρώπη δεν είναι ο παράδεισος. Όλα αυτά τα κύματα των προσφύγων είναι μια λυπηρή κατάσταση για όλους. Είχαμε και εμείς πολέμους, αγωνιστήκαμε, οι πρόγονοί μας πείνασαν, αλλά πόσοι πήραν τους δρόμους για άλλες χώρες.

Τρία χρόνια '68, '69, '70 που δούλεψα στο Galaxy κατέβαινα μετά στο Βυζαντινό στο Χίλτον, ήταν το στέκι πολλών καλλιτεχνών, μαζεύονταν μεγάλες παρέες μετά τα θέατρα, η Λάσκαρη, η Αλίκη. Άλλες φορές περνούσα από το Ελυζέ της Μητροπόλεως. Κάποτε ξενύχταγα, τώρα όμως όχι. Έχω να φάω τηγανητά ή σουβλάκι χρόνια, πάω σούπερ μάρκετ, μαγειρεύω, προτιμώ το καθαρό φαγητό, μπορείς να βρεις νοστιμιά και γεύση και στον ατμομάγειρα.

Δεν περνώ πια από το Σύνταγμα, με τον Μεγάλο Περίπατο της Αθήνας νιώθω ότι σχεδιάσαμε τη μεγάλη Χίμαιρα του Καραγάτση σε πρόχειρη εκτέλεση.

Κανείς δεν καταλαβαίνει ότι είμαι αλλοδαπός, όταν τραγουδάω. Έχω τραγουδήσει σε ντουέτο με Κανελίδου, Διαμάντη, Μαρινέλλα, Χατζή, αλλά και τον Μεσιέ Μινιμάλ. Ένα νέο τραγούδι ηχογραφήσαμε τώρα με την Ελπίδα για το σίριαλ της ΕΡΤ «Τα καλύτερά μας χρόνια». Ένα άλλο ρετρό τραγούδι που μου ζητήθηκε είναι του Μάριου Πινέλι, διασκευή Ξαρχάκου, που ακούστηκε στη ταινία «Μοντέρνα Σταχτοπούτα» το 1965. Φαίνεται ότι μετά από όλο αυτό που περνάμε, τακτοποιούμε τα συρτάρια μας, ξεσκάρταρουμε τους φίλους μας και επαναφέρουμε τις αναμνήσεις μας.

ΜΙΛΟ ΡΑΟΥ

*«Δώστε μου την
Επίδαυρο και θα
έρθω τρέχοντας...»*

Από τον «Ορέστη στη Μοσούλη» στην «Αντιγόνη στον Αμαζόνιο». Ο πρωτοποριακός ελβετός σκηνοθέτης μιλά για την έμπνευσή του από τους αρχαιοελληνικούς μύθους, την επιδίωξή του να οργανώσει ένα Φεστιβάλ όπου θα παρουσιαστούν όλες οι σωζόμενες τραγωδίες και την επιθυμία του να παρουσιάσει δουλειά του στο Θέατρο του Πολυκλείτου.

Της ΙΣΜΑΣ Μ. ΤΟΥΛΑΤΟΥ

διεθνής Τύπος έχει χαρακτηρίσει το έργο του «αριστουργηματικό», «αναγκαίο», «αιρετικό» και πολλά ακόμη. Ο ίδιος ο Μίλο Ράου, ένας από τους πλέον αντισημιτικούς και επιδραστικούς σκηνοθέτες της εποχής μας – γνωστός στη χώρα μας από τις παραστάσεις που παρουσίασε παλαιότερα, σχετικές με την προσφυγική κρίση και το μέλλον της Ευρώπης – προτιμά να μιλά για «ρεαλιστικό θέατρο». Η συζήτησή μας εξελίχθηκε ελαφρώς επεισοδιακά: αρχίσαμε να μιλάμε στο zoom, συνεχίσαμε τηλεφωνικά – κακή σύνδεση γαρ –, κάποια στιγμή μας διέκοψε μια επείγουσα κλήση από το Κονγκό στην οποία έπρεπε οπωσδήποτε να απαντήσει και συνεχίσαμε λίγη ώρα αργότερα...

Στο μεσοδιάστημα, μου ήρθε στο νου η παράσταση «Lam Gods», εμπνευσμένη από το έργο του 15ου αιώνα «Πολύπτυχο της Γάνδης» για την οποία ο 43χρονος, σήμερα, Ελβετός προ διετίας αναζήτησε μέσω αγγελίας πρώην μαχητές του Ισλαμικού Κράτους με σκοπό να τους ανεβάσει στη σκηνή. Οι αντιδράσεις που προκλήθηκαν τον υποχρέωσαν να κάνει πίσω και να αρκестεί, τελικά, στη μουσουλμάνα μπτέρα ενός βέλγου τζιχαντιστή που είχε σκοτωθεί πρόσφατα... Νυν καλλιτεχνικός διευθυντής του Εθνικού Θεάτρου της Γάνδης, ιδρυτής του International Institute of Political Murder, μιας εταιρείας παραγωγής που εστιάζει στην καλλιτεχνική ερμηνεία της πολιτικής και κοινωνικής βίας, ο Ράου συνεχίζει να πρωτοπορεί δοκιμάζοντας, κίποιες φορές, τις αντοχές του κοινού. Η περυσινή παραγωγή του «Ο Ορέστης στη Μοσούλη», μια τολμηρή διασκευή της «Ορέστειας» του Αισχύλου, συζητήθηκε πολύ διεθνώς. Το ίδιο αναμένεται να γίνει και με τη νέα του πρόταση, την «Αντιγόνη στον Αμαζόνιο» η οποία θα ξεκινήσει σύντομα την πορεία της από τη Βραζιλία για να ταξιδέψει, αργότερα, στην Ευρώπη. Ο ίδιος οραματίζεται ένα Φεστιβάλ όπου θα παρουσιαστούν όλες οι σωζόμενες αρχαίες ελληνικές τραγωδίες και δεν κρύβει την επιθυμία του να σκηνοθετήσει στην Επίδαυρο. Στο μεταξύ, το διαδικτυακό του πρότζεκτ «School of Resistance» (Το Σχολείο της Αντίστασης) θέτει επί τάπητος όλα τα φλέγοντα ζητήματα της σύγχρονης κοινωνίας...

Τί ακριβώς είναι το «Σχολείο της Αντίστασης»; Τον περασμένο Απρίλιο η τιμή του πετρελαίου έπεσε σε ιστορικό χαμηλό. Ήταν μια από τις πολλές αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας. Μέσα σε λίγους μήνες ο κορωνοϊός κατάφερε αυτό που δεν μπορούσαν να κατορθώσουν επί χρόνια ξεσκακωμοί και γενικές απεργίες: να μειώσει τον ρυθμό της ανθρώπινης δραστηριότητας στον Πλανήτη. Ξαφνικά η κοινωνία μας θυμήθηκε την αξία της «οικονομίας» προκειμένου να υποστηριχθεί η ίδια η ζωή και όχι το κέρδος με κάθε τίμημα. Το ερώτημα που προκύπτει είναι ξεκάθαρο: πώς θα διαμορφώσουμε το μέλλον του Πλανήτη χωρίς να επιστρέψουμε στα παλιά, καλά κι εποικοδομητικά στοιχεία; Το «Σχολείο της Αντίστασης», λοιπόν, δημιουργήθηκε προκειμένου να συζητήσουμε τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σήμερα ως κοινωνία και να αναζητήσουμε αξιόλογες εναλλακτικές προοπτικές για το μέλλον. Είναι μια πλατφόρμα ειδικών – καλλιτεχνών, ακτιβιστών, πολιτικών, φιλοσόφων – από διαφορετικά μέρη οι οποίοι, μέσα από διαδικτυακές συζητήσεις ανά 15νήμερο, θέτουν όλα όσα μας απασχολούν: οικονομία, περιβάλλον, εργασιακές σχέσεις, προσφυγική κρίση κ.λπ. χρησιμοποιώντας τον ακτιβισμό και την τέχνη ως ένα «προσχέδιο» για μια πολιτική αντίστασης στα κακώς κείμενα του δυτικού κόσμου.

Πώς βιώνετε την πανδημία; Πέρα από τα αρνητικά της για όλον τον κόσμο θα μπορούσε να είναι εμπνευστική για σας ως καλλιτέχνη; Α ναι, απολύτως. Είναι μια κατάσταση που επηρεάζει βαθιά την κοινωνία οπότε δεν θα μπορούσε να μη με απασχολήσει, να μη με εμπνεύσει. Αναφορικά με την ευρύτερη κοινωνία η πανδημία ανέδειξε και μερικά θετικά στοιχεία: την αλληλεγγύη στους ηλικιωμένους, για παράδειγμα. Για τους καλλιτεχνικούς οργανισμούς, βέβαια, είναι μια συγκυρία εξαιρετικά δυσχερής: θέατρα υποχρεώνονται να αναστείλουν παραγωγές, οι περιοδείες δυσκολεύουν πολύ, ο οικονομικός αντίκτυπος είναι τεράστιος. Από αυτή την πλευρά μια από τις αρχές του θεάτρου μου, ότι όλος ο όγκος του σκηνικού δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 20 κυβικά μέτρα, να χωρά, δηλαδή, σ' ένα μικρό βαν που μπορεί να οδηγήσει οποιοσδήποτε έχει κανονική άδεια μοιάζει να 'χει νόημα τη δεδομένη στιγμή.

Οι υπόλοιπες αρχές; Είναι το ίδιο επίκαιρες; Αυτό που πρεσβεύω είναι ένα θέατρο για όλους, χωρίς κανέναν αποκλεισμό. Ένα θέατρο που προωθεί τις συνέργειες, την προσπάθεια εξεύρεσης κοινού κώδικα. Στις παραστάσεις μου οι επαγγελματίες ηθοποιοί μοιράζονται τη σκηνή με ερασιτέχνες, τουλάχιστον μια παραγωγή της σεζόν πρέπει να προετοιμάζεται ή να παρουσιάζεται σε εμπόλεμες ζώνες, ένα σημαντικό

μέρος της πρόβας διεξάγεται εκτός θεάτρου, το λιγότερο δύο γλώσσες ομιλούνται στο σανίδι. Εφαρμόζω τις αρχές αυτές σε παραστάσεις με διαφορετικό σημείο εκκίνησης: πολιτικό, κοινωνικό, αφηγηματικό, αναπαραστατικό. Τις εφαρμόζω και το τελευταίο διάστημα, που με απασχολούν ιδιαίτερα οι αρχαίοι Έλληνες τραγωδοί.

Τι σας έστρεψε στην αρχαία ελληνική τραγωδία; Γιατί τώρα; Πατί αισθάνομαι ότι είναι μια εποχή που οι μύθοι που διαμόρφωσαν τη σύγχρονη κοινωνία είναι πιο επίκαιροι από ποτέ. Η αρχαία ελληνική τραγωδία είναι πολύ «ανοιχτή» σε ερμηνείες γι' αυτό και σε κάθε περίοδο έντονων αλλαγών και αναζητήσεων δεν μπορεί να μη σ' απασχολήσει, δεν μπορεί να μην αναδειχθεί όλο και πιο αναγκαία. Το αστικό δράμα, για παράδειγμα, είναι «κλειστό» είδος θεάτρου. Τα μηνύματα των αρχαίων Ελλήνων τραγικών, αντίθετα, τα ερωτήματα που έθεσαν μοιάζουν να απασχολούν και να προσαρμόζονται σε κάθε εποχή, σε κάθε κοινωνία καλώντας τη να δώσει τις δικές της ερμηνείες. Η ύβρις συναντάται πολύ συχνά στις σύγχρονες κοινωνίες. Η ανάγκη της κάθαρσης είναι ένα διαρκές ζητούμενο. Τόσο ο «Ορέστης στη Μοσούλη» που παρουσίασα πέρυσι στο Ιράκ, στα πρώην εδάφη του Ισλαμικού Κράτους, όσο και η νέα μου παραγωγή, η «Αντιγόνη στον Αμαζόνιο» η πρεμιέρα της οποίας έχει προγραμματιστεί για τον Νοέμβριο στη βραζιλιάνικη πόλη Παρά, είναι χαρακτηριστικές περιπτώσεις.

Γιατί επιλέξατε τη Μοσούλη για τη δική σας εκδοχή της «Ορέστειας» του Αισχύλου; Η τριλογία που παρουσιάστηκε για πρώτη φορά το 458 π.Χ μιλά για θύματα και θύτες, πάθη, αυτοδικία κι εκδίκηση, και θεώρησα ότι η σκληρή πραγματικότητα του σύγχρονου Ιράκ, η πρόσφατη τραγωδία της χώρας, μπορεί να αποτελέσει ιδανικό σκηνικό. Ταξιδέψαμε εκεί με τους συνεργάτες μου, βρήκαμε ερασιτέχνες ηθοποιούς, τους μνήσαμε στην αρχαία ελληνική τραγωδία, δούλεψαν από κοινού με Ευρωπαίους επαγγελματίες. Η παρέμβαση της Αθηνάς στην τριλογία του Αισχύλου έρχεται να αθωώσει τον Ορέστη κηρύσσοντας τον εξευμενισμό και τη συμφιλίωση. Οι κάτοικοι της Μοσούλης, όμως, εγκλωβισμένοι επί χρόνια σ' έναν φαύλο κύκλο μίσους και βίας δεν μπορούν να συγχωρήσουν τους δολοφόνους του ISIS, η συμφιλίωση μοιάζει αδύνατη. Οπότε το ερώτημα προβάλλει ξεκάθαρο: πώς μπορείς να θέσεις τέλος σε μια τραγωδία, πώς μπορείς να συγχωρήσεις και να χαράξεις έναν καινούριο δρόμο, ένα νέο ξεκίνημα...

Και η «Αντιγόνη στον Αμαζόνιο»; Η πρώτη μου σκέψη ήρθε όταν αντίκρισα τις εικόνες του φλεγόμενου Αμαζόνιου το περασμένο καλοκαίρι. Σοκαρίστηκα, όπως όλος ο κόσμος. Η επίθεση των βραζιλιάνικων γεωργικών επιχειρήσεων στη γειτονική ζούγκλα με την ένθερμη υποστήριξη του προέδρου Μπολοσόναρο όχι μόνο απείλησε τον «πράσινο πνεύμονα» του πλανήτη αλλά έθεσε σε κίνδυνο τους αυτόχθονες που ζουν εκεί και τις παραδόσεις τους οι οποίες μετρούν χιλιάδες χρόνια. Στην πόλη της Παρά η κυβέρνηση πυροδότησε επί πολλά χρόνια μεγάλες συγκρούσεις γύρω από την ιδιοκτησία της γης μέσω μεγάλης κλίμακας εξορυκτικών προγραμμάτων, κατασκευής φραγμάτων και κρατικής προώθησης της μονοκαλλιέργειας της σόγιας.

Πού συναντώνται όλ' αυτά με την τραγωδία του Σοφοκλή; Στη νέα μας παράσταση η ιστορία της Αντιγόνης θα ξαναειπωθεί σαν μια αιματηρή συνάντηση ανάμεσα στην παραδοσιακή σοφία και σε μια παγκοσμιοποιημένη, σύγχρονη κοινωνία που βρίσκεται σε αναταραχή. Ως ένα έπος της μάχης της ανθρωπότητας εναντίον μιας αυτοεπιβληθείσας παρακμής: της παράδοσης στην απληστία, στην απογοήτευση, στην ύβρι. Η παραγωγή θα ανέβει σ' ένα κατεχόμενο κομμάτι γης σε συνεργασία με αυτόχθονες πληθυσμούς, ακτιβιστές και ηθοποιούς από την Ευρώπη και τη Βραζιλία.

Πώς επιλέξατε την Αντιγόνη; Η αρχαιολογική απλότητα της πλοκής της είναι ο λόγος για τον οποίον η «Αντιγόνη» έχει γνωρίσει τις περισσότερες διασκευές και διαφορετικές αναγνώσεις από οποιαδήποτε άλλη αρχαία ελληνική τραγωδία. Η ιστορία είναι γνωστή και θεωρώ ότι δεν χρειάζεται να την επαναλάβω, πολύ περισσότερο για το ελληνικό κοινό: Η Αντιγόνη θάβει τον αδελφό της Πολυνείκη παρόλο που ο βασιλιάς Κρέων το έχει απαγορεύσει καθώς θεωρεί τον νεκρό εχθρό της πατρίδας. Σύμφωνα με την άποψη κάποιων σύγχρονων φιλοσόφων, η σύγκρουση ανάμεσα στην Αντιγόνη και στον Κρέοντα μπορεί να αναγνωσθεί ως μια διαμάχη μεταξύ του παραδοσιακού, Θεϊκού νόμου και του σύγχρονου, βασισμένου στη λογική κράτους. Για άλλους, όμως, η αντίθεση της Αντιγόνης στην κυρίαρχη τάξη πραγμάτων είναι πολύ πιο ριζοσπαστική: θέτει σε αμφισβήτηση την ουτοπική εξωτερική της όψη, τη θεμελιωδώς διαφορετική ιδέα της ανθρωπίνης συνύπαρξης, του διπλού ζωντανών-νεκρών, ανθρώπου-φύσης. Και σ' αυτό το ανέβασμα, όπως και στον «Ορέστη στη Μοσούλη», υπάρχει ένας βασικός προβληματισμός ο οποίος στην περίπτωση της «Αντιγόνης» είναι το εξής: ποιοι ηθοποιοί, ποια πολιτική προσέγγιση επιτρέπει σ' αυτό το κείμενο να μας μιλήσει για τη σύγκρουση ανάμεσα στο παραδοσιακό και στο σύγχρονο μ' έναν καινούριο τρόπο.

Ποιο είναι το σκηνικό σας για την «Αντιγόνη στον Αμαζόνιο»; Επιλέξαμε την πόλη Παρά, όπου ευρείας κλίμακας εξορυκτικά προγράμματα τα οποία χρηματοδοτούνται από το κράτος και η μονοκαλλιέργεια σόγιας είναι ευρέως διαδεδομένα σε βαθμό τέτοιο στα δάση του Αμαζονίου ώστε «καταβροχθίζουν» κυριολεκτικά το περιβάλλον. Εν προκειμένω θα συνεργαστούμε με το MST, το μεγαλύτερο κίνημα ακτιβιστών εργατών, με σκοπό μια αλληγορική παράσταση για τις βίαιες καταστροφές και τον ξεριζωμό που μπορεί να προκαλέσει ένα σύγχρονο κράτος το οποίο βάζει το ιδιωτικό συμφέρον επάνω από το παραδοσιακό δικαίωμα στη γη. Η μάχη ανάμεσα στην Αντιγόνη και στον Κρέοντα αλλά και τα χωρικά που ερμηνεύονται εδώ και 2.500 χρόνια αποκτούν ένα νέο μήνυμα: η φιλελεύθερη παγκόσμια τάξη έρχεται σ' επαφή με την ολιστική κοσμολογία των αυτοχθόνων λαών της Βραζιλίας που καλλιεργούν μια γόνιμη σχέση με τη Φύση σε μια περίοδο που η κλιματική αλλαγή είναι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα. Η κριτική του Σοφοκλή επάνω στην ανθρωπινή ύβρι, η ιδεολογία της εκμετάλλευσης, το ερώτημα της δικαιολόγησης της κρατικής βίας και η υποχρέωση της αντίστασης του πολίτη αντανακλώνται στην ίδια τη διανομή, στις ιστορίες των πρωταγωνιστών και στους διαλόγους που εξελίσσονται ανάμεσά τους. Όπως και στον «Ορέστη στη Μοσούλη» έτσι και στην «Αντιγόνη στον Αμαζόνιο» στην παράσταση συμμετέχουν Ευρωπαίοι και ντόπιοι ηθοποιοί, επαγγελματίες αλλά και ερασιτέχνες...

Θα συνεχίσετε στον χώρο της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας; Σκέφτομαι την παρουσίαση όλων των σωζόμενων αρχαίων ελληνικών τραγωδιών σ' ένα φεστιβάλ σε ανοιχτό χώρο στη Γάνδη, το 2022. Σύμφωνα με όσα έχω στο μυαλό μου, οι παραστάσεις θα ξεκινούν από το πρωί και θα συνεχίζονται ως το απόγευμα. Η ιδέα μου ήρθε πριν από λίγο καιρό, κάνοντας μια βόλτα. Συνάντησα έναν άνθρωπο ο οποίος μου είπε ότι το θέατρο κανονικά πρέπει να παίζεται το πρωί. Βρήκα σωστή τη σκέψη του. Ο ίδιος θα σκηνοθετήσω δύο τραγωδίες κι από κει και πέρα θα καλέσω άλλους σκηνοθέτες...

Σκέφτεστε κάποιον Έλληνα; Για να πω την αλήθεια δεν έχω ακόμη συγκεκριμένα ονόματα στο μυαλό μου. Τώρα κάνω επαφές. Έχω παρουσιάσει δουλειά μου στην Ελλάδα. Παλαιότερα, μάλιστα, όταν ήμουν πολύ νέος, ταξίδεψα και στην Επίδαυρο και είχα την ευκαιρία να θαυμάσω το αρχαίο θέατρο. Θα ήθελα πολύ να παρουσιάσω μια παράσταση εκεί. Δώστε μου την Επίδαυρο και θα τρέξω σε δέκα λεπτά...

www.athensvoice.gr
Διαβάστε όλη τη συνέντευξη

Τα ερωτήματα που έθεσαν οι αρχαίοι Έλληνες τραγικοί μοιάζουν να προσαρμόζονται σε κάθε εποχή. Η ύβρις συναντάται πολύ συχνά στις σύγχρονες κοινωνίες.

A portrait of Thurston Moore, a man with shoulder-length brown hair, wearing a dark blue zip-up hoodie over a dark blue collared shirt. He is smiling slightly and looking towards the camera. The background is a lush, green indoor garden with various plants and trees.

THURSTON MOORE

Παγιδευτήκαμε σε μία συνθήκη αυτο-εξαπάτησης

Ο δημιουργός του τραγουδιού «Youth Against Fascism» μιλάει στην ATHENS VOICR για το «shit show» που ετοιμάζει ο Τραμπ, τη Χρυσή Αυγή και το νέο άλμπουμ του «By The Fire», που είναι γεμάτο ανθρώπινες ιστορίες

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΛΙΛΗ

ΗΓΕΤΗΣ ΤΩΝ SONIC YOUTH, Thurston Moore, πιο επίκαιρος από κάθε προηγούμενο προσωπικό δίσκο του και με τα διεθνή μουσικά μέσα να εκθειάζουν τις νέες του συνθέσεις, στα 62 του, επιστρέφει σε αυτό που πάντα έκανε καλά. Να επικοινωνεί σε ολόκληρο τον κόσμο την τέχνη του και να συζητάει για οτιδήποτε τον απασχολεί προκειμένου να αφηγηθεί τις δημιουργικές κοινωνίες κάθε μητρόπολης. Η κουβέντα μας πήρε νωρίς πολιτικοκοινωνική κατεύθυνση και, όπως θα διαβάσετε, ο «θρύλος» της αμερικάνικης ανεξάρτητης σκηνής στάθηκε για μία ακόμη φορά στο ύψος του.

Γεια σου Thurston, πώς είναι η ζωή στο Λονδίνο αυτές τις μέρες και πώς νιώθεις τώρα που επίσημα κυκλοφορεί εκεί έξω το νέο άλμπουμ;

Χαιρετισμούς από το Λονδίνο. Μπαίνουμε στο φθινόπωρο εδώ και κανονικά θα έπρεπε να είμαστε σε περιοδεία απόψε και να παίζουμε στην Αθήνα, αλλά ξέρεις πώς είναι τώρα με τον Covid...

Παρ' όλα αυτά, συνήθως όταν παίζεις live, είναι η ίδια μπάντα που ηχογράφησε το άλμπουμ;

Σε γενικές γραμμές ναι. Ο δίσκος είναι δημιούργημα της βασικής ομάδας που είναι η Deb Googe στο μπάσο και ο James Sedwards στην κιθάρα, ενώ ο Jem Doultson είναι στα τύμπανα, όταν ο Steve Shelley (που ηχογράφησε τα τύμπανα) δεν βρίσκεται στην Ευρώπη ή όταν η μπάντα δεν περιοδεύει την Αμερική. Επίσης ο Jon Leidecker των Negativland από το San Francisco παίζει τα όποια περιέργα ηλεκτρονικά ακούγονται και στον δίσκο. Φοβερός τύπος ο Leidecker, παρουσιάζει το ραδιοφωνικό show των Negativland, που είναι ολόκληρη σκηνή στο San Fran, ολόκληρη κοινότητα ακτιβιστών που σκοπός τους είναι να διακόψουν τη ροή της mainstream κουλτούρας στα media με διάφορες δράσεις. Γνωριστήκαμε δύο χρόνια πριν, δουλεύοντας πάνω σε ένα πρότζεκτ με τον John Cage και συνδεθήκαμε έκτοτε. Έχουμε περιοδεύσει μαζί και τώρα είναι μέλος της μπάντας. Αυτοί είμαστε, ειδικά δε σε αυτό τον δίσκο δεν είχαμε guest μουσικούς και στην ίδια χρονική περίοδο κάναμε όλα τα sessions που χρειάστηκε για να ηχογραφήσουμε.

Συνέπεσε με την πανδημία;

Όταν τελειώναμε τα sessions συνέβαιναν τα lockdowns ανά τον κόσμο. Η σχέση της πανδημίας με τον δίσκο είναι περισσότερο σε επίπεδο αισθητικής. Ήθελα να βγάλω ένα album που να εναντιώνεται σε όλο αυτό το τοίχος άγχους και προκλήσεων που καθημερινά υψώνονται στην ανθρωπότητα. Στόχος μου ήταν να βγάλω κάτι βαθύ αλλά και ευχάριστο για τον ακροατή. Έτσι όπως παράλληλα άλλαξε ο κόσμος, θεώρησα καθήκον μου να κυρορήσω και να αφήσω ελεύθερο εκεί έξω το δημιουργημένο μου σαν μια πράξη αντίστασης στην ακαταστασία και τον «θόρυβο» που προκαλούν η ζωή στα social media και οι πολιτικοί, που προσπαθούν υποσυνείδητα να μηδενίσουν την ψυχολογία της μάζας. Ήθελα να φτιάξω έτσι τον δίσκο ώστε να αναμετρηθεί με όλο αυτό, και με τον τρόπο που έστησα τη ροή του αλλά και το γενικότερο vibe του, καταλαβαίνω πόσο εν τέλει συνδέεται με ό,τι ζούμε. Κοινώς, δεν θα άλλαζα κάτι πλέον. Δεν θα ήθελα να έχει άλλο τίτλο, άλλο artwork ή άλλο vibe. Σίγουρα τα κομμάτια είναι συνθέσεις που είχα στο μυαλό μου για μεγάλο διάστημα πριν και σίγουρα είχα και αρκετά κομμάτια στο συρτάρι μου, αλλά αυτά που ολοκλήρωσα και περιλαμβάνει ο δίσκος ταίριαζαν νομίζω ακριβώς σε αυτό που ζούμε και σε αυτό που ήθελα να εκφράσω.

Θα πιαστώ από τη λέξη πολιτική, που είπες, για να σου αναφέρω πως πρόσφατα ζήσαμε στην Αθήνα την καταδίκη της εγκληματικής οργάνωσης «Χρυσή Αυγή». Αρκετά από τα εναλλακτικά προφίλ μοίρασαν στα social media το κλασικό πλέον κομμάτι σας «Youth Against Fascism». Θα ήθελα τις σκέψεις σου.

Ίσως ακουστεί περίεργο, αλλά για μένα η Χρυσή Αυγή είναι κάτι ανάλογο με τα κινήματα που υποστηρίζουν τον Ντόναλντ Τραμπ στην Αμερική. Ακολουθούν μια ατζέντα που εστιάζει στο να είναι το σύστημα υπό έλεγχο, ασκώντας πίεση ειδικά προς εκείνους που δημογραφικά και ιστορικά έχουν την κουλτούρα να στέκονται απέναντι στη δική τους και τη μισαλλοδοξία. Και ασφαλώς εγώ τάσσομαι ακριβώς απέναντι σε αυτά τα κινήματα και βάζω όλη μου την ενέργεια στο να τους διώξουμε όσο πιο σύντομα γίνεται. Πιστεύω πως θα πρέπει να ενδιαφερόμαστε για όλες τις κινήσεις που γίνονται στο χώρο της τέχνης για να εναντιωθούν σε όλο αυτό, όπως το «Youth Against Fascism», το κομμάτι που ηχογραφήσαμε στη διάρκεια των πρώτων χρόνων της κυβέρνησης Bush του πρεσβύτερου. Μάλιστα πρόσφατα μας ζητήθηκε η άδεια ώστε να

τυπωθούν οι στίχοι του τραγουδιού σε t-shirt, τα έσοδα από την πώληση των οποίων θα πάνε σε κάποιες πολιτείες των ΗΠΑ, όπου είναι σημαντικό να μεγαλώσει το ενδιαφέρον για τις αντιφασιστικές δράσεις. Αν πάμε πίσω στον χρόνο, αυτό το κομμάτι το έγραψα επηρεασμένος από τα κινήματα νέων που αντιδρούσαν στους χειρισμούς της κυβέρνησης με πορείες στην Ουάσινγκτον, ακούγοντας punk, hardcore, και κυρίως τη σκηνή της Dischord Records με μπάντες όπως οι Minor Threat, οι Rites Of Spring ή αργότερα οι Fugazi.

Δεν είναι περίεργο που 40 χρόνια μετά ακόμα ασχολούμαστε πολιτικά με τα ίδια θέματα;

Έχεις δίκιο, αλλά αυτό που είναι ακόμα πιο περίεργο είναι πως άνθρωποι μεγαλύτεροι από εμάς, πίσω στα 60s, είχαν να εναντιωθούν σε γεγονότα όπως ο πόλεμος του Βιετνάμ, που ασφαλώς όλοι γνωρίζουμε ότι ήταν πόλεμος της Αμερικής και όχι του Βιετνάμ. Δεν νομίζω ότι πραγματικά η πλειοψηφία του αμερικάνικου λαού ήθελε αυτό τον πόλεμο, όπως και πριν από αυτόν, η ανθρωπότητα δεν επιθυμούσε τον φασισμό του Χίτλερ που ανδρώθηκε στη Γερμανία και την Αυστρία. Ιστορικά ο δυτικός κόσμος έχει κάνει αυτούς τους κύκλους, που αρχικά επιτρέπουν την ανάπτυξη της φασιστικής ιδεολογίας και έπειτα οδηγούν στην καταπολέμησή της, ώστε να βγαίνουν οι κοινωνίες πιο προοδευτικές ιδεολογικά. Ιστορικά έχουμε δει να παίζεται αυτό το πινακί με τις ακραίες θέσεις και από δεξιά και από αριστερά, ένας πόλεμος ακραίων τάσεων που δεν καταφέρουν να βρουν μια μέση λύση. Σήμερα, όμως, όλα αυτά είναι πολύ πιο ευδιάκριτα. Ζούμε σε μια εποχή που προτεραιότητα μας είναι η «υγεία» του πλανήτη, χωρίς αυτήν καμία κοινωνική συνθήκη δεν θα έχει νόημα – αν δεν μπορούμε να αναπνεύσουμε ή να πιούμε νερό. Νομίζω, λοιπόν, ότι αυτό γίνεται όλο και πιο ξεκάθαρο και μετατρέπεται σε ζήτημα μείζονος σημασίας για την ανθρωπότητα. Την ίδια στιγμή, βέβαια, σε ό,τι αφορά τις ΗΠΑ η πλειοψηφία τουλάχιστον των ανθρώπων που συναναστρέφομαι και βλέπω στους δρόμους της Νέας Υόρκης θέλουν να ζήσουν σε αρμονία, και συνεπώς η ιδέα του να βρίσκεται στην εξουσία ένα κόμμα που βασιάζει τη δύναμή του στις δηλώσεις μίσους απέναντι στα άλλα, νομίζω ότι μετατρέπεται σιγά-σιγά σε μειοψηφική. Αυτό που συνέβη είναι ότι μαγιδευτήκαμε σε μία συνθήκη αυτοεξαπάτησης (σ.σ. deception) όπου αρχικά πιστέψαμε πως ήταν αστείο και ότι δεν υπήρχε περίπτωση κάποιος σαν τον Τραμπ να κυβερνήσει – κι ενώ κανένας δεν το πάλευε μέχρι τελευταία στιγμή, τελικά να που συνέβη. Και όχι μόνο σε εμάς. Υπάρχουν αρκετές χώρες ανά τον κόσμο που ζουν αντίστοιχες καταστάσεις. Όπως εσάς στην Ελλάδα. Όταν διάβασα χρόνια πριν για την άνοδο της Χρυσής Αυγής, σκεφτόμουν...

Ότι αυτό το κακό αστείο είχε παρατραβήξει...

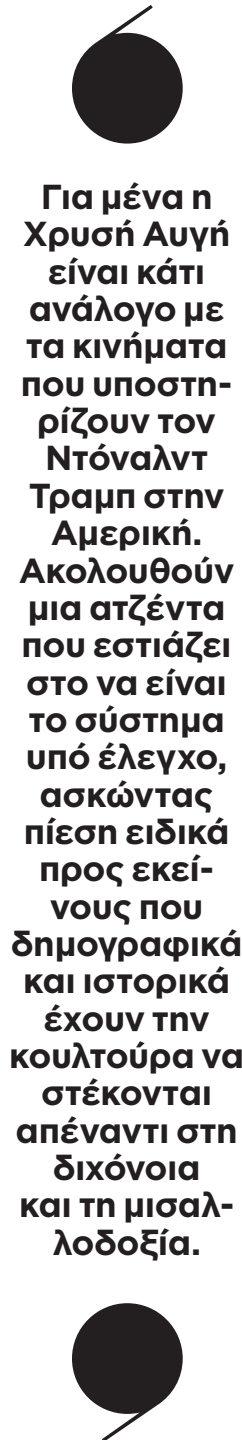
Ακριβώς. Και προσπαθούσα να αναλογιστώ πως η κοινωνία αφέθηκε και πως αυτοί οι τύποι βρέθηκαν «καλεσμένοι» στο ίδιο τραπέζι με αυτούς που αποφασίζουν για το μέλλον της χώρας σας. Τέτοια περιστατικά είναι πραγματικά δύσκολα να τα αντιμετωπίσει μια κοινωνία και το βλέπεις παντού, στην Ιταλία, στη Γαλλία με τους Λεπέν. Για μένα η λύση είναι απλή. Είτε παίρνεις στα σοβαρά την πολιτική και έστω την τελευταία στιγμή ενεργοποιείσαι και παλεύεις για τα πιστεύω σου, όπως στην Αμερική με περιπτώσεις νέων ανθρώπων στο Κογκρέσο όπως η Alexandria Ocasio Cortez, ή αφήνεις και βλέπεις την άλλη μεριά με «τη ρητορική του μίσους» (σ.σ. «hate speech») να υψώνει ανάστημα και τελικά να βρίσκει υποστηρικτές. Είναι απίστευτο και σε κάνει να αναρωτιέσαι γιατί κάποιος να τους υποστηρίξει; Δεν ξέρω πραγματικά τι συμβαίνει. Ίσως υπάρχουν άνθρωποι που νιώθουν «οκ» όταν βλέπουν να εφαρμόζονται τακτικές ανάλογες με αυτές του bullying στα σχολεία, ακόμα και αν αυτό για τους περισσότερους σαν σκέψη και πράξη είναι τρομακτικό. Παρόλα αυτά, είμαι αισιόδοξος, θεωρώ ότι οι ακραίες περιπτώσεις είναι μειοψηφία και θέλω να ελπίζω ότι θα έρθουν αλλαγές.

Ναι, και εμείς εδώ κάτι τέτοιο καταλαβαίνουμε...

Βέβαια, ποτέ δεν ξέρεις. Παρατηρώ ότι η μεριά του Τραμπ αναπτύσσει τελευταία νέα ρητορική και προσπαθούν να δημιουργήσουν μία κατάσταση όπου απλά δεν θα υποχωρώ, δεν θα παραδώσουν την εξουσία ακόμα και αν χάσουν. Και σε αυτή την περίπτωση θα συμβεί αυτό που ονομάζουμε, συγγνώμη για τη έκφραση, «A shit show».

Σου λείπει η Νέα Υόρκη, δεδομένου ότι είναι η πόλη που έζησες περισσότερο με όλη την καλλιτεχνική επανάσταση που έφεραν στα 80s - 90s οι Sonic Youth;

Νομίζω ότι η σκηνή της Νέας Υόρκης που μεγάλωσα στα τέλη των 70s αρχές των 80s, ήταν καθαρά μια εμπειρία ζωής βγαλμένη από τους δρόμους της πόλης. Λίγο πιο μετά, στα μέσα των 80s, ξεκίνησα να περιοδεύουμε διεθνώς και ίσως χάσαμε την επαφή, αλλά την κουλτούρα και την

Για μένα η Χρυσή Αυγή είναι κάτι ανάλογο με τα κινήματα που υποστηρίζουν τον Ντόναλντ Τραμπ στην Αμερική. Ακολουθούν μια ατζέντα που εστιάζει στο να είναι το σύστημα υπό έλεγχο, ασκώντας πίεση ειδικά προς εκείνους που δημογραφικά και ιστορικά έχουν την κουλτούρα να στέκονται απέναντι στη δική τους και τη μισαλλοδοξία.

ενέργεια που είχε η Νέα Υόρκη στις πρώτες μέρες μας δεν τη συναντάς πια. Αυτή η πόλη είναι γεμάτη αλλαγές και με ασταμάτητη ροή από τη μία γενιά στην επόμενη.

Όπως και το Λονδίνο, δεν είναι αυτό που ήταν κάποτε σε επίπεδο μουσικής διαδραστικότητας. Τι λες;

Έτσι ακριβώς. Νομίζω αρκετές μητροπόλεις ήταν καταδικασμένες στο να εστιάσουν στην οικονομική ανάπτυξη, μετά από τις κοινωνικοπολιτικές αλλαγές στα τέλη των 70s, αρχές 80s. Ειδικά και λόγω της ανάπτυξης της βιομηχανίας της τεχνολογίας. Ξαφνικά η αγορά ακινήτων έδωσε τη θέση της στους κλάδους της τεχνολογίας γιατί είχαν μεγαλύτερη απόδοση. Πρόσθεσε και την προσβασιμότητα όλων στο ίντερνετ και κάπως έτσι χάθηκε η ανάγκη των ανθρώπων να ζήσουν ή να δημιουργήσουν οποιαδήποτε μορφή τέχνης στους δρόμους μιας πόλης. Τουλάχιστον όχι με τον τρόπο που το έκαναν κάποτε. Τώρα ο καθένας ανάλογα με τα ερεθίσματά του δημιουργεί από οπουδήποτε. Μιλούσα μόλις χτες με έναν φίλο μουσικό μέσω skype, που γράφει μουσική από μία βουνοκορφή στη Βόρεια Ισπανία. Αυτό δεν θα ήταν εφικτό στα 80s έτσι δεν είναι; Ούτε θα είχες εμάς να επωφελοούμαστε της τεχνολογίας και να κάνουμε αυτή την ωραία κουβέντα. Θυμάμαι, μικρός, η ιδέα του να έχω ένα τηλέφωνο με κάμερα ήταν βγαλμένη από τη διαστημική εποχή. Και όμως τώρα το έχουμε και μάλιστα σε πολύ πιο εκλεπτυσμένη μορφή. Είμαι ενθουσιασμένος που ζω στην εποχή που μπορούμε να απολαμβάνουμε τεχνολογία αυτού του επιπέδου, ειδικά την χρονιά αυτή του 2020, που είμαστε αναγκασμένοι να διαχειριστούμε την πίεση αντικοινωνικότητας, απόστασης και απομόνωσης, αλλά που παράλληλα εγώ και εσύ καταφέρνουμε να κάνουμε αυτή την συζήτηση τώρα.

Κι αυτό είναι που σου πρόσφερε ο νέος, πολύ καλός δίσκος σου. Την επικοινωνία με ανθρώπους από κάθε γωνιά του πλανήτη...

Γιατί ακριβώς αυτό είναι το κόνσεπτ του δίσκου. Να ξαναβρεθούμε όλοι «δίπλα στη φωτιά» (σ.σ. ο δίσκος λέγεται «By The Fire»), όπως στα κάμπινγκ. Να επικοινωνήσουμε τις ανθρώπινες ιστορίες μας στέλνοντας σήματα καπνού, ότι και αν σημαίνει αυτό σήμερα. Να κάνουμε skype, Zoom και όλα αυτά. Και μπορεί να υπάρχουν όλες αυτές οι εταιρείες που βγάζουν λεφτά από την επικοινωνία μας και εμείς να γκρινιάζουμε για την ανισοροπία του καπιταλιστικού συστήματος, αλλά υπάρχει και η άλλη πλευρά του νομίσματος, το ότι επικοινωνούμε και μάλιστα με τόσο ουσιαστικό τρόπο.

Βοηθάνε και τα μηνύματα που αφήνει ο δίσκος σου. Συναντάμε από straight up rock στιγμές, όπως αυτή του «Hashish», μέχρι το χαοτικό - ψυχεδελικό 16λεπτο «Locomotives». Συνδυασμός που συνοψίζει έτσι και αλλιώς την πορεία σου τόσα χρόνια...

Αυτό είναι το αφήγημα. Ξεκινάω με το αυτό το χαρούμενο Sonic rock vibe (σ.σ. «Hashish») που γίνεται πιο στοχαστικό και μετά πιο πειραματικό και πιο σκοτεινό, και κλείνει με τον πιο εκστατικό κιθαριστικό - ορχηστρικό τρόπο που θα μπορούσε. Ήθελα να αναπτύξω μοτίβα με πληροφορία και χρώματα και μετά να τα αφήσω να οβήσουν μέσα σε σύννεφα μελωδιών, αρμονίας και αστεριών. Για μένα ο τρόπος που μπήκαν στη σειρά τα κομμάτια ήταν σαν να γράφω βιβλίο, ήταν η ροή που ήθελα να έχει. Και όταν τελείωσε ήθελα να βγει άμεσα. Γιατί συνέβαινε όλο αυτό με την πανδημία και όσο περισσότερες φωνές υψώνονται από τον χώρο της τέχνης αυτή την εποχή τόσο το καλύτερο. Είναι ευθύνη των μουσικών να σταθούν όρθιοι και όσο πιο δυνατοί μπορούν αυτή την εποχή. Και πιστεύω με έχω ακούσει πολλούς δυνατούς δίσκους τελευταία που έχουν ανεβάσει τον πήχη.

Μου φαίνεται απίστευτο ότι λίγο πριν κλείσουμε την κουβέντα, θα έχουμε την έχουμε την τύχη ο –πάντα επιλεκτικός– Thurston Moore να μας δώσει νέα μουσικά tips. Για πες μας τι καλό ακούς, νιώθεις τελευταία;

Χα, χα, οκέι, λοιπόν. Είναι μια γυναίκα δημιουργός από τη Σκωτία, το όνομά της είναι Rachel Aggs, παίζει σε πολλές διαφορετικές μπάντες (μία από αυτές είναι και οι Trashkid) αλλά πρόσφατα κυκλοφόρησε σε ένα μικρό ανεξάρτητο label τη δική της μουσική, ηχογραφήσει με ήχους της φύσης από ένα μικρό νησάκι στη Σκωτία όπου παίζει βιολί και τραγουδάει. Στα αυτιά μου αυτός ο δίσκος είναι σοβαρή καλλιτεχνική δήλωση. Κάτι τέτοιο νιώθω τελευταία. Επίσης, μια ακόμη μπάντα από το Λονδίνο, οι Big Joanie, που μόλις κυκλοφόρησαμε στη δική μας «Daydream Library» ετικέτα. Πρόκειται για τρεις γυναίκες που αυτοπροσδιορίζονται σαν afro punk και ο δίσκος τους λέγεται «Sistahs». Εκρηκτικό. Και είναι ακόμα αρκετοί δίσκοι που μου αρέσουν αλλά δεν έχω καταφέρει να βρω τον χρόνο να δω μαζί τους. Έχουμε ένα μικρό label εδώ αλλά μακάρι να είχα βαθιές τσέπες και να μπορούσαμε να κυκλοφορήσουμε όλη τη σπουδαία νέα μουσική που ανακαλύπτουμε κάθε μέρα. Κασέτες, cds, βινύλια... **▲**

www.athensvoice.gr
Διαβάστε όλη τη συνέντευξη

Μεγάλη επιρροή στη μόδα άσκησε και ο ASAP Rocky (δεξιά) μιλώντας στα κομμάτια του για εναλλακτικούς σχεδιαστές. Στη φωτό μαζί με τον ASAP Ferg στο show του Dior.

VANNI BASSETTI/GETTY IMAGES/IDEAL IMAGE

Η επιρροή του hip hop φαίνεται να έχει κατακλύσει τη μόδα και τα μεγάλα brands. Πώς η **Cardi B** στο show του **Alexander Wang** έκατσε δίπλα από την **Anna Wintour**, σε μια θέση που ανήκει στους μεγαλύτερους editors και σε εκλεκτά πρόσωπα της αριστοκρατίας; Στο **Met Gala** του 2018 (κάτι σαν τα Oscars για τους ανθρώπους της μόδας) επίτιμοι καλεσμένοι ήταν οι πιο hot rappers όπως οι **Migos**, **2 Chainz**, **Nicki Minaj**, **Wiz Khalifa** και **ASAP Ferg**. Για την προσμονή του event η Vogue κυκλοφορεί το promotional video που έπαιξε παντού, με την **Anna Wintour** ντυμένη με ένα **Chanel** φόρεμα πκώντας στο background το «Gangsta's Paradise» του **Coolio**. Η μουσική επιλογή της Wintour σηματοδότησε την υπεροχή των hip hop καλλιτεχνών πάνω στη μόδα. Φυσικά αυτή δεν ήταν η πρώτη φορά που ακούσαμε rap σε fashion show. Η πιάνο εκτέλεση ενός κομματιού του **Travis Scott** σε resort του **Valentino** ήταν κάτι μοναδικό και φυσικά οι rappers είναι η κλασική πλέον επιλογή για ένα after party στα fashion weeks. Ωστόσο η μόδα και η hip hop κουλτούρα δεν ήταν πάντοτε φίλοι.

Μια σχέση σταδιακής αποδοχής

Κάποτε τα luxury brands απέρριπταν τη hip hop αισθητική και τους καλλιτέχνες της. Δεν έβρισκαν κανέναν λόγο να εκπροσωπηθούν από αυτή την κουλτούρα του δρόμου και φοβόντουσαν μην αμαυρώσουν την πολυτελή εικόνα τους.

ΠΩΣ ΤΟ HIP HOP ΚΑΤΕΚΤΗΣΕ ΤΗ ΜΟΔΑ

Από τους δρόμους στα fashion shows

Της ΤΖΕΝΗΣ ΡΟΥΣΑΚΗ

Ο **Notorious B.I.G.** θα μπορούσε να ανεβάσει τρελά τον **Louis Vuitton** αλλά οι πελάτες ήταν λευκοί και κυρίως γέροι. Δεν ήθελαν ο σχεδιαστής τους να ντύνει έναν πρώην drug dealer. Ακόμη πιο άβολο ήταν το να πουλήσουν σε κανονικούς dealers και ας είχαν όλο το χρήμα στη Νέα Υόρκη. Όταν όμως έρχεται η απόρριψη ακολουθεί η δημιουργικότητα.

Το hip hop είναι ένα ρεύμα που αγκαλιάζει τον πειραματισμό, το να δημιουργείς κάτι από το τίποτα είναι βασική αρχή στα ghettos και είναι και ο λόγος που η κουλτούρα αυτή εμπνέει, επηρεάζει και διαμορφώνει την παγκόσμια μόδα μέχρι και σήμερα.

Πάνω στη λογική αυτή βασίστηκε και ο **Daniel Day** γνωστός ως **Dapper Dan**. Ο οποίος το 1982 στο χάρλεμ της Νέας Υόρκης ξεκίνησε να εισάγει λαθραία υφάσματα ή τυπωμένα logos πάνω σε πολυτελή δέρματα μετατρέποντάς τα σε μοναδικά street κομμάτια όπως bomber jackets και fur trimmed coats.

Δεν ήταν μια αντιγραφή που θα μπορούσες να βρεις κάπου αλλά μοναδικά χειροποίητα κομμάτια που πολλές φορές ήταν και πιο ακριβά και από τα αυθεντικά. Αν ήθελες κάτι το οποίο δεν θα έβρισκες ποτέ στον **Fendi** θα πήγαινες εκεί. Οι δημιουργίες του εμφανίστηκαν σε album covers όπως στο «Paid in full» των **Eric B. & Rakim** και το jacket του πυγμάχου **Mike Tyson** με το ραφτό «Don't believe the hype».

Ο **Dapper Dan** ήταν ένας τύπος που μιλούσε τη γλώσσα του hip hop, που κατάλαβε τις ανάγκες που υπήρχαν όμως αυτό κράτησε μέχρι και το 1992 ο-

Η Cardi B κάθεται δίπλα στην Anna Wintour, σε μια θέση που ανήκει κατά κανόνα στους μεγαλύτερους editors και σε εκλεκτά πρόσωπα της αριστοκρατίας.

PIERRE SUU/GETTY IMAGES/IDEAL IMAGE

που όπως ήταν αναμενόμενο έκλεισε λόγω παρβιάσεων πνευματικών δικαιωμάτων.

Ας το πάρουμε από την αρχή

80s

Ένα hip hop outfit τη δεκαετία του '80 δεν έχει μεγάλη διαφορά με το τώρα. Adidas superstar ή suede Puma sneakers με χοντρά κορδόνια, σεταρισμένες αθλητικές φόρμες, τα uber cool bucket hats και φυσικά αλυσίδες για το flex στην γειτονιά. Όταν χειμώνιαζε, φορούσαν δερμάτινα blazers και shearling παλτό.

Η μουσική άνθισε μέσω την κουλτούρα των **B-boys**. Αθλητικές εταιρείες όπως η **Adidas** και η **Nike** ολοκλήρωναν πάντα τη hip hop «στολή» και όσο η σκηνή μεγάλωνε τόσο μεγάλωνε και η κουλτούρα των sneakers. Η πρώτη επιχειρηματική ένωση rap κουλτούρας και sneakers έγινε το 1986, όταν το κοινό των **Run-DMC** σήκωσε στον αέρα τα superstars του καθώς rapάραν το θρυλικό «My Adidas», προσφέροντας στο συγκρότημα ένα συμβόλαιο ενός εκατομμυρίου σε δολάρια από την Adidas.

90s και 00s

Καθώς μπαίνουμε στη δεκαετία του '90 μεγάλοι graffiti καλλιτέχνες όπως ο **Kaws** αρχίζουν να πουλάνε τους πίνακές τους σε μπλουζάκια παρά σε καμβάνες, ο **Puff Daddy** ιδρύει τη δική του γραμμή ρούχων και δεν συνεργάζεται με μαζικές εταιρείες ένδυσης εκτός κουλτούρας. Ο **Daymond John** ιδρύει τη **FUBU** φορώντας στον **LL Cool J** ένα από τα καπέλα του, προμοτάροντας την εταιρεία του σε μια διαφήμιση της **GAP**. Η μόδα δίνει χώρο στις urban εταιρείες γεννημένες μέσα στη hip hop κουλτούρα, κάνοντας τη **North Face** και την **Timberland** να προσπαθούν να ακολουθήσουν το ρεύμα. Οι γυναίκες

της rap, όπως η **Queen Latifah** και η **Mc Lyte**, εμπνέουν με το black pride κίνημά τους κάνοντας τα αφρικανικά χρώματα και σύμβολα να μπουν στα catwalks της Νέας Υόρκης. Ένα δυνατό mix έμπνευσης είχε δημιουργηθεί.

Ένα παγκόσμιο hip hop trend, το λευκό και υπερβολικά φαρδύ T shirt, ανέρχεται στην εποχή αυτή. Χαρακτηριστικό των dealers και ενώ είναι απαγορευμένο σε media και clubs γίνεται status της rap κουλτούρας.

Τα 90s όμως ανήκουν σε έναν και μοναδικό θρόνο, τον **Tupac Shakur** ο οποίος γοήτευσε τον **Gianni Versace** χαρακτηρίζοντάς τον ως τον πιο όμορφο άντρα του κόσμου. Ο διάσημος οίκος έστειλε στον **2Pac** ρούχα ραμμένα μοναδικά γι' αυτόν. Το highlight ήταν το 1996, όταν ο rapper περπάτησε σε πασαρέλα του Versace στο Μιλάνο. Το αντίκτυπο του Tupac στο hip hop look, αρχίζει να φαίνεται όταν οι rappers αφήνουν τα adidas τους και επιλέγουν ένα πιο luxurios ύφος. Οι extravagant εμφανίσεις με κοστούμια, γούνες, fedora καπέλα και πανάκριβα παπούτσια αλιγάτορα των **Notorious B.I.G** και **Snoop Dogg** αφήνουν το στίγμα τους στη μόδα.

Κάθε ράπερ με λίγα λεφτά και δύναμη έδινε το όνομά του σε κάποια σειρά ρούχων. Φυσικά δεν μπορούμε να ξεχάσουμε την εισβολή του **NBA** στον χώρο της μόδας και του rap μετατρέποντας τα αστέρια του μπάσκετ σε fashion icons. Η σειρά με τα sneakers του **Michael Jordan** ήταν τόσο ποθητή στους δρόμους που κυριολεκτικά σκότωναν κόσμο για ένα ζευγάρι Jordans. Αργότερα εμφανίζεται ο **Pharrell Williams** σαν **N.E.R.D** και δίνει στη hip hop αισθητική νέες επιρροές εμπνευσμένους από skate και ιαπωνικά street brands, όπως η **Bathing Ape**.

Ο **Pharrell** δημιούργησε έναν κόσμο με αμφιλεγόμενη αισθητική όπου ο **Kanye West** αργότερα ήταν cool με ένα backpack και ροζ ρολο και ο **Young Thug** με το φόρεμα που φόρεσε απέρριψε τα στερεότυπα των δύο φύλων.

Η αυτοκρατορία του Kanye και ο «Fashion Killa» A\$AP Rocky

Μιλώντας για τον **Kanye** και ενώ είχε περάσει τη μισή του καριέρα γκρινιάζοντας ότι δεν αντιμετωπίζεται σοβαρά σαν σχεδιαστής, η πρώτη του απόπειρα στον χώρο της μόδας φέρνει τον πανικό. Το 2015 δημιουργεί τη σειρά **Yeezy** σε συνεργασία με την **Adidas** και τα παπούτσια Yeezy boost 350s και 750s κάνουν sold out μέσα σε 12 λεπτά με μερικά ζευγάρια από αυτά να μεταπωλούνται για έως και 6.000 δολάρια. Συνεργάστηκε με μεγάλους οίκους όπως **Louis Vuitton**, **Maison Margiela**, **Balmain** κ.ά. φτάνοντας να γίνει πρότυπο επιχειρηματικότητας και δύναμης για κάθε rapper. Αυτοαποκαλείται ως ο «πρώτος hip hop σχεδιαστής» και δεν έχει άδικο, χάρη σε αυτόν τα δεσμά μεταξύ hip hop και high fashion έχουν σπάσει.

Πριν από αυτόν οι ράπερς ήταν απλά τυχεροί που πληρωνόντουσαν για να φορέσουν μεγάλα brands τώρα οι ίδιοι έχουν τον έλεγχο.

Μεγάλη επιρροή άσκησε και ο **A\$AP Rocky** μιλώντας στα κομμάτια του για εναλλακτικούς σχεδιαστές για τη σκηνή του όπως ο **Rick Owens** και ο **Raf Simons**, κάνοντας σημαντική στο κοινό του την καλλιέργεια μιας μοναδικής προσέγγισης στη μόδα. Λίγο αργότερα, το 2013 λανσάρει τα δικά του sneakers με τον **Jeremy Scott** για την **Adidas** και το 2016 γίνεται ο πρώτος έγχρωμος σε καμπάνια του οίκου **Dior**.

«Είναι σημαντικό για αυτή και την επόμενη γενιά να βλέπουν ανθρώπους που τους μοιάζουν και τους εμπνέουν, γιατί η μόδα δεν προορίζεται πλέον για την ελίτ» A\$AP Rocky.

Ο Gucci gang και οι Millennials

Η ιστορία κάνει τον κύκλο της με τον οίκο **Gucci** να ορίζει συνεργάτη της τον **Dapper Dan**. Μαζί θα ξαναοιζούν το διάσημο κατάστημα που έκλεισε το 1992 εφοδιάζοντάς τον με αυθεντικό Gucci υλικό για να δημιουργήσει ξανά.

Καθώς ο οίκος γίνεται ομάδα με έναν ιδρυτή του hip hop style, ο δεκαεφτάχρονος **Lil Pump** το 2017 rapάρε το «**Gucci gang**» φτάνοντας τις ένα δισεκατομμύριο προβολές στο YouTube, συστήνοντας μια νέα γενιά στον οίκο. Οι αναφορές οίκων στα rap κομμάτια είναι πιο έντονη από ποτέ και τα οφέλη των σχεδιαστών είναι τεράστια.

Ο **Louis Vuitton**, ο **Saint Laurent** και ο **Marc Jacobs** προωθούν καμπάνιες με κέντρο την rap αισθητική και με εκπροσώπους όπως ο **Travis Scott**, **Playboi Carti** και **Princess Nokia**. Οι rappers κινούν τα νήματα πλέον στις προτιμήσεις των νέων κάνοντας ξεκάθαρο ότι η βιομηχανία της μόδας θα βασιστεί στους millennials. Σημαντική για όλη τη street κουλτούρα και τους έγχρωμους σχεδιαστές είναι η ανάθεση του **Virgil Abloh** ως menswear creative director του **Louis Vuitton** το 2018. Ο πρώτος αφροαμερικανός με ρίζες στη hip hop σκηνή, αφού ιδρύει τον οίκο **Off-White**, έφτασε να διευθύνει έναν από τους μεγαλύτερους οίκους αυτή τη στιγμή.

Το hip hop συνεχώς αναπτύσσεται, δεν είναι απλά ένα στιλ που κινεί την αισθητική, είναι κουλτούρα, είναι ιστορία και τρόπος ζωής. Είναι η επιτομή του coolness σε όλη τη διαδικασία της εξέλιξής του. Το hip hop θα έχει πάντα να προσφέρει στη μόδα και μας δίνει μια θέση στο μέλλον με τους νέους να ακολουθούν ευλαβικά. Κάθε brand που κατανοεί την αξία του και δεν θέλει να μείνει πίσω αγκαλιάζει τους rappers, αφήνει πίσω τα τετριμμένα και δίνει αξία στην πιο δημιουργική μουσική σκηνή στον χώρο της μόδας αυτή τη στιγμή. **1**

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Επιμέλεια: ΤΑΚΗΣ ΣΚΡΙΒΑΝΟΣ

Η έννοια και η ουσία της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης

«Η υπευθυνότητα αναφέρεται στην υποχρέωση των επιχειρηματιών να επιδιώκουν εκείνες τις πολιτικές, να λαμβάνουν εκείνες τις αποφάσεις ή να ακολουθούν εκείνες τις δράσεις που να συνάδουν με τους στόχους και τις αξίες της κοινωνίας μας»

Howard Bowen,
πατέρας της
εταιρικής κοινωνι-
κής ευθύνης

Αν για πολλούς η έννοια της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης υπήρξε για χρόνια ένας συγκεχυμένος όρος στο ευρύτερο πλαίσιο του «πολιτικού ορθολογισμού» των επιχειρήσεων, μια σειρά γεγονότων καθοριστικής σημασίας ήρθαν να αποδείξουν ότι η ΕΚΕ δεν διαμορφώνει απλώς μια συμβατική υποχρέωση του επιχειρείν να δείξει το κοινωνικό του πρόσωπο, αλλά αποτελεί μια ουσιαστική κοινωνική συνδρομή συνυφασμένη πλέον με τα πρότυπα εταιρικής λειτουργίας. →

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Δραματικά γεγονότα όπως η φωτιά στο Μάτι, ή το πρόσφατο ξέσπασμα της πανδημίας του covid, έδειξαν τα ισχυρά αντανάκλαστικά του επιχειρηματικού κόσμου ο οποίος παρείχε στήριξη, ανακούφιση και ουσιαστική συνδρομή. Για τα ελληνικά δεδομένα, η άμεση κινητοποίηση των μεγαλύτερων επιχειρήσεων της χώρας για τη χρηματοδότηση νέων ΜΕΘ και υποδομών αποθεραπείας κορωνοϊού ήταν και παραμένει ένα από τα παράδειγμα της ευαισθησίας των επιχειρήσεων στα δεδομένα που διαμορφώνονται.

Η σχέση της επιχείρησης με την κοινωνία είναι αμφίδρομη και για τον λόγο αυτό οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί πλέον αναγνωρίζουν την ευθύνη που τους αναλογεί απέναντι στην κοινωνία και το περιβάλλον και αντίστοιχα προσαρμόζουν τη συμπεριφορά τους, εντάσσοντας τις κοινωνικές πολιτικές στα μοντέλα βιώσιμης ανάπτυξης. Οι κοινωνικοί, περιβαλλοντικοί και οικονομικοί παράγοντες, όπως είναι η καταστροφή του περιβάλλοντος, η ζήτηση για φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα, η προσέλκυση ξένων επενδύσεων αλλά και η μεταφορά των επιχειρήσεων σε χώρες με πιο φθηνά εργατικά χέρια οδήγησαν στην εμφάνιση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ). Ιστορικά, οι επιχειρήσεις στην κατεύθυνση ενίσχυσης της φήμης τους έχουν υιοθετήσει διάφορες τεχνικές, όπως είναι η διαφήμιση ή οι δημόσιες σχέσεις. Μια τέτοια τεχνική, ή εργαλείο, είναι και η εταιρική κοινωνική ευθύνη, η οποία όμως αντανάκλα τη μεταβολή που έχει επέλθει τα τελευταία χρόνια στον τρόπο επικοινωνίας μεταξύ επιχειρήσεων και κοινού, μέσα από την επανάσταση στη διάχυση των πληροφοριών. Το κοινό αγοράζει αγαθά ή υπηρεσίες ανάλογα με την οικονομική του άνεση και τη φήμη μιας εταιρείας, αλλά πλέον θα προτιμήσει εκείνες τις επιχειρήσεις που με τη στάση τους πείθουν ότι ευαισθητοποιούνται για τα προβλήματα,

αντιμετωπίζοντάς τα ως κοινά. Μέσω της κοινωνικής ευθύνης προβάλλεται η υπευθυνότητα, η κοινωνική ευσυνειδησία, η ευαισθησία και η επιχειρηματική ηθική της επιχείρησης. Οι επιχειρήσεις ενσωματώνουν στρατηγικές με τις οποίες φροντίζουν να λειτουργούν σωστά, να έχουν αξίες και να αναγνωρίζουν την ευθύνη που έχουν απέναντι στην κοινωνία και το περιβάλλον. Δηλαδή η επιχείρηση, ενσωματώνοντας την κοινωνική ευθύνη στις στρατηγικές της, κινείται να αναδειχθεί πέρα από τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που προσφέρει, ενσωματώνοντας στους στόχους της την ενίσχυση των προτύπων της κοινωνικής ανάπτυξης, της συνδρομής και της προστασίας. Τα αποτελέσματα της εφαρμογής της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στις περισσότερες περιπτώσεις δεν είναι άμεσα ορατά. Υποστηρίζουν όμως τις αξίες και την εικόνα της επιχείρησης, ενισχύουν την αξιοπιστία της στους ενδιαφερόμενους φορείς, αλλά και την ανταγωνιστικότητα της στο παγκόσμιο πλέον επιχειρηματικό περιβάλλον.

Η ΕΚΕ ΣΤΟΝ ΧΡΟΝΟ

Η βιομηχανική επανάσταση θεωρείται το σημείο εκκίνησης για την ανάληψη κοινωνικών πρωτοβουλιών από την πλευρά των επιχειρήσεων. Τότε οι μεγάλες εταιρείες εξέφραζαν την κοινωνική υπευθυνότητα προσφέροντας κατοικία στους εργαζόμενούς τους ή φροντίζοντας βασικές ανάγκες για αυτούς και τις οικογένειές τους. Με την έλευση του 20ού αιώνα και την καθιέρωση των νομικών πλαισίων λειτουργίας των επιχειρήσεων, αλλά και την ανάπτυξη του κράτους πρόνοιας, ιδιαίτερα μετά το κραχ του 1929, το πνεύμα της «φιλανθρωπίας» παραχώρησε τη θέση του σε πιο ουσιώδεις δομές εταιρικής υπευθυνότητας, που ενισχύθηκαν περισσότερο μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και την ανάδειξη των πολυεθνικών εταιρειών. Όμως μέχρι και τη δεκαετία του '70, η έννοια της ΕΚΕ πρακτικά εξακολουθούσε να εξαντλείται σε πρακτικές παροχών.

Σήμερα, η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και η απελευθέρωση των αγορών έχουν ανεβάσει τον πήχη για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν και συμπεριφέρονται οι επιχειρήσεις. Η ανάγκη ύπαρξης ελάχιστων κανόνων λειτουργίας και ελέγχου διαμορφώνουν ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο οι επιχειρήσεις καλούνται σήμερα να εντάξουν τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στον πυρήνα της επιχειρηματικής τους σκέψης, καθιστώντας την υπόθεση της ΕΚΕ επίκαιρη αλλά και ουσιώδη την εφαρμογή της.

Η ΕΚΕ δεν έχει ως στόχο την προβολή της επιχείρησης ως ευαισθητοποιημένης μονάδας, αλλά την εξισορρόπηση κερδοφορίας και της βιώσιμης ανάπτυξης με κοινωνική σκοπό. Η αναγνώριση

της εταιρείας ως κοινωνικά υπεύθυνης στοχεύει στην καλύτερη συνεργασία μεταξύ των εργαζομένων, στην αύξηση της παραγωγικότητας τους αλλά και στη δημιουργία εμπιστοσύνης προς τον καταναλωτή και προς όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς μιας συνειδητοποιημένης κοινωνίας. Με την εφαρμογή προγραμμάτων ΕΚΕ οι επιχειρήσεις διατηρούν τη φήμη τους, προσελκύουν νέους πελάτες και αποτελούν σημαντικό κομμάτι της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων.

ΕΚΕ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ

Στην ανάπτυξη της σημερινής φιλοσοφίας της ΕΚΕ συνέβαλε σημαντικά και η εξέλιξη της έννοιας της επιχειρηματικής ηθικής (*business ethics*) τις τρεις τελευταίες δεκαετίες. Η βέλτιστη επιχειρηματική ηθική επιτυγχάνεται με την ανάπτυξη σχέσεων εμπιστοσύνης και ηθικών αρχών μεταξύ του ανθρωπίνου δυναμικού μιας επιχείρησης και του εξωτερικού περιβάλλοντος της επιχείρησης για την προαγωγή του κοινωνικού συμφέροντος. Αντίστοιχα συνδυασμένη με την ΕΚΕ είναι και η εταιρική διακυβέρνηση, δηλαδή το ρυθμιστικό και κανονιστικό πλαίσιο για την αποδοτική διαχείριση των πόρων της εταιρείας, προκειμένου να επιτευχθεί η μεγιστοποίηση της αξίας της επιχείρησης. Με το ελληνικό επιχειρείν να έχει επιτύχει άλματα προόδου στην εμπέδωση όλων αυτών των επιχειρηματικών εννοιών και λειτουργιών, η κρίση του covid ήρθε να αποδείξει τη λειτουργία του μοντέλου της ΕΚΕ στην πράξη. Μέσα σε λίγες μόλις εβδομάδες από το ξέσπασμα της πανδημίας, οι ελληνικές εταιρείες πρωτοστάτησαν σε ένα κύμα δωρεών, που ξεπέρασε τα 100 εκατ. ευρώ μέσα σε λίγες εβδομάδες καλύπτοντας χρόνια προβλήματα και ελλείψεις του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Και παράλληλα εφάρμοσαν με ιδιαίτερα μεγάλη επιτυχία πρωτόκολλα ασφαλούς λειτουργίας για τις ίδιες και τους εργαζόμενούς τους, συμβάλλοντας τα μέγιστα στην πρώτη φάση αντιμετώπισης του κορωνοϊού.

Στο κλείσιμο μιας χρονιάς αβεβαιότητας, η χώρα αναζητά τους απαραίτητους πόρους για να στηρίξει την εργασία, να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις επαναφοράς στην ανάπτυξη αλλά και να υποστηρίξει πληττόμενες επιχειρήσεις. Πρόκειται για μια συγκυρία στην οποία η Ελλάδα εισέρχεται με αισιοδοξία, αλλά θα απαιτήσει νέα όπλα, νέες ιδέες και εργαλεία, προκειμένου να διαμορφώσει μια νέα ισορροπία στη σχέση της οικονομίας με την κοινωνία και τις ανάγκες της. Στη νέα αυτή σχέση το επιχειρείν καλείται να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο, συνεισφέροντας στην ανάταξη της οικονομίας και στη βιώσιμη ανάπτυξη με μακροπρόθεσμο ορίζοντα. ●

Δημιουργούμε αξία για την Ελλάδα του αύριο

Η συνεισφορά μας στην ελληνική οικονομία

● 1999 ● 2019

Συνολική* προστιθέμενη αξία στην ελληνική οικονομία

Αντιστοιχία στο ΑΕΠ της χώρας

Η συνεισφορά μας στα φορολογικά έσοδα του κράτους

Αντιστοιχία στα συνολικά φορολογικά έσοδα του κράτους

Θέσεις εργασίας που υποστηρίζουμε στην Ελλάδα

● 1999 ● 2019

Συνολικές* θέσεις εργασίας που υποστηρίζουμε στην Ελλάδα

Αντιστοιχία στη συνολική απασχόληση της Ελλάδας

Ανθρώποι που υποστηρίζονται από το εισόδημα των συνολικών θέσεων εργασίας

Επενδύσεις σε πρωτοβουλίες για την κοινωνία, το περιβάλλον και δωρεές προϊόντων

2019 ↪ €915.000

* Τα συνολικά αποτελέσματα αναφέρονται στο σύνολο των άμεσων, έμμεσων και επαγόμενων επιδράσεων.

** Τα ποσά έχουν στρογγυλοποιηθεί στον πλησιέστερο ακέραιο και τα ποσοστά έχουν υπολογιστεί επί των μη στρογγυλοποιημένων ποσών.

Στις 22 Σεπτεμβρίου, έκλεισε ένας χρόνος από την ημέρα που 130 διεθνείς χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί υπέγραψαν τις 6 Αρχές Υπεύθυνης Τραπεζικής (Principles for Responsible Banking), σε ειδική τελετή στο πλαίσιο της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών στη Ν. Υόρκη. Οι Αρχές Υπεύθυνης Τραπεζικής καθορίζουν και οριοθετούν το πλαίσιο στο οποίο θα αναπτυχθεί η αειφόρος τραπεζική (sustainable banking). Η υιοθέτηση των Αρχών θα εναρμονίσει τον Τραπεζικό Κλάδο, σε παγκόσμιο επίπεδο, με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) των Η.Ε. και τη Συμφωνία του Παρισιού για το Κλίμα.

Η Τράπεζα Πειραιώς ήταν η μόνη ελληνική τράπεζα που συμμετείχε στην ομάδα των 30 τραπεζών από όλο τον κόσμο που δημιούργησε τις Αρχές Υπεύθυνης Τραπεζικής καθώς και το πλαίσιο εφαρμογής τους. Σήμερα έχουν δεσμευτεί στις Αρχές 190 Τραπεζικοί όμιλοι διεθνώς, μεταξύ των οποίων οι μεγαλύτεροι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί του πλανήτη. Υπογράφοντας τις Αρχές για την Υπεύθυνη Τραπεζική, οι Τράπεζες αποδέχονται τις δεσμεύσεις που απορρέουν από αυτές, και καλούνται να συνεισφέρουν στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και των άλλων περιβαλλοντικών και κοινωνικών προκλήσεων της εποχής μας.

ΦΩΤΟ: MELISSA ASKEW, UNISPLASH

Η ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

ΤΙ ΑΛΛΑΖΕΙ

Πρωθώντας την ενσωμάτωση των Αρχών, η Τράπεζα Πειραιώς έχει δημιουργήσει ένα συνεκτικό σύστημα διακυβέρνησης για την εναρμόνιση των λειτουργιών και του επιχειρησιακού της μοντέλου. Η Τράπεζα έχει δημιουργήσει ένα εργαλείο για τη μέτρηση του κλιματικού κινδύνου των επιχειρήσεων, ενώ αναπτύσσει κοινωνικό έργο με χαρακτηριστικό το Project Future για την αντιμετώπιση της ανεργίας και της εξόδου των νέων στο εξωτερικό.

Σκοπός της Τράπεζας είναι η βιώσιμη τραπεζική να μετουσιωθεί σε ενέργειες ή προϊόντα και χρηματοοικονομικά λύσεις, όπως για παράδειγμα χρηματοοικονομικά κίνητρα για επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ακόμη και σε επίπεδο απλού ιδιώτη πέρα από τα μεγάλα έργα, για μετάβαση στην ηλεκτροκίνηση και την ενεργειακή αυτονομία σε κάθε είδους κτίριο, αλλά και σε λιγότερο προφανείς τομείς όπως η απο-πλαστικοποίηση, η καλύτερη διαχείριση υδάτινων πόρων, η διαχείριση εκπομπών ρύπων στη βιομηχανία ή αλλού – αλλά και την ενίσχυση των πελατών μας για βιολογικές καλλιέργειες, ή την υιοθέτηση πρακτικών ευφυσούς Γεωργίας, καθώς η Τράπεζα Πειραιώς είναι άρρηκτα συνυφασμένη με τον αγροδιατροφικό τομέα. Σε αυτό το κομμάτι η Τράπεζα Πειραιώς πρωτοπορεί με το sustainability linked loan με χαμηλότερη τιμολόγηση εφόσον δείκτες αειφορίας τηρούνται κατά τη διάρκεια του δανείου, το δάνειο μέσω leasing για αγορά ηλεκτρονικού αυτοκινήτου εν lease, ειδικά δάνεια για φωτοβολταϊκά για αγρότες, δάνεια για ενεργειακή αυτονομία σε κτιριακές εγκαταστάσεις, καθώς και σειρά χρηματοδοτήσεων για τη μετάβαση από τα πλαστικά σε βιοδιασπώμενα προϊόντα με προνομιακή τιμολόγηση. Παρέχει επίσης επενδυτικά προϊόντα όπως τη διάθεση μέσω του private banking της Τράπεζας Πειραιώς αμοιβαίων κεφαλαίων που επενδύουν μόνο σε εταιρίες με κριτήρια ESG.

Η Τράπεζα Πειραιώς πρωτοπορεί στις δράσεις για την Υπεύθυνη Τραπεζική, τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και την προστασία της Βιοποικιλότητας

Διεθνής δέσμευση για χρηματοδότηση της Βιοποικιλότητας

Η κλιματική αλλαγή και η προστασία της Βιοποικιλότητας είναι σήμερα οι δύο μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα. Οι διεθνείς πρωτοβουλίες πληθαίνουν καθώς οι κίνδυνοι, όπως έχει φανερό και με την πανδημία του Covid 19, έχουν εξαιρετικά επείγοντα χαρακτήρα.

Στις 25 Σεπτεμβρίου 2020, ανακοινώθηκε στο πλαίσιο της 75ης Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, η κοινή δέσμευση 26 χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων μεταξύ των οποίων και η Τράπεζα Πειραιώς, για τη χρηματοδότηση της βιοποικιλότητας.

Στο κείμενο της δέσμευσης οι υπογράφοι ζητούν από τα κράτη-μέλη εν όψει της 15ης Συνδιάσκεψης των κρατών μερών της Διεθνούς Σύμβασης για τη Βιοποικιλότητα (COP15), να αντιστρέψουν το ρυθμό απώλειας της βιοποικιλότητας στην επόμενη δεκαετία.

Επίσης τονίζουν ότι το αργότερο μέχρι το 2024, θα έχουν θέσει οι ίδιοι στόχους για χρηματοδότηση επιχειρηματικών δράσεων που προστατεύουν και αναδεικνύουν το φυσικό περιβάλλον.

Η πρωτοβουλία αυτή ξεκίνησε από ομάδα ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που συμμετέχουν στην «Πλατφόρμα για την Επιχειρηματικότητα και Βιοποικιλότητα» (EU Business and Biodiversity Platform). Η Τράπεζα Πειραιώς είναι χρόνια μέλος αυτής της πλατφόρμας συμμετέχοντας ενεργά στη διαμόρφωση πολιτικών και στρατηγικών της Ε.Ε. για την προώθηση της προστασίας της φύσης μέσα από τη βιώσιμη επιχειρηματική δραστηριότητα.

Η υπογραφή από την Τράπεζα Πειραιώς της «Δέσμευσης για Χρηματοδότηση της Βιοποικιλότητας» εντάσσεται στο πλαίσιο της εφαρμογής των Αρχών Υπεύθυνης Τραπεζικής που καλεί τις τράπεζες από όλο τον κόσμο να υποστηρίξουν τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών. Η προστασία της φύσης είναι ένας από τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, καθώς είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ευημερία τόσο των κοινωνιών όσο και της παγκόσμιας οικονομίας.

Επισημαίνεται ότι η βιοποικιλότητα αποτελεί σημαντικό πυλώνα που υποστηρίζει πολλές οικονομικές δραστηριότητες, όπως είναι ο αγροδιατροφικός τομέας. Η Τράπεζα Πειραιώς, έχοντας τη μεγαλύτερη διείσδυση αγοράς σε αυτόν τον τομέα στη χώρα, αναδεικνύει με συγκεκριμένες ενέργειες την ανάγκη στήριξης μιας αγροτικής οικονομίας που θα προσφέρει υγιή και ασφαλή προϊόντα στους καταναλωτές. Προς την κατεύθυνση αυτή στο επόμενο διάστημα η Τράπεζα θα αναπτύξει συνεργασίες με αγρότες και ειδικούς επιστήμονες για να τεθούν στόχοι και να δρομολογηθούν αντίστοιχες δράσεις για την προστασία της βιοποικιλότητας δίνοντας προστιθέμενη αξία στα ελληνικά αγροτικά προϊόντα. ●

Η υπογραφή από την Τράπεζα Πειραιώς της «Δέσμευσης για Χρηματοδότηση της Βιοποικιλότητας» εντάσσεται στο πλαίσιο της εφαρμογής των Αρχών Υπεύθυνης Τραπεζικής

Ο ΟΠΑΠ προσφέρει παπούτσια και χαμόγελα σε παιδιά

Νέα πρωτοβουλία στήριξης παιδιών που έχουν πραγματική ανάγκη σε όλη την Ελλάδα μέσω του δικτύου συνεργατών του ΟΠΑΠ

Κοντά στα παιδιά βρίσκεται για ακόμη μια φορά ο ΟΠΑΠ, υλοποιώντας μια νέα δράση προσφοράς και αγάπης. Η εταιρεία, με την υποστήριξη του δικτύου των συνεργατών της, θα προσφέρει ένα ζευγάρι παιδικά αθλητικά παπούτσια για κάθε ένα κατάστημά της στην Ελλάδα. Στο πλαίσιο αυτής της νέας πρωτοβουλίας εταιρικής υπευθυνότητας, ο ΟΠΑΠ θα διανείμει συνολικά 4.000 ζευγάρια παπούτσια σε παιδιά που έχουν ανάγκη.

Τα πρώτα 1.355 ζευγάρια παπούτσια παραδόθηκαν ήδη στο Παιδικό Χωριό SOS Πλαγιαρίου και σε δομές των Παιδικών Χωριών SOS στη Θεσσαλονίκη, τα Ιωάννινα και στην Αλεξανδρούπολη. Η παράδοση πραγματοποιήθηκε από συνεργάτες του ΟΠΑΠ στη Βόρεια Ελλάδα, οι οποίοι συμμετέχουν έμπρακτα σε όλες τις δράσεις κοινωνικής αλληλεγγύης που πραγματοποιεί η εταιρεία.

Επόμενοι σταθμοί της νέας πρωτοβουλίας του ΟΠΑΠ είναι η Καλαμάτα, το Ηράκλειο και η Πάτρα, όπου οι τοπικοί συνεργάτες του δικτύου ΟΠΑΠ θα επισκεφθούν τις κατά τόπους δομές των Παιδικών Χωριών SOS και του οργανισμού «Το Χαμόγελο του Παιδιού» για να προσφέρουν αθλητικά παπούτσια στα παιδιά.

Συνεργάτες του δικτύου ΟΠΑΠ επισκέπτονται τις δομές των Παιδικών Χωριών SOS για να παραδώσουν παπούτσια στα παιδιά.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΑ

Όμιλος Ελληνικά Πετρέλαια

2.500 παιδιά και γονείς συμμετείχαν στην πρωτότυπη ψηφιακή εκπαιδευτική πλατφόρμα «**Ζω Δημιουργικά**»

2.500
μαθητές

Το πρόγραμμα συνοδεύτηκε και από την προσφορά 400 Tablets στα παιδιά των όμορων Δήμων, για να τους δώσει τη δυνατότητα πρόσβασης στη ψηφιακή μάθηση

Ενα πρωτότυπο ψηφιακό πρόγραμμα, με τίτλο «Ζω Δημιουργικά», υλοποίησε τους καλοκαιρινούς μήνες ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, δίνοντας την ευκαιρία στα 2.500 παιδιά και γονείς που συμμετείχαν, ηλικίας 6 έως 12 ετών, να αναπτύξουν τη φαντασία, τη δημιουργικότητά τους και νέες δεξιότητες, καθώς και να διευρύνουν τους μαθησιακούς τους ορίζοντες.

Ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ σχεδιάζει και υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα εδώ και χρόνια και στο πλαίσιο αυτό υπήρξε και η ιδέα για το «Ζω Δημιουργικά», το οποίο ήρθε σε μια δύσκολη συγκυρία για όλους μας λόγω της πανδημίας. Αλλωστε, το καλοκαίρι που μας πέρασε ήταν αρκετά διαφορετικό για όλους και κυρίως για τα παιδιά, καθώς οι καλοκαιρινοί μήνες σηματοδοτούν το τέλος των σχολικών υποχρεώσεων ενώ παράλληλα χαρακτηρίζονται από ανεμελιά, ξέγνοιαστα παιχνίδια και διακοπές. Έτσι, το «Ζω Δημιουργικά» έδωσε τη δυνατότητα για μια δημιουργική παιδική ενασχόληση.

Το πρόγραμμα είχε στόχο να κινητοποιήσει τα παιδιά να αποκτήσουν τριβή με τις ηλεκτρονικές συσκευές και παράλληλα να λάβουν γνώσεις επιλέγοντας ανάμεσα στις εξής 10 θεματικές κατηγορίες: Καλλιτεχνικά, Άσκηση/Αθλητισμός, Κηπουρική/Κομποστοποίηση, Περιβάλλον, Επιστήμες, Λογοτεχνία - Ιστορία, Θέατρο - Σινεμά, Φύση - Ζώα, Εθελοντές για μία ημέρα και Διατροφή/Μαγειρική. Έτσι, σχεδιάστηκε μια ηλεκτρονική πλατφόρμα για παιδιά Δημοτικού μέσα από την οποία τους δόθηκε η δυνατότητα να απασχοληθούν δημιουργικά όχι μόνο στο σπίτι, αλλά και στο μπαλκόνι, την αυλή, τη γειτονιά και την εξοχή.

Το αποτέλεσμα του «Ζω Δημιουργικά» στα παιδιά

Τα παιδιά με διασκεδαστικό τρόπο, μέσα από 50 βίντεο επιμορφωτικού και ψυχαγωγικού περιεχομένου, είχαν επαφή με τη γνώση και την εμπειρία επιστημόνων που εξήγησαν τα φυσικά φαινόμενα, καλλιτεχνών που ζωγράφισαν και έπαιξαν μουσική, ειδικών από πολλούς διαφορετικούς τομείς, ενώ γνωστοί συγγραφείς παραμυθιών, όπως ο αγαπημένος Ευγένιος Τριβιζάς και η Σοφία Μαντουβάλου, διάβασαν τα παραμύθια τους. Και καθώς οι δραστηριότητες της πλατφόρμας δεν περιορίζονταν σε δημιουργικά παιχνίδια στο σπίτι, τα παιδιά βγήκαν στη φύση, παρατήρησαν, εξερεύνησαν, εφάρμοσαν όσα έμαθαν και εξοικειώθηκαν με το περιβάλλον στο οποίο ζουν. Επιπλέον, είχαν τη δυνατότητα να πειραματιστούν με καινούργια υλικά, διαφορετικές τεχνικές και να χρησιμοποιήσουν τη φαντασία τους, προωθώντας την ανάληψη ευθυνών και τη μετάδοση γνώσεων και εμπειριών, ορίζοντας την καθημερινότητα τους, επιλέγοντας με ποια θεματική θέλουν να καταπιαστούν και ποιες δραστηριότητες να κάνουν. Έτσι, με έναν ξεχωριστό και πρωτότυπο τρόπο ήρθαν σε επαφή με το φυσικό περιβάλλον, όπως την αυλή του σπιτιού τους, τη γειτονιά, την παραλία, αναπτύσσοντας τις ικανότητες και τις δεξιότητές τους. Να σημειωθεί, ακόμη, ότι το πρόγραμμα, που σχεδιάστηκε από τη Διεύθυνση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης Ομίλου, συνοδεύτηκε και από την προσφορά 400 Tablets στα παιδιά των όμορων Δήμων, για να τους δώσει τη δυνατότητα πρόσβασης στη ψηφιακή μάθηση, που αποδείχτηκε απαραίτητη τους τελευταίους μήνες.

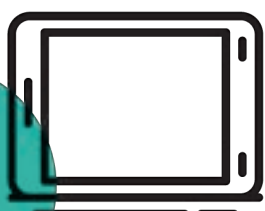

50

βίντεο επιμορφωτικού και ψυχαγωγικού περιεχομένου

Το πρόγραμμα «Ζω Δημιουργικά» απευθύνθηκε τόσο στην τοπική όσο και στην ευρύτερη κοινωνία, καθώς και στα παιδιά των εργαζομένων του Ομίλου. Τα παιδιά που συμμετείχαν, φοιτούσαν σε όλες τις τάξεις του δημοτικού στις περιοχές Θριασίου, Ασπροπύργου, Ελευσίνας, Μαγούλας, Μεγάρων, Ν. Περάμου, Μάνδρας Δυτικής Θεσσαλονίκης, Δέλτα, Κορδελιού - Ευόσμου.

Το εκπαιδευτικό υλικό παραμένει διαθέσιμο για όλα τα παιδιά του Δημοτικού στην ιστοσελίδα: <https://helpedu.gr>

400
tablets

ΑEGEAN: Φροντίδα για το περιβάλλον σήμερα, για ένα βιώσιμο αύριο

Για την οικογένεια της ΑEGEAN η βιώσιμη ανάπτυξη, η συνεισφορά στο κοινωνικό σύνολο και η σύμπραξη σε συλλογικούς σκοπούς που προάγουν την κοινωνική ευημερία και προστατεύουν το περιβάλλον, αποτελούν τη μόνη βιώσιμη επιχειρηματική πρακτική. Γι' αυτό και βρίσκονται στο επίκεντρο των καθημερινών προσπαθειών της εταιρείας, από την πρώτη ημέρα έναρξης της λειτουργίας της το 1999.

Σταθερά προσανατολισμένη στην προστασία του περιβάλλοντος, η ΑEGEAN τα τελευταία χρόνια έχει θέσει σε εφαρμογή ένα φιλόδοξο πρόγραμμα βιωσιμότητας που εκκινεί από δράσεις ανακύκλωσης, καλύτερης αξιοποίησης των αεροσκαφών, ελαχιστοποίησης κατανάλωσης νερού και ενέργειας, μείωσης θορύβου κ.λπ. και κορυφώνεται με την αντικατάσταση του στόλου της από τα νέα υπερσύγχρονα αεροσκάφη A320neo που μειώνουν σημαντικά τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

Ανανέωση στόλου: Μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα

Με την απόκτηση των νέων 46 νέων αεροσκαφών Airbus της οικογένειας neo, η ΑEGEAN προχωρά όχι μόνο σε μια μεγάλη επένδυση αλλά και στη μεγαλύτερη φιλοπεριβαλλοντική δράση της εταιρείας. Τα νέα αεροσκάφη εξασφαλίζουν 19-23% χαμηλότερο αποτύπωμα CO₂ ανά θέση σε σχέση με τα προηγούμενης γενιάς Airbus και έως 50% CO₂ χαμηλότερο αποτύπωμα ανά θέση από τα πρώτα και τότε νέα αεροσκάφη της εταιρείας το 1999, σηματοδοτώντας μια ουσιαστική πράξη σεβασμού και μέριμνας για το περιβάλλον. Καθώς είναι εξοπλισμένα με τη νέα γενιά κινητήρων GTFM της Pratt & Whitney, τα νέα αεροσκάφη συμβάλλουν όχι μόνο στη μείωση των εκπομπών CO₂ και NOx, ανά πτήση και ανά επιβάτη, αλλά περιορίζουν εξίσου το αποτύπωμα θορύβου ενώ θα είναι εξοπλισμένα, με επαναχρησιμοποιούμενα ή πλήρως ανακυκλωμένα υλικά εξοπλισμού. Πρόσφατα, η ΑEGEAN παρέλαβε το πρώτο A321neo, τη μεγαλύτερη έκδοση της οικογένειας Airbus NEO και ταυτόχρονα τον πιο περιβαλλοντικά φιλικό και αποδοτικό τύπο αεροσκάφους που έχει ενταχθεί ποτέ στον στόλο της ΑEGEAN.

Για περισσότερο πράσινες πτήσεις

Παράλληλα η εταιρεία έχει θέσει σε εφαρμογή συγκεκριμένες δράσεις για τη βελτιστοποίηση των πτητικών διαδικασιών και τον σχεδιασμό των πτήσεων, καταφέροντας να επιτευχθεί ακόμη μεγαλύτερη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Ενώ παράλληλα, μειώνοντας το βάρος των αεροσκαφών μέσω νέων trolleys και νέων ανατομικών θέσεων και αντικαθιστώντας τα έγγραφα του αεροσκάφους από ψηφιακά αρχεία σε ηλεκτρονική μορφή, επιτυγχάνεται ακόμη μεγαλύτερη εξοικονόμηση εκπομπών CO₂.

Διαχείριση απορριμμάτων, ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση

Κάνοντας πράξη τη δέσμευσή της στις αρχές της βιωσιμότητας, η ΑEGEAN έχει σχεδιάσει και υλοποιεί ένα πρωτόπλορο πρόγραμμα ανακύκλωσης εν πτήση (αποτελεί μια από τις λίγες εταιρείες που διαχωρίζουν τέσσερα είδη υλικών) αλλά και ένα πρόγραμμα κομποστοποίησης των οργανικών απορριμμάτων σε συνεργασία με τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ), το προϊόν του οποίου λιπαίνει τους χώρους του ΔΑΑ.

Κουλτούρα σεβασμού και φροντίδας στο περιβάλλον

Αποδεικνύοντας ότι ο σεβασμός και η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί μέρος της κουλτούρας της εταιρείας και των ανθρώπων της, τους προηγούμενους μήνες πραγματοποιήθηκαν με πρωτοβουλία στελεχών ή τμημάτων της εταιρείας πλήθος μικρότερων ή και μεγαλύτερων δράσεων. Ενδεικτικά: Η πρωτοβουλία της διεύθυνσης ανθρώπινου δυναμικού να μετατρέψει από χάρτινη σε ηλεκτρονική μορφή τις αποδείξεις πληρωμής μισθοδοσίας.

Η δράση «Η ανακύκλωση ξεκινά από την ντουλάπα σου». Μια δράση ανακύκλωσης ή επαναχρησιμοποίησης υματισμού σε συνεργασία με το πρόγραμμα Fabric Republic.

Η δράση «Ecolleagues». Μια πρωτοβουλία όπου οι εργαζόμενοι ένωσαν τις δυνάμεις τους για τον καθαρισμό του Εθνικού Πάρκου του Σχοινιά στη περιοχή του Μαραθώνα.

ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

«Πράσινο» κύμα επενδύσεων στην Ελλάδα

Περισσότερα από 1,7 δις για τον ενεργειακό μετασχηματισμό της χώρας

Μια σημαντική λίστα «πράσινων» επενδύσεων ύψους άνω των 1,7 δις. ευρώ που θα συμβάλουν καθοριστικά στην αναπτυξιακή προσπάθεια της χώρας υλοποιεί η ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ. Με πρωταγωνιστική παρουσία για περισσότερα από 20 χρόνια στον τομέα των ΑΠΕ, η μεγαλύτερη εταιρεία παραγωγής και αποθήκευσης καθαρής ενέργειας στην Ελλάδα επιταχύνει τον ενεργειακό μετασχηματισμό της χώρας με έργα που ενισχύουν τις προοπτικές της οικονομίας, δημιουργούν ένα βιώσιμο κοινωνικό μοντέλο και παράλληλα δίνουν λύσεις στο κρίσιμο -παγκόσμιο- ζήτημα της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής.

Το ισχυρό χαρτοφυλάκιο της εταιρείας πρόκειται να δημιουργήσει χιλιάδες και καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας, υψηλής τεχνογνωσίας. Συγκεκριμένα, η εταιρεία προωθεί την ανάπτυξη νέων αιολικών πάρκων συνολικού προϋπολογισμού άνω των 700 εκατ. ευρώ σε διάφορες περιοχές της χώρας, δύο σημαντικά συστήματα αποθήκευσης ενέργειας με αντλιοσταμείωση στην Κρήτη και την Αμφιλοχία, συνολικού προϋπολογισμού περίπου 800 εκατ. ευρώ, καθώς και έργα-πρότυπα ολοκληρωμένης διαχείρισης απορριμμάτων, με τη σχετική μονάδα για την Περιφέρεια Ηπείρου να είναι ήδη σε λειτουργία και τα έργα για την ολοκληρωμένη διαχείριση των απορριμμάτων της Περιφέρειας Πελοποννήσου να ακολουθούν.

Αξίζει να σημειωθεί εδώ ότι ως ο μεγαλύτερος Έλληνας παραγωγός ενέργειας από ΑΠΕ με εγκατεστημένα 1.373 MW και ο μεγαλύτερος Έλληνας επενδυτής ΑΠΕ διεθνώς με σημαντική παρουσία στις αγορές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και των ΗΠΑ, η ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ το 2019 παρήγαγε 3.238.052 MWh καθαρής ενέργειας αποτρέποντας την έκκλιση 2.374.323 τόνων CO₂ στην ατμόσφαιρα. Στο πλαίσιο της δράσης του για ένα βιώσιμο μέλλον μηδενικού άνθρακα, ο Όμιλος διαθέτει υπό κατασκευή ή έτοιμες προς κατασκευή εγκαταστάσεις ΑΠΕ συνολικής ισχύος 430 MW στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Συνολικά, ο Όμιλος διαθέτει περισσότερα από 1.800 MW σε λειτουργία, υπό κατασκευή ή έτοιμα προς κατασκευή σε Ελλάδα, ΗΠΑ, Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, στοχεύοντας στα 2.800 MW μέσα στη επόμενη πενταετία.

Η μεγάλη δωρεά στη Σούδα

Επενδύοντας συστηματικά εδώ και 25 χρόνια στην παραγωγή καθαρής ενέργειας και στηρίζοντας με επιμονή τον αγώνα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, η ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ προχώρησε σε μία πολύ σημαντική και πρωτοπόρα πρωτοβουλία. Το στρατιωτικό αεροδρόμιο της 115 Πτέρυγα Μάχης στη Σούδα θα μετατραπεί σε «πράσινη» εγκατάσταση, καλύπτοντας τις ανάγκες του κατά 100% από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, χάρη σε μια δωρεά της εταιρείας ύψους 3,5 εκατ. ευρώ.

Έτσι, η 115 Π.Μ. στη Σούδα θα είναι από τις πρώτες εγκαταστάσεις παγκοσμίως που θα λάβουν τις σχετικές πιστοποιήσεις, ενώ το ετήσιο όφελος από την πλήρη απαλλαγή της Μονάδας από το κόστος προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και κάλυψης των αναγκών θέρμανσης θα ξεπεράσει τις 400.000 ευρώ.

Όπως είχε επισημάνει ο Πρόεδρος της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, κ. Γιώργος Περιστερής, παρόντος του πρωθυπουργού, Κυριάκου Μητσοτάκη, κατά την επίσημη παρουσίαση του έργου στην Κρήτη, «το έργο στο αεροδρόμιο της Σούδας αποτελεί έμπρακτη στήριξη του Ομίλου μας τόσο στην προσπάθεια της ελληνικής κυβέρνησης και τους στόχους της για την Πράσινη Ανάπτυξη όσο και στις Ένοπλες Δυνάμεις της πατρίδας μας. Η προσφορά μας, συνολικού ύψους περίπου 3,5 εκατ. ευρώ, στοχεύει αφενός στη δραστική μείωση του κόστους ενέργειας του αεροδρομίου της 115 Π.Μ. με εξοικονόμηση περίπου 400.000 ευρώ ετησίως, αφετέρου στον μηδενισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και ορυκτών καυσίμων. Με αυτό τον τρόπο το αεροδρόμιο της 115 Π.Μ. θα συμβάλει ουσιαστικά στην αντιμετώπιση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής, ενώ θα εξοπλιστεί με έξυπνα συστήματα διαχείρισης ενέργειας τελευταίας τεχνολογίας, χωρίς να μειώνει σε τίποτα τις επιχειρησιακές του δυνατότητες. Το αεροδρόμιο της Σούδας θα είναι ένα από τα πρώτα παγκοσμίως που θα λάβει τις πιστοποιήσεις Net Zero Energy Airport και Net Zero Carbon Emissions Airport». ●

Η ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ πρωταγωνιστεί στην επανεκκίνηση της χώρας και ηγείται της προσπάθειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

“World of Difference” ΑΠΟ ΤΟ Ίδρυμα Vodafone

Οι νέοι αλλάζουν τον κόσμο
με τη βοήθεια της τεχνολογίας

ΜΠΟΡΕΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΝΑ ΑΛΛΑΞΕΙ ΜΕ ΤΗ δύναμη της τεχνολογίας; Αναμφισβήτητα ναι, και με αυτή την πεποίθηση ως κινητήρια δύναμη το Ίδρυμα Vodafone σχεδιάζει και υλοποιεί προγράμματα που αποδεικνύουν ότι πράγματι η τεχνολογία έχει τη δύναμη να αλλάξει τη ζωή μας! Ένα από αυτά τα προγράμματα είναι και το *World of Difference*, που συμπλήρωσε τα δέκα χρόνια προσφοράς του στην ελληνική κοινωνία και ξεκινάει την 11η συνεχή χρονιά προσφοράς. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα-θεσμό, που από το 2010 δίνει την ευκαιρία σε νέους, 18-35 ετών, από όλες τις περιοχές της Ελλάδας να εργαστούν για 6 μήνες στον Μη Κερδοσκοπικό Οργανισμό της επιλογής τους, ενώ το Ίδρυμα Vodafone καλύπτει τον μισθό και τις εργοδοτικές τους εισφορές. Νέοι με καινοτόμες ιδέες, πάθος για προσφορά και όραμα για αλλαγή, καλούνται να βρουν τον ΜΚΟ για τον οποίο θέλουν να εργαστούν, και μαζί να σχεδιάσουν το έργο που μπορεί να κάνει τη διαφορά στην κοινωνία, αξιοποιώντας τις απεριόριστες δυνατότητες της τεχνολογίας. «Κάθε χρόνο μέσω του *World of Difference* προσφέρουμε την ευκαιρία για κοινωνική εργασία σε νέους, που συχνά είναι η πρώτη έμμισθη θέση εργασίας τους, ενώ ταυτόχρονα υποστηρίζουμε και το έργο των ΜΚΟ της χώρας, χρηματοδοτώντας full-time θέσεις, που κάποιες φορές μάλιστα είναι και η μοναδική πλήρως αμειβόμενη θέση σε Οργανισμούς που έχουν μόλις κάνει το ξεκίνημά τους. Παράλλη-

λα, αξιοποιώντας τις τεχνολογικές δεξιότητες των νέων, οι Οργανισμοί λαμβάνουν την απαραίτητη τεχνογνωσία για να ανταποκριθούν στις προκλήσεις του σήμερα, πολλαπλασιάζουν τον αντίκτυπο του έργου τους και μεγιστοποιούν την αναγνωρισιμότητά τους», δηλώνει η Ρούλη Χριστοπούλου, υπεύθυνη τμήματος Βιώσιμης Ανάπτυξης & Ίδρυματος Vodafone. Και συμπληρώνει η Αλεξάνδρα Παπανικολάου, υπεύθυνη προγραμμάτων κοινωνικής συνεισφοράς: «Κάθε χρόνο επιλέγουμε νικητές με στόχο την ανάδειξη και στήριξη καιρίων κοινωνικών ζητημάτων, που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα αναγκών. Δεν είναι λίγες μάλιστα οι περιπτώσεις στις οποίες οι νικητές αποτελούν και οι ίδιοι άτομα με αναπηρία ή ανήκουν σε μια ευάλωτη κοινωνική ομάδα, όπως πρόσφυγες, Ρομά ή μέλη της LGBTQ+ κοινότητας. Έτσι, το πρόγραμμα απαντά στο ζήτημα της ισότιμης ένταξης και αποδοχής τέτοιων ομάδων στην αγορά εργασίας, καθώς αυξάνει την πληροφόρηση και τις επιλογές για την προσωπική και επαγγελματική εξέλιξή τους».

Ο θετικός αντίκτυπος του World of Difference στην κοινωνία

Μέχρι σήμερα το πρόγραμμα, που μπήκε ήδη δυναμικά στη 2η δεκαετία υλοποίησής του, μετράει περισσότερες από 2.000 αιτήσεις και έχει προ-

Ένα πρόγραμμα-θεσμός, που από το 2010 δίνει την ευκαιρία σε νέους, 18-35 ετών, από όλες τις περιοχές της Ελλάδας να εργαστούν για 6 μήνες στον Μη Κερδοσκοπικό Οργανισμό της επιλογής τους, ενώ το Ίδρυμα Vodafone καλύπτει τον μισθό και τις εργοδοτικές τους εισφορές.

σφέρει συνολικά απασχόληση σε 89 νέους, με το 60% να είναι γυναίκες. Παράλληλα έχει συμβάλει έμπρακτα στην ενίσχυση του έργου 81 ΜΚΟ σε όλη τη χώρα, με το 72% να είναι στην Αθήνα και το 28% στην περιφέρεια, ενώ έμμεσα έχει ωφελήσει σχεδόν μισό εκατομμύριο συνανθρώπους μας.

Τα στοιχεία αυτά βασίζονται σε έρευνα κοινωνικού αντικτύπου που υλοποιήθηκε σε συνεργασία με το HIGGS - Higher Incubator Giving Growth & Sustainability, τον στρατηγικό συνεργάτη του Ίδρυματος Vodafone για το συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη τα υψηλά ποσοστά ανεργίας των νέων στη χώρα μας που αγγίζουν το 37,5%, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι το 52% των νέων που συμμετείχαν στο πρόγραμμα συνεχίζει να εργάζεται στην Κοινωνία των Πολιτών, ενώ σε ποσοστό 35% οι νέοι αυτοί παραμένουν στους Οργανισμούς που ξεκίνησαν να εργάζονται μέσω του World of Difference. Στοιχεία που αποτελούν σημαντική απόδειξη πως το πρόγραμμα δίνει μια ουσιαστική ευκαιρία στους συμμετέχοντες, που ξεπερνά το εξάμηνο εργασίας τους. Μια ευκαιρία να αποκτήσουν έμμισθη εργασιακή εμπειρία και να μετατρέψουν το πάθος τους για την τεχνολογία σε μέσο για την επίτευξη ενός σκοπού.

Επίσης, οι εκπρόσωποι ΜΚΟ που συμμετείχαν στην έρευνα επιβεβαίωσαν κατά 59% το γεγονός πως το πρόγραμμα συνέβαλε στην αναγνωρισιμότητά τους και στη βελτίωση των δράσεών τους κατά 50%, καθώς τους οδήγησε στον ψηφιακό τους μετασχηματισμό, ενίσχυσε την αποτελεσματικότητά τους και μεγιστοποίησε την αξιοπιστία τους, ενώ επέκτεινε και το δίκτυο των επαφών τους.

Στήριξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων κατά την πανδημία

Η πρωτόγνωρη κατάσταση της πανδημίας αποτελεί μια πρόκληση για τον καθένα. Ωστόσο, δεν στάθηκε εμπόδιο για το Ίδρυμα Vodafone που συνεχίζει και φέτος το *World of Difference*, δίνοντας μάλιστα την ευκαιρία στους νεότερους να στηρίξουν ευάλωτες κοινωνικές ομάδες που δοκιμάστηκαν ιδιαίτερα την περίοδο αυτή.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο Βασίλης Ραφαήλ, ο οποίος εργάστηκε στο Κέντρο Νέων CONNECT YOUR CITY, μια πρωτοβουλία της ΑμΚΕ ΙΑΣΙΣ, αναλαμβάνοντας την ανάπτυξη μιας δωρεάν mobile εφαρμογής για όλους τους νέους, που μέσω διαφορετικών challenges, αναπτύσσουν τον κοινωνικό τους εαυτό και γίνονται ενεργοί πολίτες. Δεδομένης όμως της κατάστασης, η εφαρμογή αξιοποιήθηκε ως εργαλείο εθελοντισμού, με τους χρήστες να καλούνται να συμμετάσχουν σε εθελοντικές δράσεις για την παροχή και διανομή ειδών πρώτης ανάγκης και φαρμάκων σε ευπαθείς ομάδες. Ενώ, ξεχωρίζουμε και το project του Νίκου Βανδώρου, το οποίο δεδομένης της πανδημίας, στάθηκε πιο επίκαιρο από ποτέ. Ο Νίκος μέσω της εργασίας του στον ΜΚΟ People Behind ανέπτυξε την online πλατφόρμα e-πανεπιστήμιο 3ης ηλικίας, ένα εργαλείο για την ενεργό γήρανση, το οποίο έδωσε τη δυνατότητα σε ανθρώπους 65 ετών και άνω να μπορούν να παραμείνουν ενεργοί και ασφαλείς ταυτόχρονα, δίνοντας τους πρόσβαση σε μαθήματα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Ευρωπαϊκής Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Γυμναστικής. ●

Για περισσότερες πληροφορίες για το World of Difference μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα <https://www.vodafone.gr/vodafone-ellados/vodafone-world-of-difference/> και για όλα τα νέα του προγράμματος μείνετε συντονισμένοι στο <https://www.facebook.com/VodafoneFoundationGreece>

Η Πάτμος απέκτησε τον πρώτο της παιδικό σταθμό

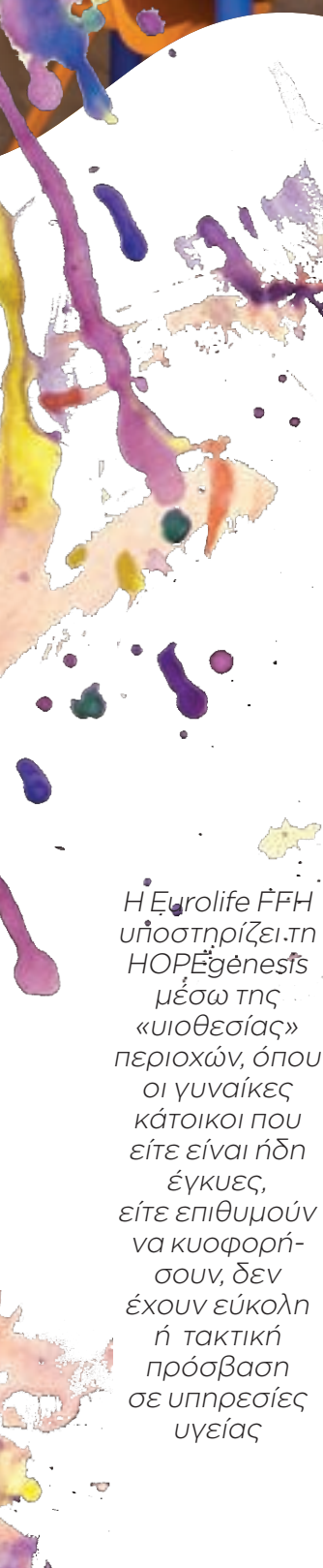
Καρπός της συνεργασίας του δήμου με τη **Eurolife FFH**, τη **HOPEgenesis** και την **Ομάδα Αιγαίου**

Οι δράσεις της Eurolife FFH και της HOPEgenesis ενάντια στην υπογεννητικότητα

Πα δεύτερη χρονιά ενώνουν τις δυνάμεις τους η Eurolife FFH και η HOPEgenesis και σχεδιάζουν νέες δράσεις κατά της υπογεννητικότητας στην Ελλάδα. Η συνεργασία των δύο οργανισμών, η οποία υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος κοινωνικής ευθύνης της Eurolife FFH, έχει στόχο να ενημερώσει και να ευαισθητοποιήσει γύρω από το σημαντικό αυτό θέμα, καθώς και να υποστηρίξει γυναίκες που επιθυμούν να γίνουν μητέρες. Καθώς η Eurolife FFH έχει δεσμευθεί να υλοποιεί ενέργειες που βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των ανθρώπων, ο σχεδιασμός των κοινών ενεργειών με τη HOPEgenesis χωρίζεται σε δύο άξονες: Την επιστημονική προσέγγιση της υπογεννητικότητας και την υποστήριξη ομάδων και τοπικών κοινωνιών.

Έτσι, οι δύο οργανισμοί συνεργάζονται με ακαδημαϊκά ιδρύματα, διενεργώντας έρευνες που καταγράφουν το πρόβλημα, ενώ σε πρακτικό επίπεδο η Eurolife FFH υποστηρίζει τη HOPEgenesis μέσω της «υιοθεσίας» περιοχών, όπου οι γυναίκες κάτοικοι που είτε είναι ήδη έγκυες, είτε επιθυμούν να κυοφορήσουν, δεν έχουν εύκολη ή τακτική πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας. Η εταιρεία υποστηρίζει την Πάτμο και την ευρύτερη περιοχή των Δελφών, ενισχύοντας οικονομικά τη HOPEgenesis, ώστε να προσφέρει δωρεάν φροντίδα στις ωφελούμενες γυναίκες του προγράμματος, μέσα από την παροχή ιατρικών υπηρεσιών και άμεσης φροντίδας με γυναικολόγους, τακτικής παρακολούθησης της κύψής τους, υποστήριξης κατά τον τοκετό, ψυχολογικής υποστήριξης και μεταφοράς σε κέντρα υγείας και μαιευτήρια, προκειμένου να γεννήσουν. Έτσι, μέχρι στιγμής υπάρχουν 46 ωφελούμενες γυναίκες στην Πάτμο, καθώς 33 μωρά έχουν γεννηθεί στο νησί κατά τη διάρκεια του προγράμματος και άλλα 13 αναμένονται τους επόμενους μήνες, καθώς και δύο ωφελούμενες γυναίκες στην ευρύτερη περιοχή των Δελφών.

Επίσης, μέσα από κοινά οδοιπορικά των δύο οργανισμών γίνεται προσπάθεια ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης και ήδη μέχρι σήμερα περισσότεροι από 10.000 κάτοικοι έχουν ενημερωθεί για τις δράσεις αυτές. Να σημειωθεί ακόμη ότι η Eurolife FFH και η HOPEgenesis εμπλουτίζουν τη συνεργασία τους και με νέες δραστηριότητες, οι οποίες θα ανακινωθούν το επόμενο διάστημα, πάντα με στόχο την αλλαγή του δημογραφικού χάρτη της Ελλάδας και την ανάδειξη και συνειδητοποίηση του προβλήματος της υπογεννητικότητας στη χώρα μας.

Η Eurolife FFH υποστηρίζει τη HOPEgenesis μέσω της «υιοθεσίας» περιοχών, όπου οι γυναίκες κάτοικοι που είτε είναι ήδη έγκυες, είτε επιθυμούν να κυοφορήσουν, δεν έχουν εύκολη ή τακτική πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας

1 (από αριστερά προς δεξιά): Αλέξανδρος Σαρρηγεωργίου, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος Eurolife FFH, Ελευθέριος Πέντες, Δήμαρχος Πάτμου

2 (από αριστερά προς δεξιά): Ελευθέριος Πέντες, Δήμαρχος Πάτμου, Αλέξανδρος Σαρρηγεωργίου, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος Eurolife FFH, Ντενίζ Τσιμή, Πρόεδρος της Ομάδας Αιγαίου, Στέφανος Χανδακάς, Πρόεδρος & Ιδρυτής της HOPEgenesis

Πραγματικότητα έγινε το όνειρο όλων των κατοίκων της Πάτμου να αποκτήσει το νησί τους έναν παιδικό σταθμό, ώστε να υπάρχει ένας χώρος όπου τα παιδιά θα μπορούν να απασχοληθούν δημιουργικά και να κοινωνικοποιούνται. Τα εγκαίνια έγιναν στις 3 Οκτωβρίου και, πλέον, ο παιδικός σταθμός πολύ σύντομα θα μπορεί να υποδεχθεί παιδιά προσχολικής ηλικίας που θα κάνουν τα πρώτα τους βήματα στη μάθηση και τη γνώση. Να σημειώσουμε ότι το έργο ήταν το αποτέλεσμα της συνεργασίας του Δήμου Πάτμου με τη Eurolife FFH, τη HOPEgenesis και την Ομάδα Αιγαίου, με τη Eurolife FFH να αναλαμβάνει τη χορηγική υποστήριξη ως φυσική συνέχεια των δραστηριοτήτων της στο νησί, μαζί με τη HOPEgenesis, ενάντια στην υπογεννητικότητα.

«Ορόσημο και φωτεινό παράδειγμα των αποτελεσμάτων της σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα προς όφελος της κοινωνίας» χαρακτήρισε την ίδρυση του παιδικού σταθμού ο δήμαρχος Πάτμου, Ελευθέριος Πέντες, κάνοντας, επίσης, λόγο για την υλοποίηση ενός οράματος που ενυπήρχε σε πολλούς θεσμικούς και τοπικούς φορείς για πολλά χρόνια. Από την πλευρά της Eurolife FFH, ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος, Αλέξανδρος Σαρρηγεωργίου, υπογράμμισε ότι η εταιρεία συνεχίζει και θα συνεχίσει «να είναι στο πλευρό των γυναικών της Πάτμου που θέλουν να γίνουν μητέρες», αναφερόμενος στο πρόγραμμα κατά της υπογεννητικότητας που υλοποιεί στο νησί η Eurolife FFH σε συνεργασία με τη HOPEgenesis. Ο πρόεδρος και ιδρυτής της HOPEgenesis, Στέφανος Χανδακάς, τόνισε ότι «το πρόγραμμά μας με τη δωρεάν ολοκληρωμένη ιατρική περίθαλψη και φροντίδα σε γυναίκες, από τη στιγμή που μένουν έγκυες έως την ημέρα του τοκετού τους, είχε μεγάλη επιτυχία στο νησί και γι' αυτό καταλήξαμε, μετά από τρία χρόνια, να φτιάχνουμε έναν παιδικό σταθμό, ο οποίος είναι και ο πρώτος παιδικός σταθμός της Πάτμου». Συγκινημένη η πρόεδρος της Ομάδας Αιγαίου, Ντενίζ Τσιμή, είπε ότι «ακόμη και σε αυτές τις δύσκολες και αντίξοες συνθήκες που όλοι αντιμετωπίζουμε, μένουμε πιστοί στον στόχο μας που είναι η βελτίωση της ζωής των κατοίκων των μικρών ακριτικών νησιών. Η Eurolife FFH σε συνεργασία με τη HOPEgenesis, έχοντας υψηλότατο αίσθημα κοινωνικής ευθύνης, στήριξαν το αίτημα του Δήμου Πάτμου, δημιουργώντας ένα σύγχρονο και άρτια εξοπλισμένο Δημοτικό Παιδικό Σταθμό στη Σκάλα της Πάτμου, ευαισθητοποιώντας όλους μας και δίνοντας ένα παράδειγμα δημιουργίας καλύτερων συνθηκών στην εκπαίδευση των παιδιών».

Το κοινωνικό αποτύπωμα της MYTILINEOS

Ο τρόπος με τον οποίο μια εταιρεία μπορεί να πολλαπλασιάζει τα οφέλη της στην κοινωνία και την οικονομία

Η κοινωνική και οικονομική επίδραση της MYTILINEOS στη χώρα μας προκύπτει από την οικονομική δραστηριότητα που προκαλεί σε όλη την αλυσίδα αξίας της, από την παραγωγή μέχρι την προώθηση και πώληση των προϊόντων της

Πολλαπλό θετικό αποτύπωμα στην ελληνική οικονομία και κοινωνία δημιουργεί η εταιρεία MYTILINEOS, υποστηρίζοντας ένα επιχειρηματικό μοντέλο που αλληλεπιδρά με τους κοινωνικούς της εταίρους. Έτσι, από τον τρόπο προσέγγισης των αγορών, την ανάπτυξη και διατήρηση των σχέσεων με τους πελάτες της, την προμήθεια των πρώτων υλών, την παραγωγή, την προώθηση, την πώληση και το τέλος του κύκλου ζωής των προϊόντων της, μέχρι και την άντληση εσόδων, η εταιρεία καταφέρνει να δημιουργεί μια σημαντική αλυσίδα υπεραξίας.

Την υπεύθυνη στάση και την ευρύτερη συνεισφορά της MYTILINEOS στην εθνική οικονομία και την απασχόληση επιβεβαιώνουν και τα αποτελέσματα της δεύτερης μελέτης κοινωνικο-οικονομικής επίδρασης της εταιρείας, για το έτος 2019, που πραγματοποιήθηκε τον περασμένο Μάιο το τμήμα υπηρεσιών Κλιματικής Αλλαγής και Βιώσιμης Ανάπτυξης της ΕΥ. Μια επιχειρηματική στάση που

ταυτόχρονα συμβάλλει και στη συλλογική προσπάθεια για την ανάπτυξη των στόχων 8 και 9 Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ, για την οικονομική ανάπτυξη και την ενίσχυση της απασχόλησης στον βιομηχανικό τομέα, αντίστοιχα.

Η κοινωνική και οικονομική επίδραση της MYTILINEOS στη χώρα μας προκύπτει από την οικονομική δραστηριότητα που προκαλεί σε όλη την αλυσίδα αξίας της, από την παραγωγή μέχρι την προώθηση και πώληση των προϊόντων της. Για παράδειγμα, καθώς προμηθεύεται πρώτες ύλες, προϊόντα και υπηρεσίες από Έλληνες προμηθευτές, στηρίζει διάφορους επιχειρηματικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας, όπως τον κλάδο ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου, τον κλάδο των κατασκευών, της μεταλλουργίας. Έτσι, η MYTILINEOS υποστηρίζει εισοδήματα, φορολογικά έσοδα και θέσεις εργασίας και, κατ' αντίστοιχία, το ίδιο ισχύει και για τους προμηθευτές και συνεργάτες της στη δική τους αλυσίδα αξίας.

Το προφίλ της εταιρείας MYTILINEOS

Η εταιρεία ιδρύθηκε στην Ελλάδα το 1990 και κατέχει ηγετική θέση στους τομείς Μεταλλουργίας, Ηλεκτρικής Ενέργειας & Φυσικού Αερίου, Ανανεώσιμων Πηγών & Αποθήκευσης Ενέργειας και Έργων Βιώσιμης Ανάπτυξης. Επίσης, είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών, με ενοποιημένο κύκλο εργασιών που ξεπερνά τα 2,3 δισ. ευρώ, ενώ απασχολεί περισσότερους από 3.600 άμεσους και έμμεσους εργαζόμενους στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Το οικονομικό αποτύπωμα της MYTILINEOS με αριθμούς

● Δημιουργεί συνολική προστιθέμενη αξία **€1,06 δισ.**, ίση με το **0,6%** του συνολικού ΑΕΠ της χώρας

● Συνεισφέρει φορολογικά **€301 εκατ.**, ποσό ίσο με το **0,39%** των συνολικών φορολογικών εσόδων του κράτους

● Υποστηρίζει συνολικά **13.802 θέσεις εργασίας**, που ισούνται με το **0,36%** της συνολικής απασχόλησης στην Ελλάδα

● Οι συνολικές θέσεις εργασίας που υποστηρίζει η MYTILINEOS, στηρίζουν το **εισοδήμα 31.745 πολιτών**, διευρύνοντας ακόμα περισσότερο το κοινωνικό όφελος που δημιουργείται στην Ελλάδα από τις δραστηριότητές της.

Το πολλαπλασιαστικό όφελος για την ελληνική οικονομία

● Για κάθε **€1 άμεσης συνεισφοράς** της MYTILINEOS δημιουργείται επιπλέον **€1,34 προστιθέμενης αξίας** στην ελληνική οικονομία

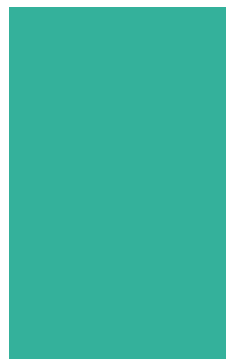
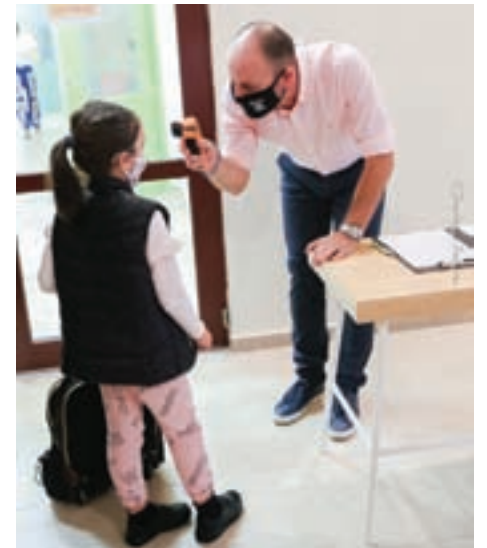

● Για κάθε **€1 άμεσων φόρων** της MYTILINEOS οι άμεσοι και έμμεσοι προμηθευτές της καταβάλλουν περισσότερα από **€3 φόρων** ως αποτέλεσμα της συνεργασίας τους με την εταιρεία

● Από κάθε **μία άμεση θέση εργασίας** της εταιρείας υποστηρίζονται **4,5 επιπλέον θέσεις εργασίας** στην ελληνική οικονομία

Η πλήρης μελέτη της Κοινωνικο-Οικονομικής επίδρασης είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της MYTILINEOS: <https://www.mytilineos.gr/el-gr/csr-reports/publications?pg=1#tab-all-the-csr-reports>

Αποστολή: να υποστηρίξεις τα παιδιά, σε μία χρονιά γεμάτη προκλήσεις

Με την υποστήριξη της **CHIPITA** το **2ο Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών** στη Λαμία

Η φράση «αυτοί που φέρνουν τον ήλιο στη ζωή των άλλων, φωτίζουν εξίσου τη δική τους ύπαρξη», του συγγραφέα James Barrie, αποκτά μεγαλύτερη δύναμη σε μία χρονιά που όλα έχουν αλλάξει. Φωτεινές πράξεις που, ανεξάρτητα των προκλήσεων και των συνθηκών, έχουν στην καρδιά τους την προσφορά εξελίσσουν την ίδια την κοινωνία και ανοίγουν το δρόμο σε ένα μέλλον καλύτερο και πιο φωτεινό για όλους. Η περίπτωση των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών από τον Φιλανθρωπικό Οργανισμό της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών «Αποστολή» είναι ένα λαμπρό παράδειγμα προσφοράς. Με αποστολή να βρίσκεται δίπλα σε οικογένειες που δεν έχουν τα απαραίτητα για μία σύγχρονη και δημιουργική απασχόληση των παιδιών τους, το φιλανθρωπικό έργο του Οργανισμού έχει βρει το στόχο του. Με τη ζωή να συνεχίζεται, παρά τις όποιες δυσκολίες της περιόδου, ο Φιλανθρωπικός Οργανισμός της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών «Αποστολή» προχώρησε στη δημιουργία του 2ου Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών στην πόλη της Λαμίας, έχοντας και πάλι στο πλευρό του έναν πολύτιμο σύμμαχο, την εταιρεία CHIPITA.

Το νέο ΚΔΑΠ Λαμίας πριν από λίγες ημέρες άνοιξε τις πόρτες του για να υποδεχθεί στην αγκαλιά του παιδιά οικογενειών που αντιμε-

τωπίζουν δυσκολίες. Πρόκειται για έναν χώρο εκπαίδευσης και ψυχαγωγίας για παιδιά ηλικίας 6 έως 12 ετών τα οποία θα έχουν την ευκαιρία να κοινωνικοποιηθούν, να αναπτύξουν τη δημιουργικότητά τους, να εμβυθύνουν τις γνώσεις τους και να ψυχαγωγηθούν στον ελεύθερο χρόνο τους, μέσα από ατομικές ή ομαδικές δραστηριότητες.

Η συνεργασία, καταλύτης στις μέρες μας

Σε περιόδους όπως αυτή που διανύουμε όπου η αβεβαιότητα είναι εμφανής, η συνεργασία αποκτά ακόμα μεγαλύτερη αξία. Η στήριξη σημαντικών πρωτοβουλιών που σκοπό έχουν την ευημερία των ανθρώπων αποτελεί καταλύτη για την κοινωνία. Αυτή είναι η φιλοσοφία που συνοδεύει εδώ και 47 χρόνια την CHIPITA. Έχοντας ως προτεραιότητα την κοινωνία και τον άνθρωπο, και αναγνωρίζοντας το σημαντικό έργο του Φιλανθρωπικού Οργανισμού «Αποστολή», η εταιρία στηρίζει εδώ και 4 χρόνια το πολύτιμο έργο της. Από το 2017 η CHIPITA καλύπτει πλήρως τα λειτουργικά έξοδα του 1ου Κέντρου που δημιουργήθηκε στην πόλη των Ιωαννίνων. Συνεπώς στη δέσμευσή της να βρίσκεται δίπλα τις τοπικές κοινωνίες που δραστηριοποιείται αναλαμβάνει να στηρίξει

Ο Φιλανθρωπικός Οργανισμός της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών «Αποστολή» προχώρησε στη δημιουργία του 2ου Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών στη Λαμία, με σύμμαχο την CHIPITA

και το νέο ΚΔΑΠ στη Λαμία. Μία κίνηση που φανερώνει την αγάπη της για τα παιδιά και τον σεβασμό της στην περιοχή απ' όπου ξεκίνησε το επιτυχημένο επιχειρηματικό της ταξίδι, με τη δημιουργία του πρώτου της εργοστασίου.

Μία πράξη έχει πολλαπλασιαστικά οφέλη

Ηχηρή απόδειξη είναι η λειτουργία του 1ου Κέντρου στα Ιωάννινα το οποίο προσφέρει, στα 4 περίπου χρόνια λειτουργίας του, σημαντικό έργο σε περισσότερα από 160 παιδιά της περιοχής κάθε χρόνο. Καθημερινά τα παιδιά διαπαιδαγωγούνται και ψυχαγωγούνται από έμπειρους πτυχιούχους εκπαιδευτικούς διάφορων ειδικοτήτων, οι οποίοι τους δίνουν τα κατάλληλα εφόδια για ένα αύριο με ίσες ευκαιρίες για όλους. Με τη πεποίθηση ότι ένα καλό μπορεί να ανταποδοθεί πολλαπλασιαστικά, είμαστε σίγουροι ότι το έργο του 2ου Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, από τον Φιλανθρωπικό Οργανισμό της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών «Αποστολή» στη Λαμία και την υποστήριξη της CHIPITA, θα φέρει εξίσου πολλαπλά οφέλη στις οικογένειες και στα παιδιά. Πατί η κοινωνική προσφορά είναι η μία «επένδυση» που δεν αποτυγχάνει ποτέ! ●

Η Δύναμη του μΑΖΙ.

#HDynamiTouMazi

Όλοι μΑΖΙ, ενωμένοι
απέναντι στην πανδημία,
είμαστε πιο δυνατοί.

0111-100280/110520

μΑΖΙ με τους ασθενείς

Εργαζόμαστε εντατικά για να εξασφαλίσουμε τη σταθερή διάθεση των φαρμάκων μας έτσι ώστε κάθε ασθενής να μπορεί να έχει πρόσβαση στη θεραπεία που χρειάζεται ανεξαρτήτως των συνθηκών.

μΑΖΙ με την Επιστημονική & Υγειονομική κοινότητα

Εντείνουμε το ερευνητικό έργο μας για την εύρεση νέων θεραπειών και εμβολίου, υποστηρίζουμε το Εθνικό Σύστημα Υγείας και είμαστε στην πρώτη γραμμή, παρέχοντας πρόσβαση στη σύγχρονη γνώση.

μΑΖΙ με τους εργαζομένους μας

Φροντίζουμε να είναι ασφαλείς οι ίδιοι καθώς και οι οικείοι τους, εφαρμόζοντας σχολαστικά τους κανόνες πρόληψης.

400

οικογένειες του Κοινωνικού Μαγειρείου της Αγίας Παρασκευής έχουν λάβει φρεσκομαγειρεμένο φαγητό από εθελοντές της δράσης **Cook for Good**

410

παιδιά του τμήματος πρώιμης παρέμβασης της ΕΛΕΠΑΠ έλαβαν καινούργια σχολικά στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη με τη συνεισφορά εθελοντών στη δράση **Back to School**

1629

μαθητές ενημερώθηκαν για τρόπους διαφύλαξης μερίδων φαγητού από εκπροσώπους της **ΜΚΟ Μπορούμε**

558

μονάδες αίματος έχουν συλλεχθεί για να καλύψουν ανάγκες των εργαζομένων και των οικογενειών τους

100

εργαζόμενοι κατά μέσο όρο παρακολούθησαν ειδικά **webinar** με θέματα ευεξίας (διατροφή, άσκηση, ψυχική υγεία) κατά τη διάρκεια της κοραντίνας

Ο Αντίκτυπός μας

1500

μαθητές και γονείς έχουν παρακολουθήσει τις εκπαιδευτικές παρουσιάσεις για τη σημασία της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο στη δράση **KPMG Global Cyber Days**

87%

των αιτημάτων για κάλυψη θέσεων εργασίας που προέκυψαν λόγω **COVID-19**

καλύφθηκαν από εθελοντική παροχή υπηρεσιών της ομάδας επιλογής στελεχών

21 τσάντες απορριμμάτων συνέλεξαν οι εθελοντές στον καθαρισμό της **παραλίας του Μαραθώνα**

14 χρόνια συνεισφέρουμε τρόφιμα και είδη πρώτης ανάγκης σε κατοίκους του **Περάματος**

74%

των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα **Job pairs** έχουν βρει εργασία μέσα σε 6 μήνες μετά από mentoring με επαγγελματίες της KPMG

ΜΕΤΑ

ΠΡΙΝ

Το Milko «κάνει αληθινό» το νέο Γήπεδο Μπάσκετ Αγίας Βαρβάρας και συνεχίζει...

Το Milko της ΔΕΛΤΑ, ακόμη και στις πιο αντίξοες συνθήκες, στηρίζει ενεργά τον αθλητισμό και με ψηλά το κεφάλι παρέδωσε το πλήρως ανακατασκευασμένο γήπεδο Μπάσκετ της Αγίας Βαρβάρας στα παιδιά που κατοικούν στην περιοχή. Έτσι το γήπεδο αυτό πραγματικά ζωντάνεψε, απέκτησε χρώμα και ζωή, δίνοντας την ευκαιρία στους νέους να παίξουν με ασφάλεια, να ονειρευτούν και να πιστέψουν στις δυνατότητές τους.

Το Milko ως σύμβολο ενέργειας, δύναμης και πίστης, μέσω του Γιάννη Αντετοκούνμπο, ειδώλου των παιδιών και ambassador του brand χρόνια τώρα, δημιούργησε μια συλλεκτική συσκευασία με τη μορφή και την υπογραφή του, μέρος των εσόδων της οποίας έκαναν αληθινό το όνειρο πολλών παιδιών... Έτσι μέσω αυτής της ενέργειας το Milko της ΔΕΛΤΑ κατάφερε να εμπνεύσει τα παιδιά, ώστε κάθε φορά που μπαίνουν στο νέο τους γήπεδο, σε κάθε σουτ, σε κάθε τρίπλα, να τους ακολουθούν τα μηνύματα «Κάν' το αληθινό» και «Πίστεψέ το!». Να γίνουν ένα μέσα τους, μέχρι την πραγματοποίηση και του πιο τρελού τους ονείρου, όπως έκανε και ο ίδιος ο Super Star του NBA! Το παιδί από τα Σεπόλια...

Στην υλοποίηση του σχεδίου συμμετείχε ενεργά και ο Δήμος Αγίας Βαρβάρας. Ο δήμαρχος Λάμπρος Μίκος παρέστη στην παράδοση, υπογραμμίζοντας τα εξής: «Η δημιουργία χώρων άθλησης και αναψυχής για τα παιδιά μας αποτελεί για εμάς προτεραιότητα και επιλογή. Στεκόμαστε αρωγοί σε κάθε πρωτοβουλία που στόχο έχει να αναβαθμίσει την ποιότητα ζωής της περιοχής μας. Το γήπεδο άλλαξε πραγματικά μορφή, έγινε λειτουργικό, σύγχρονο και ασφαλές. Γνωρίζουμε ότι η ΔΕΛΤΑ στρατηγικά στηρίζει τον αθλητισμό εδώ και χρόνια, και ειδικότερα το άθλημα του μπάσκετ. Ευχαριστούμε θερμά γι' αυτήν τη σημαντική προσφορά αλλά και για τη δυνατότητα που δίνεται στα παιδιά μας να ονειρεύονται και να αγωνίζονται με αισιοδοξία διεκδικώντας το μέλλον τους».

Το Milko της ΔΕΛΤΑ κατάφερε να εμπνεύσει τα παιδιά, ώστε κάθε φορά που μπαίνουν στο νέο τους γήπεδο, σε κάθε σουτ, σε κάθε τρίπλα, να τους ακολουθούν τα μηνύματα «Κάν' το αληθινό» και «Πίστεψέ το!»

Η ενέργεια του Milko όμως δεν σταματά εδώ!

Η πρωτοβουλία «Κάν' το για τη γειτονιά σου» συνεχίζεται, καθώς το κοινό αγοράζοντας μία από τις συλλεκτικές συσκευασίες Milko Hood Makeover είχε την ευκαιρία να αναδείξει με την ψήφο του το επόμενο γήπεδο που θα ανακατασκευαστεί και να κερδίσει συλλεκτικά δώρα της ενέργειας. Παράλληλα, ένας από τους καταναλωτές μας που ήταν ο μεγάλος νικητής του διαγωνισμού, έχει ήδη ενσωματωθεί στην ομάδα Milko Hood Makeover που θα σχεδιάσει το νέο γήπεδο. Η ομάδα αυτή αποτελείται από τον Same84, καλλιτέχνη που ασχολείται με το graffiti, τη ζωγραφική, το street art και έχει σχεδιάσει το εικαστικό των Limited edition μπουκαλιών της ενέργειας, τον Mike, έναν νέο και χαρισματικό τραγουδιστή και παρουσιαστή μουσικών εκπομπών με μεγάλη απήχηση στο νεανικό κοινό, και τον Alex, το νεότερο μέλος της οικογένειας Αντετοκούνμπο, έναν ταλαντούχο νέο αθλητή του μπάσκετ που παίρνει τη σκυτάλη από τα αδέρφια του Γιάννη και Κώστα ώστε να συνεισφέρει και εκείνος στην παράδοση ενός ολοκαίνουριου γηπέδου στα παιδιά που αγαπούν το μπάσκετ.

Το νέο γήπεδο που αναδείχτηκε μέσα από την ψήφο των καταναλωτών του Milko, βρίσκεται στην περιοχή του Ζωγράφου! Έτσι τώρα το Milko θα εκπληρώσει την υπόσχεσή του προς το κοινό, ώστε να παραδώσει ένα νέο ολοκαίνουριο ανοιχτό γήπεδο μπάσκετ, κάνοντας έτσι ακόμα περισσότερα όνειρα αληθινά. Μείνετε συντονισμένοι! ●

ΟΦΕΤ: Αξία για τον Άνθρωπο, Ευθύνη για την Κοινωνία!

Δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης από τον Όμιλο Τσέτη

Δωρεά αντισηπτικών στο ελληνικό υγειονομικό σύστημα υγείας

Κινητό εργαστήριο επιστήμης Science on the Go

Η «Αποστολή Ζωής», στα Τζουμέρκα

Ιουλίτσα Τσέτη, Πρόεδρος και CEO ΟΦΕΤ

Εάν το αντίδοτο της πανδημίας του SARS-CoV-2 είναι ένα αποτελεσματικό εμβόλιο που αναμένει με αγωνία όλος ο πλανήτης, τότε σίγουρα η «θεραπεία» της δύσκολης αυτής εποχής είναι η αλληλεγγύη, η κοινωνική προσφορά, η ενσυναίσθηση και η υπευθυνότητα, άξονες ΕΚΕ του Ομίλου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Τσέτη.

Όπως τονίζει η **Ιουλίτσα Κλ. Τσέτη**, Πρόεδρος και CEO του Ομίλου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Τσέτη (ΟΦΕΤ), η πανδημία –που εξακολουθούμε να βιώνουμε τους τελευταίους 10 μήνες– δεν αποτελεί μόνο μια σοβαρή υγειονομική κρίση, η οποία απείλησε σχεδόν όλα τα συστήματα υγείας αλλά και τις οικονομίες ακόμη και των πιο ισχυρών χωρών, αλλά ταυτόχρονα και ένα αφηνιστικό σοκ, που έφερε στην επιφάνεια τις σοβαρές ελλείψεις και αδυναμίες όλης της Ευρώπης καταδεικνύοντας μία σοβαρή αναγκαιότητα: Ήρθε η ώρα η Ευρωπαϊκή Ένωση να γίνει αυτόκλητος, περισσότερο ανθεκτική και κοινωνικά ευαισθητοποιημένη ώστε να μπορεί να λειτουργεί πραγματικά αλληλέγγυα και ισότιμα απέναντι στα μέλη της.

Γεγονός αδιαμφισβήτητο είναι ότι στην παγκόσμια πρόκληση της πανδημίας της COVID-19, ο κόσμος της φαρμακοβιομηχανίας πρωτοστάτησε.

Ο Όμιλος Τσέτη το απέδειξε περίτρανα. Οι τρεις μεγάλες δωρεές του Unikinon (χλωροκίνη εκ μέρους της Uni-pharma) και των αντισηπτικών (εκ μέρους της InterMed) προς το ελληνικό και

κυπριακό υγειονομικό σύστημα δεν αποτελούν τίποτα περισσότερο από το χρέος μας απέναντι στην κοινωνία και τον ασθενή την ώρα της ανάγκης, δηλώνει η **Ιουλίτσα Τσέτη**. Ένα χρέος που εκπορεύεται από τη **Στρατηγική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης** του ΟΦΕΤ.

Εξάλλου οι Uni-pharma & InterMed αποτελούν από τον Ιανουάριο του 2016 υπερήφανα μέλη του **Οικουμενικού Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών**. Το UN Global Compact αποτελεί ένα παγκόσμιο πλαίσιο, σύμφωνα με το οποίο επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο καλούνται να ευθυγραμμίσουν τις λειτουργίες και τις στρατηγικές τους με **10 παγκόσμια αποδεκτές Αρχές** στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των συνθηκών εργασίας, του περιβάλλοντος, της καταπολέμησης της διαφθοράς, της βιώσιμης ανάπτυξης και της κλιματικής αλλαγής.

Το σύνθημα TELEIA αποτελεί το ακρωνύμιο της φιλοσοφίας του Ομίλου και αφορά στις εταιρικές αξίες. Το TELEIA μεταφράζεται ως εξής: **Ομαδικότητα - Teamwork, Ηθική - Ethos, Διαρκής Μάθηση - Learning, Αριστεία - Excellence, Καινοτομία - Innovation και Υπευθυνότητα - Accountability.**

Δράσεις Εταιρικής Υπευθυνότητας του ΟΦΕΤ

Η πράσινη πολιτική και φιλοσοφία του Ομίλου. Με το σύνθημα «**Save The Sea**» και με το μότο «**U&I Green**» (Uni-Pharma & InterMed αλλά ταυτόχρονα «**Εσύ και Εγώ Μαζί Νοιαζόμαστε**

Το σύνθημα TELEIA αποτελεί το ακρωνύμιο της φιλοσοφίας του Ομίλου και αφορά στις εταιρικές αξίες. Το TELEIA μεταφράζεται ως εξής: Ομαδικότητα - Teamwork, Ηθική - Ethos, Διαρκής Μάθηση - Learning, Αριστεία - Excellence, Καινοτομία - Innovation και Υπευθυνότητα - Accountability

για το Περιβάλλον», δραστηριοποιείται η δυναμική Ομάδα «Green Team» του Ομίλου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Τσέτη, η οποία υλοποιεί κάθε χρόνο καθαρισμούς θαλασσών και ακτών. Η εθελοντική ομάδα εργάζεται υπό την έμπειρη καθοδήγηση της **εθελοντικής οργάνωσης All for Blue**. Η ομάδα πραγματοποίησε δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και του θαλάσσιου οικοσυστήματος στις 11 Ιουλίου 2020 στη Σύρο και στον Μαραθώνα. Κατά τον υποβρύχιο και παράκτιο καθαρισμό στις παραλίες της Σύρου καταφέραμε να απομακρύνουμε συνολικά 487 κιλά απορριμμάτων. Η ενέργεια καθαρισμού παραλίας Μαραθώνα (πλατεία Τύμβος Μαραθώνα - Άγιος Παντελεήμονας) υλοποιήθηκε σε **συνεργασία με τη HELMEPA και υποστηρίχθηκε bazaar αδέσποτων STRAY**.

Ο Όμιλος Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Τσέτη διακρίθηκε για ακόμα μια φορά για την πράσινη πολιτική και φιλοσοφία του στα ENVIRONMENTAL AWARDS 2020. Κατέκτησε 4 σημαντικές διακρίσεις (δύο Gold και δύο Silver) στα πεδία που αφορούν την περιβαλλοντική του πολιτική, το νέο βιοκλιματικό εργοστάσιο της Uni-pharma, τη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων, τη μείωση κατανάλωσης νερού και τις έξυπνες λύσεις διαχείρισης ενέργειας.

Η ώρα του brain gain μετά το brain drain. Το **Ίδρυμα ΑΜΚΕ ΚΛΕΩΝ ΤΣΕΤΗΣ με παροχή υποτροφιών** αποτελεί στήριγμα για τις νέες γενιές, θέλοντας να στείλει το ισχυρό μήνυμα οι νέοι μας να παραμείνουν στην Ελλάδα και να αντιστρέψουν το κλίμα της αιμορραγίας της μετανάστευσης.

SCIENCE ON THE GO. Κινητό εργαστήριο επιστήμης, το οποίο ταξιδεύει σε όλη τη χώρα, όπου οι επιστήμονες του Ομίλου, σε συνεργασία με την ακαδημαϊκή και πανεπιστημιακή κοινότητα, διδάσκουν το know-how για παραγωγή σκευασμάτων (όπως στοματικά διαλύματα και συμπληρώματα διατροφής, όπως βιταμίνη C). Στη διάρκεια της πανδημίας υλοποιήθηκαν τρία ενδιαφέροντα webinar.

Η «Αποστολή Ζωής» είναι μία ακόμα σημαντική δράση, που σε συνεργασία με την **Ελληνική Ενδοκρινολογική Εταιρεία** και τους κατά τόπους **ιατρικούς, φαρμακευτικούς και οδοντιατρικούς συλλόγους** πραγματοποιεί επισκέψεις σε απομακρυσμένες περιοχές για ενημέρωση και προληπτικές εξετάσεις.

Εθελοντική Αιμοδοσία. Η Ομάδα αιμοδοσίας του ΟΦΕΤ **ΣΤΑΓΟΝΑ ΖΩΗΣ υλοποιεί δύο φορές το χρόνο εθελοντικές αιμοδοσίες**, σε συνεργασία με το νοσοκομείο Αγία Όλγα. Στις 25 Σεπτεμβρίου 2020 πραγματοποιήθηκε η 9η Εθελοντική Αιμοδοσία.

Η Running Team του ΟΦΕΤ στηρίζει τα τελευταία χρόνια το **ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ** και τις γενναίες γυναίκες που παλεύουν ενάντια στον καρκίνο του μαστού. Τον αγώνα δρόμου αλλά και το περπάτημα στηρίζουν δυναμικά και οι δύο βιομηχανίες, Uni-pharma & InterMed.

Μνημόνιο συνεργασίας με την Axion Hellas για στήριξη από τον ΟΦΕΤ **ακριτικών νησιών και περιοχών της Ελλάδας**. Μεταξύ των δράσεων που έχουν υλοποιηθεί είναι και η δωρεά τον Απρίλιο του 2019, εκ μέρους της διοίκησης του Ομίλου, εντός ανοικτού **γυμναστηρίου, στο στρατόπεδο του Καστελόριζου**.

MAGIC DIABETES BUS. Τον Δεκέμβριο του 2019 επί 5 ημέρες είχαμε την ευκαιρία να στηρίξουμε μία ακόμη σημαντική δράση, τη **ΜΚΟ ΜΕ ΟΔΗΓΟ ΤΟ ΔΙΑΒΗΤΗ**. Το Μαγικό Χριστουγεννιάτικο λεωφορείο, ανάλογα εξοπλισμένο, πραγματοποίησε ένα μεγάλο tour σε όλη την Αθήνα και είχαμε την ευκαιρία να προβάλλουμε σκευάσματά μας, όπως **slim fix, slim fix gummies** και **Diabetel**, και να ενημερώσουμε το κοινό.

Δύο ακόμη δράσεις μικρότερης εμβέλειας, αλλά εξίσου ουσιαστικές, είναι το **ΑΡΧΕΓΟΝΟ ΚΥΤΤΑΡΟ - Σύλλογος Εθελοντών Δοτών Μυελού των οστών Καλαμάτας σε συνεργασία με την Ελληνική Αιματολογική Εταιρεία** και το **Dental Run**, μία νέα δράση σε συνεργασία με το **GREEK PHARMACEUTICAL STUDENTS' FEDERATION**. ●

Τα **everest** δίπλα στους καθημερινούς ήρωες

Δίπλα στο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό στις δύσκολες ώρες της πανδημίας

Τα everest αποτελούν μία από τις μεγαλύτερες αλυσίδες εστίασης, με περισσότερα από 200 σημεία πώλησης σε όλη την Ελλάδα. Από το πρώτο κιάλας κατάστημα στο Κολωνάκι, το 1965, διαμορφώθηκαν σταδιακά σε μία από τις πιο διαχρονικές και αγαπητές μάρκες στη συνείδηση του καταναλωτή, με τα υψηλής ποιότητας προϊόντα και την άρτια εξυπηρέτηση των χιλιάδων εργαζομένων τους να αποτελούν τα βασικά στοιχεία της ταυτότητας των everest. Σήμερα, έχουν γίνει αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας του καταναλωτή, αποτελώντας σημείο αναφοράς για κάθε περίπτωση και κάθε ώρα της ημέρας. Τα everest, από την πρώτη στιγμή της δύσκολης περιόδου που διανύουμε, αποτέλεσαν και συνεχίζουν να αποτελούν μια σταθερά για όλους τους καταναλωτές καθώς παραμένουν δίπλα τους, εξυπηρετώντας καθημερινά όλες τους τις ανάγκες.

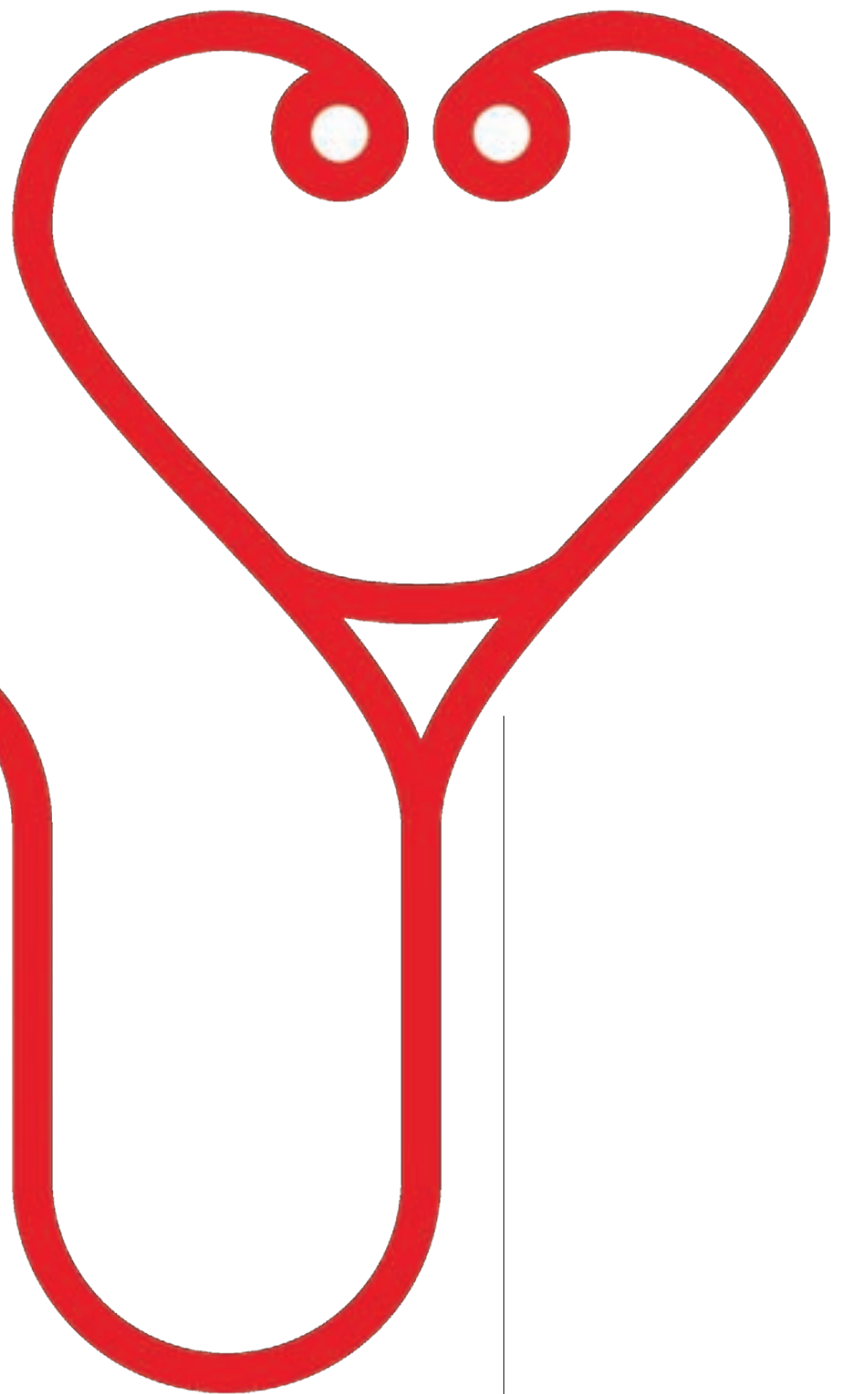
Υπό τις πραγματικά πρωτόγνωρες και αναπάντεχες για όλους συνθήκες, που βρεθήκαμε αντιμέτωποι όταν πρωτοεμφανίστηκε η COVID-19 στη χώρα μας, τα everest αναγνώρισαν το δύσκολο έργο όλου του ιατρικού προσωπικού και με έντονο το αίσθημα της υπευθυνότητας και της αλληλεγγύης, υπήρξαν για ακόμα μια φορά πρωτοπόρα στο χώρο της εστίασης και προχώρησαν σε μια αξιοσημείωτη κίνηση, της οποίας η ιδέα προήλθε από τους εργαζομένους της ίδιας της εταιρείας.

Θέλοντας να συμβάλουν έμπρακτα στον καθημερινό αγώνα όλου του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, προχώρησαν στην υλοποίηση μιας σημαντικής πρωτοβουλίας προσφέροντας καθημερινά στο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό των δημόσιων νοσοκομείων και του ΕΚΑΒ, **δωρεάν καφέ ή φρεσκοστυμμένο χυμό πορτοκάλι**, οποιαδήποτε ώρα της ημέρας. Η κίνηση αυτή έτυχε εξαιρετικά μεγάλης αποδοχής από όλο το προσωπικό των δημόσιων νοσοκομείων, με εκατοντάδες γιατρούς και νοσηλευτές να επισκέπτονται καθημερινά τα καταστήματα everest για να λάβουν την απαραίτητη ενέργεια ώστε να

συνεχίσουν το αξιοσημείωτο έργο που είχαν να φέρουν εις πέρας. Τα everest, περήφανα, **προσέφεραν συνολικά πάνω από 230.000 καφέδες και φυσικούς χυμούς πορτοκάλι!**

Μέσα από αυτή την ενέργεια, τα everest κατάφεραν να αγγίξουν συναισθηματικά την κοινωνία καθώς η συγκεκριμένη πρωτοβουλία έτυχε πρωτόγνωρης αναγνώρισης και από το καταναλωτικό κοινό, το οποίο αγκάλιασε ένθερμα την κίνηση αυτή και εξέφρασε την αμέριστη στήριξή του μέσα από αμέτρητα μηνύματα, θετικά σχόλια και αναφορές, μεταφέροντας ηχηρά το μήνυμα **«Είμαστε μαζί σας!»**.

Έτσι, τα everest αφουγκραζόμενα την ανάγκη των πολιτών να εκφραστούν μέσα από αυτές τις πρωτόγνωρες συνθήκες, αποφάσισαν να θέσουν σε πρωταγωνιστικό ρόλο τους ίδιους τους καταναλωτές, δίνοντάς τους τη δυνατότητα μέσα από τις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης της εταιρείας, να στείλουν το δικό τους μήνυμα συμπράξεως προς τους καθημερινά μαχόμενους εργαζομένους στα νοσοκομεία. Τα καταστήματα μετετράπησαν σε χώρους ελευθερίας έκφρασης των καταναλωτών, καθώς αποτέλεσαν έναν δίαυλο επικοινωνίας

νάς ανάμεσα στους πολίτες και το ιατρικό προσωπικό και έτσι **εκατοντάδες μηνύματα ευγνωμοσύνης** προβλήθηκαν μέσα από ειδικές οθόνες που τοποθετήθηκαν σε καταστήματα κοντά σε δημόσια νοσοκομεία. «Ένα μεγάλο ευχαριστώ για το δύσκολο αγώνα που δίνετε καθημερινά!» «Μας δίνετε την ελπίδα ότι υπάρχει κάτι καλύτερο εκεί έξω, και αυτό είσαστε εσείς!» «Μακάρι μια μέρα να καταφέρω να γίνω σαν και εσάς! Καλή δύναμη!» Τα μηνύματα αυτά είναι ένα δείγμα από τα έντονα συναισθήματα της κοινωνίας, που μέσα από τα everest, έφτασαν στις καρδιές των ηρώων της εποχής μας μεταφέροντας δύναμη, κουράγιο και αισιοδοξία!

Σήμερα, η COVID-19 παραμένει στις ζωές μας και η κοινωνία προσπαθεί να βρει τα βήματά της μέσα σε μια νέα καθημερινότητα με την κοινωνική δραστηριότητα να προσπαθεί να παραμείνει ενεργή. Τα everest, υπόσχονται να είναι δίπλα στους καταναλωτές και τις καθημερινές τους συνθήκες, έχοντας πάντα ως βασική προτεραιότητα την παροχή της καλύτερης δυνατής εξυπηρέτησης, προσφέροντας τις υπηρεσίες τους και τα προϊόντα τους με **υπευθυνότητα και ασφάλεια.** ●

Τα everest, περήφανα, προσέφεραν συνολικά πάνω από 230.000 καφέδες και φυσικούς χυμούς πορτοκάλι!

Όμιλος Quest Διασύνδεση της τεχνολογίας με την εκπαίδευση

Σειρά δράσεων για την αναβάθμιση
της ποιότητας της εκπαιδευτικής διαδικασίας

Ο Όμιλος Quest, από την έναρξη της λειτουργίας του, αναγνωρίζει τη σημασία της ποιοτικής εκπαίδευσης ως εφελκυστικό βιώσιμης ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό, μέσω των εταιρειών του που δραστηριοποιούνται στην τεχνολογία –Info Quest Technologies, Uni Systems, iSquare– υλοποιεί ένα σύνολο από συνεχιζόμενες ποιοτικές και στοχευμένες δράσεις αναφορικά με τη διασύνδεση Τεχνολογίας και Εκπαίδευσης, που αναβαθμίζουν την ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης.

«Συναρμολογώντας τον Υπολογιστή Quest»

Το μοναδικό για τα ελληνικά δεδομένα πρόγραμμα φιλοξενίας μαθητών δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων στις εγκαταστάσεις παραγωγής και διακίνησης του επιτραπέζιου ηλεκτρονικού υπολογιστή Quest υλοποιείται συστηματικά από την Info Quest Technologies τα τελευταία 16 χρόνια. Στόχος του προγράμματος «Συναρμολογώντας τον Υπολογιστή Quest» είναι να προσφερθεί στους μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου (στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών επισκέψεων που επιλέγει κάθε σχολείο), μια ουσιαστική εμπειρία εξοικείωσης με την κατασκευή των ηλεκτρονικών υπολογιστών, μια παρουσίαση των σύγχρονων τάσεων στον χώρο της τεχνολογίας, αλλά και μια πρώτη γνωριμία με ένα δομημένο εταιρικό περιβάλλον και στελέχη με εμπειρία και ικανότητα να μεταδώσουν τη γνώση τους και να ενθαρρύνουν την καινοτομία. Το 2019 στη δράση συμμετείχαν περισσότεροι από 380 μαθητές από 19 σχολεία της Αττικής.

Mind the <Code> - Πρόγραμμα Υποτροφιών για την εκμάθηση Κώδικα

Ο Όμιλος Quest σχεδίασε και πραγματοποιήσε, με κύριο φορέα υλοποίησης τη Uni Systems, για πρώτη φορά το 2019 το πρόγραμμα υποτροφιών για εκμάθηση κώδικα "Mind the <code>", το οποίο εστιάζει στη συστηματική διδασκαλία δύο πολύ διαδεδομένων γλωσσών προγραμματισμού σε νέους, διασυνδέει την εκπαιδευτική

κοινότητα με την αγορά εργασίας, ενισχύει τις γνώσεις μελλοντικών εργαζομένων και προσφέρει εργασία σε μερικούς από αυτούς. Ύστερα από ανοιχτή πρόσκληση σε τελειόφοιτους και απόφοιτους σχολών Πληροφορικής και Θετικών Επιστημών για να εκπαιδευτούν εντατικά στις τεχνολογίες προγραμματισμού Java και .NET, με προοπτική εργασίας στις εταιρείες του Ομίλου Quest, υπήρξαν 410 ενδιαφερόμενοι από τους οποίους, ύστερα από αξιολόγηση, επιλέχθηκαν 27 νέοι με πάθος για τον προγραμματισμό επιλέχθηκαν να τον παρακολουθήσουν. Με την ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού σκέλους και με κριτήριο την απόδοσή τους, οι 15 από αυτούς δέχτηκαν πρόταση για άμεση συνεργασία με τις εταιρείες του Ομίλου Quest. Το πρόγραμμα υποτροφιών "Mind the <code>" εντάσσεται στην πρωτοβουλία "Quest Forward" του Ομίλου, η οποία αποσκοπεί στην ενδυνάμωση νέων ανθρώπων με ψηφιακές γνώσεις και στη διακράτηση ταλαντούχων εργαζομένων στην ελληνική αγορά προς όφελος ολόκληρης της ελληνικής κοινωνίας.

Πρόγραμμα «Καινοτομία στην Εκπαίδευση»

Ο Όμιλος Quest μέσω της iSquare υλοποιεί τη δράση «Καινοτομία στην Εκπαίδευση», στοχεύοντας, μεταξύ άλλων, στην εισαγωγή της Ψηφια-

Ο Όμιλος Quest, μέσω των εταιρειών του που δραστηριοποιούνται στην τεχνολογία -Info Quest Technologies, Uni Systems, iSquare- υλοποιεί ένα σύνολο από συνεχιζόμενες ποιοτικές και στοχευμένες δράσεις, που αναβαθμίζουν την ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε όλες τις βαθμίδες της.

κής Τεχνολογίας στη διδασκαλία, στη δημιουργία και τον εμπλουτισμό του εκπαιδευτικού περιεχομένου, καθώς και στη διδασκαλία κώδικα προγραμματισμού στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, επιδιώκοντας συνεργασία με όλους τους εκπαιδευτικούς φορείς που επιζητούν την αναβάθμιση και τον εμπλουτισμό της εκπαίδευσης. Η δράση λαμβάνει υπόψη την οδηγία της UNESCO, σύμφωνα με την οποία η χρήση κινητών υπολογιστικών συσκευών πρέπει να ενθαρρύνεται και να προωθείται σε όλο και περισσότερες δομές της εκπαίδευσης, με απώτερο σκοπό να κατοχυρωθεί επίσημα η χρήση τους σε όλο και περισσότερα μέρη του κόσμου.

ad 1-1 / UNESCO - Ψηφιακή τεχνολογία στην εκπαίδευση. Η iSquare τα τελευταία χρόνια υλοποιεί την εισαγωγή του iPad στις σχολικές τάξεις, με απώτερο στόχο ο κάθε μαθητής να χρησιμοποιεί από ένα iPad, το λεγόμενο πρόγραμμα "iPad 1-1". Συνολικά 5.000 μαθητές από 17 σχολεία στην Ελλάδα και 6 σχολεία στην Κύπρο συμμετέχουν σε μια δημιουργική και διαδραστική διαδικασία μάθησης μέσω του προγράμματος.

EduPad - Χρήση Ψηφιακών Εργαλείων στο Σχολικό Περιβάλλον. Η iSquare συνεργάστηκε με μια ομάδα επίλεκτων εκπαιδευτικών, δημιουργώντας το www.edupad.gr. Πρόκειται για ένα σύνολο εκπαιδευτικών εφαρμογών και ψηφιοποιημένων βιβλίων, ταξινομημένων ανά είδος, εκπαιδευτική βαθμίδα και γνωστικό πεδίο, οι οποίες είναι εύκολα προσβάσιμες από μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικούς κάθε βαθμίδας. Τον εξειδικευμένο ιστότοπο χρησιμοποιούσαν το 2019 περισσότεροι από 1.400 νέοι χρήστες και πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 1.700 προβολές σελίδων.

Ψηφιοποίηση Σχολικών Βιβλίων. Η iSquare από το 2014 ψηφιοποίησε, ειδικά για το λειτουργικό σύστημα iOS της Apple, την εκπαιδευτική ύλη βασικών σχολικών μαθημάτων του Δημοτικού και του Γυμνασίου, έτσι ώστε να είναι προσβάσιμη εντός και εκτός του περιβάλλοντος της σχολικής τάξης. Το ψηφιοποιημένο εκπαιδευτικό υλικό, με περισσότερα από 25 βιβλία του Δημοτικού και 17 βιβλία του Γυμνασίου, αξιοποιούν καθημερινά στη διδασκαλία τους, περισσότερα από 35 σχολεία σε όλη την Ελλάδα.

Ημερίδες για εκπαιδευτικούς. Επίσης στο πλαίσιο του προγράμματος «Καινοτομία στην Εκπαίδευση» η iSquare συστηματικά πραγματοποιεί εκπαιδευτικές ημερίδες με θέμα την εισαγωγή και χρήση καινοτόμων μεθόδων και εφαρμογών διδασκαλίας, αξιοποιώντας το εκπαιδευτικό οικοσύστημα της Apple.

Δωρεά εξοπλισμού Πληροφορικής στο Υπ. Παιδείας

Στη δωρεά σύγχρονου εξοπλισμού Πληροφορικής, συνολικής αξίας €400.000 στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, προχώρησε ο Όμιλος Quest, ο οποίος έχει ενεργή παρουσία και συμβολή επί 40 περίπου χρόνια στον ψηφιακό μετασχηματισμό της ελληνικής κοινωνίας. Επίσης, παράλληλα με τη δωρεά, στα σχολεία παρέχεται εκπαίδευση και υποστήριξη για την εφαρμογή ενός πρωτοποριακού προγράμματος διδασκαλίας με το σύστημα και τα εργαλεία της Apple. Συγκεκριμένα ο Όμιλος διέθεσε 1.000 iPad 4G για άμεση αξιοποίηση από δημοτικά σχολεία στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, αλλά και για την πλήρη αξιοποίηση των συσκευών για την εισαγωγή του εκπαιδευτικού προγράμματος ψηφιακής διδασκαλίας μέσω των iPad.

ACS: Πολλαπλές δράσεις με επίκεντρο ΤΟΝ άνθρωπο

Σε τέσσερις κοινωνικούς πυλώνες οι πρωτοβουλίες της εταιρείας

Εχοντας ως αρχή ότι μία επιχείρηση ευημερεί όταν η κοινωνία όπου δραστηριοποιείται ευημερεί, και λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της χώρας την τελευταία δεκαετία, η ACS υλοποιεί εστιασμένες κοινωνικές δράσεις, αξιοποιώντας και την επιχειρηματική της δραστηριότητα, εντός της Ελλάδος, που στοχεύουν στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των ευπαθών ομάδων αλλά και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου. Οι δράσεις της επικεντρώνονται σε 4 κοινωνικούς πυλώνες:

- I. Ανταπόκριση σε έκτακτη ανάγκη/φυσική καταστροφή και δράσεις Πανελλαδικής εμβέλειας.
- II. Προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και του περιβάλλοντος.
- III. Ενίσχυση της ποιοτικής εκπαίδευσης.
- IV. Στήριξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

I. «Βοήθεια Παντού» Ανταπόκριση σε έκτακτη ανάγκη/φυσική καταστροφή και δράσεις Πανελλαδικής εμβέλειας

Συγκέντρωση τροφίμων μακράς διάρκειας για δωρεάν αποστολή προς τους πληγέντες του «ΙΑΝΟΥ» Λαμβάνοντας υπόψη τις έκτακτες ανάγκες του Δήμου Καρδίτσας, που προέκυψαν από την καταστροφική κακοκαιρία «ΙΑΝΟΣ», η ACS προσέφερε έμπρακτη στήριξη στους πληγέντες αναλαμβάνοντας τη δωρεάν αποστολή τροφίμων ανάγκης από τα καταστήματα ACS όλης της χώρας και παράδοση στο Κοινωνικό Παντοπωλείο Δήμου Καρδίτσας.

Ελληνική Ομάδα Διάσωσης-Επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης Η ACS συμβάλλει στο έργο της Ελληνικής Ομάδας Διάσωσης παρέχοντας δωρεάν υπηρεσίες ταχυμεταφοράς ή με ιδιαίτερα ευνοϊκές τιμές, παρέ-

χοντας βοήθεια σε συνανθρώπους μας, που αντιμετωπίζουν κινδύνους για τη ζωή τους, κάτω από οποιοδήποτε συνθήκες.

Ινστιτούτο Οδικής Ασφάλειας (Ι.Ο.Α.Σ.) «Πάνος Μυλωνάς» Συμβαδίζοντας με τους σκοπούς του Ι.Ο.Α.Σ. για την οδική ασφάλεια και την πρόληψη και μείωση των τροχαίων ατυχημάτων, η ACS προσφέρει κάθε χρόνο στον οργανισμό δωρεάν αποστολές για την πανελλαδική εμβέλεια ενέργεια «Ευρωπαϊκή Νύχτα Χωρίς Ατυχήματα».

Πανελλήνια Ομοσπονδία Συνοριοφυλάκων (ΠΟΣΥΦΥ) Η ACS συνεργάζεται με την ΠΟΣΥΦΥ για τη στήριξη των αστυνομικών δυνάμεων στα σύνορα, με τη δωρεάν μεταφορά υλικοτεχνικού εξοπλισμού (νυκτερινές και θερμικές κάμερες, φακοί, γάζες, ειδικά γάντια κ.ά.) από εταιρείες/ιδιώτες που τα παραδίδουν στα καταστήματα ACS για μεταφορά προς συγκεκριμένους χώρους/δομές της ΠΟΣΥΦΥ στην Αλεξανδρούπολη και στο Διδυμότειχο.

II. «Περιβάλλον και Πολιτισμός Παντού» Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς και περιβάλλοντος

Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού Η ACS στηρίζει τα τελευταία χρόνια οικονομικά την Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, συνεισφέροντας στο πολύ σημαντικό έργο της, με στόχο την προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και της φύσης.

Όλοι Μαζί Μπορούμε | ΣΚΑΙ Στο πλαίσιο της συνεργασίας η ACS έχει μεταφέρει πρώτες ύλες και απαραίτητα υλικά στα σημεία όπου προγραμματίζονται οι περιβαλλοντικές δράσεις του φορέα, όπως σακούλες απορριμμάτων στα διόδια του Εθνικού οδικού δικτύου για δωρεάν διάθεση στους διερχόμενους οδηγούς.

Δημιουργία σταθμών ηλεκτρικής φόρτισης οχημάτων Η ACS προγραμματίζει την τοποθέτηση σταθμών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων (22kw τύπου 2) σταδιακά στα καταστήματά της, με στόχο τη μείωση των ρύπων αλλά και την οικονομία λόγω της δωρεάν διάθεσης προς τους πολίτες.

Ίδρυμα Β&Ε Γουλανδρή Η ACS στηρίζει τους σκοπούς του κοινωφελούς μη κερδοσκοπικού ιδρύματος Βασίλη & Ελίζας Γουλανδρή και τη σειρά δράσεων «Η Τέχνη δίπλα στους Ανθρώπους», παρέχοντας τη δωρεάν αποστολή καταλόγων εκθέσεων σε όλες τις Δημόσιες Βιβλιοθήκες της Ελλάδος, με σκοπό την προαγωγή των εικαστικών τεχνών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Δημόσια Βιβλιοθήκη Βέροιας Λόγω των έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού και με δεδομένη την ανάγκη του κόσμου για διάβασμα, η ACS ανέλαβε εν μέσω lockdown τη δωρεάν παράδοση βιβλίων κατ' οίκον για τα μέλη της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης της Βέροιας.

III. «Εκπαίδευση Παντού» Ενίσχυση της ποιοτικής εκπαίδευσης

ΠΥΡΝΑ Η ACS υποστηρίζει το πρόγραμμα «ΒΙΒΛΙΑ ΣΕ ΡΟΔΕΣ@» της μη κερδοσκοπικής πολιτιστικής αστικής εταιρείας ΠΥΡΝΑ, αναλαμβάνοντας τη μεταφορά εξωσχολικών βιβλίων σε σχολεία σε όλη την Ελλάδα με ευνοϊκή τιμολογιακή πολιτική. Παράλληλα, παρέχει τη δωρεάν μεταφορά ειδών πρώτης ανάγκης στα νηπιαγωγεία που διαμορφώνει και εξοπλίζει σε Κέντρα Φιλοξενίας Προσφύγων η ΠΥΡΝΑ.

Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων Η ACS προσφέρει δωρεάν διανομή υγειονομικού υλικού (μάσκες, αντισηπτικό υγρό) στους Δήμους σε όλη την Ελλάδα και μέσω αυτών στα σχολεία (για μαθητές & εκπαιδευτικούς).

IV. «Ελπίδα Παντού» Στήριξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων

Παιδικά χωριά SOS Ελλάδος Τους σκοπούς του οργανισμού ενισχύει η ACS με ευνοϊκή τιμολογιακή πολιτική ή και με δωρεάν μεταφορές υλικών (π.χ. σχολικά είδη σε όλη την Ελλάδα) στηρίζοντας παιδιά και οικογένειες που βρίσκονται σε ανάγκη.

Ίδρυμα «Κάνε μια ευχή - Make a Wish» Ελλάδος Η ACS στηρίζει το έργο του Make a Wish με ευνοϊκή τιμολογιακή πολιτική αλλά

και με χορηγία αποστολών στο πρόγραμμα «Το Αστέρι της Ευχής», που σκοπό έχει τη συγκέντρωση χρημάτων από όλη την Ελλάδα για την εκπλήρωση των ευχών παιδιών με απειλητικές για τη ζωή τους ασθένειες.

GIVMED Η ACS, σε συνεργασία με τον μη κερδοσκοπικό οργανισμό GIVMED, συγκεντρώνει φάρμακα που δεν χρησιμοποιούνται από πολίτες στα καταστήματα ACS Αττικής, για τη διάθεσή τους σε ευπαθείς ομάδες μέσω των κοινωνικών φαρμακείων. Παράλληλα η εταιρεία μεταφέρει δωρεάν φάρμακα προς τις συνεργαζόμενες με τον οργανισμό γηριατρικές μονάδες σε όλη την Ελλάδα, ενώ συμμετέχει και στο πρόγραμμα «Companies Give Meds», μέσω του οποίου οι εργαζόμενοι της ACS συγκεντρώνουν φάρμακα για τη δωρεάν διάθεσή τους σε κοινωνικούς φορείς.

ΔΕΣΜΟΣ Η ACS προσφέρει δωρεάν υπηρεσίες μεταφοράς όλων των αποστολών του μη κερδοσκοπικού σωματείου ΔΕΣΜΟΣ, για την κάλυψη αναγκών κοινωφελών οργανισμών, ιδρυμάτων και φορέων με ανθρωπιστική και κοινωνική δράση, στηρίζοντας εν μέσω πανδημίας χιλιάδες επωφελούμενους που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες.

Ομάδα Αλληλεγγύης Διαβήτη Η ACS στηρίζει την ιδιωτική πρωτοβουλία της Ομάδας Αλληλεγγύης Διαβήτη, αναλαμβάνοντας τη δωρεάν μεταφορά αναλώσιμου διαβητολογικού υλικού σε όσους ανασφάλιστους ασθενείς το έχουν ανάγκη σε όλη την Ελλάδα.

World Pharmacists / Φαρμακοποιοί Του Κόσμου Η ACS αποτελεί αρωγό της ανθρωπιστικής οργάνωσης των Ελλήνων Φαρμακοποιών, προσφέροντας δωρεάν διακίνηση της αλληλογραφίας, φαρμάκων και υγειονομικού υλικού (χειρουργικές μάσκες, φόρμες νοσοκομειακής προστασίας, αντισηπτικά υγρά, φάρμακα κ.λπ.), υποστηρίζοντας φορείς, κέντρα φιλοξενίας προσφύγων και δομές κοινωνικής υποστήριξης σε όλη την Ελλάδα, και εν μέσω πανδημίας.

Κέντρο Υποδοχής και Αλληλεγγύης Δήμου Αθηναίων (Κ.Υ.Α.Δ.Α.) Οι εργαζόμενοι της ACS συμμετέχουν εδώ και χρόνια στην πρωτοβουλία του Ομίλου Quest για συγκέντρωση και εθελοντική προσφορά τροφίμων, καθώς επίσης και ρουχισμό, υποδήματα, παιχνίδια και βρεφικά είδη για όσους έχουν ανάγκη, μέσα από την Κοινωνική Υπηρεσία του Κ.Υ.Α.Δ.Α.

Θάλλω | Το γήρας με χαμόγελο Η ACS έχει αναλάβει τη δωρεάν μεταφορά του απαραίτητου εξοπλισμού τηλεδιασκέψεων στις γηριατρικές μονάδες που στηρίζει το πρόγραμμα τρίτης ηλικίας Θάλλω, με σκοπό την ενδυνάμωση της ψυχικής υγείας των ηλικιωμένων και την πρόληψη / αντιμετώπιση της γεροντικής άνοιας, ώστε οι ειδικοί φροντιστές να συνεχίσουν την πολύτιμη συνεισφορά τους προς τους ηλικιωμένους και εν μέσω πανδημίας. ●

Σε τέσσερις κοινωνικούς πυλώνες οι δράσεις της ACS, με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των ευπαθών ομάδων αλλά και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου.

◀ Διακρίνονται από αριστερά: Η κυρία Χριστίνα Γιόγιακα, Corporate Communications Manager της AstraZeneca, η κυρία Έλενα Χουλιάρα, Πρόεδρος και Διευθύνουσα Σύμβουλος της AstraZeneca Ελλάδα και Κύπρου, η κυρία Γιώτα Κοτσεκίδου, External Affairs Director της AstraZeneca, και η κυρία Μίνα Παπαναστασίου, Conference & Events Planner της AstraZeneca.

AstraZeneca Βιώσιμη ανάπτυξη μέσω της Καινοτομίας

Διάκριση στα **Environmental Awards 2020**

Για την AstraZeneca η βιώσιμη ανάπτυξη είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με δράσεις που συμβάλουν με ουσιαστικό τρόπο στην προστασία του πλανήτη και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, καθώς ένας από τους τρεις πυλώνες της εταιρικής στρατηγικής της είναι η περιβαλλοντική προστασία.

Η βιωσιμότητα στη βιοφαρμακευτική εταιρεία AstraZeneca σχετίζεται με τη δυνατότητα άσκησης ουσιαστικής επίδρασης εκεί που η κοινωνία το χρειάζεται – στην Υγεία. Στοιχείο της φιλοσοφίας της εταιρείας είναι ότι η υγεία και η ευημερία της επιχείρησης είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την υγεία των ανθρώπων και του πλανήτη και ότι υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ αυτών. Για τον λόγο αυτό, έχει οικοδομήσει τη στρατηγική της για τη βιωσιμότητα σε τρεις πυλώνες: **Πρόσβαση στην Υγειονομική Περιθαλψη, Περιβαλλοντική Προστασία, Δεοντολογία και Διαφάνεια**. Σε αυτό το πλαίσιο, αναγνωρίζοντας την ισχυρή σύνδεση μεταξύ ενός υγιούς περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας, αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και υλοποιεί δράσεις για την προώθηση της ορθής περιβαλλοντικής διαχείρισης και τη μείωση των κλιματικών επιπτώσεων. Δέσμευση της εταιρείας είναι να προσφέρει βιώσιμη ανάπτυξη μέσω της καινοτομίας. Ως εταιρεία που ηγείται με γνώμονα την υγεία, έχει ενσωματώσει την περιβαλλοντική βιωσιμότητα σε όλες τις δραστηριότητες της παγκοσμίως, για την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στην υγεία των ανθρώπων και τη διατήρηση ενός ακμάζοντος πλανήτη. Η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί σημαντική προτεραιότητα στο σύνολο των λειτουργιών και πυρήνα της αξιακής αλυσίδας της AstraZeneca. Στο πλαίσιο αυτό, η εταιρεία αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και υλοποιεί δράσεις σε παγκόσμιο επίπεδο, με στόχο την ουσιαστική συμβολή της στην προστασία του περιβάλλοντος και στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

«Προστατεύουμε το περιβάλλον... με πράξεις!»

Πώς συνδέονται οι μαθηματικές πράξεις της αφαίρεσης, της πρόσθεσης, του πολλαπλασι-

ασμού και της διαίρεσης με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος; Την απάντηση στο ερώτημα έχει δώσει η AstraZeneca μέσω του **τετραετούς διάρκειας προγράμματος περιβαλλοντικής προστασίας «Προστατεύουμε το περιβάλλον... με πράξεις»**. Το πρόγραμμα ξεκίνησε πριν από έναν χρόνο και υλοποιείται με την εθελοντική συμμετοχή των εργαζομένων. Στόχος του προγράμματος είναι κάθε χρόνο έως το 2022 να υλοποιείται μία διαφορετική δράση για την προστασία του περιβάλλοντος, η οποία θα αντιστοιχεί νοηματικά σε μία από τις 4 μαθηματικές πράξεις: πρόσθεση, αφαίρεση, πολλαπλασιασμός και διαίρεση. Στη φετινή διοργάνωση των Environmental Awards για το συγκεκριμένο πρόγραμμα η AstraZeneca απέσπασε διάκριση, **λαμβάνοντας Bronze βραβείο στην ενότητα "Organization and Process Innovation" και την κατηγορία "Environmental CSR"**.

Για αρχή... «Αφαίρεση» της ρύπανσης

Η πρώτη δράση του προγράμματος, τον Οκτώβριο του 2019, αφορούσε στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και περιλάμβανε την **«αφαίρεση» της ρύπανσης από 5 ακτές της Ελλάδας σε Αττική, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Βόλο και Ηράκλειο Κρήτης**, με συμμετοχή πάνω από 170 εργαζομένων της AstraZeneca. Η ενέργεια που πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με την περιβαλλοντική οργάνωση iSea, μέλος του «Δικτύου Συνεργασίας για το Θαλάσσιο Περιβάλλον», είχε ως αποτέλεσμα τον καθαρισμό περίπου 1.750 μέτρων ακτής, ενώ συγκεντρώθηκαν 91 σάκοι απορριμμάτων, συνολικού βάρους 450 κιλών, εκ των οποίων 20 κιλά αποτελούνταν από ανακυκλώσιμα υλικά.

Στη συνέχεια «Προσθέτουμε Οξυγόνο»

Με τη δεύτερη δράση που θα υλοποιηθεί στις 23 Οκτωβρίου, με **κεντρικό μήνυμα «Προσθέτουμε Οξυγόνο»**, η AstraZeneca υποστηρίζει τη διενέργεια αναδάσωσης πυρόπληκτης δασικής έκτασης στο Νέο Βουτζά Αττικής. Την ίδια ημέρα οι εργαζόμενοι της εταιρείας σε όλη την Ελλάδα θα υποστηρίξουν την ενέργεια από το σπίτι τους και θα «προσθέσουν» οξυγόνο, φυτεύοντας ένα νεαρό δέντρο ελιάς στο μπαλκόνι ή τον κήπο τους. Αναφερόμενη στη διάκριση που απέσπασε η AstraZeneca στα Environmental Awards 2020, η **κυρία Γιώτα Κοτσεκίδου, External Affairs Director της AstraZeneca Ελλάδα**, τόνισε: «**Η διάκρισή μας στα Environmental Awards 2020 για το πρόγραμμα περιβαλλοντικής προστασίας "Προστατεύουμε το περιβάλλον... με πράξεις!" αποτελεί σημαντική αναγνώριση των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνουμε κάνοντας πράξη τη δέσμευση της εταιρείας να προσφέρει βιώσιμη ανάπτυξη μέσω της καινοτομίας. Για εμάς, στην AstraZeneca, η βιώσιμη ανάπτυξη είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με δράσεις που συμβάλουν με ουσιαστικό τρόπο στην προστασία του πλανήτη και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Αξιοποιούμε την επιστήμη, με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος και τη διαφύλαξη των φυσικών πόρων για τις επόμενες γενιές. Η περιβαλλοντική προστασία είναι ένας από τους τρεις πυλώνες της εταιρικής στρατηγικής μας. Σε αυτή τη φιλοσοφία εντάσσονται πρωτοβουλίες όπως το φιλόδοξο πρόγραμμα ύψους \$1 δισ. "Ambition Zero Carbon" το οποίο στοχεύει σε μηδενικές εκπομπές άνθρακα από τις παγκόσμιες δραστηριότητές μας έως το 2025 και στη διασφάλιση μηδενικού αποτυπώματος άνθρακα σε όλο το εύρος της αλυσίδας αξίας έως το 2030, την πρωτοβουλία "AZ Forest" που αφορά δράσεις αναδάσωσης με την αξιοποίηση 50 εκατομμυρίων δέντρων την επόμενη πενταετία σε όλο τον κόσμο, καθώς και το πρόγραμμα "Προστατεύουμε το περιβάλλον... με πράξεις"».** ●

▲ Γιώτα Κοτσεκίδου, External Affairs Director AstraZeneca Ελλάδα

Μια ομάδα από sound artists και συνθέτες ηλεκτρονικής / ηλεκτροακουστικής μουσικής θα κληθούν να συμμετάσχουν στο Chronotopia Αντηχήσεις / Echoes μέσω ανοιχτής πρόσκλησης

Chronotopia

«Αντηχήσεις / Echoes» στο Φεστιβάλ Αθηνών & Επιδαύρου

Το πρωτοποριακό εργαστήριο ηλεκτρονικής μουσικής σύνθεσης ζητά τη συμμετοχή σου

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΡΑΘΑΝΟΥ

Εργαστήριο ηλεκτρονικής μουσικής σύνθεσης με τον Άκν Σίνο και την Anke Eckardt: Το φιλόδοξο project δέχεται αιτήσεις συμμετοχής έως τις 25 Οκτωβρίου.

Επιτέλους, μια από τις πλέον καλλιτεχνικά φιλόδοξες πλατφόρμες της σεζόν μπαίνει στην τελική ευθεία. Η ανοιχτή πρόσκληση ενδιαφέροντος ολοκληρώνεται στις 25 Οκτωβρίου και η δημιουργική κοινότητα υποδέχεται το Chronotopia «Αντηχήσεις / Echoes», μια συνεργασία του Φεστιβάλ Αθηνών & Επιδαύρου με το CTM Festival του Βερολίνου και το Goethe-Institut Athen, στη διάρκεια του οποίου, sound artists και συνθέτες ηλεκτρονικής και πειραματικής μουσικής θα συμμετάσχουν σε ένα εργαστήριο με επίκεντρο το ερευνητικό και καλλιτεχνικό έργο του Κέντρου Σύγχρονης Μουσικής Έρευνας (ΚΣΥΜΕ). Ποιο ακριβώς είναι το περιεχόμενο της δράσης και ποια τα πρόσωπα που μοχθούν πίσω από το πρότζεκτ που ήδη θεωρείται ότι πιο καυτό στο ιδεοδρόμιο του πρωτοποριακού ήχου;

Το εργαστήριο Chronotopia «Αντηχήσεις / Echoes»

Πώς μπορούν να αναδειχθούν οι συνδέσεις μεταξύ της πειραματικής μουσικής και έρευνας του χθες και του σήμερα; Με ποιους τρόπους διερευνώνται οι αντηχήσεις μεταξύ της παλαιότερης και της σύγχρονης μουσικής, του ήχου και των πολυμεσικών πρακτικών και πώς

επαναδιατυπώνονται μουσικές μορφές και πρακτικές που προηγούνται της νεωτερικότητας; Σε αυτά τα ερωτήματα απαντά το Chronotopia, μια πρωτοβουλία του CTM Festival και του Goethe-Institut Athen.

Εστιάζοντας ιδιαίτερα στην «αρχαιολογία των μέσων» και των αρχειακών υλικών και αποφεύγοντας μια γραμμική θεώρηση του χρόνου ως κατασκευής που αναπαράγει μια στερεοτυπική έννοια της προόδου, το Chronotopia υιοθετεί και εξερευνά κυκλικές και σπειροειδείς θεωρήσεις της ιστορίας και του χρόνου, αφηγηματικές πτυχές, παράλληλες πολιτισμικές διαδόσεις και περιπτώσεις κατά τις οποίες το παρελθόν και το παρόν συγκλίνουν το ένα μέσα στο άλλο προκειμένου να παράγουν έναν καινούργιο διάλογο. Ο ήχος, η μουσική και οι πρακτικές των μέσων επιτρέπουν την εμφάνιση εναλλακτικών χωροχρόνων και αφηγήσεων.

Μια ομάδα από sound artists και συνθέτες ηλεκτρονικής ή ηλεκτροακουστικής μουσικής θα κληθούν να συμμετάσχουν στο Chronotopia Αντηχήσεις / Echoes μέσω ανοιχτής πρόσκλησης ενδιαφέροντος. Οι καλλιτέχνες θα μελετήσουν το ανεξάντλητο αρχείο του ΚΣΥΜΕ υπό την καθοδήγηση της Anke Eckardt και του Άκν Σίνο, με στόχο να δημιουργήσουν πρωτότυπα έργα, τα οποία θα παρουσιαστούν στην Πειραιώς 260 στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αθηνών & Επιδαύρου 2021, στα τέλη Ιουνίου - αρχές Ιουλίου 2021. Θα πραγματοποιηθούν επίσης webinars με επισκέπτες ερευνητές, οι οποίοι θα μοιραστούν τις γνώσεις τους σχετικά με ζητήματα τεχνολογίας και πολιτισμού, καθώς και με

τον ρόλο των αρχείων στην ψηφιακή εποχή.

Τα live events, που είχαν αρχικά προγραμματιστεί για το Chronotopia στο πλαίσιο του προγράμματος του 2020, θα πραγματοποιηθούν παράλληλα με την παρουσίαση των πρωτότυπων έργων των συμμετεχόντων του εργαστηρίου.

Η τελική παρουσίαση στην Αθήνα

Μέσα από έξι εντατικά διαδικτυακά εργαστήρια με τους καλλιτέχνες που θα επιλεγούν από την ανοιχτή πρόσκληση ενδιαφέροντος, θα εξερευνηθούν οι «αντηχήσεις» ανάμεσα στα υλικά και τις ιδέες που εντοπίζονται στο αρχείο της ΚΣΥΜΕ και τις σύγχρονες πρακτικές. Οι καλλιτέχνες που θα επιλεγούν, θα λάβουν από 700 ευρώ με στόχο να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν ένα πρωτότυπο ηχητικό έργο. Οι καλλιτέχνες μπορούν να συνοδεύσουν το τελικό έργο τους με επιπλέον υλικά που τεκμηριώνουν και απεικονίζουν την καλλιτεχνική διαδικασία, όπως μουσικά θέματα, οδηγίες για εγκαταστάσεις ήχου, οδηγίες για περφόρμανς.

Οι δημιουργίες που θα προκύψουν από τις αναθέσεις, θα παρουσιαστούν σε ένα showcase event στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αθηνών & Επιδαύρου 2021, στην Αθήνα. Για να δηλώσετε συμμετοχή, συμπληρώστε την ειδική φόρμα εκδήλωσης ενδιαφέροντος στην ιστοσελίδα του Φεστιβάλ Αθηνών & Επιδαύρου ως τις 25 Οκτωβρίου. Οι καλλιτέχνες οι οποίοι θα στελεχωθούν το εργαστήριο, θα ειδοποιηθούν έως τις 4 Νοεμβρίου. **Α**

Επιμέλεια:
ΤΑΝΙΑ ΔΕΛΗ

style

4 Διαθέσιμο στο [samsung.com](https://www.samsung.com) και σε online καταστήματα παρόχων και συνεργατών

Samsung Galaxy S20 FE: Το νέο μου smartphone τα έχει όλα

▶ Το νέο μέλος της οικογένειας **Samsung Galaxy S20** έχει όλα όσα θα ήθελε κανείς από το smartphone του. Οι φωτογραφίες περνάνε σε άλλο επίπεδο χάρη στους μεγάλους αισθητήρες εικόνας, την επεξεργασία πολλαπλών καρτέ, τις ενσωματωμένες δυνατότητες AI και το πανίσχυρο 30XSpaceZoom. Έχει γρήγορο επεξεργαστή για να μην κολλάει πουθενά και

δυνατότητα σύνδεσης με δίκτυο 5G για ασύλληπτες ταχύτητες ίντερνετ. Κι όλα αυτά με μεγάλη μπαταρία για να μην ψάχνω διαρκώς πρίζα για φόρτιση και ανθεκτικότητα σε νερό και σκόνη. Έξι υπέροχα χρώματα για κάθε γούστο και premium haze φινιρίσμα για να μη χρειάζεται συνέχεια καθάρισμα από τα δακτυλικά αποτυπώματα.

KIKO MILANO
Πινέλο μακιγιάζ

FALCONERI
Μάξι πουλόβερ με λαιμόκοψη V από κασμίρι και μετάξι €397

Syle

ZOYMBOULAKIS GALLERIES
Κολιέ από επιχρυσωμένο μπρούτζο, εμπνευσμένο από το έργο του Lucio Fontana Concetto Spaziale, €70

SOPHIA ENJOY THINKING
Διακοσμητικό πιάτο τοίχου Hermes (27,5 εκ.) €49,90

KARL LAGERFELD
Πορτοφόλι €125

THE BODY SHOP
Body butter με άρωμα κολοκύθας €15

SWATCH
Ρολόι
Checkpoint Blue,
σειρά Big Bold
Chrono, €135

SANDALISTA
Δερμάτινα mules pascap brocade €89

GSTAR RAW
Super skinny
τζιν €109,90

ATHENART
Ασημένιο κολιέ
με σμάλτο €45

ΜΠΛΕ:
Φετίχ με τις
στολές,
αριστοκρατική
καταγωγή,
πρεμία,
γαλήνη, πολύ
ξύλο (μπλε
μαρέν)

WOMEN'S SECRET
Δαντελένιο μπουστό €29,99

BONENDIS
Χειροποίητη σουέντ
τσάντα Chiara €85

ESSENCE
Παλέτα σκιών €6,29

ADIDAS
Sneakers Supercourt,
σειρά adidas Originals
Clean Classics, €99,95

KORRES
Αφρώδης κρέμα καθαρισμού με ελληνικό γιαούρτι

CITY GUIDE

«Έξι φορές»

Η Όλια Λαζαρίδου σε έξι διαφορετικούς ρόλους σε σκηνοθεσία Γιώργου Νανούρη

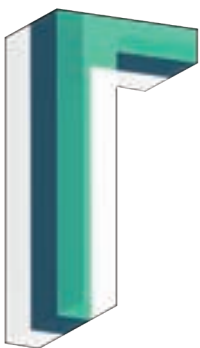
Με την Όλια Λαζαρίδου και την παράσταση «Έξι φορές», σε σκηνοθεσία Γιώργου Νανούρη, υποδέχεται το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών για μια ακόμη χρονιά τον δημοφιλή κύκλο Θέατρο@Megaron Underground.

«Η αρχική μας έμπνευση για την παράσταση “Έξι φορές”, λένε η Όλια Λαζαρίδου και ο Γιώργος Νανούρης, «ήταν η ιστορική παράσταση της Έλλης Λαμπέτη “Έξι Μονόπρακτα” του 1978 όπου η Όλια συμμετείχε με έναν βουβό ρόλο. Καθώς όμως ξεκινήσαμε τις πρόβες, η παράσταση, όπως συνήθως συμβαίνει, πήρε τον δικό της δρόμο. Σαν να εμφανίστηκε μπροστά μας μια ψυχή που μέσα από τους ρόλους, με μια μονοκοντυλιά, μας μιλά για τις δραματικές και τις κωμικές πλευρές της ανθρώπινης συνθήκης».

Σε αυτή τη διαφορετική σκηνική εκδοχή περιλαμβάνονται κείμενα των Αύγουστου Στρίντμπεργκ, Αντόν Τσέχοφ, Ζαν Κοκτώ και Ουίλιαμ Σαίξπηρ, καθώς και μικρές ιστορίες του θεάτρου. Τα κοστουμιά είναι της Ιωάννας Τσάμη, και τα σκηνικά του Κωνσταντίνου Σκουρλέτη. Τη μουσική της έναρξης και του φινάλε υπογράφει ο Κωνσταντίνος Βίτα. ●

INFO

Υποσκήνιο Β΄ Αίθουσας
Αλεξάνδρα Τριάντη,
22 Οκτωβρίου έως
29 Νοεμβρίου 2020
Πληροφορίες
2107282333, megaron.gr

ΓΕΥΣΗ

Επιμέλεια
NENEΛA
ΓΕΩΡΓΕΛΕ

Miles Ένα απροσδόκητα ωραίο all day στο Νέο Ηράκλειο

Το Miles άνοιξε στη μέση του καλοκαιριού στο «off Broadway» Νέο Ηράκλειο και με μια πρώτη ματιά δεν διαφέρει από τα υπόλοιπα στέκια της γειτονιάς: είναι ένα συνοικιακό all day στον πεζόδρομο της Ικάρων. Όμως εγώ έχω έρθει συστημένη και ξέρω ότι κρύβει περισσότερα απ' όσα θέλει να δείχνει.

Πρώτη έκπληξη το signature *Summer Negróni* που παραγγέλνω. Στο ενθουσιασμένο και λίγο απορημένο βλέμμα μου που ακολουθεί την πρώτη γουλιά, ο Ορέστης Ρήγας χαμογελάει ικανοποιημένος. Ο ίδιος, μαζί με τον αδερφό του Πάνο Ρήγα και τον Νίκο Δρακόπουλο είναι οι ιδιοκτήτες του Miles. Τρία νέα παιδιά που μεγάλωσαν στην περιοχή και αποφάσισαν να κάνουν κάτι δικό τους βάζοντας, όμως, ψηλά τον πήχη: «Θέλαμε να έχουμε μια σοβαρή βάση στο ποτό. Να μπορούμε να ανταγωνιστούμε ένα bar του κέντρου. Ουσιαστικά, αυτή είναι η φιλοσοφία πίσω από το Miles: ένα all day που να σερβίρει προ-

τάσεις που δύσκολα μπορείς να βρεις αλλού, τόσο στο ποτό, όσο και στο φαγητό», λέει ο Ορέστης.

Δεύτερη έκπληξη είναι τα *bao*: έχουν υπέροχη μαλακή ζύμη και είναι γεμιστά με μοσχάρι, Hoisin sauce και φρέσκο κόλιανδρο. Στην ίδια νόστιμη λογική και τα *Pita Buns* που εμφανίστηκαν ως άλλο σουβλάκι: με καπνιστή πανσέτα, καπνιστό γιαούρτι (!), ντομάτα, κρεμμύδι και έκλεψαν την παράσταση. Ρωτάω τον Ορέστη αν η ζύμη στο bao και στις πίτες είναι χειροποίητη: «Φυσικά! Τα πάντα παρασκευάζονται στην κουζίνα μας». Σε αυτό το σημείο θέλω να τονίσω ότι είναι εξαιρετικά σπάνιο για ένα εστιατόριο να παρασκευάζει κωδικούς όπως είναι τα ζυμαρικά, αν δεν έχει εξειδικευση σε αυτό τον τομέα (πρόκειται, ας πούμε, για ένα ιταλικό εστιατόριο) ή δεν ανήκει στην κατηγορία «fine dining».

Μετά τη *Hawaiian Salad Bowl*, μια υπέροχη δροσερή σαλάτα σε στιλ roke, με sushi rice, αβοκάντο, μάνγκο, spicy mayo και τηγανητή μπανάνα, αλλά και ένα σούπερ ζουμερό κοτόπουλο *Yakitori* μου είναι ξεκάθαρο πλέον ότι το πόστο της κουζίνας δεν έχει αφεθεί σε τυχαία χέρια. Σεφ είναι ο Σπύρος Γαβαθάς, που παρότι νεότερος έχει μαγειρέψει για τον (κρατηθείτε) Ομπάμα. Ναι, τον γνωστό. Ο Σπύρος, βλέπετε, δούλεψε στο *Castello* στην Ύδρα, όπου και έτυχε να δοκιμάσει τα πιάτα του ο Γάλλος πρόεδρος της Ουάσινγκτον. Εντυπωσιασμένος, τον κάλεσε να μαγειρέψει στην πρεσβεία, όταν παρατέθηκε ένα γεύμα για τον Αμερικανό πρόεδρο. Άφωνοι; Ναι.

Ο Σπύρος ξαναέρχεται στο τραπέζι, και τον παινεύω για τα νιόκι με την κολοκύθα. Με ακούει ευγενικά κι έπειτα λέει: «Ευχαριστώ, αλλά είμαι ο Γιάννης». Ντροπασμένη ψελλιζώ «συγγνώμη», οι υπόλοιποι, ωστόσο, γελούν... Ο Σπύρος και ο Γιάννης είναι ομοζυγωτικοί δίδυμοι, σεφ και οι δύο, εκνευριστικά ταλαντούχοι και οι δύο.

Το Miles σερβίρει και brunch (μεγάλο σουξέ εδώ είναι το «*Waffle Sandwich*» με τηγανητά αυγά, crispy onion, μπέικον και σιρόπι σφενδάμου), μεγάλη έμφαση έχει δοθεί στον καφέ (της εταιρείας *Antica Tostatura Triestina*), αλλά και στο κρασί με πάνω από 20 ετικέτες ελληνικών παραγωγών, όλες τους δυσεύρετες ή όχι πολύ γνωστές. Υπάρχουν πλατό με ωραία τυριά και αλλαντικά από όλη την Ελλάδα.

Συνοπτικά, θα έλεγα ότι το Miles είναι η απόδειξη ότι με λίγο πιο χαμηλές τιμές, με λίγο πιο διαφορετική προσέγγιση, μπορεί να δημιουργηθεί ένα στέκι, ικανό να σε τραβήξει λίγα χιλιόμετρα έξω από τη συνηθισμένη πορεία σου, έστω και μόνο για να δοκιμάσεις ένα πιάτο νιόκι. Αλλά τι νιόκι... ●

Ικάρων 3, Ν. Ηράκλειο, 2114117145

Jean-Charles Métayer Η επιστροφή ενός εξαιρετικού σεφ

Ο Jean-Charles Métayer μεγάλωσε στη δυτική Γαλλία μέσα σε οικογένεια εστιατόρων. Γι' αυτόν ήταν φυσικό να ακολουθήσει τα μονοπάτια της κουζίνας, να αποφοιτήσει από τη σχολή μαγειρικής Saint Michel Mont Mercure και να δουλέψει σε φημισμένα γαλλικά εστιατόρια. Κάποια στιγμή το μονοπάτι του τον έβγαλε και στην Ελλάδα, όπου και εργάστηκε σε βραβευμένα εστιατόρια όπως το Varouliko, το Premiere κ.ά., αποκτώντας πολλούς θαυμαστές κι ένα φανατικό κοινό. Μετά από μία μικρή... αποχή από τα ελληνικά πράγματα, το 2020 τον βρίσκει ξανά στην Αθήνα όπου άνοιξε το *Brio*, την πρώτη briocheerie της Αθήνας ενώ από τώρα και μετά μπορούμε να τον απολαύσουμε και στο δικό του, καινούργιο εστιατόριο *Le Pavillon*, που ανοίγει την Πέμπτη 22 Οκτωβρίου. Το Le Pavillon στεγάζεται σε μία αυθεντική μονοκατοικία του 1940 στο Χαλάνδρι και θα σερβίρει πιάτα που ο σεφ εμπνεύστηκε από την 20ετή πορεία του στις κορυφαίες κουζίνες της Ελλάδας, της Γαλλίας, της Ελβετίας και της Αγγλίας. Ακούγεται ενδιαφέρον, περισσότερα μόλις το δοκιμάσουμε.

Περικλέους 31, Χαλάνδρι,
210 6815774

ΠΟΥ ΤΡΩΜΕ
Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ
ΒΝΑΤΣΙΟΥ

ΚΡΙΤΙΚΗ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ /
ΠΡΟΣΩΠΑ /
ΑΦΙΞΕΙΣ /
ΣΥΝΤΑΓΕΣ /
TIPS ΓΕΥΣΗΣ

ΤΕΧΝΗ

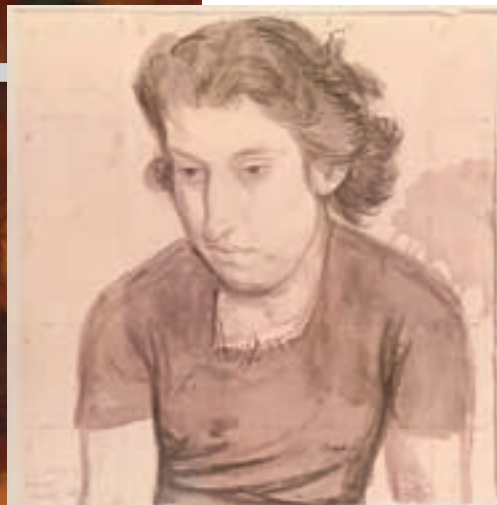
ΠΡΟΤΖΕΚΤΟΡΑΣ

Της ΒΙΛΛΥΣ ΚΑΛΛΙΓΑ

Ο δημιουργός του Αρχείου Νεοελληνικής Τέχνης, Δημήτρης Παπαγεωργόπουλος

Μετάλλιο της Καλλιτεχνικής Έκθεσης του Μονάχου, το 1888, που πήραν μέρος ο Ν. Γύζης και Γ. Ιακωβίδης. Από το Αρχείο Νεοελληνικής Τέχνης.

Πάννης Μόραλης, πορτρέτο Έλλης Μουρέλου-Ορφανού (Παρίσι 1939). Δωρεά του Μίνωα Ορφανού στο Αρχείο Νεοελληνικής Τέχνης.

Πορτρέτο του Νικόλαου Γύζη, φιλοτεχνημένο από τον ζωγράφο Τζουλιάνο Καγκλιό. Δωρεά του καλλιτέχνη, στο Αρχείο Νεοελληνικής Τέχνης.

Δημήτρης Παπαγεωργόπουλος Ο ΕΠΙΜΟΝΟΣ ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ

Οραματιστής, μεθοδικός και επίμονος, ο Δημήτρης Παπαγεωργόπουλος τα τελευταία είκοσι χρόνια επενδύει στην Τέχνη με όλες του τις δυνάμεις και οι άνθρωποι της Τέχνης του το ανταποδίδουν. Το αποτέλεσμα; Το Αρχείο Νεοελληνικής Τέχνης.

«**Η** ιστορία του Αρχείου Νεοελληνικής Τέχνης ξεκίνησε το 1999, παράλληλα με την αρχή της ενασχόλησής μου με τα έργα τέχνης. Διάβασα τη συνέντευξη ενός συλλέκτη που έλεγε ότι μια καλή συλλογή ξεκινάει από μια καλή βιβλιοθήκη τέχνης. Αρχισα να μαζεύω μανιωδώς βιβλία τέχνης και καταλόγους εκθέσεων που αφορούσαν Έλληνες εικαστικούς, κάνοντας σάρωση κάθε Σάββατο στα παλαιοβιβλιοπωλεία της Ιπποκράτους, αλλά και αγοράζοντας πολλά καινούργια. Όσο μεγάλωνε η βιβλιοθήκη, μου μπήκε στο μυαλό η δημιουργία ενός Αρχείου Νεοελληνικής Τέχνης με ό,τι αυτό συνεπάγεται, δηλαδή ό,τι στοιχείο μπορούσε να αφορά τη Νεοελληνική Τέχνη».

Από τα βιβλία και τους καταλόγους, περνάς στη συλλογή μεταλλίων. Ναι, ένα χρόνο αργότερα, το 2000, ένας φίλος παλαιοπώλης, μου προσέφερε τέσσερα μετάλλια από διεθνείς εκθέσεις που ήταν στην κατοχή της ζωγράφου Πιπίτσας Φιλιππίδη. Σκέφτηκα να αρχίσω τη συλλογή μεταλλίων από διεθνείς εκθέσεις που είχαν πάρει μέρος Έλληνες καλλιτέχνες, μιας και δεν υπήρχε κάτι αντίστοιχο. Μην ξέροντας τι να αγοράσω κυρίως από το εξωτερικό, άρχισα να καταγράφω από την τότε πρόσφατη έκδοση του τετράτομου λεξικού της Μέλισσας, την πληροφορία που υπήρχε. Όταν τελείωσα την καταγραφή, συνειδητοποίησα ότι η πληροφορία ήταν πολύ φτωχή και με αντικρουόμενες πηγές. Ξεκίνησα τότε να ξεφυλλίζω όλη τη βιβλιοθήκη μου, καταγράφοντας τις συγκεκριμένες πληροφορίες. Παράλληλα με τα πρώτα μετάλλια, αγόραζα από το εξωτερικό σπάνιους καταλόγους Διεθνών εκθέσεων και η μελέτη αυτή όλο και μεγάλωνε, καθιστώντας την πρωτεύοντα στόχο και δευτερεύοντα αυτόν της συλλογής μεταλλίων.

Και συνειδητοποιήσες κάτι διαφορετικό... Κατάλαβα ότι είχα βρει την αποστολή μου, να συγκεντρώσω όσο περισσότερη πληροφορία αφορούσε τη διάσωση της εικαστικής πολιτιστικής κληρονομιάς μας. Μετά από 20 χρόνια σκληρής εργασίας και αφού έχω καταγράψει ό,τι υπήρχε σε όλες τις μεγάλες βιβλιοθήκες, όπως της Α.Σ.Κ.Τ. και της Πινακοθήκης, θεωρώ ότι έχω ολοκληρώσει μια πολύ σημαντική μελέτη για τη Συμμετοχή των Ελλήνων Εικαστικών Καλλιτεχνών στις Διεθνείς Εκθέσεις 1851-1999. Η εργασία αυτή αφορά 2.923 καλλιτέχνες που έχουν πάρει μέρος σε 5.212 εκθέσεις σε ολόκληρο τον κόσμο. Πρόσφατα την ανέβασα στο Academia.edu και δώρισα στις βιβλιοθήκες της Α.Σ.Κ.Τ. και της Πινακοθήκης, για να είναι προσβάσιμη στους μελετητές.

Έχεις συγκεντρώσει υλικό για ένα μικρό μουσείο; Πράγματι, σήμερα το Αρχείο έχει εξελιχθεί σε ένα μικρό μουσείο. Στο διάστημα αυτό των 20 ετών, παράλληλα με τα μετάλλια και τα στοιχεία των Διεθνών Εκθέσεων, μεγάλωνε και εμπλουτιζόταν με σπάνια βιβλία και αντικείμενα. Βρέθηκαν μαγικά στον δρόμο μου, το δίπλωμα και τα πρακτικά της Εταιρίας των Ωραίων Τεχνών επί Όθωνα, επιστολή του Ελευθέριου Βενιζέλου που αναφέρεται σε αγορά έργου από το ελληνικό κράτος, το φωτογραφικό Αρχείο και σπάνια αντικείμενα της Σοφίας Λασκαρίδου όπως τα δύο όπλα της, τα δύο βραβεία και σπάνιο αρχείο υλικό του Κωνσταντίνου Μαλέα, ολόκληρο το αρχείο του ζωγράφου Τάκη Παρλαβάντζα, το αρχειακό υλικό εικονογραφήσεων της Μαρίας Ράμφου, σπάνιες και μοναδικές φωτογραφίες καλλιτεχνών όπως του Κωνσταντίνου Βολανάκη σε νεαρή ηλικία, του Γεωργίου Άβλιχου, των Προραφανλιτών Μαρίας Ζαμπάκου και Μαρίας Σπαρτάλη, καθώς και πολλά άλλα σπάνια αποκτήματα.

Υπήρχε, όμως, κάτι που έλειπε; Ναι, τα πορτρέτα. Το 2017, επισκεπτόμενος τη σημαντική έκθεση για την Ομάδα Τέχνην του 1917, που διοργάνωσε η Εθνική Πινακοθήκη στο Βυζαντινό Μουσείο, παρατήρησα ότι από την αφίσα

της έκθεσης έλειπε η μορφή δύο ζωγράφων. Δεν υπήρχε ούτε εικαστικό τους πορτρέτο, ούτε φωτογραφία. Αν υπήρχε ένας τρελός σαν εμένα την εποχή εκείνη θα είχε διασωθεί η μνήμη της μορφής τους. Ξεκίνησα λοιπόν να μαζεύω εικαστικά πορτρέτα που απεικονίζουν Έλληνες εικαστικούς. Έβαλα στόχο 12 πορτρέτα τον χρόνο και τους πρώτους 9 μήνες είχα μαζέψει 100!

Και η πορεία αυτής της συλλογής μέχρι σήμερα; Στα 3μισι χρόνια από την αρχή της, περιλαμβάνονται πλέον 370 πορτρέτα, από το 1837 ως των σύγχρονων καλλιτεχνών που είναι όλα δωρεά τους. Πέρα από τη στήριξη των σημερινών καλλιτεχνών έχω τη στήριξη σημαντικών κληρονόμων, όπως των οικογενειών Προσαλέντη, Μαλέα, Λασκαρίδου, Φλωρά, Οικονόμου και Γανιάρη, αλλά και φίλων συλλεκτών που είναι πρόθυμοι να ανταλλάξουν ένα σημαντικό πορτρέτο με ένα άλλο έργο της συλλογής μου. Με εξιτάρει όταν βρίσκω το πορτρέτο ενός ξεχασμένου καλλιτέχνη, αυτά είναι τα αγαπημένα μου στη συλλογή. Τα πορτρέτα, μερικά ιδιαίτερα σημαντικά και σπάνια, εμφανίζονται με μαγικό τρόπο μπροστά μου.

Ξαν να συνωμοτούν τα γεγονότα, για να τα αποκτήσεις... Έναν μεγάλο σκοπό, τη δημιουργία ενός Μουσείου Νεοελληνικής Τέχνης - Συλλογής Πορτρέτων Εικαστικών Καλλιτεχνών, μέσα από κάποιο μεγάλο ίδρυμα ή από οποιονδήποτε χρηματοδότη θέλει να επενδύσει σοβαρά στη διάσωση της Νεοελληνικής Τέχνης και όχι στο κέρδος. Άλλη μια λύση θα ήταν να ενταχθεί σαν παράρτημα ενός ήδη μεγάλου ιδρύματος. Και στις δύο περιπτώσεις θα υπάρχουν προϋποθέσεις, μιας και δεν έχω σκοπό να δωρίσω το πνευματικό μου παιδί και να αποσυρθώ, εγκαταλείποντάς το. Παρ' όλα αυτά, αισθάνομαι ότι όλο αυτό το υλικό δεν μου ανήκει, δεν προορίζεται για κληρονομιά των παιδιών μου, αλλά για το κοινωνικό σύνολο.

Μέχρι να βρεθεί μόνιμη στέγη, η συλλογή πού φιλοξενείται; Η συλλογή φιλοξενείται με δανεισμό, από το τέλος του 2014, στον Χώρο Τέχνης ΣΤΟart Κοραή της Εθνικής Ασφαλιστικής. Χώρο όπου διαχειρίστηκα με επιτυχία σημαντικές εκθέσεις από την αρχή λειτουργίας του ως τον Μάρτιο του 2019, που αποχώρησα με εθελουσία έξοδο. Η φιλοξενία της συλλογής όμως έχει φτάσει σε οριακό σημείο, ο χώρος είναι πολύ μικρός για να φιλοξενήσει τη δυναμική της και πρέπει να βρεθεί άμεσα λύση. **Α**

Βρείτε τη μελέτη του Δ. Παπαγεωργόπουλου: independent.academia.edu/DimitrisPapageorgopoulos

Ενημερωθείτε για το Αρχείο Νεοελληνικής Τέχνης: www.facebook.com/D.Papageorgopoulos

www.athensvoice.gr

Διαβάστε όλη τη συνέντευξη στο site

ΒΙΒΛΙΟ

Επιμέλεια:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

ΘΩΜΑΣ ΚΟΡΟΒΙΝΗΣ

«Έχω φρόνημα και δεν κάθομαι φρόνημα»

Της ΓΙΟΥΛΗΣ ΤΖΑΚΑΛΟΥ

A

νάμεσα, στις αγροτικές ασχολίες στο κτήμα του σε μια εύπορη πεδιάδα κοντά στον Βόλο, δίπλα στη θάλασσα και τη γραφή, ο συγγραφέας Θωμάς Κοροβίνης πάντα με ένα μεταξωτό φουλάρι στον λαιμό και ένα μαντήλι, βρήκε τον χρόνο να έχει μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα συνομιλία μαζί μας. Οι απόψεις του για τη γραφή, τον πολιτισμό, το σχολείο, τις σχέσεις μας με τους Τούρκους, ξεδιπλώνονται στις γραμμές που ακολουθούν.

Είστε πολυτάλαντος και πολυσιδιάχης, μουσικός, συγγραφέας και πρώην καθηγητής στη Μέση Εκπαίδευση. Συγχρόνως ασχολείστε με το κτήμα σας στα Λεχώνια Πηλίου. Πώς τα προλαβαίνετε όλα; Το «δεν έχω χρόνο» είναι καθημερινή τσίχλα για τεμπελοχανάδες και «νύμφες αργοστόλιστες», που λέει ο Παπαδιαμάντης. Η δημιουργία δεν είναι ζήτημα έμπνευσης, είναι θέμα καθήκοντος. Όπως οι φυσικές μας ανάγκες. Ακάματος είμαι αλλά ζηλεύω άλλους πολύ πιο αποδοτικούς στη δουλειά τους. Από ξυλουργούς μέχρι επιστήμονες.

Ο κόσμος μας αλλάζει ραγδαία. Μέσα σε αυτόν ο συγγραφέας, ο ποιητής, πώς υπάρχει, πώς συμπεριφέρεται; Είναι εύκολο να απομονώνεται για να γράψει, όπως εσείς στο Πήλιο; Η φύση είναι πλανεύτρα και με τραβάει σαν τον μαγνήτη. Οι ασίγηστες ομορφιές του Πηλίου δεν χάνουν ποτέ τη μαγεία τους. Αποδίδω καλύτερα στο άστυ, δίπλα στους άλλους, σε καφεενεδάκια, σε σταθμούς, σε καπνελιά.

Άλλαξε κάτι για σας μετά από το Κρατικό Βραβείο Λογοτεχνίας; Απλώς το χάρκα. Μα δεν είμαστε χώρα, πολιτεία και λαός, που αποδίδει δίκαιο. Υπάρχουν αξιότεροι από μένα που δεν έλαβαν ποτέ τιμές. Και πιο παρακατιανόι που τους τίμησαν σαν Καίσαρες. Επομένως;

Δύο πόλεις, η Κωνσταντινούπολη και η Θεσσαλονίκη, στις οποίες συχνά αναφέρεστε, τι κοινό έχουν και πια είναι η θέση τους στη ζωή σας; Είναι οι πόλεις που ορίζουν το είναι μου. Κυρίως η μυθολογία τους με τρελαίνει. Η ιστορική τους διαδρομή και οι θρύλοι τους έχουν πολλά κοινά. Όμως οι πόλεις δεν είναι αρχαίες πέτρες, είναι οι σύγχρονοι άνθρωποι. Κι οι μεταλλαγμένοι κάτοικοί τους έχουν χαλαρή ή ανύπαρκτη σχέση με το παρελθόν τους. Γι' αυτό τις καταντούν όλο και πιο απωθητικές.

Είπατε: «Υπέγραψα απ' τους πρώτους τη λίστα υπέρ της Συμφωνίας των Πρεσπών! Το πληρώνεις αυτό, όμως, στην πόλη σου» (τη Θεσσαλονίκη). Τι εννοείτε, «τα ακούσατε από κάποιους»; Μια σαλεμένη λαχειοπώλης με έβριζε στην πλατεία Αγίας Σοφίας, «εσύ πούλησες τη Μακεδονία». Θλιβερό. Δεν υπέγραψα τόσο επειδή το πίστευα, όσο για να λιγοστήσουν οι φωνές των ανελλήνιστων εθνοφασιστών.

Ποια είναι τα κοινά χαρακτηριστικά που έχουμε με την τουρκική κοινωνία; Έχουμε διαφορές να χωρίσουμε οι δύο λαοί ή τα δημιουργούν όλα οι εκάστοτε κυβερνήσεις; Έχουμε διαφορές, νοοτροπίας, θρησκείας, ιστορικών αναφορών, λιγότερες όμως απ' ό,τι με άλλους γείτονες. Οι κυβερνήσεις είναι πόνια, το κράτος φτιάχτηκε για να μας εξαπατά και να μας απομυζά. Και δεν το 'χει σε τίποτα να στείλει τους εικοσάρηδες μας να γίνουν σφάγια στον βωμό των συμφερόντων των ασύδοτων εταιριών που κάνουν το κουμάντο διεθνώς.

Είστε ένας άνθρωπος ζυμωμένος με τον λαϊκό πολιτισμό, τη λογοτεχνία και τη μουσική. Στο κτήμα σας στον Βόλο συχνά γίνονται πολιτιστικές εκ-

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

δηλώσεις που στηρίζουν δημιουργούς και λογοτεχνία, μια ανάσα πολιτισμού. Θεωρείτε ότι αυτό πρέπει να γίνεται περισσότερο και από άλλους ομότεχνους σας; Η από την πολιτεία; Η πολιτεία, όταν τη συμφέρει, μοιράζει τον πακτωλό σε λίγους ημετέρους, άξιους ή άχρηστους. Κάποιοι λιγότεροι παίρνουν κάτι ψίχουλα και η πλέμπα μένει εκτός. Οι εκδηλώσεις στο κτήμα γίνονται απ' το τίποτα με μεγάλη επιτυχία. Τα καλά πολιτιστικά αποτελέσματα στην πατρίδα μας δεν γίνονται με κονδύλια, αλλά με εθελοντική προσφορά.

Γνωρίζω ότι τελευταίο σας έργο με τον Οδυσσέα Ανδρούτσο θα ανέβει στο θέατρο με πρωταγωνιστή τον Στέλιο Μάινα.. Θέλετε να μας πείτε κάτι γι' αυτό; Είναι δυνατό έργο και αποφασίσαμε με τον φίλο μου τον Στέλιο να το ανεβάσουμε, σχεδόν πριν εκδοθεί. Στα σχέδια είναι κι ένα άλλο αδημοσίευτο έργο μου, «Να πεθάνει ο Χάρος», να το παίξουμε με τον φίλο Δημήτρη Πιατά. Μπορεί να δοκιμαστώ και ως ηθοποιός. Κι ένα τρίτο, με την κυρία Χρύσα Ρώπα να ανεβάσουμε τον τολμηρό μονόλογο «Ο κατάδεσμος», που λες και γράφτηκε για το ταμπεραμέντο της. Μακάρι να πραγματοποιηθούν τα σχέδιά μας. Μου δίνει μεγάλη χαρά το όνειρο.

Ο υπάλληλος, η νοικοκυρά, ο γιάπης, δεν μου λένε τίποτε. Το ψωμί της δημιουργίας είναι για μένα οι αποκλίνοντες, οι παρίες, οι αντάρτες...

Στον «Κατάδεσμό» σας, η ηρωίδα έχει μια ιδιαίτερη συμπεριφορά με τον άντρα της, μπορώ να πω επεισοδιακή, απ' την πρώτη μέχρι την τελευταία σελίδα. Συμπεριφορά που έχουμε συνηθίσει κυρίως από άντρες. Πιστεύετε ότι έχουν αλλάξει τα πράγματα στην σημερινή εποχή; Η ποιήτρια Μαρία Πολυδούρη ήταν η πρώτη γυναίκα που άναψε σιγάρο σ' ένα καφενείο της Ομόνοιας, σ' ένα περιβάλλον αμείλικτων ανδρών. Αυτή και η Γαλάτεια Καζαντζάκη ήταν πρωτοπόρες του φεμινισμού στην Ελλάδα. Τα πράγματα σιγά-σιγά αλλάζουν. Είναι δύσκολο για τα θηλυκά αλλά πρέπει να το παλέψουν για καλύτερες μέρες. Στον «Κατάδεσμο» βάζω τη Ζηνοβία να στερεί απ' τον παραδοσιακό του ρόλο τον άνδρα για να καταγγείλει δημόσια τις απρέπειες στις οποίες τον οδηγεί η κατοχυρωμένη ευκολία της προμοδότησής του –ακόμη κι από μεγάλο ποσοστό γυναικών.

Ασχολείστε με τη μουσική. Γιατί επιλέξατε ειδικά τον Καζαντζάκη, γράψατε κι εκδώσατε ολόκληρο βιβλίο-ντοκιμαντέρ; Ήταν χρέος μου απέναντι στο εξέχοντα αοιδό με τη «Θανατηφόρα» φωνή γιατί, εκτός των άλλων αυτός εκφράζει επιτομικά και το ανατολικό πάθος των Ελλήνων, ένα βασικό μέρος της ταυτότητάς του που τώρα θέλουν να την πετάξουν στη λήθη.

Υπήρξατε για χρόνια «μαθητής» του Ντίνου Χριστιανόπουλου. Ήταν κομβικής σημασίας η γνωριμία σας μαζί του; Ήταν τόσο πολύπτυχη προσωπικότητα όσο ισχυρίζονται μερικοί; Τον είχα σαν οικογένεια. Πολύπτυχη όντως προσωπικότητα, με άπιστευτο έργο αλλά πολύ ζορισμένος και πολύ ζόρικός.

Τις αγαπάτε πολύ τις γυναίκες, κ. Κοροβίνη; Χρόνια αλληλογραφούσατε με γνωστές προσωπικότητες όπως τη Διδώ Σωτηρίου. Τι σας γοήτευσε περισσότερο στην προσωπικότητα αυτών των γυναικών; Πρέπει να τις θαυμάζω πολύ για να υποκλιθώ, να έχουν κυρίως πνευματική καλλιέργεια, μια ιδιαίτερη λάμψη. Η Διδώ ήταν δασκάλα της ζωής, πήρα σπουδαία μαθήματα απ' αυτήν τη μαχήτρια.

Όλα τα βιβλία σας αναλύουν «ιδιαιτέρως» χαρακτηρισμούς πρώων. Ποια στοιχεία σας έλκουν σε ένα χαρακτήρα ώστε να τον καταστήσετε λογοτεχνικό και ποια θέματα σας ενδιαφέρουν περισσότερο; Ακόμη και στις λογοτεχνικές μου μονογραφίες-νουβέλες επιλέγω πρόσωπα που ξεφεύγουν απ' τον μέσο όρο. Καβάφης, Παπαδιαμάντης, Βιζυηνός, Ανδρούτσος. Δυναμικές και δυναμιτιστικές προσωπικότητες που καίγονται καθημερινά από τα σεπτά ή τα έκνομα πάθη τους. Ο υπάλληλος, η νοικοκυρά, ο γιάπης, ο κανονικός λεγόμενος άνθρωπος, δεν μου λένε τίποτε. Το ψωμί της δημιουργίας είναι για μένα οι αποκλίνοντες, οι παρίες, οι αντάρτες, οι μη συμμορφούμενοι.

Σας κάνω αυτή την ερώτηση γιατί μου έκανε εντύπωση η ευαισθησία με την οποία αντιμετωπίζετε έναν χαρακτήρα σας, τον Αριστείδη Παγκρατίδη, που δικάστηκε και εκτελέστηκε ως Δράκος του Σέιχ Σου στο αγαπημένο μου βιβλίο «Ο γύρος του θανάτου». Ο ίδιος ο ήρωας δεν μιλάει ποτέ. Παρουσιάζεται μέσα από τις διηγήσεις των άλλων, αντιμετώπισε βιασμούς, εξευτελισμούς και τέλος την εκτέλεση. Ο τρόπος που μιλάτε σαν συγγραφέας γι' αυτόν είναι χαρακτηριστικός – με τον ίδιο τρόπο – και με την ίδια τρυφερότητα – περιγράφουν οι ήρωες του γύρου του θανάτου τον μυθιστορηματικό Αρίστο: ένα «ανυπεράσπιστο αγρίμι που φιγουράριζε στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων», ένας «καρμποτσακισμένος αλπτάκος», «ένας νεαρός περιθωριακός απόλυτα ευάλωτος, με τον περιπετειώδη και δραματικό βίο του να χρωματίζεται με τα κοινωνικά στίγματα μιας ολόκληρης εποχής»... Ήθελα να δικαιώσω λογοτεχνικά μια καταφανή περίπτωση κατάφορης αδικίας και θυματοποίησης ενός ανυπεράσπιστου φτωχοδιάβολου και παράλληλα να αναστήσω τη φρικαλέα εποχή της μετεμφυλιακής Ελλάδας με όλες τις παραμέτρους της και την αρνητική επίδραση που είχε για τα άτομα και την κοινωνία.

Η αριστερά, η θρησκεία, η λογοτεχνία, ο έρωτας τι θέση έχουν στη ζωή σας; Αυτά τα τέσσερα είναι οι κύριοι άξονες αναφοράς μου, για διαφορετικούς λόγους, το καθένα χωριστά και όλα μαζί.

Σε κάποια συνέντευξη σας διάβασα κάτι που άρεσε πολύ: «Οι άνθρωποι σαν κι εμένα δεν καθυποτάσσονται, δεν γίνονται αρεστοί, αφού δεν μπαίνουν στη σειρά και δεν γίνονται στρατιωτάκια». Θέλετε να μας πείτε τι εννοείτε; Όταν είσαι ανεξάρτητος από τα γνωστά σχήματα κομματικής συμμόρφωσης και καθολικής νοοτροπικής στασιμότητας σε βλέπουν σαν ξωτικό και νομίζουν ότι σ' αφήνουν στην απέξω. Επιμένοντας όμως βγαίνεις κερδισμένος. «Τουλάχιστον μες στο ολικό ποσό δεν αριθμήθηκα. Και η χαρά αυτή με αρκεί» λέει ο Καβάφης. Κι εγώ λέω: «Έχω φρόνημα και δεν κάθομαι φρόνιμα».

Έχετε συναναστραφεί με σπάνιους λογοτέχνες, μουσικούς, ποιητές, θέλετε να μας αναφέρετε μερικές εμπειρίες σας απ' αυτούς; Είμαι πολύ τυχερός, έχω γνωρίσει και έχω σχετιστεί με κάποιους απ' τους πιο ωραίους και ουσιαστικούς δημιουργούς. Δεν κάνω καμία αναφορά, γιατί περιέχει το ρίσκο της αδικίας.

Αρκετοί κατηγορούν τους διανοούμενους ότι έχουν γίνει μέρος της ελίτ. Τι απαντάτε; Κάποιοι διανοούμενοι, ναι, είναι καθεαυτού απολογητές του συστήματος. Με το αζημίωτο, βέβαια. Πάντοτε συνέβαινε αυτό. «Φρόνιμα και τακτικά πάω μ' εκείνον που νικά», λέει ο Βάρναλης. Ευτυχώς υπάρχουν και οι αγωνιστές που δεν πουλιούνται, όμως όλο και λιγοστεύουν.

Κατά τη γνώμη σας διαβάζουν σήμερα οι νέοι ή το διαδίκτυο έχει επηρεάσει τη σχέση τους με το βιβλίο; Πάρα πολύ. Δυστυχώς η κατάχρηση των τεχνολογικών μέσων και η σταδιακή εξάρτηση του θυμικού τους σε σημείο εκτροματικής ταύτισης μαζί τους οδηγεί σε απομάκρυνση από τον κόσμο της ανάγνωσης. Μακάρι να μας κάλυπτε το διαδίκτυο αλλά απ' ό,τι βλέπω η σχετοσύνη πάει σύννεφο. Πρώτος διδάσας δε, ο κόσμος της δημοσιογραφίας.

Μεγαλύτερη σημασία στο τι σόι άνθρωπος θα γίνει κανείς παίζει ή οικογένεια ή το σχολείο; Ο καλός παιδαγωγός μπορεί να γίνει ένα ωφέλιμο συμπλήρωμα συντετών γονιών. Μα η ελληνική οικογένεια τρέφεται κυρίως απ' τα σαδομαζοχιστικά συμπλέγματά της. Και από τα παιδαριώδη εμμονικά ταμπού και τη μικροαστική μεγαλομανία της. Όταν παραδίδει το παιδί στο σχολείο ήδη εν πολλοίς το χάλασμα έχει επέλθει. (Και) Γι' αυτό πάμε κατά διαόλου.

Αν δεν μπορείς να σεβαστείς και να τιμήσεις τον διπλανό σου, τον διαφορετικό, τον ξένο, τον άλλο, ούτε και τον εαυτό σου θα είσαι σε θέση να σεβαστείς. Κύριε Κοροβίνη, στην Ελλάδα της κρίσης πώς πιστεύετε ότι αντιμετωπίζεται «το Διαφορετικό»; Ο μέσος συμπατριώτης μας είναι σχετικά φιλόξενος και αντιρατσιστής. Αλλά ουαί κι αλίμονο αν σου λάξει αποκτηνωμένος Ελληνόκαυλος. Βλέπετε, τους έχει στα μαλακά και η Δικαιοσύνη και η ατιμωρησία τους οδηγεί στην αποθράσυνση.

Ο κόσμος ζει μέσα στην ανασφάλεια, κάτι που έχει τεράστια ψυχολογική επίδραση. Η λύση είναι να απαλλαγούμε από τη βαρύτητα της ιστορικής μνήμης; Ίσα ίσα, τιμώντας την ιστορική μνήμη ενισχύεις τη διατήρηση της ταυτότητάς σου και ως λαός και ως άτομο. Αλλιώς είσαι έρμαιο ποικίλων επικαθορισμών και συρμών.

Αναρωτιέμαι αν υπάρχει κάποιος που να του έχετε φερθεί με γενναιοδωρία κι όμως αυτός κατάφερε να σας πληγώσει με αχαριστία. Η γενναιοδωρία πηγάει απ' τα έγκατα, η ανταμοιβή δεν είναι αυτοσκοπός. Δεν έχω πολλά παράπονα. Μόνο μια φορά έφτασα να καταραστώ κάποιον δήμείο μου. Ας είχα το νου μου. Ξεγλάστηκα. Τα καθίκια κάνουν μπαμ.

Ως πρώην εκπαιδευτικός θα ήθελα τη γνώμη σας για τα παιδιά, τους γονείς, το σχολείο, τις δυσκολίες που έχουν δημιουργηθεί. Από πού να πιάσουν το μίτο τους για να τα καταφέρουν; Κρατιέμαι απ' το νερό που ανεβάζω απ' το σκαμμένο πηγάδι μου, από πού να πιαστώ; Τα συλλογικά οράματα έχουν περίπου ακυρωθεί ως προοπτική αλλαγής σκηνικού, ο κόσμος βυθίζεται στην αβεβαιότητα, τις υπαρξιακές και κοινωνικές αδιέξοδες αγωνίες του και το υπερεγώ κυριεύει τα πάντα. Ακούω διάφορους κήρυκες, ιεραπόστολους και κομματικούς αγιτάτορες. Δεν με πείθουν. Δεν βλέπω μίτο, σκέτο λαβύρινθο βλέπω. **A**

Αποχαιρετισμοί

Του ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ

Σαν για να παρατείνει κάπως το καλοκαίρι που σβήνει σιγά-σιγά τα φαναράκια των πυγολαμπίδων του και τις φωνές των τζιτζικιών, κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Καστανιώτη το μυθιστόρημα του Α. Π. Χάρτλεϊ, «Ο μεσάζων». Ο τίτλος μου έφερε στο νου μια ταινία που είχα δει κάποτε, αρχές της δεκαετίας του '70, που ονομαζόταν «The go between». Από εκείνο το φιλμ, που είχε σκηνοθετήσει ο Τζόζεφ Λόουζι κι έπαιζαν η Τζούλι Κρίστι και ο Άλαν Μπέιτς, μου είχε μείνει μια γλυκιά ανάμνηση, σαν μια νοσταλγία για κάτι που χάθηκε οριστικά, καθώς και εικόνες φευγαλέες ενός αγοριού που έτρεχε ανάμεσα σε φυλλάγματα στην εξοχή μεταφέροντας μηνύματα απαγορευμένα. Η ταινία είχε βασιστεί στο βιβλίο του Χάρτλεϊ και το σενάριο είχε γράψει ο Χάρολντ Πίντερ.

Και να που τώρα είχα στα χέρια μου μεταφρασμένο το ίδιο εκείνο μυθιστόρημα που εκδόθηκε στην Αγγλία κάπου εβδομήντα χρόνια πριν. Το πήρα μαζί μου σ' ένα σύντομο ταξίδι μου στην Κρήτη, κι εκεί το διάβασα ξαπλωμένος στο παιδικό μου δωμάτιο ενώ έξω λυσομανούσε ο νοτιάς κι έφτανε περίλυπη η φωνή του γκιόνη. Κάτι θρηνητικό υπήρχε στην ατμόσφαιρα που δεν ήξερα αν οφειλόταν στον κατάκοιτο πατέρα μου ή στις σελίδες του βιβλίου. Ένα αγόρι που ετοιμάζεται να γιορτάσει τα γενέθλια των 13 χρόνων του φτάνει σε μια εξοχική έπαυλη κοντά στο Νόργουιτς, καλεσμένος από τον συνομήλικό φίλο του για να περάσουν μαζί τις καλοκαιρινές διακοπές. Εκεί μαγεύεται από την εικοσάχρονη αδελφή του φίλου του, μια ξανθιά νεράιδα που την προορίζουν να παντρευτεί τον λόρδο της περιοχής, έναν τριαντάρη άντρα που έχει παραμορφωθεί αποτρόπαια σε κάποιον από τους πολέμους της εποχής. Μα η ωραία διόλου δεν ποθεί το τέρας. Αντίθετα, είναι ερωτευμένη σφόδρα μ' έναν εύρωστο αγρότη που δεν μένει βέβαια σε κάποιο αριστοκρατικό μέγαρο αλλά στη Μαύρη Φάρμα, ένα φτωχικό παράσπιτο κολίγιο. Τις δύο κατοικίες χωρίζει ένα ποτάμι που χρησιμοποιείται ενίοτε και για βουτιές.

Οι δυο ερωτευμένοι νέοι, η πλού-

σια ξανθιά κι ο φτωχός αγρότης, χρησιμοποιούν το δεκατριάχρονο αγόρι ως αγγελιοφόρο για να μεταφέρει τα κρυφά τους μηνύματα με τα οποία κανονίζουν τις ηδονοχαρές τους συναντήσεις. Το αγόρι, γοπτευμένο από την ξανθιά κόρη, γίνεται εύκολα υποχείριό της και εκτελεί ευσυνείδητα τα χρέη του ως μεσάζωντας τρέχοντας κάθε λίγο και λιγάκι ανάμεσα σε θημωνιές, καλαμιώνες και γεφύρια έχοντας στην τσέπη του την ερωτική επιστολογραφία των δυο αχρείων –για την κοινωνία– εραστών.

Όμως υπάρχει και ο παραμορφωμένος λόρδος που ασκεί κι αυτός τη γοπτεία του στο νεαρό παιδί. Μια γοπτεία που οφείλεται στην κοινωνική του θέση και στα πολεμικά του ανδραγαθήματα. Το τρίγωνο έχει ολοκληρωθεί. Αλλά πρέπει να σπάσει. Τα μάγια οφείλουν να λυθούν. Και ο μεσάζων θα πάρει την κατάσταση στα χέρια του.

Τούτο το μυθιστόρημα μου έφερε στο νου τον «Εραστή της λαίδης Τσάτερλι» –χωρίς τις ερωτικές σκηνές. Εκεί ο λόρδος είναι καθηλωμένος σε αναπηρικό καροτσάκι, εδώ παραμορφωμένος. Εκεί η λαίδη απιστεί μετά τον γάμο, εδώ πριν τον γάμο. Εκεί το τρίτο πρόσωπο είναι κηπουρός, εδώ αγρότης. Όμως εδώ, στον «Μεσάζοντα», αντικρίζουμε την αθωότητα ενός αγοριού που βρίσκεται μπροστά στον κόσμο των ενηλίκων, μια αθωότητα που χάνεται βίαια, όπως χάνεται και το θέρος εκείνο από τη ζωή του, όπως χάνεται κάθε χρυσή εποχή, όπως χάνεται –ωιμέ!– η νιότη.

(Ευτυχώς για εμάς, παραμένει η λογοτεχνία.) ●

Α.Π. Χάρτλεϊ
Ο μεσάζων
(εκδ. Καστανιώτη)

Will Holland (Quantic): *Να ταξιδεύεις, να παίζεις μουσική, να γράφεις τη ζωή σου απ' την αρχή*

Παίζει κιθάρα μπάσο, πιάνο, πλήκτρα, σαξόφωνο, ακορντεόν και κρουστά, είναι δηλαδή μια ορχήστρα μόνος του. Έχει υιοθετήσει πέρα από το **Quantic**, ονόματα όπως Ondatropica, The Limp Twins και Flowering Inferno. Εργάζεται ως παραγωγός και DJ ενώ –ως συνθέτης– ηχογραφεί τη μουσική του εδώ και 20 χρόνια. Έχει ζήσει στο Λονδίνο, την Μπογκοτά και πρόσφατα μετακόμισε στη Νέα Υόρκη. Στα zeros είχε δημιουργήσει για λίγο καιρό τη δισκογραφική Magnetic Fields και μόλις πρόσφατα έστισε τη Selva Records. Στα τέσσερα singles που έχει κυκλοφορήσει με το νέο label είναι βαθιά ανακατεμένος ο ίδιος, αλλά η μόνη δουλειά που φέρει φαρδιά-πλατιά την υπογραφή του είναι το 12" er με τίτλο «Theme From Selva», που κυκλοφορεί στις 30 Οκτωβρίου και αποτελεί τον καλύτερο τρόπο να συστήσει την εταιρεία του. Στη δεύτερη πλευρά του δωδεκάιντσου υπάρχει μια απίθανη disco διασκευή του «Nineteen Hundred And Eighty Five» του Paul McCartney και των Wings. Ο Will πιστεύει ότι αν πιάσεις στα χέρια σου ένα καινούργιο όργανο θα γράψεις αμέσως ένα καινούργιο τραγούδι, κι αν ταξιδεύεις θα βρίσκεις τον τρόπο να γράφεις κάθε μέρα τη ζωή σου απ' την αρχή.

► «Οι γάμπες της, λεπτεπίλεπτες και αισθησιακές, ήταν λες και είχαν σμιλευτεί προσεκτικά σε λευκό ξύλο, το περίγραμμά τους, καθώς κατηφόριζε προς τους αστραγάλους, γινόταν όλο και πιο φινό, καταλήγοντας με μία μαλακή

κλίση στην καμάρα του πέλματος, ενώ στο τέλος αυτής της καμπύλης παρατάσσονταν το ένα μετά το άλλο τα δάχτυλα από το μικρό μέχρι το πιο μεγάλο σε μία σειρά, και αυτή η ευθυγράμμιση μου φαινόταν πολύ πιο όμορφη ακόμα κι απ' το πρόσωπο της Ο-Φούμι». Αισθησιακό, ηδονοβλεπτικό μ' αυτόν τον ιδιαίτερο τρόπο της Ιαπωνίας, διαστροφικό για την εποχή του, το «Πόδι της Φουμικό» του **Τζουνιτσιρο Τανιζάκι** θα σου δώσει μερικούς ακόμη λόγους για ν' αγαπάς την Ιαπωνία, τη μουσική της, τη λογοτεχνία της, τη ζωγραφική της, ακόμη και την πορνογραφία της. «Μες στη λευκόπτητα του ποδιού, ένα ροζ ιριδιζε στα άκρα των δαχτύ-

Σημειώσεις Ενός Μονομανούς LXIV

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

λων...» Κυκλοφορεί από την Άγρα σε μετάφραση –φυσικά– του Παναγιώτη Ευαγγελίδη.

► Γνώρισα τον **Αντώνη Κωνσταντάρα** την εποχή που είχε πρωτοφτιάξει με την Τερψιχόρη Σαββάλα τους Le Page. Υψηλή αισθητική με το βλέμμα στα χαμηλόφωνα σχήματα μιας πρώιμης βρετανικής bedroom pop, όμορφα τραγούδια, προσεγγμένες συναυλίες και μια ιδιαίτερη τρυφερότητα να διαπνέει το συνολικό ύφος τους. Παρ' ότι διάβαζα συχνά κείμενά του εδώ κι εκεί, τον είχα χάσει μέχρι που τον είδα να παίζει στη σκηνή του Saristra το 2019, αυτή τη φορά μαζί με τη Valisia Odell ως Strawberry Pills, και μ' ένα σκοτεινό electro minimal dark wave ήχο. Μετά από μια –ή δύο όπως λέει το discogs– κασέτες, κυκλοφορούν τώρα στην Inner Ear το ντεμπούτο τους album, «Murder To A Beat», με αναφορές στην Agatha Christie, τον ζωγράφο του συμβολισμού Gustave Moreau και τον φωτογράφο Guy Bourdin.

► Σχεδόν απέναντι από το σημείο που βρίσκονται σήμερα τα γραφεία της Athens Voice, ήταν από τη δεκαετία του '80 το **Happening**, ένα δισκοπωλείο που μύπησε αρκετούς από εμάς στον σκοτεινό και τον ατμοσφαιρικό ήχο. Μιλώντας για την ελληνική εκδοχή του minimal/dark wave, θυμάμαι ότι είχα αργήσει αρκετά να αγοράσω το ντεμπούτο των Reporters του Κώστα Ποθουλάκη στην Creep κι έτσι η αγορά του συνέπεσε με την αγορά του «It'll End In Tears» των This Mortal Coil, το φθινόπωρο του 1984. Τι δισκάρες και τα δύο!

► Η **Όλγα Στεφάτου** είναι μια φωτογράφος με καταγωγή από την Κεφαλονιά, που γύρισε πολύ πρόσφατα στην Ελλάδα μετά από δύο χρόνια εργασίας ως photography specialist στο Μουσείο του Κατάρ. Έχει ταξιδέψει πολύ κι έχει φωτογραφήσει απίστευτα πράγματα, από τις ιδιαιτερότητες της Μιανμάρ, μέχρι την πτήση του Solar Impulse 2. Ένα από τα project της που μ' εντυπωσίασε ιδιαίτερα είναι το «Chrysalis», που ταξίδεψε για να εκτεθεί στο Ontario. Σήμερα όμως θέλω να αναφερθώ στο ασπρόμαυρο, ατμοσφαιρικό και αυτοβιογραφικό «Relative Dating», τραβηγμένο στα πιο ιδιαίτερα τοπία του νησιού της με βαθύτατα εσωτερικό τρόπο. Αυτή τη στιγμή, φωτογραφίες από το project αυτό εκτίθενται στην Γκαλερί Τύρβη στο Μεσολόγγι. Σύντομα, θα πούμε περισσότερα...

► Σαράντα τέσσερις ακόμη λέξεις: Έχουν μέσα τους τόσο folk όσο και punk, είναι μια απίθανη μπάντα από το ανατολικό Λονδίνο, έχουν κυκλοφορήσει ένα σκασμό δίσκους κι αν το καινούργιο τους «Hold Fast» δεν ήταν τέτοιο αριστούργημα, δεν θα ξέραμε ούτε το όνομά τους: **Stick In The Wheel**, λέμε!

**Από τον πολυβραβευμένο
συγγραφέα των
60.000.000 αντιτύπων,
Michael Connelly,
έρχεται το νέο συγκλονιστικό
αστυνομικό μυθιστόρημα.**

*Μια άλυτη υπόθεση
από το παρελθόν.*

*Δύο ντετέκτιβ που
αρνούνται να τα παρατήσουν.*

*Ένας δολοφόνος που δοκιμάζει
τα όρια αντοχής τους.*

Απολαύστε τον Χάρι Μπος
και τη Ρενέ Μπάλαρντ
στα προηγούμενα βιβλία
του εμβληματικού
συγγραφέα.

ΣΙΝΕΜΑ

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΪΜΑΚΗ

critic's CHOICE

Θα έρθει η φωτιά (FIREWILLCOME/ O QUEARDE) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Όλιβερ Λάσε

ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Αμαντόρ Αρίας, Μπενεντίκτα Σάντσες, Ινάτσιο Αμπράσο

Ο πυρομανής Αμαντόρ επιστρέφει στη χωριό του μετά από διετή φυλάκιση. Η αποφυλάκισή του με αναστολή θα του δώσει την ευκαιρία να κάνει ένα νέο ξεκίνημα. Αλλά το παρελθόν μοιάζει να τον ακολουθεί χωρίς να του επιτρέπει και πολλές αισιόδοξες σκέψεις.

ΑΚΟΜΗ

► Η «Μεταφορά» (-), το ντοκιμαντέρ του Ηλία Γιαννακάκη, επιχειρεί να συνθέσει ένα ψηφιδωτό ιστοριών και συναισθημάτων με στόχο τη δημιουργία ενός συλλογικού υπαρξιακού ψυχογραφήματος της χώρας μας, μέσα από τη μεταφορά της Εθνικής Βιβλιοθήκης στο νέο «σπίτι» της. Θα προβληθεί αποκλειστικά στον Δαναό, Σάββατο 24 και Κυριακή 25 Οκτωβρίου.

Ο τόπος δράσης, το μικρό ορεινό χωριό του Αμαντόρ, βρίσκεται στη Γαλικία. Πρόκειται για μια κλειστή κοινότητα με τους δικούς της ρυθμούς ζωής και κανόνες επικοινωνίας. Ο Αμαντόρ διέπραξε ένα έγκλημα και πλήρωσε για αυτό αλλά η ρετσίνα τον ακολουθεί διαρκώς, ακόμη και με τη μορφή αθώων –λέμε τώρα– αστεϊσμών όπως στη σκηνή εκείνη που ένας συγχωριανός του τον ρωτάει αν έχει φωτιά να του δώσει. Ο σκηνοθέτης του «*Mimosas*» επιστρέφει με μια ακόμη απόπειρα να βρεθεί σε μυστικιστική αντιπαράθεση ο άνθρωπος με τη φύση. Κι αν στο ιδιότυπο road monie του 2017 η φιλοσοφία του Σουφισμού έβρισκε ιδανική εφαρμογή στο απόκοσμο μαροκινό τοπίο, στη νέα του δημιουργία ο γαλλο-ισπανός Όλιβερ Λάσε μεταφέρει την υπαρξιακή και ενίοτε μεταφυσική αγωνία του στα επιβλητικά δάση της βόρειας Ισπανίας. «Θα έρθουν τουρίστες φέτος στη Γαλικία» αναρωτιέται η Μπενεντίκτα Σάντσες, μια αυθεντική χωρικός που υποδύεται εξάισια την ηλικιωμένη μητέρα του ήρωα, για να πάρει την εξής απάντηση από τον γιο της: «Δεν μπορώ να φανταστώ τι καλό θα μας φέρει αυτό». Όχι, η ταινία δεν έχει να κάνει μόνο με τη σύγκρουση του παλιού και του νέου ή με τις συχνά ολέθριες συνέπειες της τεχνολογίας και της προόδου, όπως αποκαλύπτεται στη συγκλονιστική και άκρως λυρική εναρκτήρια σεκάνς με τον χορό των δέντρων στον ρυθμό του ανέμου μέχρι τη στιγμή της οδυνηρής εμφάνισης των παράνομων νυχτερινών μπουλντόζων. Ο σκηνοθέτης καταγγέλλει μεν την ανθρώπινη απληστία που επιφέρει ολέθριες συνέπειες στο οικοσύστημα αλλά το βάρος της ματιάς του πέφτει κυρίως στην ανεπανόρθωτη ζημιά που προκαλούν κάποιες επιλογές στη ζωή μας. Η λύτρωση της δεύτερης ευκαιρίας πολύ απλά δεν υφίσταται σε περιπτώσεις σαν εκείνη του Αμαντόρ. Η κλειστή και οπισθοδρομική κοινότητα δεν μπορεί να καταλάβει τι συνέβη στη ζωή αυτού του ανθρώπου κι ας μοιάζει να τον «συμπονά» με φράσεις κλισέ του τύπου «είναι καλός άνθρωπος αλλά πέρασε δύσκολα». Την κρίσιμη ώρα, όταν η φωτιά θα ανάψει και πάλι στις ζωές όλων, ο Αμαντόρ θα είναι και πάλι ο αποδιοπομπαίος τράγος. Ο άνθρωπος που ποτέ δεν ήταν ένας από αυτούς, τους φυσιολογικούς και καθωσπρέπει. Και θα πρέπει να απολογηθεί ξανά για αυτό. Όπως κάνει σε όλη του τη ζωή.

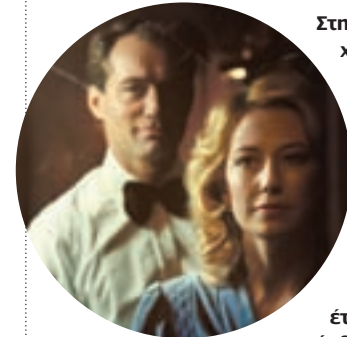
«Για να φέρεται έτσι σκληρά αυτό σημαίνει πως κάποιιο τον έχουν πληγώσει» (θα έρθει η φωτιά)

- * ΑΔΙΑΦΟΡΗ
- ** ΜΕΤΡΙΑ
- *** ΚΑΛΗ
- **** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
- ***** ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

As the Dude would say: New s**t has come to light

Η φωλιά (THE NEST) **½

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Σον Ντάρκιν ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Τζουντ Λο, Κάρι Κουβ.

Στη δεκαετία του 1980, ο βρετανός χρηματιστής Ρόρι επιστρέφει στην πατρίδα του μετά από μια πετυχημένη καριέρα στις ΗΠΑ κατά τη διάρκεια της οποίας, εκτός από αρκετά χρήματα και καλή φήμη, δημιούργησε και μια οικογένεια. Η αμερικανίδα σύζυγός του Άλισον, αν και δυσκολεύεται να προσαρμοστεί στη βρετανική ζωή, δείχνει πιο έτοιμη να αντιμετωπίσει τις σκληρές δοκιμασίες που τους περιμένουν.

Το χρονικό της διάλυσης ή της επανένωσης ενός ζευγαριού και κατ'επέκταση μιας οικογένειας είναι θέμα πολυπαιγμένο στο σινεμά. Ο δημιουργός του θαυμάσιου –αν και σε διαφορετική τροχιά σε σχέση με την πιο συμβατική «Φωλιά»– δράματος ενηλικίωσης και αναζήτησης ταυτότητας «*Martha Marcy May Marlene*» Σον Ντάρκιν, κατασκευάζει ένα απονικτικό οικογενειακό θρίλερ, με την αμείωτη αγωνία να εκπορεύεται από τις αυτοκαταστροφικές συνήθειες του ήρωα που μεγαλοπιάνεται και θεωρεί ότι η ζωή του χρωστάει επειδή πέρασε δύσκολα παιδικά χρόνια. Ένα πεσιμιστικό δράμα για τον γάμο και τους φόβους της νέας ζωής, για την αδυναμία επικοινωνίας και την κρίση των σχέσεων που δεν μας λείει κάτι καινούργιο αλλά έχει τον τρόπο του, τις θετικές ερμηνείες και ένα πραγματικά αλυσμόντο φινάλε.

Το μυστικό μας (THE SECRETS WE KEEP) **½

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Γιούβαλ Άντλερ

ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Νούμι Ραπάς, Τζόελ Κίνεμαν, Κρις Μεσίνα

Σε ένα αμερικανικό προάστιο των 50s, η Μάγια ακούει το σφύριγμα ενός άντρα που ξυπνά εφιάλτες. Η γυναίκα από τη Ρουμανία είχε πέσει θύμα ομαδικού βιασμού από ναζί στο τέλος του πολέμου και ο συγκεκριμένος ήχος της θυμίζει τον άντρα που πρωταγωνίστησε σε κείνο το έγκλημα. Είναι όμως ο ίδιος;

Το θέμα της συγχώρεσης ακούγεται διαρκώς από το στόμα της ηρωίδας η οποία, όταν καταλαβαίνει ότι δεν μπορεί να αφαιρέσει τη ζωή του βιαστή της, απαιτεί να ομολογήσει την πράξη του ώστε να του επιτρέψει να γυρίσει στην οικογένειά του. Ο Άντλερ επιδιώκει να προσδώσει στην ιστορία της Μάγια τα στοιχεία της τραγωδίας διανθισμένα από μια ψυχαναλυτική ματιά που σχετίζεται με το σοκ της μετατραυματικής εμπειρίας. Φιλμ δύσκολο και οδυνηρό, βουτηγμένο στην απόγνωση που ταλαντεύεται μεταξύ της αποκατάστασης της ιστορικής αλήθειας και της ανάγκης συνέχισης της ζωής.

Ο μυστικός κήπος (THE SECRET GARDEN) **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Μαρκ Μάντεν ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Ντίξι Έγκερικ, Κόλιν Φερθ, Τζούλι Γουόλτερς, Ίνταν Χέιχερστ

Η κακομαθημένη 10χρονη Μέρι Λένοξ ζει στην Ινδία, όμως μετά τον θάνατο των γονιών της οδηγείται πίσω στην Αγγλία, για να μείνει δίπλα στο πλευρό του αποξενωμένου θεού της. Στο ψυχρό αρχοντικό του Γιορκσάιρ η μικρή Μέρι θα ανακαλύψει ένα μαγικό κήπο, που θα φέρει το χρώμα στη ζωή της.

Ένα φημισμένο παιδικό μυθιστόρημα της Φράνσις Χόντσον Μπάρνετ γραμμένο το 1911 γίνεται το όχημα για τον Μάντεν προκειμένου να διανθίσει τα επιβλητικά πλάνα της καλοσχεδιασμένης παραγωγής με τα μαγικά στολίδια της παιδικής φαντασίας. Μια ιστορία με πολλά διδάγματα και συμβολισμούς. Καταπληκτική η μικρή βρετανίδα Ντίξι Έγκερικ στον πρωταγωνιστικό ρόλο.

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΟ ΜΕΣΗΜΕΡΙ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΜΟΥΡΙΕΣ

Χαλάνδρι. Σε συνοικιακή ταβέρνα (Ο μάργαρος Θανάσης), καθόσουν απέναντί μου με ένα ζευγάρι και με κοιτούσες συνέχεια. Δεν μπορέσαμε να μιλήσουμε γιατί ήμουν με τα ανήψια μου και τους γονείς μου. Είσαι ακριβώς ο τύπος μου... εύχομαι να σε ξαναδώ.

ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΕΝΗ...

Smart Park, 17 Οκτωβρίου. Να ξέρεις σε είδα, εκεί που πήγα να πάρω καφέ, κρυβόσουν πίσω από την κολώνα... Ρίσκερες να έρθεις τόσο κοντά, γιατί να κρυφτείς; Θα ήθελα την επόμενη φορά να είσαι πιο αποφασιστικός...

ΗΣΟΥΝ ΜΕ ΑΓΟΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΣΤΑΣΑ

Κοτοπουλάδες, Λεωφόρος. Είχες έρθει με δύο φίλους σου. Φορούσες ροζ μπλουζάκι και τζιν παντελόνι. Σε κοίταξα, αλλά δεν έκανα κίνηση επειδή ήσουν με αγόρια και δεν ήξερα αν είναι κάποιο παιδί το αγόρι σου. Αν είσαι μόνη, δώσ' μου μια δεύτερη ευκαιρία.

ΘΕΑ

Ελευθερίου Βενιζέλου, Π. Φάληρο, Παρασκευή 16.10 κατά τις 4 το μεσημέρι. Ξανθιά, φορούσες άσπρο μπλουζάκι, ε-φαρμωστό γκρι παντελόνι και μπήκες σ' ένα φαρμακείο. Εγώ ήμουν σε μαύρη μηχανή, χακί μπουφάν. Δεν μπορώ να σε βγάλω απ' το μυαλό μου. Είσαι πανέμορφη, είσαι θεά!

ΚΟΚΚΙΝΟΜΑΛΛΑ ΜΕ ΓΑΛΑΖΙΑ ΜΑΤΙΑ

Σταθμός Ελληνικού, 16/10. Κοιταχτήκαμε δύο τρεις φορές πριν μπούμε στο Α3 για Γλυφάδα. Καθόμουν στην απέναντι σειρά των καθισμάτων από εσένα. Διασταυρώθηκαν τα βλέμματά μας αρκετές φορές μέσα στο λεωφορείο, αλλά δίστασα έστω να κάνω κάποια κίνηση. Κατέβηκες μια

στάση πριν από μένα και κοιταχτήκαμε για ακόμα μια φορά. Φόραγες ένα μπλουζάκι μωβ και μαύρο παντελόνι. Ξέρω, οι πιθανότητες να το δεις είναι απειροελάχιστες αλλά αν τύχει θα ήθελα πολύ να σε ξαναδώ, μου άρεσες πολύ.

ΞΑΝΘΟΥΛΑ ΜΕ ΤΟ ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΙ ΣΤΟ ΜΕΤΩΠΟ

Καθόμασταν απέναντι στο κέντρο του λεωφορείου, στο Χ14 των 12.30, από Σύνταγμα προς Κηφισιά. Ήσουν ντυμένη στα μαύρα. Έκανες χαριτωμένο σχόλιο ότι πρέπει να χτυπάμε τα εισιτήρια για να βλέπουν ότι χρησιμοποιεί ο κόσμος τις γραμμές και να μην κόψουν το δρομολόγιο. Γέλαγα πίσω από τη μάσκα μου. Στη συνέχεια συζητάγατε με τη φίλη σου αν θα φάτε από τα Everest και τη ρώτησες αν έχει αχλάδια. Σου είπα «έχω μήλα» και τραγούδησες το «Μήλο μου κόκκινο». Κατέβηκες κάπου στον Ερυθρό Σταυρό και σε έχασα.

ΑΡΓΗΣΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ!

Στο αεροδρόμιο, 13 Οκτωβρίου. Κοιταχτήκαμε αρκετές φορές στα μάτια, περίμενα να βγούμε από το αεροδρόμιο να σου μιλήσω. Δεν πρόλαβα, μπήκες σε ένα αυτοκίνητο και χάθηκες. Ζητώ δεύτερη ευκαιρία.

ΠΑΜΕ ΠΑΛΙ...

Ηλεκτρικός προς Κηφισιά, 8/10. Κάτσαμε απέναντι. Είχες μουσική στα αυτιά από το κινητό. Φόραγες όλο μαύρα. Κατεβήκαμε και οι δύο Κηφισιά. Σου έδωσα τη μια τσάντα σου για διευκόλυνση. Ήσουν επίσης πολύ ευγενική.

ΓΙΑΤΙ ΕΦΥΓΕΣ ΕΤΣΙ;

Οδηγούσες στην Εθνική Οδό μια μηχανή BMW και φορούσες ένα κράνος shark μαύρο με πορτοκαλί. Ήσουν βόλτα με κάποιον φίλο σου φαντάζομαι. Διαδρομή από Κάλαμο προς Αθήνα. Η ώρα ήταν γύρω

στις 4 το μεσημέρι στις 4/10/2020! Σε είδα, με είδες, χαιρέτησες και απλά έφυγες. Θα ήθελα να μάθω περισσότερα.

ΚΑΠΟΥ ΣΤΟ ΝΗΣΙ

Μια αλήθεια. Και ένα ψέμα. Μια υπέροχη αγκαλιά και ο πιο τρελός έρωτας. Εμένα / εσένα. Το χαμόγελό σου, το ναρκωτικό μου.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟ ΦΑΝΑΡΙ

Λεωφόρος Μαραθώνος, 5 Οκτωβρίου. Με κοίταξες, σε κοίταξα. Σε ξανακοίταξες. Με ξανακοίταξες. Ήμουν στο αυτοκίνητο και περνούσες τη διάβαση με τη φίλη σου. Άναψε το πράσινο και έφυγα. Ξανακοίταξα. Ξανακοίταξες.

ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΣΤΟ ΜΕΤΡΟ

Σε βλέπω κάθε μέρα. Παίρνω με το ίδιο τρένο από Ανθούπολη στις 07:50, τρίτο βαγόνι από το τέλος. Είσαι καστανή με ίσιο μαλλί και υπέροχο βλέμμα, κρατάς πάντα καφέ στο χέρι. Κάποια μέρα θα σου μιλήσω, έστω για μια «καλημέρα»!

ΑΧ, ΑΥΤΟ ΤΟ ΒΛΕΜΜΑ ΣΟΥ

Εφετείο, Αλεξάνδρας, 7/10. Ήσουν με την παρέα σου καθισμένη για ώρα στη νησίδα. Ξανθό μαλλάκι, ανοιχτόχρωμα μάτια, παιχνιδιάρικο βλέμμα. Στεκόμουν μπροστά σας σχεδόν αδημονώντας για μία σου ματιά. Φορούσα χακί βερμούδα και μπλουζάκι Potergeist \m/ με μαύρο ray ban στο κεφάλι. Στο όνομα της δικαιοσύνης που έλαμψε σήμερα (και της θεάς τύχης, του χάους και του έρωτα) δεξ το και στείλε.

GAS STATION

You beautiful man, in your nice tuxedo, working in an embassy here in Athens, who stared at me at the gas station on Katehaki str. around 21.00... I promise you I can be better than sweaty with messy hair.

Εννοείται ότι ένα ποτό θα σε χαλαρώσει, αυτό δεν σημαίνει ότι θα γίνεις και μπε-κροκανάτα για να έρθεις σε οργασμό.

Φίλη μανκενέ, δεν ξέρω πού να απευθυνθώ γι' αυτό το ζήτημα, βλέπω ότι έχεις βοηθήσει αρκετά άτομα, οπότε βρήκα το θάρρος και σου στέλνω! Έχω ξεκινήσει εδώ και κάποιους μήνες κάτι με έναν ο οποίος μου αρέσει αρκετά. Το θέμα μου, όμως, είναι ότι δεν μπορώ να κάνω σεξ μαζί του, αν δεν έχω πει έστω και λίγο. Και όχι γιατί δεν μου το βγάζει, αλλά γιατί δεν νιώθω εγώ άνετα. Είτε γιατί νιώθω άβολα με το σώμα μου, είτε για να μην είμαι μαγκωμένη. Γενικά, όταν έχω και αυτή τη ζάλη του ποτού, είμαι πολύ πιο χαλαρή και απελευθερωμένη. Αυτό το πάθαινα και με άλλα άτομα, που είχα συννευρεθεί ερωτικά, αλλά αυτό θεωρώ ότι ήταν καθαρά, λόγω του ότι δεν μου έβγαζαν το σεξουαλικό υπό άλλες συνθήκες. Αυτά. Σε ευχαριστώ εκ των προτέρων! Σε φιλωωωω!

Αν δεν έστελνες στο μανκενέ, σε ποιον θα έστελνες;! Το λοιπόν, αρχικά να πω ότι δεν είσαι η μόνη. Την έχω ξανακούσει αυτή την ιστορία στο παρελθόν από αρκετές φίλες μου. Φίλες μου, που αισθάνονταν άβολα να σταθούν γυμνές είτε μπροστά σε έναν άντρα είτε ακόμη και μπροστά στον καθρέφτη τους. Φίλες μου, που ένιωθαν ντροπή να εξερευνηθούν και να καϊδέψουν το σώμα τους. Φίλες μου, που έμαθαν να φοβούνται και όχι να απολαμβάνουν το σεξ. Η αλήθεια είναι ότι μας έχουν κατατρομοκρατήσει για το σεξ. Ειδικά τις γυναίκες. Και βάζω και τον εαυτό μου μέσα. Όσο όμως μεγαλώνουμε, όσο εξοικειωνόμαστε με τη σεξουαλικότητα και το σώμα μας, όσο ενημερωνόμαστε και συζητάμε με τις φίλες μας και με τον/τη γυναικολόγο μας -πίστεψέ με- ξεπερνιούνται οι ντροπές σχετικά με το σεξ και την απόλαυση. Εννοείται ότι ένα ποτό θα σε χαλαρώσει, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι θα γίνεις και μπεκροκανάτα για να έρθεις σε οργασμό. Δεν το έχεις ανάγκη. Το ίδιο το σεξ θα σε απελευθερώσει, όχι το ποτό.

Γεια σου, Τζενάκι μου, και καλή αρχή εύχομαι! Θα γίνει χαμούλης σε αυτή τη στήλη. Θα ήθελα να πάρω σαν παράδειγμα την πρόσφατη αρνητική μου εμπειρία και να ρωτήσω γι' αυτή τη ρημάδα την κρίση των 30, που πάνε κάποιους «άντρες» και μέσα σε μια στιγμή τα διαλύουν όλα, γιατί ωπ! γίνονται 30 και δεν ξέρουν αν τα έχουν ζήσει όλα και αν υπάρχει κάτι άλλο εκεί έξω να τους περιμένει. Εγώ με τον φίλο μου ήμασταν 5 χρόνια μαζί, σε μια τέλεια σχέση, με πολλές δοκιμασίες (σπουδές, μάστερ εξωτερικό, σχέση εξ αποστάσεως, απάισια ωράρια στις δουλειές

Ερωτικά αδιέξοδα, sexy απορίες, κρυμμένα μυστικά... και στα fm! Το «Μίλα μου βρώμικα» κάνει τα ερωτικά σας θέματα να ακούγονται σαν παθιαίριο τραγούδι στο Athens Voice Radio 102.5

Μικρές αγγελίες

Για να καταχωρίσετε μια αγγελία επικοινωνήστε με το 210 3617.369 (11.00-18.00) Χρεώσεις: € 34 οι 20 πρώτες λέξεις και € 0,35 κάθε επιπλέον. Αγγελία σε πλαίσιο: € 45.

Σε γνωρίζω...

Αβαντάς, 55χρονη καλλονή επιχειρηματίας, αυτοδημιούργητη, κάτοχος μεταπτυχιακών τίτλων από το εξωτερικό, δυναμική, πολύ ευκατάστατη, με δική της ακίνητη περιουσία, χωρίς οικογενειακές υποχρεώσεις, επιθυμεί γνωριμία γάμου. «Πάππας», Ομήρου 38, Κολωνάκι, 210 3620.147, www.pappas.gr

κτλ), που όμως άντεχε πάντα! Φτάνοντας και οι δύο κοντά στα 30, και έχοντας προηγηθεί συζητήσεις χαλαρές αναφορικά με τη σχέση και το κοινό μας μέλλον, ένα καλό βραδάκι μου ανακοινώνουν πως θέλει να χωρίσουμε, πως έχει φρικάρει που γίνεται 30, που οι φίλοι μας παντρεύονται, πως δεν έχει κάνει σαν νέος ό,τι ήθελε, πως κι εγώ δεν έχω πολλές εμπειρίες. Για να προχωρήσουμε μαζί θα πρέπει να δοκιμαστούμε και να δούμε πως δεν υπάρχει τίποτα άλλο εκεί έξω καλύτερο, για να μη μας γυρίσει ποτέ σαν απωθημένο! Μέχρι σήμερα, μήνες μετά, ισχυρίζεται στους κοινούς μας φίλους πως είμαι ό,τι καλύτερο έχει συμβεί, πως είμαι η ιδανική κοπέλα και πως όλα αυτά έγιναν επειδή με αγαπάει άπειρα και θα ήταν άδικο εκείνος να περνάει την κρίση του, και να ξεσπάει στη σχέση μας. Θα την καλύτερη και θα ήταν κρίμα για όσα έχουμε ζήσει. Προς το παρόν, πρέπει να είναι μόνος του και να δει αν μπορεί να τα καταφέρει και ανεξάρτητα (αφού όλα μαζί τα κάναμε). Δεν θα μου βρεις λύση, το ξέρω (η επιστήμη έχει σηκώσει τα χέρια ψηλά), αλλά λογικά και άλλες θα έχουν βιώσει αυτή την κρίση των 30!

Είναι μια ευκαιρία να συζητηθεί, μήπως καμία καταφέρει και την καταλάβει. Αυτή η κρίση ηλικίας, που λες, δεν αφορά μόνο στους άντρες. Ξέρω και αρκετές γυναίκες, που δυσκολεύονται να περάσουν στην επόμενη πίστα της ζωής τους. Και πρόσεξε... Δεν το κατακρίνω καθόλου, αντιθέτως το αγκαλιάζω με όλη μου την κατανόηση και παραδέχομαι ότι έχω περάσει κι εγώ απ' αυτό το στάδιο. Μπορεί να έρθει στα 20, στα 30, στα 40, ποιος ξέρει... Είναι η στιγμή, που συνειδητοποιείς, πως κάπου στην πορεία έχασες την ανεμελιά σου, το σήμερα είμαι - αύριο ψάξε να με βρεις. Είναι η στιγμή της ενηλικιωσής σου. Δεν είναι το ίδιο εύκολο για όλους. Φοβάσαι, μπερδεύεσαι, πέφτεις σε κατάθλιψη, τσαντίζεσαι και τα διαλύεις όλα. Εγώ για ένα πράγμα τον χαιρόμαι τον πρώην σου. Για την ειλικρίνειά του. Είναι βέβαιο πως σε σεβάστηκε και σου εξήγησε ακριβώς πώς νιώθει. Εσύ απλά είσαι ήδη σε άλλη πίστα. Πού να βρεθείτε...

Τζενάκι μου, θα στα πω εν τάξει! Ήμουν με ένα παιδί 5,5 χρόνια εξ αποστάσεως. Βρισκόμασταν αρκετά συχνά. Έχουμε χωρίσει εδώ και 1,5 χρόνο σχεδόν, αλλά δεν έχω προχωρήσει σε κάτι άλλο. Δεν μου κάνει το κλικ κανένας. Γιατί, αγαπημένη μου; Πότε θα έρθει ο έρωτας, Τζενάκι μου; Τα χρόνια περνάνε και θέλω να ερωτευτώ.

Είμαι βεβαία πως δεν σε πήραν και τα χρόνια. Σε κόβω εκεί γύρω στα 20-25, maximum 30. Άσε τα δράματα, βγες έξω με τις κοληπές (καλά υπερβολή το «βγες έξω» σε εποχές Covid) και αργά ή γρήγορα θα σκάσει το δέκα το καλό και θα σου κάνει και κλικ και κλακ και κλουτς. Μια χαρά είσαι. Επόμενος!

ΚΡΙΟΣ (20 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

Υπάρχει κάποια χρυσή τομή ανάμεσα στον εγωισμό και τη θυματοποίηση, βρες τη

Μόλις ξεπεράσεις το γεγονός πως αυτή την περίοδο όσα επιθυμείς δεν σου βγαίνουν με ιδιαίτερη ευκολία και πως γενικά απλώς βιώνεις τα αποτελέσματα των προηγούμενων επιλογών σου, ανοίγεται πεδίο δράσης. Πρόκειται για μέρες που αυτά που χρειάζεται να γίνουν στην καριέρα και την κοινωνική σου ζωή μπορούν να βελτιώσουν αισθητά την καθημερινότητά σου, από τα οικονομικά, μέχρι την υγεία σου. Ωστόσο, έχει μεγάλη σημασία να αναγνωρίσεις αυτά που όντως «χρειάζεται να γίνουν» και να μην τα μπερδέψεις με αυτά που οι κοινωνικές συμβάσεις, οι ενοχές, μια απροσμέτρητη φιλοδοξία ή ένα επιφανειακό «να περνάει καλά» υποδεικνύουν. Αυτά που χρειάζεται να γίνουν αφορούν στους στόχους σου ως άτομο που δεν είναι ούτε απολύτως εγωιστής, ούτε απόλυτα έρμαιο. Ο Ήλιος στον Σκορπίο (23), εάν βρεις το θάρρος μέσα σου, βοηθά εξαιρετικά εάν να διακρίνεις πώς μπορείς να γίνεις δημιουργικότερος, να αισθανθείς ερωτευμένος, να βελτιώσεις τη σχέση με τα παιδιά σου. Αν σε καταλαμβάνει φόβος, θα σε στρέψει μόνο σε «ασφαλείς» και πιθανότατα αδιέξοδες κατευθύνσεις.

ΤΑΥΡΟΣ (20 Απριλίου - 19 Μαΐου)

Μη μένεις σε κάτι μόνο επειδή είναι εύκολο και γνωστό, χάνεις το ακόμη καλύτερο

Χρειάζεται λίγη υπομονή με τις καταστάσεις που είναι εκτός ελέγχου σου και να ασχοληθείς άμεσα με σωματικές ή ψυχολογικές ενοχλήσεις. Η δουλειά που γίνεται στις προσωπικές σου σχέσεις και στις οικονομικές σου συνεργασίες αποδίδουν αυτές τις μέρες και, όχι τυχαία, θερίζεις ότι, έσπειρες. Εδώ χρειάζεται προσοχή επειδή είναι πολύ εύκολο να επενδυθείς σε «εύκολες» επιλογές, ιδιαίτερα ερωτικά και οικονομικά, επειδή φαίνονται «στρωμένες» ή γιατί έχεις ήδη προσπαθήσει τόσους που δεν θέλεις να λήξει, ακόμη κι αν δεν σε εκφράζουν πια. Το κριτήριο καλό είναι να μην είναι αποκλειστικά τα οφέλη, αλλά και το εάν και πού μπορούν να σε πάνε. Ο Ήλιος στον Σκορπίο (23) και τον ζωδιακό σου άξονα δημιουργεί κινητικότητα στη σχέση σου και τα προσωπικά σου, με ευχάριστες και δύσκολες συνέπειες. Προσπάθησε να μην μπερδέψεις τις οικογενειακές ιδέες με τον εαυτό σου γιατί δημιουργείται επιθετικότητα και καχυποψία. Αυτά που είναι όντως δικά σου αξίζει να τα διαφυλάξεις ακόμη κι από τον κακό εαυτό σου.

ΔΙΔΥΜΟΙ (20 Μαΐου - 20 Ιουνίου)

Ξεκινώντας από τα δύσκολα βρίσκονται λύσεις, διαφορετικά, μάταιες προσπάθειες

Αν και δεν υπάρχει καμία όρεξη, αξίζει να προσπαθήσεις να δώσεις τον καλύτερο εαυτό σου και, βέβαια, να ασχοληθείς με τα συναισθηματικά απόβλητα και τις οικονομικές σου προκλήσεις. Είναι κατανοητό πως ανυπομονείς για το παρακάτω, όμως ένα καλό ξεκαθαρισματάκι θα σου δώσει αμέσως την αίσθηση πως έχεις βάσεις και θα

βοηθήσει οποιοδήποτε ζήτημα αφορά στην οικογένεια και το σπίτι σου. Δεν είναι άκοπο, είναι όμως εξαιρετικά αποτελεσματικό άσπας κι επιλέξεις να ασχοληθείς. Φρόντισε να μην υπερεκτιμήσεις τη συμβολή συνεργατών ή του συντρόφου σου και μπει στη λογική πως τους είσαι υποχρεωμένος κι ως εκ τούτου δεσμευμένος σε συμφωνίες ή ερωτικές / συναισθηματικές καταστάσεις που ουδεμία σχέση έχουν με το παρόν σου. Η καθημερινότητα, προσωπική ή επαγγελματική, ίσως βοηθήσει να τα διακρίνεις όλα αυτά. Ο Ήλιος στον Σκορπίο (23) πυροδοτεί σωρό δραστηριοτήτες πρακτικής φύσεως, δουλειά και ενασχόληση με την υγεία σου. Σε όλες τις περιπτώσεις πάσισε να έχεις καθαρή εικόνα του τι συμβαίνει και να μην πορεύεσαι στο περίπου, όσο γίνεται.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ (21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου)

Τακτοποιώντας τις σχέσεις σου μπορείς να κάνεις κάτι καλό και για σένα

Λίγα μπορούν να γίνουν επί του παρόντος για την καριέρα σου και τους κοινωνικούς σου στόχους, τα οποία δεν περνάνε μέσα από τους συνεργάτες σου, τον σύντροφό σου ή την προσωπική σου ζωή γενικά. Όσον αφορά και στα τρία, είναι αρκετά δύσκολο να διαχωρίσεις την υγιή και οικειοθελή δέσμευση από την εμμονή σε μια οικονομική ή επαγγελματική σχέση επειδή υπάρχει και εργασιακή για να τη στήσεις. Το θέμα των παιδιών, της δημιουργικότητας και του πόσο τελικά χαιρέσαι τη ζωή σου θα έπρεπε να είναι δείκτης για το αν μια σχέση είναι για σένα ή όχι. Δεν θα έπρεπε να είναι εργαλείο χειρισμού από τη θέση του αδικημένου και του αυτοθυσιαζόμενου. Σε επίπεδο καθημερινότητας υπάρχουν αρκετά θετικά αλλά, αν ισχύουν τα παραπάνω, πάνε κυριολεκτικά στράφι ή αναβάλλουν εξελίξεις που είναι απαραίτητες. Ο Ήλιος στον Σκορπίο (23) ίσως σε βοηθήσει να επιδιώξεις πιο μαχητικά περισσότερη χαρά στη ζωή σου. Ενέχει τον κίνδυνο του παραμυθιάσματος λόγω συναισθηματισμού και της εξαντλητικής χειριστικότητας.

ΛΕΩΝ (22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Πολλή δουλειά και πολύς κόσμος που, έστω κι ευχάριστα, κουράζουν και μπερδεύουν

Δίνεις χρόνο και προσπάθεια σε πολλές επαφές και συναντήσεις με την ελπίδα πως θα βοηθήσουν να διευρυνθείς, να αναπτυχθείς, να προχωρήσεις. Αυτό δεν συμβαίνει ακριβώς, επειδή αρχικά δημιουργούν ένα σωρό δουλειές, υποχρεώσεις, δεσμεύσεις, άγχη, ακόμη και σωματικές πιέσεις που χρειάζεται να διευθετηθούν πρώτα. Ο διαταγμός σου να αναθεωρήσεις συνήθειες ή το καθημερινό σου πρόγραμμα ίσως είναι δικαιολογημένος, επειδή πιθανόν να φέρει ρήξεις στο σπίτι ή με την οικογένειά σου ή να απαιτεί αλλαγή περιβάλλοντος. Πάντως θα ήταν εξαιρετικά ωφέλιμος για τον τσέπη σου, όπως και για τη συναισθηματική και ερωτική σου ζωή και την αυτοεκτίμησή σου. Το γεγονός πως μέσα σ' αυτή την καθημερινότητα μπορείς να είσαι και δημιουργικός, κάνει πιο δύσκολη την απόφαση να μετακινήθείς. Ο Ήλιος στον Σκορπίο (23) ενδεχομένως να σε βοηθήσει αν δεν αναλωθείς απλώς σε μαλώματα, στραβώματα, πληγώματα και απόπειρες ελέγχου στο σπίτι και το οικογενειακό σου περιβάλλον. Η δυνατότητα είναι να αποδεχτείς τα πράγματα όπως είναι μήπως και μπορέσεις να κάνεις όντως κάτι για αυτά.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ (23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου)

Δεν καταλαβαίνεις τι σου φταίει και ψάχνεις υπαίτιους εξωτερικά

Για λίγο, καλό θα ήταν να απολαύσεις τα κερτιμένα σου, είτε οικονομικής, ερωτικής, είτε συναισθηματικής φύσεως, επειδή η επιθυμία για το παραπάνω δύσκολα ικανοποιείται. Άλλωστε δεν λείπουν οι νότες της δημιουργικότητας, της διασκέδασης και του έρωτα από τη ζωή σου, στον βαθμό που έχεις προσπαθήσει και έχεις δουλέψει για αυτά. Το δύσκολο είναι πως αυτά τα κυνήγησε σε

κάποια άλλη φάση κι αυτό που κάποτε σου φαινόταν τέλει, τώρα ίσως φαίνεται βαρύ και πιεστικό. Είναι επίσης δύσκολο να δεχθείς την ολοκλήρωση ερωτικών και δημιουργικών «πρότζεκτ» για τα οποία πάσχισες και αποδίδουν, τα οποία όμως δεν έχουν να πάνε κάπου στο εξής. Πρόσθεσε σ' αυτά πως η κατάσταση στο σπίτι και το οικογενειακό περιβάλλον είναι προς το θετικό και βρίσκεις κάπως περίεργα και παράλογα δυσαρεστημένους με θεωρητικά ευχάριστα πράγματα. Ο Ήλιος στον Σκορπίο (23) μπορεί να βοηθήσει να επικοινωνήσεις αυτό το μήνυμα και να φέρει ιδέες για τη λύση του ή μπορεί να φέρει επικοινωνιακά παρατάγους, καθώς ψάχνεις κάποιον φταίχτη.

ΖΥΓΟΣ (22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου)

Με δυνατότητα να ξεμπερδέυεις βασικά προβλήματα, αλλά απρόθυμος να το κάνεις

Καθώς τα των σχέσεών σου, ειδικά αυτά που θα ήθελες κι αυτά που θα έρχονταν από απέναντι, είναι φρεναρισμένα, ανοίγει χώρος για να ασχοληθείς βαθύτερα με τον εαυτό σου και με τα τεκταινόμενα στο σπίτι και την οικογένεια. Σε επίπεδο επικοινωνίας και συνεννοήσεων έχουν γίνει βήματα κι αυτό δυσκολεύει την αποδοχή όσων δεν ηγούνται καλά. Συγκεκριμένα φαίνεται πως επιμένεις να λειτουργείς βάσει αξιών, προσδοκιών και καθκόντων που προέρχονται από την οικογένειά σου. Οι ανάγκες σου σε χρήμα, συναίσθημα και έρωτα θα έπρεπε να σε ξεθολώνουν ώστε να καταλάβεις την αδυναμία του σχήματος, μα προτιμάς να παραμένεις στο πρόβλημα και να χρησιμοποιείς την έλλειψη ικανοποίησης ή την εσφαλμένη αυτοπάρνηση σαν μοχλό πίεσης. Ο Ήλιος στον Σκορπίο (23) ίσως βοηθήσει καθώς θα σου θυμίσει πως μοιάζει να είσαι ικανοποιημένος, ασφαλής και να εκτιμάς τον εαυτό σου ανεξάρτητα από τους άλλους. Ίσως πάλι σε κάνει κάπως εκδικητικό, καθώς θα προσπαθείς να ξεζουμίσεις προβληματικές καταστάσεις που δεν έχουν τίποτα να δώσουν ούτως ή άλλως.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ (23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

Δύσκολο να κάνεις οτιδήποτε μόνος, αλλά σε συνενόηση μ' όσους κρατάνε το κλειδί

Η αυτοδιάθεσή σου σε επίπεδο δουλειάς και καθημερινότητας είναι σαφώς περιορισμένη αυτές τις ημέρες κι αυτό σκάει επάνω σε προϋπάρχουσα κούραση και επιλογές με πολύ αμφίβολα αποτελέσματα. Ιδιαίτερη σημασία έχουν τα άτομα που βλέπεις και οι συζητήσεις που κάνεις, καθώς μέσα από εκεί προκύπτουν ικανοποιητικότερες προοπτικές για τα μελλοντικά σου σχέδια και όλες τις δραστηριότητές σου. Η πρόκληση είναι να μην είσαι κλειστός και σοβαροφανής επειδή ακούς μόνο τον εαυτό σου, όπως και να έχεις το θάρρος να αναθεωρήσεις δραστηριότητες ή να απορρίψεις προτάσεις, σχέσεις και τρόπους σκέψης που βαθιά μέσα σου γνωρίζεις πως δεν σε αφορούν. Η δυσκολία έγκειται στην οικονομική, ερωτική και συναισθηματική επένδυση που έχεις κάνει, ίσως και στο ότι απέδωσε. Ο Ήλιος στο ζώδιό σου (23) θα σου κάνει καλό σωματικά και ψυχολογικά απομακρύνοντας μεγάλο κομμάτι της κούρασής σου. Παράλληλα, όμως, καθώς αισθάνεσαι δυνατότερος, ενδεχομένως να χάσεις ένα πολύ χρήσιμο κι απαραίτητο κομμάτι διαλλακτικότητας και εμπιστοσύνης που χρειάζεσαι για να βλέπεις καθαρά τον απέναντι.

ΤΟΞΟΘΗΣ (22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου)

Εμπλουτίζεις σε αρκετά πεδία με κίνδυνο να εγκλωβιστείς μέσα στον εμπλουτισμό αυτό

Αποζημιώνεσαι για πολλές «θυσίες» ή καλύτερα για πολλές εξαλλοσύνες και ενθουσιασμούς που δεν μπορείς να ακολουθήσεις, αυτές τις ημέρες, καθώς αποκτάς μια πολύ πραγματικότερη εικόνα των οικονομικών, συναισθηματικών και ερωτικών σου αναγκών, όπως και του τι διαθέτεις σχετικά. Το γεγονός πως έχεις επιτυχία στο να εξασφαλίσεις και στα τρία πεδία και πως το κάνεις βασικά εσύ, δυσχεραίνει το να αναγνωρίσεις πότε η «ασφάλεια» γίνεται περιορισμός. Σ' αυτή τη φάση, το πώς λειτούργησαν οι κινήσεις που έκανες στο παρελθόν θα έπρεπε να είναι καλός οδηγός για να αποφύγεις τέτοιους εγκλωβισμούς. Αυτό που τεί-

νει να συμβεί είναι να επιμένεις στο ίδιο πλαίσιο, έχοντας την εντύπωση πως επειδή το έχεις ξαναπεράσει μπορείς να το χειριστείς διαφορετικά. Αυτό δεν ισχύει, παρεκτός αν όντως του αλλάξεις τα φώτα και είναι πια ένα διαφορετικό πλαίσιο. Ο Ήλιος στον Σκορπίο (23) είναι το καμπαλάκι του έτους για να κατεβάσεις ταχύτητα και να φροντίσεις σωματική και ψυχολογική υγεία, όπως και να δείξεις κατανόηση σε όσα λήγουν.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ (21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Λίγη προσωπική αλλαγή που μπορεί να σε πάει έπι φωτός μπροστά

Μάλλον σε καλό σου βγαίνει πως το οικογενειακό σου περιβάλλον και οι καταστάσεις στο σπίτι δεν είναι επιδεικτικές αυτών που θέλεις να κάνεις. Βοηθά να εστιαστείς στον εαυτό σου και στο μερίδιο που σου αναλογεί στις σχέσεις σου, αντί να θέλεις να φτιάξεις τους άλλους. Εύχομαι να έχεις το θάρρος να αποδεχτείς πως πράγματα που είσαι κι έχεις φτιάξει δεν σου δίνουν χαρά, αλλά είναι ένα σκέτο βάσανο, ώστε να ξέρεις από τι χρειάζεται να αποδεσμευτείς. Η μεγάλη σου βοήθεια είναι το όραμά σου για το μέλλον, όπως και για τη ζωή πέρα από τη σχέση και τη δουλειά σου. Αυτό θα σου δείξει πού είναι η αλλαγή που θα σε πετάξει στην ανάπτυξη με τρόπο και ταχύτητα που ούτε καν φαντάζεσαι. Ο Ήλιος στον Σκορπίο (23) θα δώσει βαρύτητα σ' αυτά τα σχέδια και στη σημασία του εξωεπαγγελματικού χρόνου και μπορεί να βοηθήσει, αρκεί να μη θεωρήσεις ότι το καινούριο χωράει στο παλιό. Χωράει, όμως μόνο αν το κάνεις θερινό.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ (20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου)

Λιγότερος θόρυβος και πολυκοσμία και ευκαιρία για «επισκευές»

Ο συνεχιζόμενος περιορισμός στην κοινωνικότητα σου και ειδικά στα αναίτια σουρτα-φέρτα σαφώς και σε καταπιέζει, όμως δημιουργεί χρόνο και χώρο για να κάνεις μια πολύ απαραίτητη στάση για σέρβις στο τρίπτυχο δουλειά, υγεία/ψυχολογία και σχέδια. Μπορεί να είναι εξαιρετικά ωφέλιμη σε επίπεδο οικονομικών συνεργασιών, όπως και για την ερωτική και συναισθηματική σου ζωή. Προϋπόθεση αποτελεί πως δεν επιμένεις να κρύβεσαι πίσω από σκεπτικισμό ή υπεραπλουστεύσεις για την ψυχολογία σου ή πίσω από κάποια πράγματα που έμαθες για τον εαυτό σου και σε προστάτησαν αλλά ίσχυαν στα 5, 15, 25, 50 σου, παλιότερα τέλος πάντων και θέλουν αναθεώρηση. Η δυσκολία είναι πως τα σχέδιά σου φαίνεται να χρειάζονται αυτές τις στάσεις και να δικαιολογούν φοβίες, απομονώσεις και απωθήσεις. Όμως, κάποιο στόχο έχεις στη ζωή σου κι αυτός βαράει μια τεράστια καμπάνα πως αυτά είναι πλέον περιττά και σου είναι βάρος. Ο Ήλιος στον Σκορπίο (23) θα φωτίσει αυτόν τον στόχο και θα σε βοηθήσει αν έχεις το θάρρος να τον παραδεχτείς.

ΙΧΘΥΕΣ (18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου)

Περιορίζονται οι αναίτιες σπατάλες και στρέφονται στο μέλλον

Εχουν περιοριστεί σημαντικά τα πράγματα στα οποία θα μπορούσες να ξοδεύεις οικονομικές και συναισθηματικές δυνάμεις και ωθείσαι να ασχοληθείς με το γεγονός ότι δεν γίνεται να συνεχίσεις έτσι εσείς. Η εστίαση σε σχέδια, όπως και στα πράγματα που δεν σχετίζονται άμεσα με τα χρήματα ή την ερωτική και συναισθηματική σου ζωή είναι χρήσιμη και θα μπορούσε να ωφελήσει όλες τις σχέσεις σου, δίνοντάς τους χώρο και υποδεικνύοντας την απαραίτητη ποιότητα, όχι ποσότητα. Οι δυσκολία είναι πως έχεις πολύ συγκεκριμένες προσδοκίες κι όνειρα, πράγματα που μάλλον σ' εμποδίζει να αξιοποιήσεις αυτά που μαθαίνεις και τα ανοίγματά σου. Είναι σαν να έχεις χρέος σε άτομα, σχέδια, δραστηριότητες, τα οποία είναι ήδη πίσω σου. Το γεγονός πως αυτά «συνδέονται» τρόπο τινά με την καριέρα, τον γάμο, την κοινωνική σου εικόνα, δεν βοηθά ν' αντιληφθείς πως ίσως είναι του παρελθόντος. Ο Ήλιος στον Σκορπίο (23) ίσως σε βοηθήσει να συνειδητοποιήσεις την ανάπτυξή σου και τις πραγματικές σου πεποιθήσεις και να αποδεσμευτείς από μάταιες προσδοκίες. **Α**

Cosmic Telegram
Κατέβασε τώρα δωρεάν την εφαρμογή Cosmic Telegram App για iOS και android μάθε όλες τις προβλέψεις

Download on the App Store
GET IT ON Google Play

2020

*Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάσεις και τον ωροσκόπο σου

Απόψε μόνο όλα επιτρέπονται. Αρκεί να έχουν πλάκα.

Ο Λάμπρος Φισφής και η καλύτερη κωμική ομάδα, φέρνουν στις οθόνες μας το πιο σουρεαλιστικό late night comedy show με τρεις διάσημους καλεσμένους σε κάθε εκπομπή.

Μαζί του:

Δημήτρης Μακαλιάς,
Ζήσης Ρούμπος,
Γιάννης Σαρακατσάνης,
Θωμάς Ζάμπρας και
Άγγελος Σπηλιόπουλος.

Πρεμιέρα:

Πέμπτη
22/10
στις 23:30

MEGA
Νέο Πρόγραμμα
ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ!

#ΑποψεΜονο | Απόψε Μόνο / Αποψε Μονο | @aporsemono

FOOD
FOR YOUR
MOOD

B O
X -

FOOD DELIVERY APP

KATEBASE TO!

